

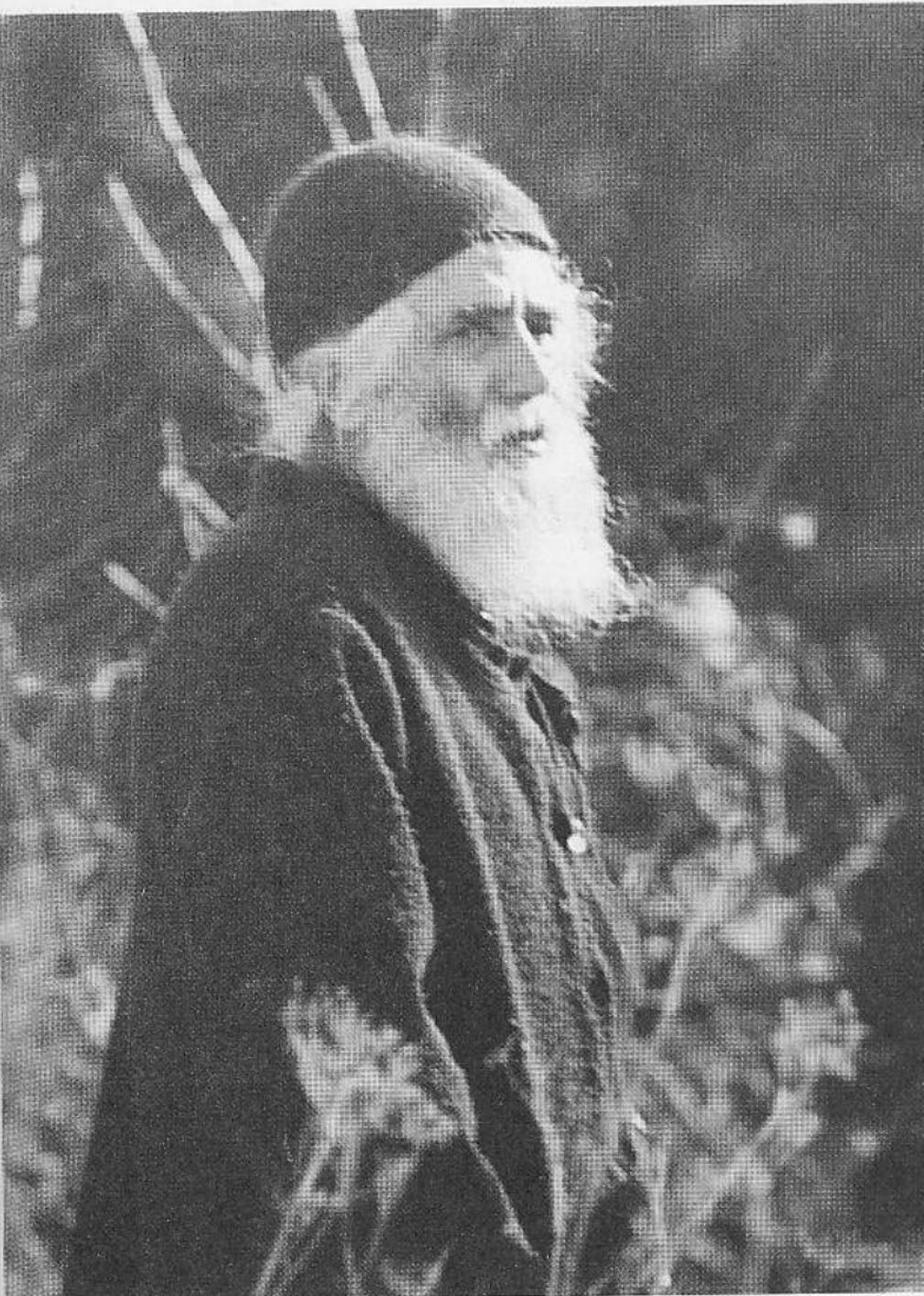

Αθανάσιος Ρακοβαλῆς

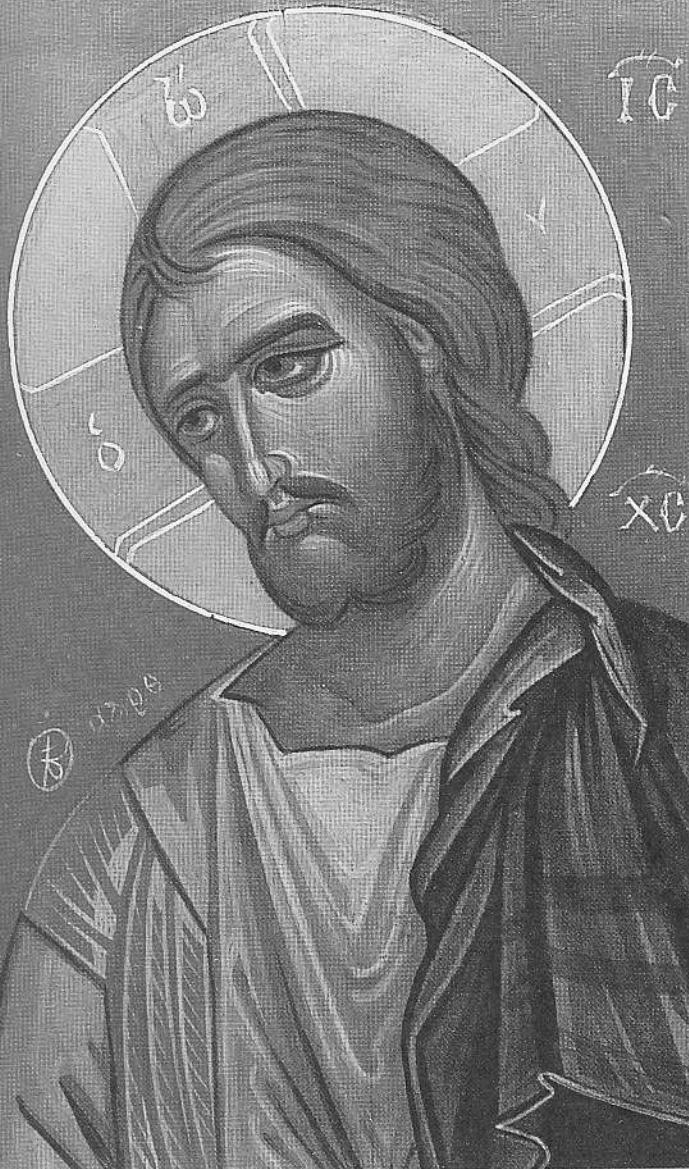
‘Ο
πατήρ
Παΐσιος
μοῦ εἶπε...

*Έκδοση 16η

Θεσσαλονίκη

‘Ο πατήρ Παΐσιος
μου εἶπε...

Στόν

· Ἰησοῦ Χριστό

Τόν ἀμνόν Τόν αἱρούτα τήν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου

Τόν Συντρίψαντα τό κράτος τοῦ Διαβόλου

Τόν Λυτρωτήν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων

Τόν Κριτήν τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ζώντων

Τόν Ποικτήν τῶν Ἀγγέλων

Τόν Δικαιουργόν τῶν ἀπάντων

Τήν Δύναμιν τήν ἀπεριόριστον,

Τήν Σοφίαν τήν ἀνεξιχνίαστον

Τόν Λόγον τοῦ Θεοῦ

Τόν Θεόν.

Στήν

Παρθένο Μαρία

τήν στολήν τῶν γυμνῶν παρερπίας

τήν Κυρίαν τῶν Ἀγγέλων

τήν Ὑπεραγίαν Θεοτόκο

τήν Θεόν μετά Θεόν

τήν τῆς ψυχῆς τῆς ἐμῆς σωτηρίαν.

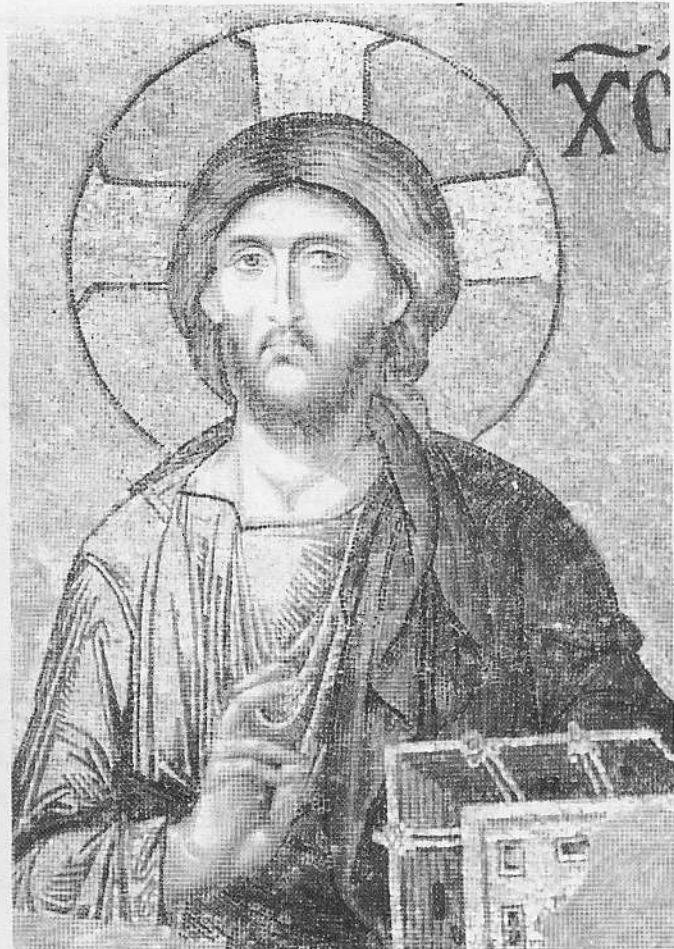

ΤΟ «ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Οι έλληνες κληρικοί, μέ κίνδυνο τῆς ζωῆς τους κατά τά 400 χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, διέσωσαν τήν έλληνική γλώσσα, τήν ιστορία και τήν έθνική συνείδηση, ίδρυοντας και λειτουργώντας τό «χρυφό σχολειό», σέ έξωκλήσια, μοναστηράκια ή άλλοι, κάτω άπο συνθήκες αύστηρης παρανομίας. "Ετοι τό έλληνικό γένος γλύτωσε άπό τό σκοτάδι τῆς άμαθειας, που ήθελαν νά τό βυθίσουν οι κατακτητές, γιά νά τό κρατοῦν ύπόδουλο.

"Έμεις οι σημερινοί, σ' αύτούς (τήν πνευματική ἡγεσία τοῦ γένους μας) και στούς ἥρωες τῆς ἐπανάστασης τοῦ '21 που ἔχυσαν τό αἷμα τους, χρωστᾶμε τήν ὑπαρξή μας. Χάρη σ' αύτούς μποροῦμε σήμερα νά μιλᾶμε χωρίς φόβο τή γλώσσα μας, νά λατρεύουμε τό Θεό μας, νά δουλεύουμε χωρίς νά πληρώνουμε «χαράτσι», νά μή φοβόμαστε ότι θά μᾶς κλέφουν τά παιδιά μας (παιδομάζωμα - γενίτσαροι) ή ότι θά άτιμάσουν τήν οίκογένειά μας.

Τιμοῦμε και σεβόμαστε τούς προγόνους μας, όταν προσπαθοῦμε νά μιμηθοῦμε τίς ἀρετές τους και νά διατηρήσουμε τήν παράδοσή μας.

ΧΡΙΣΤΟΣ - ΨΗΦΙΔΩΤΟ.
ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

"Ένα άπό τά έκατοντάδες μνημεῖα ἀφταστης βυζαντινῆς τέχνης που βρίσκονται στά μοναστήρια και τίς χριστιανικές ἐκκλησίες, που σήμερα ἔχουν μετατραπεῖ σέ ζαμιά, μουσεῖα ή ἀποθήκες, στήν Κωνσταντινούπολη.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τό γέροντα, τόν πατέρα Παΐσιο, τόν γνώριζα πάνω από δώδεκα χρόνια. Αύτός μέ εἶχανε συνειδητό δρθόδοξο χριστιανό. Αύτός δόδήγησε τά βήματά μου μέσα στήν Ἐκκλησία ἀλλά και μέσα στή ζωή. Αύτός μέ συμβούλευε γιά κάθε θέμα τῆς ζωῆς μου.

Είχα τήν εὐλογία νά ζήσω στό "Αγιον" Όρος πάνω ἀπό ἑπτά χρόνια. Τά πέντε ώς καθηγητής τῆς Ἀθωνιάδας Σχολῆς και ἀλλα δύο περίπου μαθαίνοντας ἀγιογραφία. "Ηθελα νά είμαι κοντά στό γέροντα. Ἀπό τότε πού τόν γνώρισα δέν ξεκόλλησα ἀπό δίπλα του.

Συχνά εἶχω πεῖ ὅτι μέ ἀγαποῦσε πιό πολύ και ἀπό τή μάννα μου. "Ἄς μέ συγχωρέσει ἡ μάννα μου, πού πολύ μ' ἀγαπάει, ἀλλά ὁ γέροντας ξεπερνοῦσε τά κοινά ἀνθρώπινα μέτρα. Ἡ ἀγάπη του ἦταν θεϊκή, πνευματική.

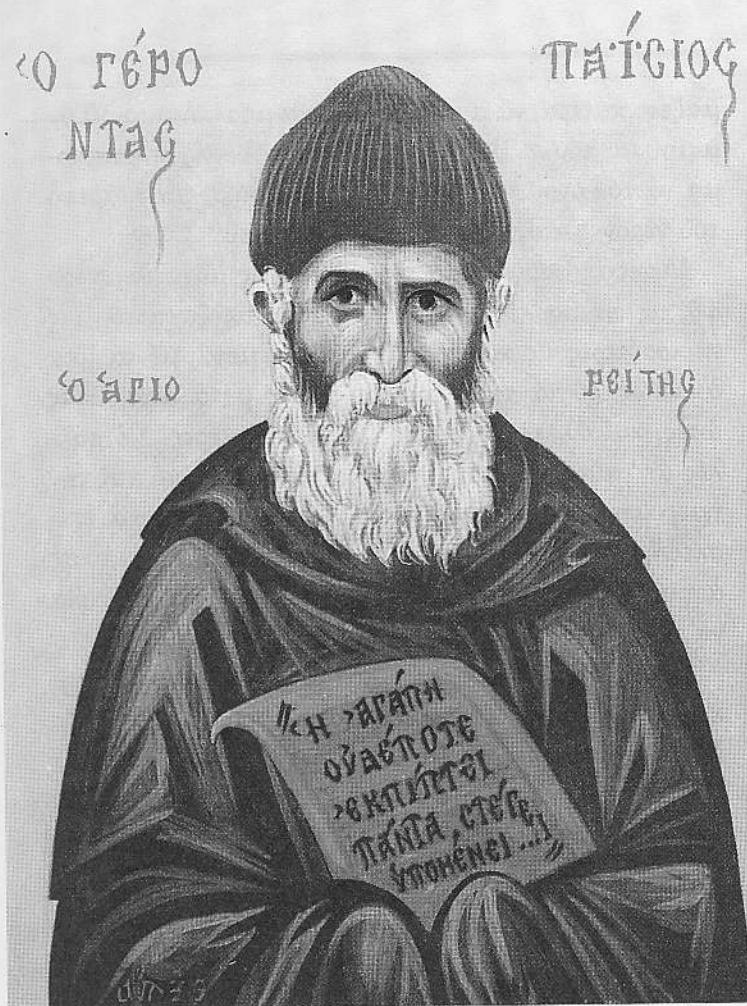
"Ο πατέρη Παΐσιος μοῦ φέρθηκε σάν πατέρας και κάτι παραπάνω. Ἔγώ ὅμως νοιώθω σάν «ἄσωτος υἱός». Δέν τολμῶ νά τόν δόνομάσω «πατέρα μου» ἢ νά πῶ ὅτι ἥμουν «πνευματικοπαίδι του». Ὁ λόγος; Δέν τοῦ μοι ἄζω σέ τίποτα! Δέν εἶχω τό φιλότιμο νά τόν μιμηθῶ στήν ἀρετή του! "Εχει λεχθεὶ «"Αν θέλετε νά μέ δνο-

μάζετε πατέρα, νά μιμεῖσθε τά ἔργα μου». Λοιπόν; Τόν μιμοῦμαι τόν π. Παΐσιο; "Οχι! "Αρα δέν εἶχω δικαίωμα νά τόν δόνομάσω πατέρα. "Αλλο πρᾶγμα ἢ ἀρετή τοῦ γέροντα και ἀλλο ἢ μικροψυχία μου.

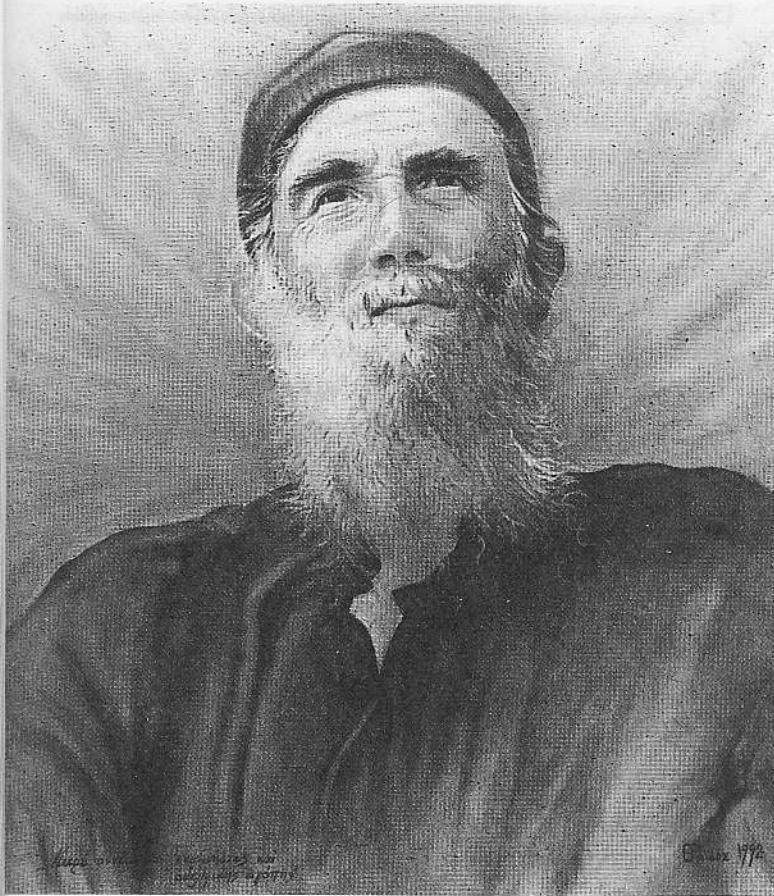
Ἀρκετές φορές, μετά τίς συζητήσεις μας, κατέγραφα τίς συμβουλές του, γιά νά μήν τίς ξεχάσω. Τίς περισσότερες τίς κατέγραφα ὀμέσως μετά, μέ τά ἴδια ἀκριβῶς λόγια τοῦ Γέροντα, ἄλλες μετά ἀπό λίγες ὥρες, και ἄλλες μετά ἀπό μία ἢ δύο μέρες. Σέ πολλές ἀπ' αὐτές εἶχα τήν πρόνοια νά σημειώσω και τήν ἡμερομηνία πού ἔγιναν· συνήθως δέ, σέ κάποια ἐπίσκεψή μου στό κελλί του ἢ μετά τό τέλος κάποιας ἀγρυπνίας πού πολλές φορές βρίσκαμε τήν εύκαιρία νά τόν ἐρωτήσουμε.

Σήμερα, μετά τό θάνατο τοῦ γέροντα, θεωρῶ καθῆκον μου νά μεταφέρω τίς συμβουλές του στούς Χριστιανούς ἀδελφούς μου. Πιστεύω ὅτι πολλοί θά θελήσουν νά τίς κάνουν πράξη και ἔτοι θά ὠφεληθοῦν πολύ περισσότερο ἀπό μένα. Μακάριοι είναι αὐτοί πού ἔφαρμόζουν τό λόγο και ὅχι αὐτοί πού μόνο τόν ἀκοῦν ἢ τόν διαβάζουν.

 μακαριστός γέροντας Παΐσιος, κατά κόσμον Ἀρσένιος Ἐζυεπίδης γεννήθηκε στις 25/7/1924 στά Φάρασα τῆς Καππαδοκίας, μεγάλωσε στήν Κόνιτσα, έγινε μοναχός στό "Άγιον" Όρος, δύπου πέρασε τό μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του. Πέθανε καὶ ἐτάφη στό Ι. Ήσυχαστήριο τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, στήν Σουρωτή Θεσσαλονίκης, στις 12/7/1994 Ἔνω ἀκόμα ζοῦσε, θεωρεῖτο Ἅγιος ἀπό πολλούς. Υπάρχουν ἑκατοντάδεις ἐπώνυμες μαρτυρίες γιά θαύματα πού ἐπετέλεσε.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ο μακαριστός γέροντας Παΐσιος, κατά κόσμον Ἀρσένιος Ἐζυεπίδης, γεννήθηκε στις 25/7/1924 στά Φάρασα τῆς Καπαδοκίας. Μετά τήν Μικρασιατική καταστροφή, οἱ ἔλληνικοί πληθυσμοί, μετά ἀπό 2.500 περίπου χρόνια συνεχοῦς παρουσίας στήν περιοχή, γιά νάξεφύγουν τούς διωγμούς καὶ τίς σφαγές τῶν Τούρ-

κων, ἀναγκάζονται νά καταφύγουν πρόσφυγες στό σημεινό Έλληνικό κράτος. Η οίκογένεια τοῦ γέροντα ἐγκαθίσταται τελικά στήν Κόνιτσα τῆς Ήπείρου, ὅπου καί μεγάλωσε.

Από μικρός ἔδειξε τήν πνευματική του κλίση. «Ἐφευγα τό πρωί μέ λίγο νερό καί σκαρφάλωνα σέ ἓνα βράχο, ἔξω στό βουνό, νά κάνω προσευχή ὅπως οι στυλίτες. (Γέλασε) ... κατά τό ἀπόγευμα πού μέ ἔπιανε λιγούρα... ἄλλαζα γνώμη... “Ἄξ πάω σπίτι νά φάω λίγο”, ἔλεγα καί κατέβαινα ἀπό τό βράχο».

«Οταν μεγάλωσα κάπως, μέ τούς συνομηλίκους μου δέν ἔκανα παρέα... αὐτοί πήγαιναν καί σκότωναν πουλάκια καί ἔκαναν καί ὄλλα πράγματα πού δέ μοῦ ἀρεσαν. Ετοι ἔκανα παρέα μέ μικρότερα παιδιά. Αὐτά πάλι, σάν μεγαλύτερο, μέ εἶχαν γιά ἀρχηγό τους καί χαιρόντουσαν πού τά ‘κανα παρέα. Εκανα ἔγω νηστείες... ἥθελαν νά κάνουν καί αὐτά... ἔτσι εἶχα προβλήματα μέ τίς μαννάδες τους... μήν κάνετε παρέα μ’ αὐτόν, θά σᾶς χτικιάσει, ἔλεγαν στά παιδιά τους», μοῦ διηγήθηκε κάποια φορά γελώντας μέ τά παιδικά του καμώματα.

Από μικρός ἔδειξε τήν κλίση του, ὅπως ἔξ ἄλλου εἶχε προφητεύσει γι’ αὐτόν ὁ Αγιος Αρσένιος ὁ Καππαδόκης, πού τόν βάπτισε. Ζοῦσε τήν παιδική του ἡλικία μέ μεγάλη πνευματική προσοχή, μέ προσευχές, μέ νηστείες καί μέ πόθο γιά τήν ἀσκητική ζωή.

«...ἀφοῦ νά φαντασθεῖς, στήν ἐκκλησία πήγαινα πρωί-πρωί, πρίν χτυπήσει ἡ καμπάνα, καί πολλές φορές περίμενα νά ἔρθει ὁ παπάς νά ἀνοίξει τήν Ήκκλη-

σία... τέτοιο πόθο εἶχα... Μιά φορά, ὁ ἀδελφός μου, πού ἦταν μεγαλύτερος, γιά νά μέ φρενάρει λίγο, ἀρχισε νά μοῦ φωνάζει νά μήν ἔχω τόσα πολλά μέ τήν ἐκκλησία καί γιά νά μέ πικάρει, πήρε ἔνα ἐκκλησιαστικό βιβλίο, μιά σύνοψη νομίζω, καί τήν πέταξε πάνω στό χρεβάτι... ἔγω στεναχωρέθηκα γι’ αὐτή του τήν πράξη, τό είδα σάν ἀσέβεια μέ τά παιδικά μου μάτια, καί τότε ἀντέδρασα δυναμικά...».

“Ετοι πέρασε τά παιδικά του χρόνια ὁ π. Παΐσιος. Ο θείος πόθος του γιά τή μοναχική πολιτεία ἦταν φυσικό νά αὐξάνει μέ τέτοια ζωή πού ἔκανε.

Μιά φορά, γιά νά μέ διορθώσει, μοῦ εἶπε «...ὅταν ἥμουν νέος, γιά νά μήν σκανδαλίζομαι μέ τίς κοπέλλες, ὅταν βάδιζα στόν δρόμο, κοιτοῦσα συνέχεια κάτω... δέν ἔβλεπα ποιός περνοῦσε δίπλα μου... καμιά φορά περνοῦσαν γνωστοί, συγγενεῖς καί σκανδαλίζονταν πού δέν τούς χαιρετοῦσα... μιά φορά μιά ξαδέλφη μου, ἔκανε παράπονα στή μάννα μου. “Ο Αρσένιος δέ μέ χαιρετάει” καί ἡ μάννα μου μοῦ τό εἶπε... «ἄλλη δουλειά δέν ἔχω μάννα παρά νά χαζεύω τίς κοπέλες στό δρόμο; τῆς λέω».

Πήγε στρατιώτης στόν πόλεμο, γιά τέσσερα χρόνια. «Οταν γινόταν καμιά ἐπικίνδυνη ἐπιχείρηση κοιτοῦσα νά πάω ἔγω. ”Αν ἀδιαφοροῦσα καί πήγαινε κάποιος ὄλλος στή θέση μου καί σκοτωνόταν, μετά θά μέ σκοτωνε μιά ζωή ἡ συνείδησή μου, ἐνώ στόν πόλεμο μιά φορά σκοτώνεσαι».

«Μιά φορά ἔπεφταν βόμβες στό στρατόπεδο. Πήγα

καὶ χώθηκα σέ μία γούρνα ἀπό μία βρύση. Σέ λίγο ἔρχεται κάποιος: νά μπῶ; λέει. Μπές! τοῦ λέω. "Ισα πού χωροῦσε ἔνα ἄτομο. Ἀπό τό φόβο του ὁ ἄνθρωπος κοιτοῦσε νά φυλαχθεῖ, μέ ἔσπρωχνε πρός τά ἔξω. Μετά ἥρθε καὶ ἀλλος... ἀναγκάστηκα νά βγῶ ἔξω. Δέ βαριέσαι, λέω, ἔχει δ Θεός!... Μόλις βγῆκα πέρασε μιά σφαιρά καὶ μοῦ ξύρισε τό κεφάλι (γέλια)... νά ἔτσι, σύριζα στό δέρμα, μοῦ ἄφησε μιά γραμμή μέσα στά μαλλιά... ἔνα ἔκατοστό πιό κάτω νά ἥταν, θά μέ σκότωνε... θαύμασα τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ». Δηλαδή ἡ αὐτοθυσία τοῦ γέροντα, πρίν γίνει ἀκόμα μοναχός, ἔφτανε μέχρι τόν θάνατο γιά τήν ἀγάπη τοῦ συνανθρώπου του!!!!... Πόσο ἀπέχουμε ἐμεῖς οἱ σημερινοί...

«Εἶχαμε ἔκει στό λόχο ἔναν πού ἔβριζε τά θεῖα... ἔβριζε ἀσχημα... τόσες φορές τοῦ εἰχα πεῖ νά μή βρίζει... εἰχα μαλώσει κι ὅλας... οὕτε ἐμένα ἄκουσε οὕτε τούς ἀξιωματικούς... συνέχισε νά βρίζει... κάποια φορά, ἔκει πού δουλεύαμε στό στρατόπεδο ἔπεισε στή μέση μία βόμβα... Κανεὶς δέν ἔπαθε τίποτα!!!!... Μόνον αὐτόν πού ἔβριζε τόν βρῆκε ἔνα πολύ μικρό θραῦσμα... Ξέρεις ποῦ; Στή γλῶσσα του!!!!... Οὕτε τά δόντια τοῦ πείραξε, οὕτε τά χείλη!!!!... Μόνο ή γλῶσσα του πρήστηκε... ἔγινε σάν μελιτζάνα καὶ χρεμόταν ἔξω ἀπό τό στόμα του!... Τέτοια θαυμαστά γεγονότα γινόντουσαν πολλά στόν πόλεμο, γι' αὐτό ὑπῆρχε μεγάλη εὐλάβεια στό στρατόπεδο!!!».

«...Μιά φορά θά κάναμε παρέλαση στήν Θεσσαλονίκη. Μᾶς λένε οἱ ἀξιωματικοί νά ποῦμε ἔνα τραγούδι, τίποτα οἱ φαντάροι... μᾶς λέν ξανά... πάλι τίποτα, βουβαμάρα... θύμωσαν οἱ ἀξιωματικοί. Βρέ, νά ποῦμε,

τούς λέω, τίποτα αύτοί... Μετά, ὅταν πήγαμε πίσω στό στρατόπεδο, μᾶς τιμώρησαν... Μᾶς γύμνωσαν ἀπό τή μέση καὶ πάνω, μᾶς ἔβαλαν νά τρέχουμε γύρω-γύρω καὶ ἔβαλαν νά μᾶς δέρνουν μέ τίς ζῶντες... βλέπεις ἥταν σοβαρό τό παράπτωμα, ἀπειθαρχία ἐν καιρῷ πολέμου... "Ετρεχα καὶ ἐγώ μαζί τους παρ' ὅλο πού δέν ἔφταιγα... Οἱ ἀξιωματικοί μοῦ φώναζαν καὶ μοῦ ἔκαναν νόημα νά βγῶ, ὅμως ἐγώ ἔκανα πώς δέν βλέπω καὶ δέν ἔβγαινα, δέν ἥθελα νά βγῶ μόνος ἐγώ... ή θά μᾶς συγχωρέσουν ὅλους ἡ καὶ ἐγώ μαζί τους". Μέ τέτοιο τρόπο ἔκινείτο, ὅταν ἥταν νεαρός ὁ γέροντας. Μέ τό φιλότιμο, τήν αὐτοθυσία του καὶ τήν ἀνδρεία του είχε κερδίσει τήν ἀγάπη καὶ τό σεβασμό ὅλων. Καὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν.

«...μετά δούλεψα καὶ ἔκανα προϊκα γιά τήν ἀδελφή μου, πού ἥταν ἀνύπαντρη. Δέν περίμενα νά παντρευθεῖ, ἀλλά ἔψυγα γιά μοναχός... ποῦ ξέρω ἐγώ ὃν είναι θέλημα Θεοῦ νά παντρευθεῖ;... μπορεῖ καὶ ή ίδια νά μή θέλει...».

Γύρω στά τριάντα ἔγινε μοναχός στό "Αγιον" Όρος. Δοκιμάσθηκε πολύ. Ἀλλά είχε καὶ μεγάλη θεία βοήθεια. Ἀσκήτεφε καὶ στήν Κόνιτσα, στήν Ιερά Μονή Στομίου. Ἐκεὶ τάζε ἀγριες ἀρκοῦδες μέ τό χέρι του. Ἡ εἰρήνη, πού τό "Αγιο Πνεῦμα γεννοῦσε μέσα στήν ψυχή του, εἰρήνευε καὶ τά ἀγρια ζῶα. «...καὶ τά ἀγρια ζῶα, ἀμα τά πλησιάζεις μέ ἀγάπη, τό καταλαβαίνουν καὶ δέ σε πειράζουν...», μοῦ εἶπε κάποτε γι' αὐτό τό περιστατικό. "Ἄς μή διανοηθοῦμε ἐμεῖς, εἴτε νέοι είμαστε

είτε γέροι, νά μιμηθοῦμε αύτή του τήν πράξη, γιατί ή
ἀγριάδα τῶν παθῶν, πού κουβαλᾶμε μέσα στήν φυχή
μας, θά ἀγριέψει τά «ἄγρια» ζῶα και θά κινδυνέψουμε.

Γιά τρία περίπου χρόνια πήγε στήν ἔρημο τοῦ Σινᾶ,
στήν σπηλιά τῆς Ἀγίας Ἐπιστήμης. Τίς Κυριακές κα-
τέβαινε στό μοναστήρι τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης. «Ολη
τήν ἐβδομάδα ἀγωνιζόταν μόνος μέσα στήν ἡσυχία τῆς
ἔρημου. Πού και ποῦ τόν ἐπισκεπτόταν και κανένας Βε-
δουΐνος, πού τοῦ ἔδινε ἐλεημοσύνη ἀπό τά πολύ λίγα
πού εἶχε. Ἀκόμα και τό νερό του ἦταν λιγοστό. «...ἐκεὶ
μέσα στήν ξερατήλα τῆς ἔρημου θαύμασα τήν πρόνοια
τοῦ Θεοῦ. «Πηρχε μιά σχισμή σέ ἔνα βράχο και ἔστα-
ζε σταγόνα-σταγόνα λίγο νερό. Ἐκεῖ ἔβαζα ἔνα κανα-
τάκι δλη τή νύχτα και μάζευα τό νερό μου... μου ἔφτα-
νε... δέ χρειαζόμουν ἄλλο».

Στήν ἔρημο τοῦ Σινᾶ ὁ γέροντας εἶχε πολλές θείες
ἐμπειρίες ἀλλά και μεγάλους, φανερούς ἀγῶνες μέ τό
Διάβολο. Γενικά, πιστεύω ὅτι τά ἀσκητικά παλαίσμα-
τα τοῦ γέροντα ὑπερβαίνουν κατά πολύ τή μαλθακή
ἐποχή μας, μέ τή μαλθακή νοοτροπία και τούς μαλθα-
κούς ἀνθρώπους της. «Ο Γέροντας ἦταν ὄντως μεγάλος
ἀγωνιστής. Οι ἀγῶνες του συγχρίνονται μόνο μέ τούς
ἀγῶνες τῶν ἀρχαίων ἀσκητῶν, τοῦ 4ου μ.Χ. αἰώνος.

Γιά μᾶς, μέ τή μαλθακή νοοτροπία μας, εἶναι φοβερό
και νά τούς ἀκοῦμε μόνο!!!.

«Ἀκουσα ὅτι ὁ Γέροντας Πορφύριος (Μαλακάσα),
μέσα στή μεγάλη του ταπείνωση εἶχε πει τά ἔξης,
γιά τό Γέροντα Παΐσιο: «Η χάρη πού ἔχει ὁ π.
Παΐσιος ἔχει πιό μεγάλη ἀξία, γιατί τήν ἀπόκτησε
μέ τούς ἀγῶνες του, ἐνώ ἐμένα μοῦ τή χάρισε ὁ Θεός

ἀπό μικρό, γιά νά βοηθῶ τούς ἀνθρώπους... Τέτοιους
ἀγίους (σάν τόν π. Παΐσιο) στέλνει ὁ Θεός στήν γη
κάθε 400 χρόνια!!!!.

Στό «Αγιον» Ορος ἀσκήτεψε και πέρασε τά περισσό-
τερα χρόνια τῆς ζωῆς του. Τά χαρίσματα μέ τά ὅποια
τόν εἶχε στολίσει ὁ Ἰδιος ὁ Θεός ἦταν πολλά. **Εἶχε χάρι-
σμα ιαμάτων** (γιάτρεψε πολλούς ἀπό ποικίλες ἀρρώ-
στιες, καρκίνους, ἐκ γενετής παραλύτους, κ.ἄ.), **εἶχε χά-
ρισμα κατά τῶν δαιμονίων** (ἔβγαλε δαιμόνια ἀπό πολ-
λούς, ὅσο ζούσε ἀκόμα), **εἶχε προορατικό χάρισμα** (σέ
πολλούς εἶπε γεγονότα πού θά τούς συμβοῦν στό μέλ-
λον σέ προσωπικό ἐπίπεδο ἀλλά προεφήτευσε και μελ-
λοντικές ἔξελιξεις στήν ιστορία τής πατρίδας μας), **εἶχε
διορατικό χάρισμα** (γνώριζε τήν καρδιά κάθε ἀνθρώ-
που πιό βαθειά και πιό καθαρά ἀπό ὅ, τι ὁ Ἰδιος ὁ ἀνθρω-
πος γνώριζε τόν ἔαυτό του, γι' αύτό και συμβούλευε
σωστά και μέ ἀκρίβεια και ὁ καθένας ἀκουγε τό λόγο
πού χρειαζόταν νά ἀκούσει), **εἶχε χάρισμα διακρισεως
πνευμάτων** (γνώριζε μέ ἀκρίβεια ἐν ἔνα πνευματικό
συμβάν ἦταν ἐκ Θεοῦ ἢ ἀπό τόν πονηρό πού προσπα-
θοῦσε νά ἔξαπατήσει και νά παρασύρει), **εἶχε διάκριση,**
γνώριζε σέ κάθε περίπτωση ποιό ἦταν τό θέλημα τοῦ
Θεοῦ και ὃν θά ἔπρεπε νά τό φανερώσει ἢ ὅχι. Γνώριζε
ποιό ἦταν τό καλό, τό σωστό σέ κάθε περίπτωση. Ἀκό-
μα και γιά μή πνευματικά θέματα. Γιά παράδειγμα.
Μιά φορά ἔνας καθηγητής πανεπιστημίου, γιατρός,
προβληματιζόταν ἀνάμεσα σέ δύο τύπους ἐνός μηχανή-
ματος πού ἔπρεπε νά διαλέξει γιά τό νοσοκομείο. Δέν
μποροῦσε νά ἀποφασίσει. Πήγε στό Γέροντα και τόν ρώ-

τησε. Ὁ Γέροντας τοῦ ἀπάντησε. Νά πάρεις αὐτὸν τὸν τύπο, γιατί ἔχει αὐτή τῇ λειτουργίᾳ, πού μπορεῖς νά τὸ χρησιμοποιήσεις στήν τάδε περίπτωση καὶ δουλεύει μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, πού μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ ἔτσι καὶ ἔτσι. Δηλαδὴ, ἐνῷ δέν εἶχε τελειώσει τὸ Δημοτικό, τοῦ μίλησε σάν εἰδικός ἐπιστήμονας καὶ τεχνικός μαζί!!!!... ”Αν αὐτό δέν είναι θεῖος φωτισμός, τότε τί είναι;... **Εἶχε θεολογικό χάρισμα.** Ἀπό τίς πολλές πνευματικές ἐμπειρίες πού εἶχε, μέ ‘Αγίους, μέ ‘Αγγέλους, μέ τήν Παναγία, ἀλλά καὶ μέ δράσεις τοῦ Ἀκτίστου φωτός, ὅχι μία ἀλλά πολλές φορές, εἶχε γίνει ὄντως θεολόγος καὶ γνώριζε βαθειά τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Μιά φορά, ἔνας καθηγητής πανεπιστημίου τῆς Θεολογίας διηγόταν σέ πολλούς ἀνθρώπους τὸ ἔξης περιστατικό μέ θαυμασμό: Τόσα χρόνια στό πανεπιστήμιο εἶχα μαζέψει 10 θεολογικά θέματα-ἀπορίες πού δέν μποροῦσα νά βρω τήν ἀπάντηση-λύση τους, ὅσο κι ἀν προσπαθοῦσα. Τά μάζεφα λοιπόν ὅλα αὐτά τά δύσκολα καὶ ἀλυτα καὶ πῆγα νά ρωτήσω τὸν π. Παΐσιο. Μέσα σέ μισή ὥρα μοῦ εἶχε ξεδιαλύνει ὅλα τά θέματα!!!...

Δέ θα βροῦμε τέλος, ἀν προσπαθήσουμε νά καταμετρήσουμε τά χαρίσματα καὶ τίς δυνάμεις τοῦ Γέροντα. ”Ἄς μή νομίσετε ὅτι αὐτό είναι ὑπερβολή...” Οχι, είναι πραγματικότητα. Ὁ Θεός είναι αὐτός πού εἶχε στολίσει καὶ εἶχε τιμήσει μέ τόσα χαρίσματα τό Γέροντα. Και τά δῶρα τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νά είναι, ὅπως ὁ Ἰδιος ὁ Θεός, ἀτελεύτητα καὶ ἀπεριόριστα.

”Από ὅλα τά χαρίσματα τοῦ Γέροντα, αὐτό πού σέ μένα ἔκανε μεγαλύτερη ἐντύπωση ἡταν ἡ ἀγάπη του. Μιά ἀγάπη χωρίς δριο, χωρίς δισταγμό, μέ ἀπόλυτη

αὐτοθυσία. Μιά ἀγάπη φωτιά, γλυκειά, παντοδύναμη, θεική. Μιά ἀγάπη πού ξεχυνόταν ἀπό μέσα του, χωρίς διακρίσεις, πού ἀγκάλιαζε τό ἴδιο ζεστά τούς καλούς καὶ τούς κακούς, τούς φίλους καὶ τούς ἔχθρούς του, τούς δικούς του ἀλλά καὶ τούς ξένους, τούς ἀξιους ἀλλά καὶ τούς ἀνάξιους, τούς ὀρθοδόξους ἀλλά καὶ τούς ἀλλοδόξους, τούς ἀνθρώπους ἀλλά καὶ τά ζῶα καὶ τά φυτά μά πάνω ἀπ' ὅλους Τό Θεό. Αὐτή δέν ἦταν ἀγάπη ἀνθρώπινη. Τέτοια ἀγάπη μόνο τό “Ἄγιο Πνεῦμα μπορεῖ νά γεννήσει μέσα σέ ἀνθρώπινη καρδιά. Οι ἀνθρώπινες ‘ἀγάπες’ είναι τόσο μικρές καὶ συμφεροντολόγες, τόσο προσωρινές καὶ ἀστατες, τόσο ἐγωιστικές καὶ καταπιεστικές, μετατρέπονται τόσο εύκολα σέ ἀντιπάθεια καὶ μίσος, πού είναι ντροπή καὶ ἀδικία νά τίς συγκρίνουμε μέ τήν ἀγάπη τοῦ Γέροντα.

Αὐτά τά χαρίσματα, αὐτή ἡ ἀγάπη τοῦ Γέροντα είναι πού μάζευε τούς ἀνθρώπους κοντά του. Ἐκατοντάδες ἀνθρωποι τόν ἐπισκέπτονταν καθημερινά στό κελλί του. ”Ἐνα ἀτελείωτο πᾶνε-ἔλα. Ὁ Γέροντας μάζευε τόν πόνο, τήν ἀγωνία καὶ τά προβλήματα τοῦ κόσμου καὶ ἔδινε πίσω λύση, χαρά καὶ εἰρήνη. ”Οταν καὶ ὅπου χρειαζόταν, ὅπου ἔπρεπε, ἥζερε αὐτός καὶ ὁ Θεός πού πρέπει, ἐπενέβαινε θαυματουργικά μέ ἔξουσία θεική καὶ ἔλυνε τά ἀλυτα.

”Ἐκατοντάδες είναι οἱ ἀνθρωποι πού ἔχουν καταθέσει γραπτά καὶ ἐπώνυμα τίς θαυμαστές ίστορίες τους σχετικά μέ τόν π. Παΐσιο. ”Έχουν τυπωθεῖ τά σχετικά βιβλία. ”Ομως αὐτοί πού δέ μίλησαν, τά περιστατικά πού ὁ Γέροντας μέ πολλή τέχνη ἔχρυβε είναι πολύ πε-

ρισσότερα. 'Ο Γέροντας Πατίσιος ήταν ἔνα δῶρο του Θεού στούς ἀνθρώπους.

'Η φήμη του εἶχε ξεπεράσει τήν 'Ελλάδα. 'Ερχόντουσαν νά τόν δοῦν καί νά τόν συμβουλευτοῦν ἀνθρώποι ἀπό τήν Αὐστραλία, ἀπό τίς Η.Π.Α. ἀπό τόν Καναδᾶ, ἀπό Γερμανία, ἀπό Ρωσία, Ρουμανία, Γαλλία, 'Αφρική καί ἀπό παντοῦ. 'Η φήμη του ήταν παγκόσμια. Καί ὅλα αὐτά χωρίς ποτέ κάποιο ραδιόφωνο, κάποια τηλεόραση, κάποια ἐφημερίδα, κάποιο Μ.Μ.Ε. τέλος πάντων νά ἀναφέρει κάτι γι' αὐτόν ὅσο ζοῦσε. Αὐτοί προβάλλουν καί μεγεθύνουν μόνο τά ἄσχημα τῶν ἀνθρώπων τῆς 'Εκκλησίας· τά καλά, τά θαυμαστά, τά "Αγια, ἀν δέν μποροῦν νά τά συκοφαντήσουν, τά ἀγνοοῦν, τά καταδικάζουν στή φυλακή τῆς σιωπῆς. "Ομως... ἔχουν οἱ ἀνθρώποι τούς τρόπους τους ἔχει καί δ Θεός τούς δικούς Του. "Ολη αὐτή ἡ φήμη διαδόθηκε ἀπό στόμα σέ στόμα, ἀπό ἀνθρώπους πού μείναν ἔκπληκτοι ἀπό τίς εὐεργεσίες καί τά θαύματά του... Τό Γέροντα Πατίσιο τόν πρόβαλε ὁ Ἰδιος ὁ Θεός...

"Οταν ἔβγαινε ἀπό τό "Αγιον" Όρος, γιά νά δεῖ τίς γυναικες καί τούς ἀνήμπορους ἀρρώστους πού δέν μποροῦσαν νά ἔρθουν νά τόν βροῦν ἔκει, χιλιάδες ἀνθρώποι περνοῦσαν νά πάρουν τήν εὐχή του. Τά παρκαρισμένα αὐτοκίνητα στίς ἄκρες τοῦ δρόμου ξεπερνοῦσαν τό χιλιόμετρο. Συνεχῶς ἔρχονταν καί ἔφευγαν αὐτοκίνητα στό γυναικείο ιερό ἡ συχαστήριο τοῦ 'Αγίου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου, στή Σουρωτή Θεσσαλονίκης. Χιλιάδες οἱ ἀνθρώποι πού εὐεργετήθηκαν.

Χιλιάδες καί τά γράμματα πού τοῦ ἔστειλαν. «...ἡ φυχολογικά προβλήματα ἡ καρκίνος ἡ χωρισμένη

οἰκογένεια... ἔνα ἀπό αὐτά τά τρία θά είναι τά προβλήματα... αὐτά παιδεύουν σήμερα τούς ἀνθρώπους... αὐτά μοῦ γράφουν». 'Ο πόνος συνέρρεε στό γέροντα εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε μέσω γραμμάτων. Καί αὐτός τόν σήκωνε μέ αὐτοθυσία... πρόθυμα. "Έκανε τόν πόνο τοῦ ἄλλου δικό του, ἐπειδή ἀγαποῦσε τόν ἄλλο. Δέν ἥθελε, δέν μποροῦσε νά μείνει ἀμέτοχος, ὅταν οἱ ἄλλοι ὑπέφεραν. "Αν ηταν δυνατό, φορτωνόταν δλο τό βάρος τοῦ σταυροῦ στούς ὥμους του, γιά νά γλυτώσει τόν ἄλλο.

'Ο Γέροντας, ἐνώ θεράπευε τούς ἄλλους, δέν παρακαλοῦσε τό Θεό νά θεραπεύσει τόν ἴδιο... ἥθελε νά κάνει ὑπομονή στίς ἀρρώστιες. «...νά βγάλουμε κανένα πνευματικό φράγκο... νά ἔχουμε γιά τά γεράματα» ἔλεγε χαριτολογώντας. 'Από στρατιώτης ἀκόμα εἶχε χρυπαγήματα, γλύτωσε παρά τρίχα τόν ἀκρωτηριασμό, καί οἱ πατούσες του τόν πονούσαν. «Είναι σάν νά πατάω πάνω σέ καρφιά... γι' αὐτό καί ἐγώ ρίχνω τό βάρος μιά στίς φτέρνες, μιά στίς μύτες, μιά στό πλάι!» μοῦ εἴπε γελώντας μέ τό ἀστείο τῆς συμπεριφορᾶς... ἀλλά δέν ἔλεγε νά κάτσει στό στασίδι... "Εβγαζε τίς ἀγρυπνίες ὅρθιος. "Ετσι δίδασκε καί στους νέους τό ἀγωνιστικό φρόνημα.

Εἶχε πολλές ἀρρώστιες ὁ γέροντας καί ὅλες τίς ὑπόμενε μέ γενναιότητα καί ἀγωνιστικό φρόνημα· περιφρονοῦσε τόν πόνο καί τόν κορόιδευε!!!...

Μιά φορά πού εἶχε πάθει κοίλη, ἔδενε τήν κοιλιά του μέ κάτι πανιά καί δέν πήγαινε στόν γιατρό. 'Εγώ στεναχωριόμουν καί τόν παρακαλοῦσα νά πάει. Τότε ἀρχισε νά μοῦ διηγείται γιά τήν ἀρρώστια μέ τέτοιο

άστειο καί περιφρονητικό τρόπο πού στό τέλος ἔβαλα τά γέλια.

Στό τέλος, στά γεράματά του, ἀρρώστησε ἀπό καρκίνο. Ἔγω καί πολλοί ἄλλοι πιστεύουμε ὅτι δὲ Γέροντας τὸν ζήτησε ἀπό τὸ Θεό, γιά νά ἐλαφρώσει τοὺς συνανθρώπους του. Μοῦ εἶχε πεῖ «ὅταν προσεύχεσαι γιά ἔναν ἀρρωστο νά τὸν κάνει καλά ὁ Θεός, πρέπει νά προσεύχεσαι μέ τέτοια διάθεση, ώστε νά λές στὸ Θεό, «πᾶρε ἀπό ἑκεῖνον τὴν ἀρρώστια καί δός την σέ μένα»» ἡ τουλάχιστο «δῶσε ἔνα μέρος ἀπό αὐτήν, γιά νά τὸν εὔχολύνω»... ὁ καλός Θεός πού βλέπει τὴν ἀδυναμία μας καί τὸν ἄλλο τὸν κάνει καλά καί σέ ἐμάς δέ δίνει τίποτα... καμιά φορά ὅμως δίνει... ἀν δεῖ ὅτι σηκώνουμε... «Ομως γιά νά ἀκουστεῖ ἡ προσευχή μας, τέτοια διάθεση πρέπει νά ἔχουμε...».

Αὐτή ἡ διάθεση εἶναι αὐτοθυσία. Καί ὁ γέροντας εἶχε καί μέ τό πάρα πάνω. Ἡθελε καί σήκωνε μέ χαρά τὸν πόνο καί τίς ἀρρώστιες τῶν χιλιάδων ἀνθρώπων πού τὸν ἐπισκέπτονταν. Ἡ ζωὴ του ἦταν μία θυσία γιά τὸν συνάνθρωπο.

Δέ μιλοῦσε γιά τίς ἀρρώστιες του. Τίς ἔκρυψε γιά νά μή μᾶς στεναχωρεῖ ἡ ὅταν τό καταλαβαίναμε καί δέν μποροῦσε νά κρυφθεῖ, τίς παρουσίαζε σάν κάτι τό ἀσήμαντο. «Ἐτσι ἔκανε καί μέ τὸν καρκίνο. Μέχρι πού ἀρχισαν τά αἷματα καί οἱ λιποθυμίες.

«Ολοι καταλαβαίναμε ὅτι εἶναι ἀρρωστος. Παρακαλούσαμε νά πάει στό γιατρό... τίποτα...» «Ἐ, ὅταν μαθεύ-τηκε, ἀρχισαν νά ἔρχονται οἱ γιατροί στό «Ἄγιον» Ορος γιά νά τὸν καταφέρουν νά τοὺς ἐπιτρέψει νά τὸν ἔξετάσουν. Μιά φορά ἥρθε ἔνας παθολόγος, καθηγητής πα-

νεπιστημίου, ἀπό τὴν Ἀθῆνα, μόνο καί μόνο γιά τό γέροντα. Ἔγω τὸν κατέβασα στό κελλί του. Τελικά οὔτε αὐτός τὰ κατάφερε. Ἡρθαν πολλοί γιατροί χωρίς ἀποτέλεσμα.

Στό τέλος ἀρχισαν νά τὸν πιέζουν νά δεχθεῖ ἰατρική φροντίδα καί διάφορα πρόσωπα μέ μεγάλα ἐκκλησιαστικά ἀξιώματα. Ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης, λέγεται, ὅτι τοῦ παρήγγειλε νά πάει νά ἔξεταστει.

Κάποιος γιατρός, πνευματικός ἀνθρωπος, πού καταλάβαινε τὶς εὐαισθησίες τοῦ γέροντα, τοῦ εἰπε ὅτι δέ θά τοῦ κάνει καμία παρά πάνω περιποίηση ἀπό αὐτή πού θά ἔκανε στὸν τυχόντα ἀνθρωπο μέ ἀγροτική ἀσφάλεια. Μοῦ λέει ὁ λογισμός ὅτι ἡ εὐαισθησία τοῦ Γέροντα δέν τοῦ ἐπέτρεπε νά δεχθεῖ πάρα πάνω ἰατρική φροντίδα ἀπ' αὐτήν πού εἶχε ὁ φτωχότερος ἀνθρωπος. Τό θεωροῦσε ἀδικία. Καί εἶναι ἀδικία καί ἔνα ἀκόμα δείγμα τῆς σκληροκαρδίας πού ἔχουμε οἱ σημερινοὶ ἀνθρωποι. Ἐμεῖς καί οἱ δικοί μας, νά ἔχουμε τοὺς καλύτερους γιατρούς καί νά πηγαίνουμε ἀκόμα καί στά καλύτερα νοσοκομεῖα, ἐνῶ οἱ καημένοι οἱ φτωχοί νά πετιοῦνται σέ κάποιο ἄθλιο ράντζο στό διάδρομο ἐνός νοσοκομείου καί σέ ἄλλες φτωχότερες χῶρες νά πεθαίνουν μωρά ἀπό ἔλλειψη ἀντιπυρετικοῦ. Ἡ ἀδικία, ἀποτέλεσμα τοῦ διεστραμμένου φυχικοῦ κόσμου τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου, ὑπάρχει σήμερα παντοῦ στὸν κόσμο... ὅμως ἡ θεία δικαιοσύνη περιμένει ὑπομονετικά γιά νά βάλει τὰ πράγματα στή θέση τους. Ἀμήν.

Τελικά ὁ γέροντας ἔκανε ἐγχείρηση στὸν καρκίνο. Μοῦ λέει ὁ λογισμός μου ὅτι τό ἔκανε ἀπό ὑπακοή καί παρά τή δικιά του ἐπιθυμία. «Ἐτσι καί μέ ὅλο αὐτό τὸν

τρόπο πού ἀντιμετώπισε τήν ἀρρώστια, μᾶς δίδαξε.

“Οταν τόν ἔπιαναν οἱ φριχτοὶ πόνοι ἔφαλλε γιά νά μή φωνάζει καὶ στεναχωρεῖ τούς ἄλλους. Ἡταν πάρα πολύ εὐάσθητος. Δέν ἤθελε νά γίνει βάρος ἡ νά στεναχωρέσει κάποιον ἀνθρωπο.

Κάποιος προσευχόταν νά τοῦ δώσει ὁ Θεός ἔνα κομμάτι ἀπό τοὺς πόνους τοῦ Γέροντα, γιά νά τόν ἐλαφρώσει λίγο, χωρίς νά πεῖ τίποτα στό Γέροντα. “Οταν συναντήθηκαν, χωρίς νά γίνει συζήτηση, τοῦ λέει ὁ Γέροντας: «Νά μή ζητᾶς... Δέν ἀντέχονται αὐτοὶ οἱ πόνοι... Νά μή ζητᾶς... δέν μπορεῖς νά τούς σηκώσεις... Νά μή ζητᾶς ἀπό τό Θεό».

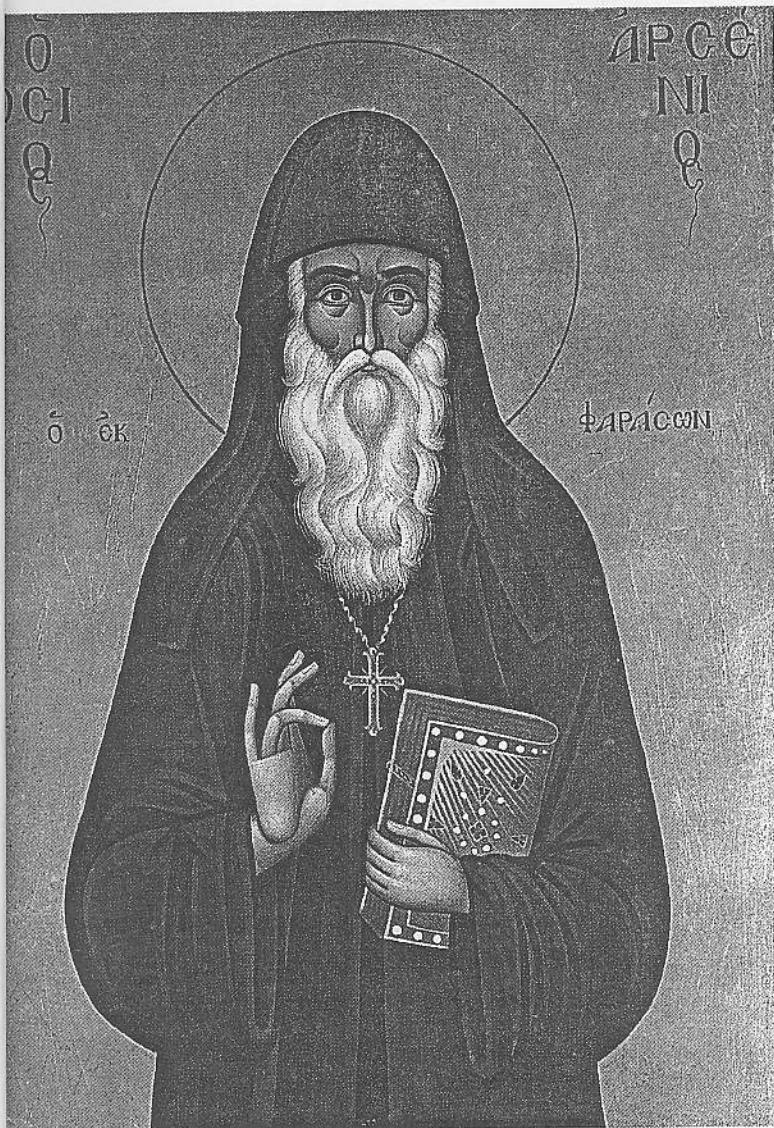
Μερικές μέρες πρίν πεθάνει, περάσαμε ὅλοι καὶ πήραμε τήν εὐχή του γιά τελευταία φορά. Πέθανε στίς 12 Ιουλίου 1994 καὶ θάφτηκε στήν αὐλή του Ἁσυχαστηρίου του Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, στή Σουρωτή τῆς Θεσσαλονίκης.

“Ο τάφος του σήμερα εἶναι λαϊκό προσκύνημα. “Οσες φορές κι ἄν πέρασα ἀπό κεῖ ὅλα αὐτά τά χρόνια, πάντοτε ὑπῆρχε κόσμος πού προσκυνοῦσε.

Καὶ μετά τό θάνατό του, ὁ γέροντας Παΐσιος ἔξακολουθεῖ νά θαυματουργεῖ τόσο στόν τάφο του, ὅσο καὶ ἄλλοι. Ἔλπιζω σύντομα νά βγοῦν τεκμηριωμένα τά περιστατικά πού συνέβησαν μετά τό θάνατό του, πρός δόξαν Θεοῦ καὶ ὡφέλεια τῶν δύσπιστων ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας, πού βρίσκονται σέ τόσο μεγάλη πνευματική ἀνάγκη καὶ δέν τό γνωρίζουν.

Τήν εὐχή του νά ἔχουμε, ὅλοι μας!

Θεσσαλονίκη 1999

...πού ἄφησε τόν π. Παΐσιο «καλόγερο στό πόδι του»

Κάποια φορά, ὁ π. Πατσιος μοῦ διηγεῖτο πῶς τοῦ παρουσιάσθηκε ἡ Παναγία μας, μέρα μεσημέρι, καὶ τὸν βούθησε σὲ μιά ἀνάγκη πού εἶχε. Συνομίλησαν μαζὶ γιά λίγα λεπτά.

- Πῶς αἰσθανθήκατε γέροντα; ρώτησα.
- Μεγάλη χαρά... ὅμως αἰσθανόμουν καὶ ντροπή... δυσκολεύομαι... Μητέρα τοῦ Θεοῦ είναι... μέ τόν "Ἄγιο Ιωακείμ καὶ τὴν Ἀγία Αννα κινοῦμαι πιό σκνετα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ - ΑΝΑΤΡΟΦΗ

Δεκέμβρης 1988

1. Ό γέροντας μοῦ διηγήθηκε τὴν ἔξῆς ἴστορία:
«Μιά φορά εἶχε ἔρθει ἐδῶ ἕνας Ἑλληνοαμερικάνος γιατρός. Ὁρθόδοξος ἦταν, ἀλλά δέν εἶχε πολλά μέ τῇ θρησκείᾳ... Οὕτε τὴν νηστεία τῆς Παρασκευῆς δέν χρατοῦσε... οὔτε πολύ πήγαινε στὴν Ἐκκλησία. Ἔζησε μιά ἐμπειρία καὶ ἤθελε νά τῇ συζητήσει. Ἐνα βράδυ, ἐνῷ προσευχόταν στό διαμέρισμά του «ἄνοιξε ὁ οὐρανός». Ἐνα φῶς τὸν ἔλουσε, καὶ χάθηκε τό ταβάνι καὶ οἱ σαράντα ὄροφοι ἀπό πάνω του. Βρισκόταν λουσμένος μέσα στό φῶς γιά πολλή ὥρα, δέν μποροῦσε νά ὑπολογίσει πόσο!

Θαύμασα! Γιατί ἔνοιωσα καὶ κατάλαβα δτι ἦταν «ἐκ Θεοῦ». Ἡταν πραγματικό... Εἶδε τό «ἄκτιστο φῶς»*. Τί ἔκανε στή ζωή του; Πῶς ζοῦσε καὶ ἀξιώ-

* «ἄκτιστο φῶς», λέγεται ἄκτιστο, δηλαδή ἀδημιούργητο, χωρίς ἀρχή, δηλαδή θείκη ἐνέργεια, θεός. Υφηλότατη πνευμα-

θηκε τέτοια θεία πράγματα;

Ήταν παντρεμένος, είχε γυναῖκα και παιδιά. Τοῦ λέει ή γυναῖκα του: «Βαρέθηκα νά ἀσχολοῦμαι μέ το σπίτι, θέλω νά πηγαίνω καμιά βόλτα». "Ε! δέν δούλευε κιόλας, ἄρχισε νά γυρίζει μέ τίς φίλες της και νά τόν τραβάει κάθε βράδυ ἔξω. Μετά ἀπό λίγο διάστημα, τοῦ λέει: «Θέλω νά βγαίνω μόνη μου μέ τίς φίλες μου». Τό δέχτηκε και αὐτό γιά χάρη τῶν παιδιῶν του. Μετά, «Θέλω νά πάω μόνη μου διακοπές...». Τί νά κάνει; τῆς ἔδινε και λεφτά και τό αὐτοκίνητο.

Μετά ζήτησε νά τῆς νοικιάσει ἔνα διαμέρισμα νά ζει μόνη της, κουβαλοῦσε και τούς φίλους της ἐκεῖ. Τῆς μιλοῦσε, τή συμβούλευε, «βρέ τί θά νοιώθουν τά παιδιά μας;» Τίποτα αὐτή. Στό τέλος τοῦ πῆρε πολλά λεφτά και ἔψυγε. Στεναχωριόταν!

Μετά ἀπό λίγα χρόνια ἔμαθε ὅτι εἶχε καταντήσει πόρνη στά μαγαζιά τοῦ Πειραιᾶ!

Στεναχωρέθηκε! "Εκλαιγε! Σκεφτόταν νά πάει νά τή βρει. Τί νά τῆς πει ὅμως;...

Γονάτισε νά προσευχηθεῖ: «Θεέ μου... φώτισέ με, τί νά πω... τί νά κάνω... γιά νά σωθεὶ αὐτή ή ψυχή...». Βλέπεις τήν πονοῦσε. "Ηθελε «νά σωθεὶ αὐτή ή ψυχή». Οὔτε ἀντρικός ἐγωισμός, οὔτε μνησικακία, οὔτε περιφρόνηση... πονοῦσε γιά τήν κατάντια της. Ποθοῦσε τή σωτηρία της. Τότε ἄνοιξε ὁ Θεός τόν

τική ἐμπειρία, πού λίγοι ἀσκητές τή ζοῦν. Ποθητός στόχος τῆς ἀσκητικής ζωῆς. Θεωρεῖται ἐμπειρία θέωσης. Μετέχει ή ἀνθρώπινη στή θεία ἐνέργεια. «...θείας φύσεως κοινωνοί...».

ούρανό... τόν ἔλουσε μέ τό φῶς Του.

Βλέπεις;... Βλέπεις;... Αὐτός στήν Ἀμερική... σέ τί περιβάλλον ζοῦσε;... ἐνῶ πόσοι ζοῦμε μέσα στό "Αγιον" Όρος, μέσα στούς Ἀγίους, μέσα στή χάρη τής Παναγίας και προκοπή δέν κάνουμε!

Δόξα τῷ Θεῷ! Δόξα τῷ Θεῷ!

2. Πρέπει κανείς τήν ἀρραβωνιαστικιά του νά τή βλέπει σάν ἀδελφή του και νά είναι και οἱ δύο πολύ προσεκτικοί και νά ἐγκρατεύονται. Νά κάνουν τόν ἀγῶνα τους, γιά χάρη τοῦ Θεοῦ, γιά νά στεφανωθοῦν στό τέλος σάν φιλότιμοι ἀγωνιστές. Αὐτό συμβολίζουν τά στέφανα τῆς ἐκκλησίας. "Ετοι κανείς ἔχει βοηθό του τή θεία Χάρη.

Ο ἀρραβώνας νάναι σύντομος, νά μήν τραβάει μαχρυά.

3. — Γέροντα, πῶς πρέπει νά είναι τό ἀνδρόγυνο μεταξύ τους;

— Παντρέψου ἐσύ και τά λέμε.

— Δέν κάνει ἀπό τώρα;

— Νά ἔχουν α)... β)... και καλή φαγωμάρα μεταξύ τους.

(σ.γ. Δηλαδή νά προσπαθεῖ ὁ καθένας νά παίρνει μέ χαρά τά βάρη πάνω του, και νά ξεκουράζει τόν ἄλλο. Νά κουβαλήσει αὐτός τά φώνια, γιά νά ξεκουράσει τόν ἄλλο, νά κάνει τό χατήρι τοῦ ἄλλου γιά νά τόν ίκανοποιήσει. Χαρά νά γίνεται ή ἀνάπταυση τοῦ ἄλλου).

4. — Γέροντα, διαβάζαμε παλιά, ότι δεν έρωτας είναι καλό πράγμα και όσο περισσότερο κάνεις τόσο καλύτερα· ότι αύτοί που δέν κάνουν δποκτούν φυχολογικά προβλήματα· ότι πρέπει κανείς, όταν είναι νέος, νά κάνει 2-3 φορές την ήμερα, για νά μπορει στά γεράματα μετά 1 φορά.

— Τί είναι αύτά, βρέ παιδί μου; Ποιός τά λέει; Πά, πά! Έδω ήρθε ένας ξένος γιατρός, σέ παγκόσμια συμβούλια πηγαίνει κ.λ.π. και έλεγε ότι ή έγκρατεια είναι τό καλύτερο γιά τόν όργανισμό. Τό σπέρμα είναι πολύ δυναμωτικό. Οι νέοι που δέχονται πολλές σχέσεις, τούς καταλαβαίνουμε μοῦ λέει, όμα σπάσουν κανένα κόκκαλο, δέν δέχονται μεδούλι, σάν νερό έχει γίνει. Και δώ που έρχονται τά παιδιά και έγώ τούς καταλαβαίνω. Τά μάτια τους γίνονται έτσι... (μούδειξε), ή μνήμη τους άδυνατίζει πολύ, χειρότερα από τούς γέρους γίνονται. Βλέπεις χαλάει και τό μυαλό. Είναι οᾶς πούμε σάν τυρί, γίνεται σάν γιαούρτι, μετά σάν ξυνόγαλο, μετά σάν γάλα, και άν επιμένουν άκόμα, σάν νερό.

— Αύτή ή σαρκική έπιθυμια γέροντα, είναι φυσική έπιθυμια, που πηγάζει από τή σάρκα, δπως ή πεινα, ή διψα ή είναι πάθος; Ή κατάχρησή της είναι κακή, (δπως π.χ. όχι τό φαΐ, άλλα ή γαστριμαργία είναι κακή, ή αύτή ή ίδια ή έπιθυμία είναι κακή; Τήν είχαν οι πρωτόπλαστοι στόν παράδεισο;

— ΠΑΘΟΣ είναι! Άμη τί είναι;! ΠΑΘΟΣ... Πηγάζει από τό σαρκικό φρόνημα τού ἀνθρώπου. "Αν κάποιος είναι πνευματικός ἀνθρώπος, δέν δέχει τέτοιες έπιθυμίες. "Όχι από ἀνικανότητα, ότι δέν μπορει, άλλα λόγω τής πνευματικής του κατάστασης δέν έπιθυμει.

"Ολοι οι ἀνθρωποι έχουν σαρκικό φρόνημα. Αύτο κληρονομείται από τούς γονεῖς. Βλέπεις, άν κανένα παιδάκι έχει γεννηθεί από σαρκικούς γονεῖς, παιδί άκόμα και έχει τέτοιες έπιθυμίες. Αύτό δημως δέν είναι τίποτα. Γιατρεύεται. Είναι άπαλό σάν τήν τσουκνίδα, δέν δέχει σκληρύνει άκόμη νά γίνει άγκαθι, και φεύγει εύκολα μ' έναν καλό πνευματικό, νάχει διάκριση δημως νά καταλαβαίνει τί είναι τί, γιατί στήν άρχη δλα τά φυτά, δύο φυλλαράκια έχουν.

"Ολοι οι ἀνθρωποι, άλλος λιγότερο άλλος περισσότερο έχουν σαρκικό φρόνημα. "Άλλος άς πούμε είναι 30% πνευματικός, άλλος 40 άλλος 60 τό περισσότερο που συνάντησα είναι 75%. Μόνο δ 'Ιωακείμ και ή "Αννα ήταν τελείως πνευματικοί ἀνθρωποι και γεννήθηκε μετά από προσευχή αύτό τό άπαθέστατο πλασματάκι ή Παναγία. Αύτό τό έζησα, όταν ήμουν στό Σινά.

— Σέ δραμα, γέροντα;

— (σιώπησε).

— Δηλαδή δ 'Ιωακείμ και ή "Αννα γίνων μετά από δισκηση τελείως πνευματικοί ή έτσι ήταν έξ αρχής;

— Ό Λογισμός μοῦ λέει ότι έτσι ήταν έξ αρχής... Χωρίς τό φαγητό δ 'άνθρωπος πεθαίνει ή χωρίς νερό. Χωρίς τά σαρκικά δέν παθαίνει τίποτα. Μόνο ταλαιπωρείται φυχικά, δπως ταλαιπωρείται και από τά άλλα πάθη· τό θυμό, τόν έγωισμό, τήν κενοδοξία, τήν ἀνθρωπαρέσκεια. Μετά τό γάμο συγχωρείται μόνο γιά τήν τεκνογονία ή κατ' οίκονομιάν.

5. "Οταν ήμουν ἀνύπανδρος συζητοῦσα τά θέματά

μου μέ τόν γέροντα καί μέ νουθετοῦσε σχετικά.

Ἐλεγε ὁ γέροντας:

«Καλό εἶναι δὲ ἄνθρωπος νά παντρεύεται σέ μικρή σχετικά ἡλικία. Τότε τό πρᾶγμα ἔρχεται πιό φυσιολογικά. Προσαρμόζεται φυσικά καί εύχολα ὁ ἔνας στόν ἄλλο. Βλέπετε ζευγάρια πού παντρεύηκαν σέ μικρή ἡλικία διατηροῦν μέχρι τά γεράματά τους μέσα στή σχέση τους μά παιδική ἀπλότητα. Τό ἴδιο παρατηρεῖ κανείς καί σέ μοναχούς πού ἥρθαν μικροί στό "Αγιον" Όρος. Εἶναι σωστή ἡ παροιμία πού λέει: "Ἡ μικρός παντρέψου ἢ μικρός καλογερέφου".

"Οταν μεγαλώσει δὲ ἄνθρωπος, ἀρχίζει καί δουλεύει πιό πολύ ἡ λογική καί ὅλα τά ἔξετάζει καί ὅλα τά μετράει, ἔχει παγιωθεῖ καί ὁ χαρακτήρας του... δύσκολα νά προσαρμοσθεῖ.

"Οταν φτάσει κανείς στά τριάντα, γιά νά παντρευτεῖ, πρέπει... τριάντα νά τόν σπρώχνουν, δταν φτάσει στά σαράντα χρειάζεται... ἔξηντα νά σπρώχνουν..."

Δύσκολα νά τό πάρει ἀπόφαση νά μπει στό ζυγό. Νά ἐσύ τώρα συνήθισες ρέμπελος. Καί κάνεις σάν τά ἀγρια ἄλογα πού πάνε νά τούς βάλουν χαλινάρι. Τινάζονται, κλωτσάνε, καί... τρέχουν μακριά.

(Γελώντας) Τήν προηγούμενη μέρα ἀπό τό γάμο σου ἡ τήν κουρά σου, ἀν ἔρθω καί σου κλείσω τή μύτη.. θά σκάσεις, θά κάνεις μπούμ!! (Γέλια).

6. — Γέροντα, μιά γνωστή μου ἔχει σχέσεις μέ κάποιον καί σκέφτεται τό γάμο.

— Αύτος τό σκέφτεται, τό θέλει;

— "Ε!... Λίγο.

— Γιά νά παντρευτεῖ κανείς λίγο, πρέπει νά τό θέλει πολύ.

7. Τά ζευγάρια πού παντρεύονται πρέπει νάχουν τόν ΙΔΙΟ πνευματικό. Νά συμφωνήσουν ἀπό τήν ἀρχή, γιά νά μήν ἔχουν υστερα προβλήματα. Βλέπετε δέ πνευματικός πολύ βοηθάει. Βλέπει τίς ἀνωμαλίες καί τά ἔξογκώματα καί τῶν δύο καί τά «πελεκάει», ώστε νά ταιριάξουν. Σάν δύο ξύλα πού πρέπει νά ἐνώσουν. Ἔγώ, δταν ἥμουν μαραγκός, πελεκοῦσα τά ξύλα ώστε νά ταιριάξουν καλά. Νά κάθονται ἀπό μόνα τους. "Υστερα ἔβαζα ἔνα καρφάκι καί δέν είχαν ἀνάγκη. Ἐνώ ἂν δέν ταιριάζουν δέν ἐφάπτονται καλά τά ξύλα καί τά ζορίσεις νάρθουν στήν θέση τους μέ καρφιά, κάποτε ἀπό τήν πίεση θά κλωτσήσουν.

Γι' αύτό πρέπει δέ «μαραγκός» νάχει καί τά δύο ξύλα στά χέρια του. Γιά νά βλέπει τί δουλειά γίνεται στό ἔνα, γιά νά δουλέψει ἀντίστοιχα καί τό ἄλλο. "Ετοι πρέπει νά είναι καί δέ πνευματικός.

Πολύ βοηθάει δέ πνευματικός. Πολλά ζευγάρια πού ταιριάζαν, πού παντρεύηκαν ἀπό ἔρωτα, χώρισαν μετά, γιατί δέ βοηθήθηκαν ἀπό ἔναν καλό πνευματικό. Ἐνώ ζευγάρια πού δέν ταιριάζαν, ἀλλά είχαν τόν ίδιο πνευματικό, τά πῆγαν μιά χαρά.

8. Καί μέσα στό γάμο πρέπει κανείς νά συγκρατεῖ τόν έαυτό του καί νά μήν τόν ἀφήνει ἀχαλίνωτο στήν ήδονή.

9. "Οταν μείνει έγκυος ή γυναικα, τότε το ἄριστο είναι νά σταματήσουν τις ἐπαφές ἀμέσως ή, ἢν δέν μποροῦν, νά τις περιορίσουν πολύ. Ἀλλά ἀπό τὸν ἔκτο μῆνα καὶ μετά τουλάχιστο πρέπει νά σταματήσουν νά ἔχουν ἐπαφές, γιατί ἔκτος ἀπό τὸν κίνδυνο νά πάθει ζημιά τὸ παιδί (ἀποβολὴ χ.λ.π.) γίνεται καὶ πνευματική ζημιά.

Βλέπεις τὸ ἔμβρυο ἀναγκαστικά συμμετέχει καὶ αὐτὸ στήν ἡδονή πού νοιώθει ή μάννα του καὶ ἀπό τὴν κοιλιά ἀκόμη ἀποκτᾶ πάθος. Υπάρχουν βρέφη πού βυζαίνουν καὶ... πυρώνονται σαρκικά!! Ἐνῶ ὑπάρχουν παλικάρια, δεκαοκτώ-είκοσι χρονῶν, πού ἔχουν μιά ἀπάθεια, δέν ἐνοχλοῦνται ἀπό τὸ σῶμα τους. Ποὺ δοφίλεται αὐτή ή διαφορά; Στήν πνευματική κατάσταση τῶν γονιῶν τους. Είναι ή πνευματική κληρονομιά. Βλέπεις οἱ γονεῖς δέν ἀφήνουν στὰ παιδιά τους κληρονομιά μόνον σπίτια, χωράφια, ἀλλά ἀφήνουν κληρονομιά καὶ τὰ πάθη τους ή τὶς ἀρετές τους.

Ανάλογα ὃν είναι πλούσιος ή φτωχός κανείς, ἀφήνει πολλά ή λίγα.

Ἐτσι ὑπάρχουν παιδιά πού ἔχουν πλούσια πνευματική κληρονομιά ἀπό τούς γονεῖς. Παιδιά μέ πολλές ἀρετές. Αὐτά τὰ παιδιά, ὃν προσθέσουν καὶ τὸ δικό τους κόπο καὶ τὸ δικό τους ἀγῶνα, μποροῦν νά φτάσουν φηλά πνευματικά, γιατί ἀπό φηλά ξεκίνησαν κιόλας.

Γι' αὐτό ή Παναγία μας ἦταν τόσο καθαρή. Οὔτε καν ἀμαρτωλός λογισμός δέν τὴν πλησίασε. Ἡ ρίζα της είναι Ἀγία. Ὁ Ἰωακείμ καὶ ή Ἀννα ἦταν Ἀγιοι καὶ ή σύλληψη ἀκόμα τῆς Παναγίας ἦταν χωρίς ἡδονή.

Ο Θεός ὅμως δέν είναι ἄδικος. Αὐτό πού μετράει είναι ή ἐργασία πού ἔκανε κανείς στὸν ἑαυτό του. Ὁ ἀγώνας, ὁ προσωπικός κόπος πού κατέβαλε ὁ καθένας, γιά νά τηρήσει τὶς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ, γιά νά εύαρεστήσει τό Θεό, αὐτό μετράει ὁ Θεός καὶ οὐχι τό σημεῖο πού ξεκίνησε.

10. Η γυναικα, ὅταν είναι έγκυος, πρέπει νά είναι ἥρεμη, νά διαβάζει τό Εὐαγγέλιο, νά προσεύχεται, νά λέει τὴν εὐχή. Ἐτσι ἀγιάζεται καὶ τό παιδί. Ἀπό τώρα ἀρχίζει ή ἀνατροφή τοῦ παιδιοῦ. Νά προσέχεις νά μή στεναχωρεῖς τήν έγκυο γιά κανένα λόγο.

11. ("Οταν περίμενε ή γυναικα μου παιδί").

— Κοίταξε νά μήν τή στεναχωρεῖς τώρα γιά τίποτα! Νά προσέχεις πολύ!! Νά της πεῖς νά λέει τὴν εὐχή καὶ νά φάλλει. Θά βοηθήσει αὐτό πολύ τό παιδί! "Οχι μόνο τώρα ἀλλά καὶ ἀργότερα.

12. "Οταν γεννήθηκε τό παιδί μου, ἀκούγαμε ἀπό γιατρούς, φίλους, συγγενεῖς διάφορες ἀπόφεις γιά τό θηλασμό. Οι πιό πολλοί είχαν τή γνώμη, καὶ μᾶς πίεζαν, νά σταματήσει ὁ θηλασμός σέ λίγους μῆνες. Ο γέροντας είχε διαφορετική ἀποφή καὶ τὴν ἐξέφραζε κιόλας ἔντονα. "Οταν τόν ρώτησα σχετικά είπε: "Οχι, εύλογημένε, νά θηλάσει τό παιδί!! Τό γάλα τῆς μάννας είναι τό καλύτερο. Είναι καὶ φάρμακο καὶ

δέν ἀρρωσταίνει τό παιδί. Στό χωριό μου τά θήλαζαν τά παιδιά μέχρι πέντε-έξι χρονῶν. Βλέπεις τά παιδιά δέ θηλάζουν μόνο γάλα, ἀλλά θηλάζουν καὶ ἀγάπη καὶ στοργή καὶ τρυφερότητα καὶ ἀσφάλεια, ζεῖται γίνονται καὶ φυχικά δυνατά. "Ετσι, ὅταν μεγάλωναν τά παιδιά, γινόντουσαν δυνατά καὶ πιάνων τούς Τσέτες μέ τόντα χέρι. Ο θηλασμός εἶναι πολλά πράγματα δέν εἶναι μόνο τό γάλα.

"Οσο θηλάζει ἡ γυναίκα, δύσκολα πιάνει παιδί. Εἶναι καὶ μία φυσική προστασία καὶ γιά τή μάννα νά μή μείνει ἀμέσως πάλι ἔγκυος. Ο θηλασμός εἶναι τό καλύτερο.

- Πόσο καιρό γέροντα νά θηλάζει;
- "Οσο μπορεῖ περισσότερο. Τρία-τέσσαρα χρόνια.

* Η γυναίκα μου δούλευε καὶ κουραζόταν πολύ. Εἶχε ἀρρωστήσει καὶ εἶχε καταβληθεῖ ἀκόμα περισσότερο. "Ολοι (γιατρός, μάννα, πεθερά, φίλοι) πίεζαν συμβούλευαν νά σταματήσει ὁ θηλασμός. Ξαναπῆγα στό γέροντα καὶ τόν ξαναφώτησα καὶ γι' αὐτό τό θέμα.

"Ο γέροντας κοντοστάθηκε λίγο, ζύγισε τήν κατάσταση καὶ εἶπε.

— Νά θηλάσει τουλάχιστο μέχρι νά κλείσει δύο χρόνια τό παιδί.

Τά δύο χρόνια ἥταν τό ἐλάχιστο ἀπαραίτητο ὅριο γιά τό γέροντα!

13. — Γέροντα, σήμερα πολλοί νέοι ἀνθρωποι δέν

θέλουν νά κάνουν παιδιά, γιατί σκέφτονται σέ τί εἶδους κόσμο θά φέρουν τό παιδί τους. Μόλυνση ἀπό τά χημικά, ἀπό τά πυρηνικά, ζωή γεμάτη ἄγχος, ἄγρια κοινωνία, πόλεμοι... "Αν εἴμαστε κιόλας στόν καιρό τοῦ Ἀντιχρίστου, σκέφτομαι καὶ ἔγώ, μήπως δέν ἀξίζει κανείς νά παντρεύεται καὶ νά κάνει παιδιά.

— "Οχι, Θανάση, δέν είναι ἔτσι!... Οι χριστιανοί στόν καιρό τῶν διωγμῶν δέν παντρεύονταν; δέν κάνων παιδιά; Καί παντρεύόντουσαν καὶ παιδιά κάνων. Εἶχαν τήν ἐλπίδα τους στηριγμένη στό Χριστό... ὅχι στούς ἀνθρώπους.

Εἶναι ὀλιγοπιστία αὐτός ὁ λογισμός. Ο Θεός σέ μιά στιγμή μπορεῖ νά τά διορθώσει ὅλα. Νά σβήσει ὅλα τά στραβά. Κάνουν οἱ ἀνθρωποι σχέδια... ἔχει καὶ ὁ Θεός τά δικά Του.

Νάξερες πόσες φορές τύλιξε ὁ διάβολος τή γῆ μέ τήν ούρά του γιά νά τήν καταστρέψει... Δέν τόν ἀφήνει ὁ Θεός... τοῦ χαλάει τά σχέδια· καὶ τό κακό πού πάει νά κάνει ὁ διάβολος, ὁ Θεός τό ἀξιοποιεῖ καὶ βγάζει μεγάλο καλό. Μήν ἀνησυχεῖς!

— Γέροντα, μέχρι ποῦ φτάνει ἡ ὑποχρέωση πού ἔχει ἔνας γονιός γιά τά παιδιά του; Νά τά ἀφήσει κάτι, σκέφτεται. Πόσο κάτι; "Ένα, δύο,... τρία σπίτια;

— "Ένας γνωστός μου ἐργοστασιάρχης πού εἶχε πολλά χρήματα, πολυκατοικίες κ.λπ. τί ἔκανε; Τά σπούδασε τά παιδιά του, τελείωσαν πανεπιστήμιο, κάνων καὶ μεταπτυχιακά, καὶ τούς ἀφήσεις ἀπό ἔνα διαμέρισμα. Τά διπλοί πατέρες στούς ἐργάτες του καὶ σ' ἄλλους πούχαν ἀνάγκη.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα νά τούς δώσει κανείς καλή, χρι-

σπιανική άνατροφή. Αύτό είναι τό σπουδαιότερο έφόδιο γιά τη ζωή τους. Μετά νά τά σπουδάσει νά μάθουν λίγα γράμματα. "Αν θέλουν νά προχωρήσουν πανεπιστήμιο, μεταπτυχιακά, νά τά βοηθήσει ή νά μάθουν μία τέχνη. Νά τά βοηθήσει δηλαδή νά βγάζουν τό φωμί τους. Ε! μετά άν έχει τή δυνατότητα νά τους άφήσει και κάτι... κανένα οίκοπεδο, κανένα σπίτι. Νάχουν κι αύτά μιά φωλιά!

Είναι και μερικοί γονεῖς πού άδιαφορούν γιά τά παιδιά τους και τά τρῶνε δλα... δέν άφήνουν τίποτα γιά τά παιδιά τους! Μερικοί μάλιστα άφήνουν μόνο χρέη!... Αύτό είναι πολύ άσχημο.

"Οταν ήρθαν οι πρόσφυγες, τό 1924, άπό τή Μικρασία, δι πρόεδρος τοῦ χωριοῦ κοιτοῦσε νά τους βολέψει δλους. Αύτός νά πάρει αύτό τό χωράφι, δι άλλος έκεινο τό κτήμα κ.λ.π. Τόν έαυτό του τόν άφησε τελευταίο... δέν τόν ύπολόγισε.

"Οταν μεγάλωσαν τά παιδιά του, τοῦ παραπονέθηκαν: — «Καλά δλους τούς βόλεψες... Έμας δέ μᾶς σκέφτηκες;...» και είχαν δίκιο τά παιδιά... "Άλλο νάναι κανείς μόνος του... "Αν έχει κανείς οίκογένεια, πρέπει νά σκέφτεται πρῶτα τήν οίκογένειά του και μετά τούς άλλους πού έχουν και αύτοί τούς δικούς τους νά τούς σκεφτοῦν.

14. Στήν κατοχή είχε μείνει στή γειτονιά ένα δρόφανό. Κανείς δέν τό έπαιρνε σπίτι του. Σκεφτόντουσαν διάφορα πράγματα. Κατοχή είναι... τά βολεύω δύσκολα... πῶς θά τό ταίσω... κ.λ.π.

"Ενας πολύτεκνος, είχε δέκα παιδιά, ήταν και φτωχός, μόλις τό είδε τό κακόμοιρο, τό λυπήθηκε!! Τό φώναξε σπίτι του και τόχωσε κάτω άπό τίς κουβέρτες μαζί μέ τ' άλλα. — «Δέκα έχω... και ένα αύτό ένδεκα!!» σκέφτηκε «έχει ο Θεός»...

Γέλασε ο γέροντας χαρούμενος και εύτυχισμένος και συνέχισε.

— Βλέπεις δι πολύτεκνος είχε πλούσια καρδιά... κι άς ήταν φτωχός... γι' αύτό είχε και πλούσια τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

15. — Γέροντα, είναι μερικά ζευγάρια πού ένω θέλουν, δέν μποροῦν νά κάνουν παιδιά. Γιατί συμβαίνει αύτό;

— Γιά νά βολεύεται και κανένα δρόφανό. Κάποιοι μόλις πήραν ένα δρόφανό... τούς έδωσε ο Θεός και ένα δικό τους μετά!

16. "Οταν γυρίζει κανείς άπό τή δουλειά και είναι νευριασμένος ή άγχωμένος, καλύτερα είναι νά πάει μία βόλτα σ' ένα πάρκο γιά είκοσι λεπτά και νά γυρίσει στό σπίτι του ηρεμος και μέ χαμόγελο, και άς πάει καθυστερημένος.

17. Σέ μιά άπό τίς τελευταίες φορές πού είδα τό γέροντα μαζί μέ τή γυναίκα μου συνέβησαν τά έξης: Μόλις μπήκαμε στό δωμάτιο (ο γέροντας ήταν ξα-

πλωμένος στό χρεβάτι έξι αίτιας της ἀρρώστιας του) ἀρχισε νά μᾶς πειράζει γελώντας.

— Βρέ καλῶς τους! Βρέ καλῶς τους!!!... Μαλώνετε βρέ; Μαλώνετε;

— ...

— Θανάση, μαλώνετε μεταξύ σας;

— "Ε! γέροντα... μαλώνουμε.

— (Γέλια) Βρέ νά μή μαλώνετε! Νά μαλώνετε μ' ὅλους τους ἄλλους, μεταξύ σας νά μή μαλώνετε! 'Ακους Θανάση... σοῦ δίνω εὐλογία νά μαλώνεις μέ σποιον θέλεις μέ τή γυναικα σου νά μή μαλώνεις.

Στράφηκε πρός τή γυναικα μου:

— Και ἐσύ 'Αναστασία, σοῦ δίνω ΕΥΛΟΓΙΑ, ξέρεις τί πάει νά πει ΕΥΛΟΓΙΑ!!! (γέλια) ναί, εὐλογία δίνω! νά μαλώνεις μέ σποιον θέλεις μεταξύ σας νά μή μαλώνετε (γέλια).

Γελάσαμε καί ἐμεῖς μέ τούς παράξενους λόγους του. "Ομως καταλάβαμε πολύ καλά ὅτι παρόλο πού γελοῦσε ὁ γέροντας... σοβαρολογοῦσε! Θεωροῦσε πολύ κακό νά καυγαδίζει μεταξύ του τό ζευγάρι. Τόσο μεγάλο κακό... ὥστε μᾶς ἔδινε ὅχι μόνο τήν ἄδεια, ἄλλα τήν εὐχή του, νά... κάνουμε ἔνα συγχριτικά πολύ μικρότερο κακό. Νά μαλώνουμε μέ ὅλους τους ἄλλους!!! ἀρκεῖ νά ἀποφεύγουμε τό μεγάλο κακό πού είναι οἱ μεταξύ τῶν συζύγων καυγάδες!

20 Ιανουαρίου 1990

18. Μιά φορά ἦρθε ἔδω ἔνας πολύ στεναχωρημέ-

νος. Δέν τά πήγαινε καλά μέ τή γυναικα του. Τόσο δέν ἦθελε νά δεῖ ὁ ἔνας τόν ἄλλο, πού οὔτε στό τραπέζι κάθονταν μαζί νά φᾶνε. 'Αφοῦ τά παιδάκια τους, εἶχαν τέσσερα, ἔφαχναν τίς ταέπες τους, μήπως ἔφερε τίποτα ἀπό ἔξω ή μάννα, γιά νά φᾶνε.

Δηλαδή πήγαιναν γιά χωρισμό. Πήγαινε αύτός καί στούς πνευματικούς καί τοῦ ἔλεγαν: «'Υπομονή, μεγάλο σταυρό σηκώνεις». Ἐμένα δέ μοῦ ἀρεσε αὐτό.

— Γιά βάστα, τοῦ λέω, ὅταν παντρευτήκατε, ἀγαπίσασταν;

— Ναι! Πολύ! Τή λάτρευα περισσότερο καί ἀπό τό Θεό, μοῦ λέει.

("Ακου νά δεῖς! Περισσότερο ἀπό τό Θεό! Μοῦ ἔκανε ἀσχημη ἐντύπωση).

— Ἐγώ, μοῦ λέει, ὅταν ἦταν νά παντρευτῶ ζήτησα ἀπό τό Θεό νά είναι ὅμορφη, νά είναι πλούσια, νά είναι καί μορφωμένη. Πράγματι μοῦ τά ἔδωσε δ Θεός.

"Ἐτοι μοῦ είπε! Καί ἦταν αύτός ὅλη τήν ὥρα μέ τό sex! τόσο πολύ κόντευε νά χάσει τήν ψυχή του! Κινδύνευε! Πήρε λοιπόν καί ὁ Θεός τή Χάρη Του ἀπό τή γυναικα του γιά νά τόν σώσει.

Τοῦ λέω:

— Τί μεγάλο σταυρό σηκώνεις κ.λ.π.; Ἐσύ είσαι φταίχτης! Γιά τά πάθη δουλεύεις καί γίνεται προσπάθεια νά διορθωθεῖς ἀπό τά πάθη σου!

19. 'Ακόμα καί μέσα στό γάμο πρέπει νά συγκρατεῖ κανεὶς τόν ἔαυτό του ἀπό τήν ἡδονή. Νά βάζει φρένο στή φιληδονία του!

20. Ήταν κάποιος γνωστός του γέροντα πού πάλευε χρόνια νά γίνει μοναχός. Παράγγειλε μέ κάποιον φίλο του στό γέροντα νά προσευχηθεί, γιατί ἀρρώστησαν στήν οἰκογένειά του, καί στεναχωριόταν πολύ.

‘Ο γέροντας εἶπε:

— “Οσο κάθεται στόν κόσμο, τόσο περισσότερο θά ἀρρωσταίνει ὁ πειρασμός τούς δικούς του, γιά νά τού δίνει εὔλογες αἰτίες.

Βλέπει ὁ Διάβολος τήν καρδιά πού κάνει λίγο ἀπρόθυμα, ἃς ποῦμε, καί φέρνει περιστάσεις, γιά νά μήν ξεμπερδέψει ποτέ ὁ ἄνθρωπος ἀπό τόν κόσμο! Εἶχα καί ἐγώ μιά ἀδελφή ἀνύπαντρη, οἱ τρεῖς ήταν παντρεμένες, καί δύο ἀδελφια. Δούλεψα, τῆς ἔφτιαξα προϊκα γιά νά ἀναπαύσω τόν λογισμό μου καί μετά ἔφυγα γιά μοναχός. Τί νά περιμένω νά παντρευτεί; Καί ποῦ ξέρω ἐγώ, ἂν θέλει ἡ ἄν θά παντρευτεῖ;

“Ηταν κάποιος πού ηθελε νά γίνει μοναχός. Τό καθυστεροῦσε! “Αντε νά παντρέψω τήν ἀδελφή μου, ἔλεγε. “Αντε νά τῆς κάνω προϊκα! “Ε! πάντρεψε τήν ἀδελφή ὅμως δέν ἔφευγε. “Ας φροντίσω λίγο τή μάννα μου, ἔλεγε. Καθυστεροῦσε... “Ε! μετά χώρισε ἡ ἀδελφή του... ἄντε τώρα νά τῆς φτιάξω μεγαλύτερη προϊκα! Σέ τέτοιες περιπτώσεις ὅμως βοηθάει καί ὁ Θεός... τοῦ ἔρχεται μιά προϊκα, κληρονομιά ἀπό τήν Ἀμερική!! Ξαναπαντρεύεται ἡ ἀδελφή... πάλι καθυστεροῦσε, δέν ἔφευγε γιά μοναχός! Ξαναχωρίζει ἡ ἀδελφή!

Τέτοια τοῦ ἔφτιαχνε ὁ Διάβολος, γιά νά τόν κρατάει στόν κόσμο. Τελικά ἔγινε παπάς στόν κόσμο!

21. Ὁ π. Παΐσιος μοῦ εἶπε:

— ...Τό δίκαιο ἄνθρωπο, τόν πρᾶο, δλοι προσπαθοῦν νά τόν σπρώχουν στή χειρότερη θέση, νά τόν ἀδικήσουν, νά τόν βάλουν στόν πάτο, ἀλλά ὅσο οἱ ἄνθρωποι τόν σπρώχνουν πρός τά κάτω, τόσο ὁ Θεός τόν ἀνεβάζει, νά, σάν τό φελλό!! Ὅσο τόν σπρώχνεις στόν πάτο, τόσο τό νερό τόν ἀνεβάζει πρός τά πάνω. Νά ἔνα ἀληθινό περιστατικό, μοῦ τό εἶπε ὁ Ἰδιος ὁ ἄνθρωπος: «Πέθανε ὁ πατέρας καί πῆγαν τά ἀδέρφια νά χωρίσουν τά χωράφια. “Οταν εἶδα τά μεγάλα μου ἀδέλφια νά φωνάζουν, ἔτοιμοι νά ἀπραχτοῦν, ἐγώ, μικρότερος, τί νά πῶ, ὅ, τι μοῦ δώσουν, εἶπα. Μοῦ ἔδωσαν κάτι χωράφια δλο ἄκμο. Δέν καλλιεργοῦσες τίποτα. Δέν μποροῦσα νά ζήσω μέ αὐτά. ”Αναγκάσθηκα νά φύγω στή Γερμανία, γιά νά δουλέψω, νά ζήσω τήν οἰκογένειά μου. “Οταν γύρισα μετά ἀπό πολλά χρόνια, τί βρῆκα; ”Από τή μιά καί τήν ἀλλή μεριά τοῦ χωραφιοῦ εἶχαν χτίσει δύο μεγάλα ξενοδοχεία. Καί τά δύο ζητοῦσαν νά ἀγοράσουν τό χωράφι. “Ετσι ἡ τιμή ἀνέβηκε στά ὑψη. Πῆρα ἔκατοντάδες ἔκατονμύρια!! Εἶπα γέροντα νά δώσω τά μισά ἔλεημοσύνη καί ἥρθα νά μοῦ πεῖτε ποῦ νά τά δώσω». — «Δῶσε πρώτα στά ἀδέλφια σου, γιά νά μήν τά κακοκαρδίσεις καί τά ὑπόλοιπα κάνε τα ὅ, τι θέλεις, ἔτσι τοῦ εἶπα Θανάση, γιά νά μήν ἔχουν μνησικαία μεταξύ τους.

22. Ὁ Διάβολος προσπαθεὶ νά τά καταστρέψει ὅλα σήμερα, γιά νά μή βρεῖ ἡ νέα γενιά καλή «μαγιά» γιά νά «ζυμωθεῖ».

23. Όταπεινός ἄνθρωπος είναι συνήθως πολυμαθής, ἐνῷ δὲ ἐγωιστής, ἐπειδὴ δέν ταπεινώνεται νά ρωτήσει, δέν ἔχει γνώσεις.

24. Πρέπει νά ἀπλοποιήσουμε τή ζωή μας. Ἡ πολυτέλεια κουράζει. Είναι μερικοί πού συνέχεια θέλουν νά ἀλλάζουν ἐπιπλα κ.λ.π. Τρέχουν μετά νά βγάλουν περισσότερα χρήματα καί ἔτοι γεμίζουν ἄγχος.

25. — Γέροντα, τό παιδί ἐνός γνωστοῦ μου κάνει συνέχεια σκανταλιές, φωνάζει, χτυπάει. Τί φταιει; τί νά κάνει;

— Κοίταξε, δέ φταινε τά παιδιά. Σήμερα τά ἔχουν κλεισμένα μέσα στά διαμερίσματα καί δέν ἔχουν χώρο νά τρέξουν, νά παίξουν. Ζορίζονται τά παιδιά. Δέν μποροῦν νά κινηθοῦν, νά ἐκτονώσουν τή ζωηράδα τους. Τρελαίνονται, μετά χτυπᾶν τό κεφάλι τους στόν τοῖχο! Τά παιδιά, γιά νά μεγαλώσουν φυσιολογικά, θέλουν αὐλή!

— Δηλαδή γέροντα, τά παιδιά στά διαμερίσματα ἀποκτοῦν φυχολογικά προβλήματα;

— "Εμ, ἐάν ζορίζεται, πιέζεται. Πολύ καλύτερα νά ὑπάρχει μιά αὐλή! Αύτό είναι τό φυσιολογικό.

Βλέπεις, ἀν πᾶς σέ κάποιο σπίτι πού ἔχει παιδιά καί τά βρεῖς δλα τακτοποιημένα, στήν ἐντέλεια, αὐτό δέν είναι καλό. Σημαίνει στρατιωτική πειθαρχία, ὑπάρχει φόβος μέσα στήν φυχή τῶν παιδιῶν. Καλύτερα είναι νά ἀσχολεῖται ή μάννα μέ τήν ἀνατροφή

τῶν παιδιῶν, νά τους μιλάει, νά τους διαβάζει γιά τους ἀγίους, γιά τό Χριστό, παρά νά ἀσχολεῖται μέ τήν τακτοποίηση καί τά ἀψυχα πράγματα.

26. Σήμερα τόν ζαλίζουν τόν ἄνθρωπο. Τά χτυπᾶνταν τά καημένα τά παιδιά ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ μέ διάφορες θεωρίες, τά πιάνει μετά φόβος, ἄγχος καί ξεσπᾶνταν στά ναρκωτικά καί στή διασκέδαση. Ἀλλά αὐτή ή κοσμική διασκέδαση προσθέτει ἄγχος.

Βλέπετε ἀπό αὐτή τή ζωή κανείς γεύεται σέ κάποιο βαθμό τήν κόλαση ἢ τόν παράδεισο, ἄν ζει σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, μέ τήν Ἐκκλησία.

27. Παλιά τά παιδιά μέ τά ὅμορφα ποιηματάκια τά μάθαιναν ν' ἀγαπᾶν τήν πατρίδα:

Ἡ ὅμορφη πατρίδα μου
ξαπλώνει στό δροσερό γαλάζιο
μέ τ' ἀργυρά τά κύματα...

νά δεῖς πῶς τόλεγε. "Ετοι γέμιζε τό παιδί.

Σήμερα δέν τούς δίνουν τέτοια, τ' ἀφήνουν ἀδεια τά παιδιά. Καί στό σπίτι οί γονεῖς, δὲνας ἀπό δῶ κοιτᾶ, δὲν ἀλλος ἀπό κεῖ, ποῦ νά βρεθεῖ ἀγάπη γιά τό παιδί. Μένουν ἀδεια τά παιδιά καί ὑποφέρουν. Νά ἐνα καημένο πούχει κάνει δέν ξέρω καί ἡγώ πόσες ἀπόπειρες αὐτοκτονίας, ὅταν ἔρχεται πέφτει στά πόδια μου, τώρα τελείωσε, πήρε πτυχίο καί είναι φαντάρος, μεγάλος είναι, μοῦ γράφει γράμματα. «Μπαμπακούλη μου γλυκέ...» γράφει. Τί νά σου κάνει τό παιδί;

Πρώτα νά φροντίζει κανείς νά γεμίζει τά παιδιά και μετά τ' άλλα, τά γράμματα.

28. — Γέροντα, σήμερα τά πιέζουν πολύ τά παιδιά, τά φορτώνουν στά μαθήματα, νά μάθουν και δύο ξένες γλώσσες.

— Ένω ARXAIA νά μή μάθουν!

— Ναι,... έτσι είναι! Νά μάθουν και Αγγλικά και Γερμανικά; πῶς είναι τό σωστό;

— Ε, οις μάθει τό παιδί μία γλώσσα, όμως χωρίς πίεση, όσο μπορεῖ, νά μάθει πέντε πράγματα.

29. — Γέροντα, σήμερα πήραν βαθμούς τά παιδιά και είναι στεναχωρημένα.

— Κοίτα νά δεις, σήμερα οι μεγάλοι θέλουν νά πάρουν πολλά λεφτά μέ λίγη δουλειά, και οι μικροί νά πάρουν μεγάλους βαθμούς χωρίς διάβασμα, και άν είναι δυνατόν νά μή φεύγουν ἀπό τήν καφετέρια ή τήν ξυλοτέξ —πῶς τό λένε— νά πάρουν ένα τηλέφωνο νά ρωτᾶν τί βαθμό τούς έβαλαν (γέλια).

30. Χάρισε ό γέροντας ένα βιβλίο στά μεγάλα παιδιά τής Γ' Λυκείου, πού έλεγε γιά τήν έλληνικότητα τής Μακεδονίας.

31. Σέ έναν καθηγητή είπε:

— "Οταν ἀποκτήσεις δικά σου παιδιά θά τά καταλαβαίνεις καλύτερα τά παιδιά στό σχολείο.

"Οταν κανείς τ' ἀγαπάει τά παιδιά, και ὅταν τά μαλώνει μέ καλωσύνη, τό δέχονται τά παιδιά τό καταλαβαίνουν αύτό! Οι καθηγητές ὅπως και οι μπαχάληδες ὅταν είναι νέοι, βάζουν, βγάζουν πολύ ἀπό τή ζυγαριά, ἐνώ ὅταν ἀποκτήσουν πειρα, 2-3 σπυριά και τή φέρνουν τή ζυγαριά στό ίσο.

32. Νά μή δημιουργοῦνται ἀντιπάθειες στήν φυχή τού καθηγητῆ μέ τά παιδιά. Και ὅταν σᾶς κάνουν τή ζωή δύσκολη, νά γνωρίζετε ὅτι φταίτε. Δηλαδή τώρα ξεπληρώνετε αύτά πού κάνατε άλλοτε.

33. Ό δύνθωπος πρέπει νά ἀγαπάει τούς γονεῖς του, νά τούς σέβεται. Σήμερα λένε «"Οχι σεβασμό» αύτό είναι κατεστημένο. Βρίσκονται και μερικοί άλλοι πού δέ νοιάζονται γιά τά παιδιά και τούς λένε NAI σέ ὅ,τι ἀσχημό θέλουν, γιά νά χαίρονται τά παιδιά και νά μαζεύουν φήφους. Και έτσι έχουν διαλύσει τά πάντα.

34. Σήμερα έχει γίνει ένα μεγάλο άλμα και δέν καταλαβαίνουν οι γονεῖς τά παιδιά και τά παιδιά τούς γονεῖς. Πρέπει νά μπει κανείς στή θέση τού άλλου και μετά θά συνεννοηθοῦν.

Δέ φταίνε τά καημένα τά παιδιά. Τά βομβαρδί-

ζουν ἀπό παντοῦ μέθεωρίες, αὐτό τὸ ἄλλο, αὐτό εἶναι σωστό καὶ στό τέλος, ζαλίζονται, τάχάνουν...

Πρέπει νά τά δένουμε τά παιδιά, ἄλλα μαλακά. Νά ἐγώ τίς ντομάτες μου τίς ἔδεσα μέχρι δέλες. "Αν τίς ἔδενα μέσυρμα τί θά γινόταν; Δέθα τραυματίζονταν;

Φταίνε σήμερα καὶ πολλές Χριστιανικές οἰκογένειες. «Ἐγώ ἐντάξει, τάσφιξα τά παιδιά μου, δχι σάν τά παιδιά τοῦ κόσμου καὶ κοιμάμαι ἥσυχος». Δέν εἶναι ὅτι τάσφιξε, ἔστω καὶ παραπάνω ἀπό ἀδιακρισία, ἄλλα γιατί τόκανε. "Αν τόκανε ἀπό φόβο γιά τήν ἀμαρτία, νά τά γλυτώσει ἀπό τήν κόλαση, ἀπό φόβο Θεοῦ, βοηθάει ὁ Θεός καὶ δέν παθάνει τίποτα τό παιδί. "Αν εἶναι ἀπό ἐγωισμό; "Αν ὅμως γίνεται ἀπό νοοτροπία (Τό δικό μου τό παιδί δέν τόκανε αὐτό;;!!). "Ε, τότε δέ βοηθάει ὁ Θεός... γιά νά διορθώσει τούς γονεῖς.

35. — Γέροντα, σκέφτομαι στό καινούργιο σπίτι πού θά χτίσω, στόν κάτω ὄροφο νά κάνω δύο διαμερισμάτακια γιά τούς γονεῖς καὶ τάχειρικά μου. Είναι καλά ἔτσι;

— Ναι, πολύ καλά!! Μπράβο, πού τό σκέφτηκες. Είναι μεγάλη εὐλογία ἀπό τό Θεό νά κοιτάει κανείς τούς γονεῖς του.

Κι ἄν δέ σου φτάνουν τά λεφτά γιά τό σπίτι, θά βγάλω μιά «ἀπανταχούσσα» καὶ θά γυρίσω γύρω γύρω τό "Άγιον" Όρος γιά νά σου φέρω. (Είχα λογισμό ὅτι δέ φτάνουν τά χρήματα, δέν είπα τίποτα, μόνος τό κατάλαβε).

36. Νά φυλαξ τό χέρι τοῦ πατέρα σου καὶ τῆς μάννας σου... Ἀπό σεβασμό.

37. — Γέροντα τά παιδιά πρέπει νά τά δέρνουμε, δταν κάνουν ἀταξίες;

— Νά τά δέρνετε;... πολύ ἡ λίγο; (Γελάει). Κοιτάξτε νά δεῖτε καὶ ὁ φόβος εἶναι φρένο καὶ γλυτώνει τό παιδί ἀπό πολλά, δταν δέν καταλαβαίνει.

"Ας ποῦμε ὅτι τό παιδί ἀνεβαίνει στήν καρέκλα φηλά. Δέ νοιώθει τόν κίνδυνο. "Αμα φάει ἔνα μπατόκι ἀπό τή μαμά, μετά πάλι θά θέλει ν' ἀνέβει, θά κοιτάει δεξιά-άριστερά, νά δεῖ, «μέ βλέπουν»; κι ἄν δέν τό βλέπει κανείς, θά θυμάται τό μπάτσο πούφαγε καὶ θά μαζεύεται. "Ασε νά μήν φάω κάνα μπάτσο, θά λέει, καὶ ἔτσι ὁ φόβος γίνεται φρένο καὶ γλυτώνει τά μωρά ἀπό πολλά.

"Οταν ὅμως ἀρχίζουν τά παιδιά καὶ καταλαβαίνουν πρέπει νά καθόμαστε μέ τό καλό καὶ μέ ύπομονή νά τούς ἔξηγούμε αὐτά πού μποροῦν νά καταλάβουν.

38. Οι γονεῖς καμιά φορά κάνουν κακό στά παιδιά τους ἀπό τήν ύπερβολική ἀγάπη πού τούς ἔχουν... Βλέπεις ἄν «ἐκτροχιασθεῖ» ἡ ἀγάπη, τότε κάνει κακό στό παιδί... Τό «πνίγει» μέ τήν πολλή ἀγάπη. Είναι ἀρρωστημένο πρᾶγμα.

Εύτυχῶς μερικά παιδιά ἔχουν μέσα τους ἀνδρεία καὶ γλυτώνουν.. ἄλλα ὅμως καταστρέφονται... Βλέπεις θέλει καὶ ἡ ἀγάπη ἔνα φρένο... ἔνα μέτρο... Ἐγώ

δέ θά γινόμουν καλός γονιός, μοῦ λέει ὁ λογισμός, γιατί δέ θά μποροῦσα νά ἐπιβληθῶ στόν ἔαυτό μου.

39. Οι γονεῖς νά προσέχουν στό σπίτι τί βιβλία ἔχουν, γιατί μπορεί νά πέσουν στά χέρια τῶν παιδιών και νά πάθουν ζημιά. Στό σπίτι νάχεις μόνο χριστιανικά βιβλία.

40. Καλό εἶναι ή οίκογένεια νά ἔχει τόν ίδιο πνευματικό. Ό αντρας, ή γυναῖκα, τά παιδιά, αύτό βοηθάει πολύ.

41. Τά μικρά παιδιά, ὅταν διαβάζουν συναξάρια, πολύ ὡφελοῦνται. Ἐπειδή εἶναι ἀπλά, ἔχουν πολλή πίστη. Ἐτσι ἀποκτοῦν καλές συνήθειες. Ὅταν ἀρχίσει κανείς ἀπό μικρός τήν πνευματική ζωή, ἀπό τό δημοτικό ἀκόμα, αὐτός κάνει τήν πιό χαρούμενη ζωή. Γιατί μικρός ἔχει και τήν ἀμεριμνησία. Ἀποκτάει και καλές συνήθειες και συνεχίζει ἔτσι. Ἐγώ μικρός πέρασα τά καλύτερά μου χρόνια, πέμπτη-έκτη δημοτικοῦ πετοῦσα. Μετά, ἀν μεγαλώσει λίγο μπαίνει ή καλή ἀνησυχία, τί θά γίνω, τί θά σπουδάσω κ.λ.π.

Μέχρι τό '40 πού ἄρχισε ὁ πόλεμος μέ τούς Ίταλούς, ήμουν 16 χρονῶν, τότε πέρασα τά καλύτερά μου χρόνια. Μετά ὁ πόλεμος τά χάλασε τά πράγματα. Εἶχαμε δυσκολίες.

42. Εἶναι μερικά παιδιά πού εἶναι πιό ἔξυπνα, πιό ὥριμα γιά τήν ἡλικία τους. Ἐχουν και μιά παλικαριά μέσα τους. Αύτά θέλουν νά κάνουν παρέα μέ μεγαλύτερα παιδιά, γιατί εἶναι πιό ὥριμα ἀπό τήν ἡλικία τους. Ἐν τώρα τύχει και κάνουν παρέα μέ καλά παιδιά, ὡφελοῦνται. Ἐν δημως πέσουν σέ ὀπτακτα παιδιά, πολύ βλάπτονται.

Τά μικρά παιδιά βλάπτονται περισσότερο ἀπό τά μεγαλύτερα παιδιά και ἀπό ἀδιάκριτους μεγάλους. Γιατί ἔχουν μιά περιέργεια. Πᾶνε ν' ἀκούσουν τί λένε οι μεγάλοι και ἀκοῦν ἀσχηματικά πράγματα και βλάπτονται.

Καλύτερα νά κάνει κανείς παρέα μέ συνομηλίκους ή μέ μικρότερους, γιά νά μή βλάπτεται. Τούς μικρότερους, γιά νά νά τούς ὡφελήσει κιόλας.

Ἐγώ ἔκανα παρέα δύο μέ μικρότερους. Μετά, ὅταν μεγάλωναν λίγο, μέ παρατοῦσαν κι αύτοι και μέ κορόδευαν. Τά ζόρικά και ᾧ λίγο στίς νηστείες, φώναζαν και οι μαννάδες τους, μήν πᾶτε μ' αύτόν θά σᾶς χτικιάσει. Ὅταν ἦταν μικροί, χαίρονταν πού εἶχαν ἔνα μεγάλο μαξί τους.

Μετά τί νά κάνω. Ἀρχισα νά υποκρίνομαι. Ἐκανα παρέα μέ συνομηλίκους. Ἐκαναν λάστιχα αύτοί, ἔκανα κι ἔγω. Ρίχναν στό στόχο; ἔριχνα κι ἔγω. Σκότωσα και κάνα-δυό πουλάκια. Γιά βάστα λέω, τί γίνεται ἔδω; Ἐγώ τό μικρό μου τόν ἀδελφό τόν εἶχα δείρει, ὅταν σκότωσε ἔνα πουλάκι, τό πῆρα και τό ἔθαψα, τώρα σκοτώνω ἔγω; Τά παράτησα λοιπόν. Μετά ἔπαιρνα τά συναξάρια, τά βιβλία και πήγαινα στό δάσος, διάβαζα, προσευχόμουν, ἀνέβαινα σέ κανέ-

να βράχο νά κάνω τό στυλίτη. Είχα φάει τό πρωί, ήταν γεμάτο τό στομάχι. "Οταν ἄρχισε νά μέ κόβει ḥ πεῖνα, εἶπα νά κατέβω πρίν ἔξαντληθῶ. Τό ἀνέβασμα εἶναι πιό εύκολο ἀπό τό κατέβασμα, γιατί ὅταν κατεβαίνεις δέ βλέπεις.

"Οταν εἶναι κανεὶς μικρός καί εἶναι λίγο ἡθικός, σεμνός, τόν κοροϊδεύουν οἱ ἄλλοι καί προσπαθοῦν νά τόν παρασύρουν.

— Ποιοί, οἱ μικροί τά κάνουν αὐτά;

— Καί οἱ μικροί αὐτοί εἶναι πιό ἐπιτήδειοι. Πηγαλνῶν δύο σέ μιά πόλη, μέ τά καθαρά τους τά ροῦχα, γλύστρισε ὁ ἔνας καί ἔπεσε. Βρώμισε καί ἔγινε σάν γουρούνι, μέσα στή λάσπη.

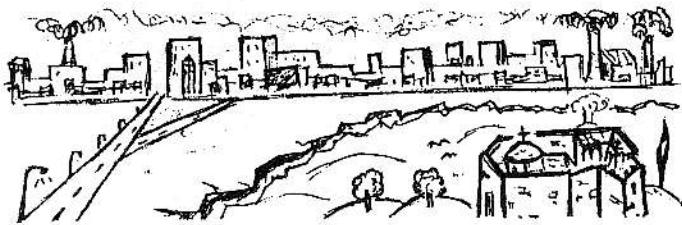
"Ο ἄλλος δέν ἔνοιωθε ἀνετα νά εἶναι δίπλα σ' αὐτόν μέ τό καθαρό κοστούμι καί νά τόν κοιτοῦν δλοι. Γι' αὐτό μέ τρόπο ἔβαλε τρικλοποδιά στόν ἄλλο, ἔπεσε, λερώθηκε καί ἔτσι κινιόταν πιό ἀνετα δίπλα του. Ἐλέγχονται ἀπό κανένα ἡθικό παιδί καί προσπαθοῦν νά τό παρασύρουν, γιά νά μήν ἐλέγχονται.

43. Ὁ π. Πατσιος μοῦ εἶπε:

— ... "Οταν τό παιδί ἀπό μικρό γεμίσει μέ Χριστό, πηγαίνει στήν ἐκκλησία μέ τούς γονεῖς, κοινωνεῖ, φάλλει, προσεύχεται, ἀργότερα ὅταν μεγαλώσει καί φύγει μακριά ἀπό τούς γονεῖς καί βρεθεῖ ἀκόμα καί σέ ἄσχημο περιβάλλον δέν ἔχει ἀνάγκη. Εἶναι σάν τό ξύλο πού, ὅταν ἔχει ποτιστεῖ καλά μέ λινέλαιο, μετά δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό τή βροχή, ἐπειδή εἶναι ποτισμένο μέ τό λάδι, δέ δέχεται τά νερά, τά πετάει ἔξω.

«Τί νά σοῦ κάνει δ ἄνθρωπος στίς ἀρρώστιες... Θά κόψει, θά ράψει, θά δώσει φάρμακα πικρά, μέ ζάλες... Ἐνῶ δ Χριστός... ἔρχεται μέ ἔνα χάδι καί τά κάνει ὅλα καλά. ...Νά ζητᾶμε πήν βοήθεια τοῦ Χριστοῦ στίς ἀρρώστιες...».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ

44. "Αν ξέραμε τί ώφελεια έχουμε από τις άρρωστιες, δέθα θέλαμε νά γίνουμε καλά, θά θέλαμε νά υπομείνουμε, γιά νά πάρουμε μία καλύτερη θέση στόν παράδεισο καί δέθα παρακαλούσαμε νά κάνει προσευχή δι παπα-Στέφανος νά γίνουμε καλά (γέλια). Γιατί παπα-Στέφανε μοῦ τόκανες αὐτό; "Αφοῦ ήξερες παπα-Στέφανε; Γιατί μοῦ τόκανες αὐτό; "Ας μούλεγες καλά-καλά καί ἄς μήν ἔκανες προσευχή. Γιατί παπα-Στέφανε; (Γελοῦσε).

12 Μαρτίου 1993

45. — Γέροντα τά ἀντιβιοτικά κάνουν ζημιά στόν ἀνθρωπό. Αὐτή τή φορά, ἀναγκαστήκαμε νά δώσουμε στήν κόρη μου (2 χρονῶν) ἀντιβίωση. Κάποιοι στό σχολείο τῆς γυναικας μου πήγαν στόν ὁμοιοπαθητικό καί μ' ἔνα χαπάκι μικρό τήν πέρασαν. Μᾶς

λένε μήπως θάπρεπε ἀπό τήν ἀρχή ν' ἀρχίσουμε τό παιδί με ὁμοιοπαθητική.

Δύο καλογέρια τοῦ παπα-Σ. κάνουν ὁμοιοπαθητική. Ἀκούσαμε, δέν ξέρουμε ὃν είναι ἔτσι, δτί δ. π. Πορφύριος είπε ὃτι τά ὁμοιοπαθητικά φάρμακα, τήν πρώτη δόση πού δίνουν, δέν τήν παρασκευάζουν στήν Ελλάδα ἀλλά τή φέρνουν ἀπό τήν Όλλανδία, δπου τή «διαβάζουν» σέ εἰδική τελετή. Δηλαδή μαργείες.

— Κοίταξε, γιά τό βελονισμό ύπαρχουν δύο σχολές. Ή μία είναι καθαρῶς ΣΑΤΑΝΙΚΗ. Ή ἀλλη τί κάνει; Μέ πονάει τό δάχτυλο. Ξέρει αὐτός ποῦ περνᾶν τά νεῦρα, βάζει τή βελόνα, καταστρέφει τό νεῦρο, σταματάει δ πόνος. Ναι ἀλλά τόκανε καλά; διόρθωσε τήν αίτια; Μετά θά πούμε μέ πονάει καί τό ἀλλο τό χέρι, θά τό νεκρώσει καί ἐκεῖνο τό νεῦρο, μετά τό ἀλλο, τό ἀλλο, τί θά γίνει στό τέλος;

Η ὁμοιοπαθητική είναι μπλεγμένη. "Έχουν μπλεχτεῖ πολλοί σ' αὐτή τήν ιστορία, καί ἔχουν ἀνακατέψει πολλά. Θά πάρεις ἔνα φάρμακο, σοῦ λένε, στήν ἀρχή θά γίνεις χειρότερα, ἀλλά μετά θά σοῦ περάσει. Σέ πονάεις ἄς πούμε τό μάγουλο. Σοῦ δίνει δ ἀλλος ἔνα δυνατό χαστούκι, πονάει περισσότερο, ὥστε ἡ προηγούμενη κατάσταση, σοῦ φαίνεται... ἀστεία καί τήν ύπομενεις ἀνετα.

Μετά είναι κι ἀλλοι πού είναι ἀρρωστοι μόνο στό λογισμό. Πάει στό γιατρό. Φῦγε, δέν ἔχεις τίποτα. Ξαναπάίει. Φῦγε δέν ἔχεις τίποτα. Πάει στόν ὁμοιοπαθητικό, αὐτός ξέρει ὃτι δέν ἔχει τίποτα, δέν τοῦ λέει, τοῦ δίνει ἔκει μιά σκόνη γιά τό λογισμό, νά τοῦ περάσει. "Έγινα καλά, λέει.

— "Ε, κι αύτό γέροντα είναι καλό, τοῦ διόρθωσε τό λογισμό.

— Βρέ παιδί μου, αύτό είναι ἀπάτη! Τοῦ φουσκώνει καὶ τὸν ἐγωισμό. Θά σκεφτεῖ μετά «Εἶδες; καλά ἔλεγα ἐγώ. Δέν ξέραν οἱ γιατροί».

Μετά είναι καὶ ἄλλοι πού δέν μποροῦν νά βολευτοῦν ἀλλοῦ καὶ πᾶνε στὴν ὁμοιοπαθητική καὶ βρίσκουν... μιὰ ἀπασχόληση.

Είναι μπερδεμένο τὸ πρᾶγμα. Μπλέκονται διάφοροι, δέν μπορεῖ νά ἔχει κανεὶς ἐμπιστοσύνη.

Μετά τὰ ἀπορρίπτουν ὅλα τ' ἄλλα... αύτό δέν είναι σωστό! "Αν δὲ ἄλλος ἔχει πυρετό 40° C τί θά κάνεις; Αφοῦ τὸ φάρμακο τῆς ιατρικῆς κάνει τὴν δουλειά του, ρίχνει τὸν πυρετό.

Μοῦ κάνει ἐντύπωση μέ τὸν 'Ιπποκράτη, ποῦ βρῆκε τόσα πράγματα, τόσες παρατηρήσεις, τόσες θεραπείες. Αύτό δέν ήταν τυχαίο,... είναι θεῖος φωτισμός. 'Ο ἄλλος ἀπό τὴν μούχλα ἔφτιαξε τὴν πενικιλίνη. "Ενα γεροντάκι στὸ μοναστήρι τῷχε παρατηρήσει αύτό καὶ μοῦπε νά τρώω μουχλιασμένο φωμί, βοηθοῦσε, ἄλλα... πόσο φωμί μπορεῖ νά φᾶς; 'Ενω δὲ ἄλλος ἔκανε τὸ φάρμακο ἀπό τὴν μούχλα καὶ ἔσωσε τόσους ἀνθρώπους. Δέν είναι γιά πέταμα αύτό!

'Έγώ θά παραδεχόμουν κάποιον βοτανολόγο, ἐπιστήμονα. Νά κάποιος ἔγραψε ἔνα βιβλίο 100 βότανα 1000 θεραπείες.

— 'Ο ΜΠΑΖΑΙΟΣ γέροντα!!

— Βλέπεις ἔκει βότανα πού τὰ τσαλαπατάμε καὶ

* Ο γέροντας ὑποπτεύοταν ὅτι ἔχει φυματίωση.

γιατρεύουν ἔνα σωρό περιπτώσεις.

"Ηρθε ἔδω κάποιος, δέ θέλω νά πῶ ὄνομα, γιατρός, ἔγραψε ἔνα βιβλίο, είναι καὶ εὐσεβής. Τοῦ λέω: «Η μέντα βοηθάει πολύ στό ἀσθμα». «Δέν ξέρω», μοῦ λέει. «Βρέ, τοῦ λέω, ἐσύ γιατρός καὶ λές δέν ξέρω;»... Βλέπεις καὶ αὐτοὶ δέν πᾶνε μέ καλό σκοπό, πᾶνε νά τὰ κάνουν στὴν ἄκρη τὰ βότανα, νά ὑπάρχουν μόνο τὰ φάρμακα. 'Εδω στὶς τροφές βάζουν τόσα καὶ τόσα καὶ στὰ φάρμακα θά διστάσουν;

"Αν ηταν κάποιος ἐπιστήμονας βοτανολόγος θά τὸν παραδεχόμουν. Βλέπεις οἱ γερμανοί βάλαν τή μέντα σέ φαρελάκια τώρα καὶ τήν πουλᾶν.

"Υπάρχουν καὶ πολλοὶ ἀπατεῶνες. "Άλλος, λέει, καταλαβαίνει ΟΛΕΣ τὶς ἀρρώστιες ἀπό τὰ μάτια, καλά μερικά περιστατικά ἔχουν σχέση, ἀλλά πῶς θά καταλάβει τίν καρδιά ἀπό τὸ μάτι; "Άλλος, λέει, ἀπό τὸ αὐτό γιατρεύει ὅλες τὶς ἀρρώστιες. Βάζει κάπι βελόνες ἔκει... χαζομάρες. Αύτοὶ είναι ἀπατεῶνες. Θέλει διάκριση τὸ πρᾶγμα.

— Δηλαδή γέροντα νά μήν κάνουμε ὁμοιοπαθητικές στό παιδί;

— "Οχι δέν είναι πρᾶγμα νά τοῦ ἔχεις ἐμπιστοσύνη.

— "Ο π. Σ. πού ἔχει μερικά καλογέρια γιατρούς τὰ στέλνει νά μάθουν ὁμοιοπαθητική.

— Ο γέροντας κούνησε τὸ κεφάλι καὶ δέ μίλησε.

— "Ο ίδιος δὲ π. Σ. ἔκανε θεραπεία μέ ὁμοιοπαθητική καὶ ἐνω ήταν πολύ ἀσχημα, ἔγινε στό τέλος καλά.

— Ο γέροντας κούνησε πικραμένος τὸ κεφάλι του ἀρνητικά καὶ στό τέλος ρώτησε.

— "Από τί ἔγινε καλά δὲ π. Σ.; ἀπό τήν ὁμοιο-

παθητική; (ύπονοώντας ίσως ότι οἱ προσευχές τὸν θεράπευσαν).

(ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΣΘΗΚΗ)

46. Μετά ἀπ' αὐτές τίς συμβουλές τοῦ γέροντα, ἀποφάσισα νά ἐρευνήσω βαθύτερα τό θέμα τῆς ὁμοιοπαθητικῆς καὶ τοῦ βελονισμοῦ. Νά μερικές ἀπό τίς διαπιστώσεις μου σέ συντομία.

Βελονισμός: Ἀναπτύχθηκε στήν Κίνα καὶ ἐπιβλήθηκε ως τρόπος θεραπείας μέ αὐτοκρατορικό διάταγμα. Είναι στενά συνδεδεμένος μέ τήν κοσμοθεωρία τῶν παλιῶν Κινέζων. "Ἐτοι λοιπόν, πίστευαν ότι ἡ ἀρρώστια τοῦ σώματος είναι ἀποτέλεσμα τῆς δράσης ἑνός κακοῦ πνεύματος πάνω στό ἀνθρώπινο σῶμα. "Ἐτοι π.χ. ἂν πονοῦσε τό στομάχι, αὐτό σήμαινε γιά τούς ἀρχαίους Κινέζους ότι ἔνας δαίμονας ἔχει φωλιάσει στό σημεῖο ἐκεῖνο. Γιά νά ἀναγκάσουν λοιπόν τό δαίμονα, πού προκαλοῦσε τήν ἀρρώστια, νά φύγει, βυθίζαν τίς βελόνες στά ἀντίστοιχα σημεία τῆς περιοχῆς, ἐνώ κάνον καὶ διάφορα ξόρκια. Αὐτός θάναι ὁ ἔνας κλάδος τοῦ βελονισμοῦ, πού ὁ γέροντας τόν χαρακτήρισε «καθαρῶς ΣΑΤΑΝΙΚΟΣ». "Αραγε στίς μέρες μας δέν ὑπάρχουν ΣΑΤΑΝΙΣΤΕΣ; "Αραγε κάποιοι ἀπ' αὐτούς δέ θά μποροῦσαν νά ἔξασκοῦν καὶ σήμερα αὐτό τόν «κλάδο» τοῦ βελονισμοῦ; Καὶ ἂν ὑπάρχουν τέτοια πονηρά καὶ κακόβουλα πρόσωπα, πού βάλαν μέσα στή ζωή τους, μέσα στήν φυχή τους, τό Σατανᾶ, μήπως περιμένετε νά σᾶς τό ποῦν ἢ νά τό γράφουν κάτω ἀπό τήν «ἰατρική» τους ταμπέλα;

‘Ομοιοπαθητική: Πατέρας τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν Ἑλλάδα, αὐτῆς τῆς «έναλλακτικῆς ιατρικῆς», είναι ἔνας ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ! Ὁ κ. Βυθούλκας. Θεωρεῖται «πατέρας» τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν Ἑλλάδα, ἀλλά ἔχει καὶ μεγάλο ὄνομα παγκοσμίως στούς Ὁμοιοπαθητικούς κύκλους.

Ο κ. Βυθούλκας ὑπῆρξε ὅπαδός καὶ συνεργάτης τοῦ Ἰνδοῦ γκουροῦ ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ. Τόν Κρισναμούρτι ἡ θεοσοφική Ἐταιρεία (Μασονικῆς προέλευσης) θέλησε νά τόν ἐπιβάλει σάν τό Χριστό τῆς Νέας Ἐποχῆς. (Γιά ἀρκετά χρόνια κυκλοφοροῦσε ἀνά τόν κόσμο παριστάνοντας τό «Χριστό» τῆς ἐποχῆς μας). Τά σχέδιά τους ἀπέτυχαν.

Σ' αὐτό τό περιβάλλον κινήθηκε ὁ κ. Γ. Βυθούλκας καὶ είναι φυσικό ἡ νοοτροπία του νά είναι ποτισμένη μέ ἀνατολικές δοξασίες περί Θεοῦ, κόσμου, ἀνθρώπου.

Γιά νά γίνει κανείς «ὁμοιοπαθητικός» στήν Ἑλλάδα, πρίν μερικά χρόνια, ὅταν ἔκεινοῦσε αὐτή ἡ ιστορία, ἀρχοῦσε νά μαθητεύσει γιά τρεῖς μέ ἔξι μῆνες δίπλα σέ κάποιον ὁμοιοπαθητικό, καὶ μετά μποροῦσε νά ἀνοίξει τό δικό του «μαγαζί».

Σήμερα τά πράγματα ἔχουν ἀλλάξει. Μετά ἀπό συγκρούσεις μέ τόν ιατρικό κόσμο τῆς Ἑλλάδας, θεωρεῖται προϋπόθεση τό πτυχίο τῆς ιατρικῆς, γιά νά ἀσχοληθεῖ κανείς στή συνέχεια μέ τήν ὁμοιοπαθητική.

Δέν ὑπάρχουν δργανωμένες σχολές ὁμοιοπαθητικῆς. Δέν ὑπάρχουν στατιστικά δεδομένα, γιά νά μπορέσουμε νά συγκρίνουμε τά ἀποτέλεσματα τῆς δράσης τῶν ὁμοιοπαθητικῶν «φαρμάκων». Δέν ὑπάρχει ἔστω μιά στατιστική πού νά λέει ότι: ἀπό τούς

1000 γιά παράδειγμα ἀποδεδειγμένα ἀσθενεῖς που ἀκολούθησαν ὁμοιοπαθητική θεραπευτική ἀγωγή... τόσοι γίναν καλά, τόσοι καλυτέρεφαν... τόσοι μειναν στάσιμοι καί... τόσοι χειροτέρεφαν. ΤΙΠΟΤΑ! κανένα στοιχεῖο!... καί τό ώραίο εἶναι ὅτι σου λένε ὅτι «ἡ ὁμοιοπαθητική δέ δουλεύει στατιστικά!»

Στό παρελθόν καί ἐγώ ὁ ἴδιος εἶχα ἀκολουθήσει 2 φορές ὁμοιοπαθητική ἀγωγή καί ἡ γυναικα μου καί πολλοί φίλοι καί γνωστοί.

Στίς περισσότερες τῶν περιπτώσεων δέν ἔγινε τίποτα! Καμία βελτίωση! Σ' ἄλλες περιπτώσεις ἡ ἀσθένεια προχωροῦσε μέχρι πού ἔφτανε σ' ἕνα φρικτό σημεῖο καί ἀναγκαζόταν ὁ ἀσθενής, σέ πολύ προχωρημένο στάδιο, νά ζητήσει τή βοήθεια τῆς κλασικῆς ιατρικῆς.

Κάποιες φορές ὑπῆρξε «θεραπεία». «Οπως στήν περίπτωσή μου μέ μιά ἐπιπεψυχίτιδα πού εἶχα στά μάτια. Γιατρεύθηκε αὐτή ἡ ἐλαφριά ἀσθένεια... Ἀλλά ὅταν μετά ἀπό κάποιο διάστημα μέ ξαναεξέτασε ἔνας ὀφθαλμίατρος, ἀπόρησε, γιατί τό ὑαλωδες μέρος τῶν ματιῶν μου εἶχε πάθει ζημιά. »Εμοιαζε σάν πολύ ἡλικιωμένου ἀνθρώπου. Σύμπτωση; Μπορεῖ! Ποιός μπορεῖ νάναι βέβαιος;

Κάποιο γνωστό ζευγάρι ἔκανε ὁμοιοπαθητική στά παιδιά του ἀπό πολύ μικρή ἡλικία. Τριῶν ἐτῶν ἵσως καί λιγότερο. Τά παιδιά τους δέν εἶχαν πάρει ποτέ ἀντιβίωση. Τίς γρίπες, τίς λοιμώξεις καί τούς ἰούς τους περνοῦσαν ἀνετα, μ' ἔνα «μικρό» ὁμοιοπαθητικό χαπάκι.

Τί συνέβη ὅμως ἀργότερα;

Μετά ἀπό ἀρκετά χρόνια ὁμοιοπαθητικῆς τό ἔνα τους παιδί ἀρρώστησε πολύ σοβαρά. «Ολα αὐτά τά χρόνια ὁ χαλκός καί τ' ἄλλα μέταλλα πού ἔπαιρνε τό παιδί του «βγῆκαν» μαζεμένα καί τοῦ προκάλεσαν αὐτή τή σοβαρότατη ἀσθένεια.

Ἐντρομοι οἱ γονεῖς κατέφυγαν στή βοήθεια τῆς κλασικῆς ιατρικῆς, φροντίζοντας νά ἐνημερώσουν τούς γνωστούς γιά τό πάθημα τους... ρίχνοντας πιά τό ἀνάθεμα στήν ὁμοιοπαθητική.

Πῶς μποροῦμε νά εἴμαστε βέβαιοι ὅτι μετά ἀπό χρόνια χρήση ὁμοιοπαθητικῶν φαρμάκων δέν μποροῦμε νά ἔχουμε σοβαρότατες παρενέργειες; Ἀφοῦ δέν ὑπάρχει ἡ μακροχρόνια, συσσωρευμένη ἐμπειρία, ποῦ στηρίζονται οἱ ὁμοιοπαθητικοί καί βεβαιώνουν τόν κόσμο: «ὅτι τά ὁμοιοπαθητικά φάρμακα δέν ἔχουν παρενέργειες»;

Ἀκόμα καί σέ ἐπίπεδο θεωρίας, σέ ἐπίπεδο ἀρχῶν, ὑπάρχουν ἀντιφάσεις. Δέν ξέρουν καλά-καλά καί οἱ ἴδιοι τί ἀκριβῶς πιστεύουν. Ιδρυτής τῆς 'Ομοιοπαθητικῆς θεωρεῖται ὁ Σ. Χάνεμαν. Ἔγραψε ἔνα βιβλίο μέ τίτλο «"Οργανο τῆς θεραπευτικῆς τέχνης», δπου ἐκτίθενται οἱ βασικές ἀρχές τῆς ὁμοιοπαθητικῆς.

Στό περιοδικό πού ἐκδίδει τό Κέντρο 'Ομοιοπαθητικῆς Ιατρικῆς 'Αθηνῶν, μέ τίτλο «ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ» στό τεῦχος ὑπ. ἀριθ. 3 τοῦ 1992, ὁ ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ καί πατέρας τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν 'Ελλάδα κ. Γ. Βυθούλκας, διαφέρομενος στό πάρα πάνω βιβλίο γράφει:

«...1)Οι διαφορές πού ὑπάρχουν μεταξύ πέμπτης

έκδοσης του “Οργάνου” δύο όχανεμαν ζοῦσε άκόμη και της έκτης πού έκδόθηκε μετά τό θάνατό του και δύο έμφανιζονται διαφορές, πού πιθανόν δέν άνήκουν στόν ίδιο. 2) Πιθανές άντιφάσεις πού ύπαρχουν μέσα στό “Οργανό”, δύως π.χ. στήν παράγραφο 18 άναφέρει “..έπομένως, ἔπειται χωρίς καμιά ἀμφιβολία” δι το είναι τό σύνολο τών συμπτωμάτων σέ κάθε άτομική περίπτωση άσθενειας πού πρέπει νά γίνει ό μοναδικός δείκτης, ό μόνος δόδηγός πού θά μάς κατευθύνει στήν έπιλογή τού φαρμάκου...”.

Ένω δύμως είναι τόσο έμφαντικός γιά τό σύνολο τών συμπτωμάτων, στήν παράγραφο 153 άναφέρει: “...στήν προσπάθειά μας, νά άνακαλύψουμε τό ένδειχνυόμενο φάρμακο... αύτό πού έχει τή μεγαλύτερη δύμοιότητα πρός τά συμπτώματα πού θέλουμε νά θεραπεύσουμε... τά συμπτώματα έκεινα πού θά έπρεπε κατ’ έξοχήν και άποκλειστικά νά λάβουμε ύπ’ όφιν μας είναι τά πιό έντυπωσιακά, τά πιό περίεργα, τά πιό άσυνήθιστα και μοναδικά —τά γενικά συμπτώματα— τά πιό άκαθόριστα συμπτώματα... δέ χρειάζεται νά άπασχολήσουν και πολύ τήν προσοχή μας”...

...“Εχουμε λοιπόν έδω μιά πραγματική άντιφαση, και άν ναι ποιά είναι;

“Υπάρχουν άλλες τέτοιες άντιφάσεις μέσα στό “Οργανό” πού θά έπρεπε νά συζητηθοῦν» άναφωτέται δ κ. Βυθούλκας...

47. Κάποιο παιδί ήρθε νά ξαναπαρακαλέσει γιά τόν πατέρα του πού ήταν άρρωστος μέ καρκίνο στό

νοσοκομείο. Κόντευε νά βάλει τά κλάματα. Ο γέροντας τόν στήριξε ψυχικά.

— Μήν κάνεις έτσι! Δέ χάθηκαν όλα. Τί έγινε! Γιά τό Θεό δέν είναι τίποτα δύσκολο. Μόνο πρέπει νά θέλει και αύτός νά βοηθηθεί. Πρέπει νά γυρίσει λίγο τό κουμπί· νά συγχρονισθεί στή συχνότητα. Νά τού πεῖς νά έξομολογηθεί και νά κοινωνήσει.

48. Κάποτε μοῦ φέραν ένα κοριτσάκι παράλυτο. Τό είχε χτυπήσει κεραυνός και τού είχε κάψει όλα τά νευρικά κύτταρα. Δέν μπορούσε νά περπατήσει, νά μιλήσει, νά έξυπηρετηθεί.

Τό λυπήθηκα πολύ. Είναι μήπως δύσκολο γιά τό Χριστό νά φτιάξει τά κύτταρα ξανά; Τώρα έγινε κοτζάμι κοπέλα.

49. — Γέροντα, αύτός έχει πίεση. Μήπως ξέρετε κανένα φάρμακο;

— Πίεση, γιά έλα δώ νά σέ πιέσω! (Χαριτολογώντας τόν πιάνει άπό τό κεφάλι και τόν πιέζει, ένω δάνδρας κάθεται χαρούμενος και εύλαβικά και δέχεται τά χέρια τού γέροντα στό κεφάλι).

“Η πίεση είναι άπό τό άγχος, εύλογημένε, συνεχίζει σοβαρά ό γέροντας. Έσύ νά λύνεις τά εύκολα θέματα. Τά δύσκολα νά τά άφηνεις γιά τό Χριστό. Μήν προσπαθεῖς νά τά λύνεις όλα έσύ. Μετά νά πᾶς έδω στόν Ταλέα (μπακάλης στίς Καρυές) ν’ άγοράσεις καλή άδιαφορία... Θά σου δώσει και βερεσέ αύτός!! (γελάει).

50. Νά τρωτε πολλά καρότα. Κάνουν καλό. Καθαρίζουν τό αίμα.

51. Κάποτε είχα κολλήσει μία ούρολοιμωξη. Μέσα σέ ενα χρόνο είχα πάρει πέντε φορές δυνατή άντιβίωση. 'Από ενα μῆνα τήν κάθε φορά... Δέ γινόταν τίποτα. Πήγα νά ζητήσω τή συμβουλή του.

— Θά πάρεις ΚΡΙΘΑΡΙ καθαρό. Θά τό βράζεις μέχρι νά άνοιξει τό σπυρί του, και θά πίνεις τό ζουμί μόνο.

— Πόσο θά πίνω;

— Πιές δσο θέλεις... Κακό δέν κάνει. Είναι και δυναμωτικό. Καθαρίζει όλο τό σύστημα,... τά νεφρά, τήν κύστη. Πίνε άπό ενα νεροπότηρο, πρωί, μεσημέρι, βράδυ.

— Γιά πόσο καιρό γέροντα;

— "Ε!... πιές γιά ενα μῆνα.

Πήρα ενα μεγάλο θερμός, γύρω στό ενα λίτρο, τό γέμιζα βραστό νερό και ἔριχνα μιά χούφτα κριθάρι μέσα που τοχα ξεπλύνει άπό τίς σκόνες. Τό ἄφηνα όλο τό βράδυ. Τό πρωί τό στράγγιζα και ἔπινα τό ζουμί.

Σέ δεκαπέντε μέρες είχα γίνει τελείως καλά και δέ συνέχισα τή θεραπεία. Τό κριθάρι ἔχανε πολύ καλύτερη δουλειά άπό τά άντιβιοτικά και χωρίς... παρενέργειες.

52. Μία άπό τίς τελευταίες φορές που τόν είδα, μετά τήν ἐγχείρηση ποῦχε κάνει γιά τόν καρχίνο και τήν ἐπέμβαση στό συκώτι του, μόλις μέ είδε μοῦ είπε:

— Νά μή ζητᾶς! Νά μή ζητᾶς! Δέν μπορεῖς ν' άντεξεις τόν πόνο. Δέν άντεχεται, είναι φοβερός!

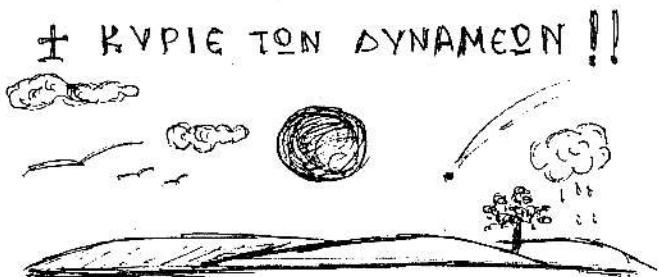
Χαμήλωσα ντροπιασμένος τό κεφάλι. Ζητοῦσα στήν προσευχή μου άπό τό Θεό νά μοῦ δώσει «λίγο» άπό τήν ἀρρώστια τοῦ γέροντα,... όσο μποροῦσα νά σηκωσω. Ντρεπόμουνα γιατί δέν είχα τήν... αύτοθυσία νά ζητήσω νά μπω στή θέση του, ...δύπως είχε κάνει στό παρελθόν ό γέροντας γιά μένα. Δέν τοῦ είχα πει τίποτα... μοναχός του τό κατάλαβε.

‘Ο γέροντας συνέχισε:

— Παλιά δέ ζητοῦσα άπό τόν Χριστό νά μέ κάνει καλά. 'Εξ ἀρχῆς. "Ερχεται δ Χριστός και μέ ενα χάδι τά διορθώνει όλα... χωρίς πόνο, χωρίς παρενέργειες, τέλεια... 'Ενω οι ἀνθρωποι... Και τό καλό που θά σου κάνουν, τί καλό είναι;...

Παλιά ἔλεγα νά κάνουμε υπομονή, γά κάνουμε πρώτα τά ἀνθρώπινα και μετά νά ζητάμε τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ. "Οχι ἔτσι. Πρέπει ἔξ ἀρχῆς νά ζητάμε τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ... Μ' ενα χάδι νά μᾶς κάνει καλά!

(Ἐδώ δ γέροντας κάνει διάκριση και μιλά γιά δύο περιπτώσεις ἀνθρώπων. Στήν πρώτη περίπτωση είναι οι δυνατοί πνευματικά και σωματικά ἀνθρωποι που ἔχουν τήν δύναμη νά υπομένουν τόν πόνο τής ἀρρώστιας, συνήθως νέοι στήν ήλικιά· στή δεύτερη περίπτωση ἀνήκουν συνήθως ήλικιωμένοι ἀνθρωποι που δέν ἔχουν ἀντοχή στόν πόνο και γι' αύτούς συνιστᾶ διάκριση νά ζητοῦν ἔξ ἀρχῆς τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

‘Οκτώβρης 1988

53. Παλιά, ἀν κανείς μοναχός ἀσχολοῦνταν μέ τά πολιτικά τόν ἔκλειναν στόν πύργο. Σήμερα ἀν δέν ἀσχολεῖται κανείς, πρέπει νά τόν κλείνουν. Αύτοι πᾶνε νά τά χαλάσουν ὅλα!!

Αὔγουστος 1988

54. Κάποιος οἰκολόγος εἶπε:

— Γέροντα, εἶναι ἐπικίνδυνα τά πράγματα, θά καταστρέφουν τήν γῆ!

— Πόσες φορές τύλιξε ὁ Διάβολος μέ τήν οὐρά του ὅλη τή γῆ! Δέν ἀφήνει ὁ Θεός. Τοῦ χαλάει τά σχέδια.

55. — Καλά γέροντα δλοι (οἱ πολιτικοὶ ἄρχοντες) Μασόνοι εἶναι! Τί θά γίνει;... Ποῦ νά βρεθεῖ κανένας καλός;

— Τώρα τό ζήτημα δέν εἶναι ποιός εἶναι ἢ δέν εἶναι· ἀλλά ποιός δέν τό πιστεύει τουλάχιστον, τόσο πολύ. Τώρα γιά νά γίνει κανείς πρωθυπουργός πρέπει νά εἶναι Μασόνος... “Ἄς τούς δίνει ὁ Θεός μετάνοια, νά τούς πάρει... νά βγοῦν καινούργιοι... Μακαβαῖοι!!!”

Παρασκευή 18 Μαρτίου 1989 (παλ. ἑορτ.)

56. Ἐπισκέφθηκα τό γέροντα μέ τόν πατέρα μου πού εἶναι δάσκαλος, καὶ ἄρχισε νά λέι ὅτι, πάει χάλασε ἢ παιδεία, χάμηκε ὁ σεβασμός καὶ ἡ αἰσθηση εύθύνης.

“Ο Γέροντας εἶπε:

— Παλιά στό σχολεῖο, τίς γιορτές Πάσχα, Χριστούγεννα, φιλούσαμε τό χέρι τοῦ δασκάλου ἀπό σεβασμό. Εἶχαμε ἐπιστοσύνη. Καὶ στό στρατό φιλούσαμε τό χέρι τοῦ Διοικητοῦ, ὅταν παίρναμε ἀδεια. Καὶ μᾶς ἔλεγε ὁ Διοικητής: «τά σέβη μου στούς γονεῖς σου».

— Ρωτάω: Τυπικά αὐτό ἢ τό ἐννοοῦσε;

— Τό ἔνοιωθε ὁ ἀνθρωπος ἔνοιωθε εύθύνη. Τώρα πού φύγαν ἀπό τούς γονεῖς τους, ἐγώ εἶμαι ὑπεύθυνος γι’ αὐτά τά παιδιά. Υπῆρχε σεβασμός.

Καὶ στό χωριό καμιά φορά, πού ἦμασταν καθισμένοι ἔξω ἀπό τίς πόρτες καὶ περνοῦσε κανένας ἡλικιωμένος, ὅλοι σηκώνονταν ἄνδρες καὶ γυναικες· ὑπῆρχε σεβασμός· ἴδιαίτερα, ἀν ἦταν κανένας ἡλικιωμένος ἄνδρας. Σήμερα πονήρεψαν οἱ ἀνθρωποι, βλέπεις σήμερα ΟΛΑ σπρώχνουν τόν ἀνθρωπο πρός τό κακό. Μιά φορά στό λεωφορεῖο σηκώθηκα νά κάτσει κάποιος, ἦταν καὶ μικρότερος. Κουρασμένος ἀπό τή δουλειά

Θά είναι ό άνθρωπος, έμεις οι μοναχοί τό κάνουμε και γιά άσκηση. "Αρχιζε νά φωνάζει κάποιος: «Βρέ τόν πονηρό τόν καλόγερο, σηκώθηκε γιά νά κάτσει ό ξάδελφός του. »Αστα αύτά, δέν περνάνε». Τί νά τοῦ πεῖς;

Μιά άλλη φορά βλέπω μιά τσιγγάνα είχε 8-9 παιδιά. Προσπαθοῦσε νά μπει στό λεοφωρείο. Τ' άρπαξε ό εἰσπράκτορας, τά πετοῦσε μέσα!! Μάννα είναι, δέν κάνει, είχε και ἔνα μωρό στήν άγκαλιά. Σηκώθηκα νά τή βοηθήσω. Τί κι ἄν είναι τσιγγάνα; "Ανθρωπος είναι. Κατά σάρκα ἀδελφή μου ἀπό τόν Ἀδάμ. Μπορεῖ νά μήν είναι Χριστιανή, γιά νά είναι και πνευματική ἀδελφή μου, ἀλλά ἔχουμε τόν ίδιο πατέρα, τόν Ἀδάμ, τό Θεό.

"Αρχισε νά φωνάζει ό εἰσπράκτορας:

- Ό καλόγερος ἔβαλε και τήν φίλη του μέσα. Δέν ύπάρχει σεβασμός, ἀγάπη πιά.

57. "Οταν εἶχαμε ἔρθει ἀπό τήν Καππαδοκία, μέ τήν ἀνταλλαγή, ἥταν νά μᾶς δώσουν κάτι κτήματα στήν Ἡγουμενίτσα. "Ηταν κάτι τούρκικα χωριά αύτά πού οι κάτοικοί τους θά πήγαιναν στήν Τουρκία. Περιμέναμε έμεις νά φύγουν.

Πάει ό πρόεδρός μας και τοῦ λέει ό Τούρκος:

— Εσεῖς θά φύγετε έμεις θά κάτσουμε.

Βρέ, σκεφτόταν ό πρόεδρος, τί λόγος είναι αύτός;

Τί είχε γίνει· εἶχαν πληρώσει δύο βουλευτές και τούς εἶχαν γράψει Ἀλβανούς, Ἀρβανίτες. "Ετοι αύτοί μεῖναν και έμεις πήγαμε πάνω στήν Κόνιτσα. "Οταν τόμαθε αύτό ό Κονδύλης, θύμωσε, χτύπησε τό

χέρι στό γραφείο, ἀλλά δέν μποροῦσε νά κάνει τίποτα, ἥταν τελειωμένο τό πρᾶγμα. "Ηταν καλός ό Κονδύλης, δίκαιος. "Οταν ἥταν νά κάνουν ἀπόβαση, στόν πόλεμο μέ τούς Τούρκους, δέν κρατιόταν. Γυρνοῦσε πάνω στό καράβι και φώναζε: «Βρέ παλικάρια, μία φορά θά πεθάνουμε, τί τώρα, τί υστερα. "Ηρωες, βρέ παιδιά!».

Ἐκατό μέτρα πρίν φθάσει τό καράβι, ἔπεσε μέσα στή θάλασσα. Ναι, ναι, ἥταν πολύ θερμός ό καημένος. Καλός ἥταν.

Αύτούς τούς Τουρκαλβανούς μετά τούς ἔδιωξε ό Ζέρβας. "Ετοι ἀποκατέστησε ό Θεός τήν ἀδικία. "Ηταν βάρβαροι αύτοί! ό Θεός νά σέ φυλάει. Πόσους και πόσους δέν εἶχαν σκοτώσει!!! Κατέβαιναν οι καημένοι οι "Ελληνες πάνω ἀπό τά βουνά, φορτωμένοι ἔνα τσουβάλι, σιτάρι συνήθως, μέ τά πόδια, γιά νά τό ἀνταλλάξουν μέ λάδι ή ἀλάτι· ἀπό αύτό ζούσαν. "Ηταν δύσκολη ή ζωή τότε. Οι Τουρκαλβανοί τούς ἀγόραζαν τά πράγματα, μετά βγαίναν ἔξω ἀπό τό χωριό και τούς σκότωναν και ἔπαιρναν πίσω τά χρήματα... Πόσους δέν εἶχαν σκοτώσει ἔτσι... Βάρβαροι... "Υπέφερε ό κόσμος ἀπ' αύτούς... Μετά μαζεύοντουσαν 30-40 μαζί. «Ο, τι μᾶς βρεῖ, νά μᾶς βρεῖ όλους μαζί...». "Ηταν δύσκολο νά σκοτώσεις τόσους μαζί.

58. Σήμερα στόν κόσμο θέλουν νά δουλεύουν λίγο και νά παίρνουν πολλά χρήματα. Αύτό τό πνεῦμα ἔχει μπει και σέ πνευματικούς ἀνθρώπους. Θέλουν νά ἀγιάσουν χωρίς κόπο.

59. Ἡρθε ἐδῶ κάποιος, καθηγητής Πανεπιστημίου, καὶ μοῦ λέει ὅτι σκέφτονται στά σοβαρά νά καῖνε τά δστᾶ τῶν νεκρῶν, γιατί δέν ὑπάρχει χῶρος.

— Βρέ, τοῦ λέω, τί δέν ὑπάρχει χῶρος; Τόσα ρουμάνια ἔχει ἡ Θεσσαλονίκη!! Ὁλόκληρος Χορτάτης! Γέμισε ἔνα νεκροταφεῖο, μετά 3-4 χρόνια, φτιάχνεις ἄλλο ἔνα πιό πέρα. Τί γέμισαν τά βουνά παντοῦ μέ πολυκατοικίες;

— Μοῦ λέει καὶ ἐξ ἀπόφεως ὑγιεινῆς! Τί ἐξ ἀπόφεως ὑγιεινῆς, πού ἔχετε βρωμίσει ὅλο τὸν κόσμο, πού βρωμίσατε τή θάλασσα στή Θεσσαλονίκη καὶ ἄλλοι, ἐνῶ τά δστᾶ εἶναι πλυμένα, καθαρισμένα! Λίγο σεβασμό. Ἀλλά αὐτοὶ πᾶνε νά ἔξευτελίσουν τὸν ἄνθρωπο, νά τὸν κάνουν νά μήν ἀξίζει τίποτα. Νά τὸν ἔκεφουν ἀπό τή ρίζα του, ἀπό τοὺς προγόνους του, ἀπό τὴν παράδοσή του, νά τὸν ἀφήσουν μόνο καὶ ἔρημο, νά καταστρέψουν τή μνήμη του, τή σύνδεσή του μέ τοὺς προγόνους, μέ τίς ἀξίες καὶ τή ζωή τῶν προγόνων, γιά νά τὸν κάνουν μετά ὅτι θέλουν μέ διάφορες θεωρίες νά τὸν τραβᾶν ἀπό δῶ καὶ ἀπό κεῖ. Πᾶνε νά σκορπίσουν τήν ἀθεία. Πέθανε; πάει χάθηκε ὁ ἄνθρωπος!

Νά μήν μπορεῖ νά πάει στό κοιμητήριο, νά φέρει στή μνήμη του τό νεκρό, νά ἀποδώσει κάποιο σεβασμό, κάποια τιμή, νά σκεφτεῖ σοβαρά πάνω στή ζωή, νά καταλάβει ὅτι εἴμαστε περαστικοὶ ἀπ' αὐτόν τὸν κόσμο, ὅτι ἔχει ἀξία ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ τιμημένη ζωή. Αὐτοὶ θέλουν νά κρατοῦν τό νοῦ τοῦ ἄνθρωπου σ' αὐτή τή ζωή συνέχεια, χωμένο μέσα στήν ὕλη.

Μετά μέσα σ' αὐτά τά δστᾶ ὑπάρχουν καὶ τόσοι “Αγιοι, πού δέν τοὺς γνωρίζουμε. “Οταν εἶχα πάει

ἔνα ταξίδι στό Σινᾶ, στήν Ραιθώ, πῆγα στό νεκροταφεῖο τοῦ Ἀγίου Γεωργίου καὶ βρήκα τά δστᾶ ἐνός μικροῦ παιδιοῦ πού εἶχαν πολλή χάρη... ἦταν σάν “Αγια λείφανα, εἶχε περάσει ἡ μπουλντόζα καὶ τά εἶχε ἔξεθάφει μάζεψα ὅτι μπόρεσα. Μετά ἀπό τόσα χρόνια!!! Τί αἰσθάνθηκα τότε!!! Ἐνῶ ὃν δέν ὑπῆρχε τό κοιμητήριο; Τίποτα, θά ἦταν χαμένα.

Παλιά εἶχαν τόσο σεβασμό στούς νεκρούς, ἀφοῦ δέν ἔπαιρναν τίποτα ἀπό νεκρό. Μιά φορά στόν πόλεμο, μᾶς εἶπε ὁ ταγματάρχης: ὅποιος ἔχει παλιά παπούτσια, ἀμα θέλει μπορεῖ νά πάρει ἀπό τούς νεκρούς. Κανεὶς δέν πῆρε. Τώρα τούς καίνε στή Δύση· καὶ θέλουν καὶ ἐδῶ νά κάνουν τέτοια.

60. Πολλά μᾶς ἔλεγε ὁ γέροντας γιά τὸν πόλεμο καὶ τίς καταστάσεις του.

“Οσοι, λέει, δέν φυλοῦσαν τήν τιμή, σκοτωνόντουσαν. Εἶχαμε πάει τότε τή διλοχία μας νά ἀντικαταστήσουμε ἔνα τάγμα χωροφυλακῆς. Ἀλλά ἔπιασε μάχη καὶ θά τούς ἀντικαταστούσαμε μετά· ἦταν ἔκει ἔνας χωροφύλακας, ἔνα κτήνος!! ὁ Θεός νά μέ συγχωρέσει, πού τήν προηγουμένη εἶχε βιάσει μίαν ἔγκυο, τήν καημένη. Μόνο αὐτός σκοτώθηκε!!

Γίνεται μεγάλο ἔκεκαθάρισμα στόν πόλεμο. Ἐκεῖ φαίνονται πολλά. Ο καθένας ἀντιμετωπίζει τά πράγματα ἀνάλογα μέ τήν κατάστασή του. “Αν κανεὶς ἔχει ἀγιότητα, μπορεῖ νά τὸν καθηλώσει τὸν ἄλλο, ὃν ὅχι... μπορεῖ νά πεῖ, ἐγώ δέ σκοτώνω, ἃς μέ σκοτώσουν.

Ἐγώ ὅταν ἥμουν ἀσυρματιστής, ἔτρεχα συνέχεια

νά πάρω τή θέση τοῦ ἄλλου. Καλύτερα λέω νά σκοτώθω, παρά νά πάθει κάτι ὁ ἄλλος καί νά μέ σκοτώνει ἡ συνείδησή μου δὴ τή ζωή μου. Νήστευα κιόλας καί κουραζόμουν πολύ. Μέ εἶχε καταλάβει ὁ διοικητής καί μοῦ φώναζε. «Βρέ, ἐγώ προτίμῳ νά πᾶς ἐσύ, γιατί πιάνεις πουλιά στὸν ἀέρα, δῆμως νά τρῶς, νά ξεκουράζεσαι, γιά ν' ἀποθηκεύεις δυνάμεις. Δέν ξέρεις πότε θά μᾶς καλέσουν». Υπῆρχε τότε ἀγάπη, πατρικό πνεῦμα, ἔνοιωθε ὁ ἄλλος ὑπεύθυνος.

61. Μιά φορά, εἶχε πέσει πολύ χιόνι καί εἶχαν μαζευτεῖ κάτι ἄνθρωποι, κυνηγημένοι ἀπό τὰ σπίτια τους σ' ἕνα ἀντίσκηνο. Ἡταν καί ἔνας ἀνθυπολοχαγός καί πήγαινε καί πείραζε ἔνα καημένο κορίτσι. Ἀναγκάστηκε τό κορίτσι νά φύγει ἀπό τή σκηνή, μέσα στά χιόνια καί τό χρύ, τήν ἀκολούθησε καί μία γριά γιά παρέα!!!

Ἐκεὶ κοντά ἦταν ἔνα παρεκκλησάκι τοῦ Τιμίου Προδρόμου, καί πήγαινα ἄναβα τά καντήλια. Ἐκείνη τήν ἡμέρα αἰσθάνθηκα ἔτοι κάτι νά μοῦ λέει νά πάω. Καί εἶχε χιόνι καί νερά μέχρι τή μέση. Πάω καί τί νά δῶ; καθισμένες ἀπ' ἔξω, στό χρύ, εἶχαν μελανιάσει. Ἐκείνη ἡ καημένη ἡ γριά ἔτρεμε. Εἶχα τά κλειδιά, ἄνοιξα, βολευτήκαμε. Τούς ἔδωσα ἀπό ἔνα γάντι, τή χλαίνη μου καί ἐγώ ξάπλωσα κατά μῆκος τῆς πόρτας. Κρύωσα, πάγωσα, ἔκανα ἐμετούς κ.λ.π.

Μετά μοῦ ἔξήγησε ἡ καημένη: «Εἶπα ἐγώ νά κάνω ὅ,τι μπορῶ καί ἀπό κεῖ καί πέρα ἔχει ὁ Θεός». Θαύμασα, δηλαδή προτίμησε τό θάνατο ἀπό τήν ἀμαρτία.

Ἐνῶ σήμερα βλέπεις οἱ γυναικες προκαλοῦν κιόλας!!!
Τί νά πεῖ κανείς!!!

Μετά πῆγε αὐτός ὁ Ἀνθυπολοχαγός καί εἶπε ὅτι ὁ Ἀρσένιος ἔσπασε τήν πόρτα ἀπό τήν ἐκκλησία. Καί εἶπε ὅτι ἔβαλα καί τά μουλάρια μέσα. (γέλια).

— Δέν πιστεύω, λέει ὁ διοικητής, νάκανε τέτοιο πρᾶγμα, διότι μέ γνώριζε. Μετά μέ ρώτησε, ἐγώ δέν τοῦ εἶπα τί ἔκανε αὐτός ὁ ἀνθυπολοχαγός.

“Ολους αὐτούς πού κάναν βιασμούς, ἀτιμίες, ἀδικίες, τούς κυνηγούσαν στόν πόλεμο οἱ σφαῖρες. Μετά ἀπό τή μάχη κοίταζες ποιοί λείπαν, τέτοιοι ἦταν πολλοί!

62. ...Θά χειροτερέψουν τά πράγματα ἀλλά μετά θά ξανάρθουν στή θέση τους...

63. ...Σήμερα ἀπ' ὅ,τι παρατηρῶ σκέφτονται οἱ περισσότεροι μέ τόν ἴδιο τρόπο, οἱ γέροι καί οἱ νέοι.

— Οἱ νέοι ὀρίμασαν ἡ οἱ γέροι παιδιαρίζουν;

— Οὔτε τόνα, οὔτε τάλλο. Τρελάθηκαν καί οἱ μέν καί οἱ δέ. “Ἐνα 70% δέν είναι στά καλά του. Τό ὑπόλοιπο 30% είναι φυσιολογικό, οἱ νέοι σκέφτονται σάν νέοι καί οἱ γέροι σάν γέροι, ...ἔχει μείνει μαγιά.

64. Εἶπα στό Γέροντα:

— Πολλά παιδιά χάνονται στήν Ἀθήνα. Τά παιρνούν διάφορες ὄργανώσεις. Ἐξαφανίζονται.

— Τί τά κάνουν; ρώτησε.

— Τά σκοτώνουν στό τέλος, εἶπα.

— Ναι, καὶ οἱ Ἐβραῖοι τὸ κάνουν, τὰ τρυπᾶνε μέ πολλά σουβλιά καὶ τοὺς πίνουν τὸ αἷμα.

14 Οκτωβρίου 1990 (στὸν π. Χρυσόστομο)

65. Τώρα εἶναι γενικό τρελοκομεῖο!

66. ...Ο Θεός θά ἀξιοποιήσει ὅλα τ' ἄσχημα. Ναι, θά τά ἀξιοποιήσει.

67. Ἔγώ, ὅταν γίνονται ἀπεργίες, πονάω. Εἶναι σάν νά πάει κανείς καὶ νά δαγκώνει τὸ στῆθος τῆς μάννας νά πιει αἷμα. Αὐτό εἶναι ἔγκλημα.

68. Σήμερα ὑπάρχει μία ἀδιαφορία. Κανείς δέν νοι-
άζεται, ὅλοι τόχουν ρίξει στό χουζούρι. Κι ἂν κανείς
ἐνδιαφέρεται, γιά τὴν τσέπη του εἶναι, ὅχι γιά τό καλό.

69. "Οταν ὁ ἀνθρωπος δέν ἀγαπάει τό Θεό, μετά δέν ἀγαπάει καὶ τούς γονεῖς του, οὔτε τή γειτονιά,
οὔτε τό χωριό του, οὔτε τήν πατρίδα του, γιατί καὶ ἡ πατρίδα μιά μεγάλη οἰκογένεια εἶναι. Αὐτός ὁ ἀνθρωπος μετά εἶναι ΑΧΡΗΣΤΟΣ.

70. Ο ἀνθρωπος πρῶτα ἀγαπάει τό Θεό, τούς γο-

νεῖς, μετά τά ἀδέλφια, τόν γείτονα, τό φίλο, τό χωριό, τήν πατρίδα, πού είναι ἡ μεγάλη μας οἰκογένεια.

12 Ιουνίου 1990

71. Τό Βυζάντιο γέννησε τό "Αγιον" Όρος. Σήμερα θά μποροῦσε τό "Αγιον" Όρος νά ξαναγεννήσει τό Βυζάντιο, ἀρκεῖ νά μή «ξεθωριάσουμε». Βλέπετε σήμερα οι ἀνθρωποι ἔχουν ἀπογοητευθεῖ ἀπό τά πάντα, καὶ ἀναζητοῦν κάτι πού νά ἀξίζει. Εἶναι πολύ εὔκολα. Ἀρκεῖ νά μή «ξεθωριάσουμε».

72. — Γέροντα, πάλι οι Τοῦρκοι ἀπειλοῦν!

— "Ἄς ἀπειλοῦν. Ἔγώ κάνω προσευχή νά ἀπειλεῖ περισσότερο δ Ὁζάλ, γιά νά καταλάβουν οι Εύρωπαιοι μέ ποιόν ἔχουν νά κάνουν. Νά τοῦ λασκάρει μισή στροφή τή βίδα δ Χριστός, νά ὅπως τόν Γκορμπατώφ τόν ἔσφιξε μία στροφή, δπως τόν Τσαουσέσκου.

Ἐγώ κάνω προσευχή καὶ δ Φλωράκης νά λέει καὶ ἀλλα περισσότερα, γιά νά καταλάβουν οι ἀνθρωποι, ποιός εἶναι καὶ τί θέλει.

Δεκέμβριος 1991

73. Εἴχαμε πάει μέ τούς δύο βορειοηπειρῶτες ἐργάτες τῆς Σχολῆς στό Γέροντα. Οι ἀνθρωποι ἥταν πολύ πονεμένοι, κουρασμένοι καὶ φοβισμένοι ἀπό τούς Ἀλβανούς, πού συγκροτοῦσαν συμμορίες καὶ λεηλατοῦσαν τά ἑλληνικά χωριά. Φοβόντουσαν καὶ γι'

αύτή τη ζωή τους. Πολλοί χάνονται. Τούς σκότωναν. Δέν είχαν ἐλπίδα ἀπό πουθενά.

Πολλά τούς είπε δι γέροντας, πού ήξερε καλά τήν κατάσταση καὶ τήν περιοχή, μιά καὶ είχε μεγαλώσει στήν Κόνιτσα.

— Εἶχαμε μιά ἐλπίδα στήν Έλλαδα. Τώρα πού τάδαμε ἀπό κοντά τά πράγματα δέν πιστεύουμε, εἴπαν στό τέλος, σχεδόν ἀπελπισμένοι.

Μούριξε ἔνα βλέμμα δι Γέροντας, σάν νά σκεφτόταν δι αύτός θά τά βγάλει στή φόρα, ἀλλά πιεζόμενος ἀπό τήν ἀνάγκη είπε:

— Μή φοβᾶστε. Ἐσᾶς θά σᾶς ἐλευθερώσουν κάτι παλαβοί· ἀπό μέσα καὶ ἀπό ἔξω. Παλαβοί μέ τήν καλή ἔννοια, δηλαδή παλικάρια. Αύτοι δέ θά καταλαβαίνουν ἀπό πολιτικές καὶ θά μποῦν μέσα νά βοηθήσουν. Οι πολιτικοί θά τό χαροῦν καὶ αὐτοί κατά βάθος, ἀλλά αὐτοί δεσμεύονται καὶ δέν μποροῦν νά ἐνεργήσουν. Οι ἀλλοι θά τό δεχτοῦν. Ε! ἀφοῦ ἔγινε τώρα, ἔγινε θά ποῦν. Μή φοβᾶστε. Λειτουργοῦν καὶ οι πνευματικοί νόμοι. Πόνος είναι αύτός. Μιά οἰκογένεια είμαστε καὶ μᾶς χώρισαν. Σάν νά λένε αύτά τά παιδιά νά πάνε χώρια ἀπό τούς ὑπόλοιπους. Πονάει αύτό!!

Τόσες φορές τήν ἐλευθερώσαμε τή Βόρεια "Ηπειρο, τόσα αἷματα, τόσα χρυσαγήματα. Δέ θά πᾶν χαμένα ὅλα αύτά.

Καὶ τήν Κωνσταντινούπολη θά τήν πάρουμε. Θά μᾶς τήν δώσουν δηλαδή. "Οχι ἀπό καλοσύνη ἢ ἀπό δικαιοσύνη. ΟΧΙ. Ἀλλά θά οἰκονομήσει δι Θεός νάρθουν ἔτσι τά συμφέροντα τῶν μεγάλων, ὥστε νά τούς βολεύει νάχουμε ἐμεῖς τήν Πόλη.

Καὶ τήν Καππαδοκία θά τήν πάρουμε».

Τόν κοίταξα μέ ἀπορία.

— Καὶ τήν Καππαδοκία γέροντα; ρώτησα.

— "Ε!... Θά είναι τόσο χαλαρά τά πράγματα ἔκει καὶ θά μπορεῖ νά πηγαίνει ὅποιος θέλει, ὥποτε θά είναι σάν νά τήν ἔχουμε.

Ο Χίτλερ καὶ ὁ Μουσολίνι σηκώνουν πάλι κεφάλι. Οι Ἀμερικάνοι σοῦ λέει, τί γίνεται ἐδῶ; Θά μᾶς βοηθήσουν οι Ἀγγλοι καὶ οι Ἀμερικάνοι.

— Καλά Γέροντα, οι Τούρκοι είναι δέκα ἑκατομμύρια στήν Πόλη... καὶ νά μᾶς τήν δώσουν, πῶς θά μπορέσουμε νά τούς ἐλέγξουμε;

— Θά τούς περάσουν ἀπέναντι, ἀπό τήν ἄλη μεριά. Ο λογισμός μοῦ λέει (τό τόνισε τό «λογισμός») δι θά τό κάνουν ἔτσι γιά τά νερά... Νά είναι διεθνῆ... μετά θά πέσει καὶ χολέρα στήν Τουρκία καὶ θά γίνει μεγάλο κακό. Θά πεθάνουν πάρα πολλοί. Τό ἔχει πεῖ καὶ δι "Αγιος Ἀρσένιος αὐτό. Είχε γράψει ἔνα τετράδιο μέ προφητείες... σοῦ τό ἔχω δείξει;

— Ναι, γέροντα.

— ...μετά είναι καὶ τό ἔνα τρίτο πού θά γίνουν χριστιανοί.

3 Δεκεμβρίου 1991

74. - Γέροντα, ἔχω ἔνα λογισμό νά γίνω ἀγιογράφος καὶ νά παραιτηθῶ ἀπό καθηγητής, ἀφοῦ τά παιδιά δέν ἀκοῦν καὶ δέν μπορῶ νά τά ὡφελήσω.

— Νά κρατᾶς φρένο. Λίγο είναι κι αύτό; Νάχουν ἔνα φρένο. Γιά σκέψου νά πάει κανένας καὶ νά τούς

λέει, «μή διαβάζετε! Τί σᾶς χρειάζονται αὐτά!»; Καὶ νά τους δίνει καὶ λίγο χασισάκι, «νά, πάρτε λίγο νά δεῖτε τί καλό είναι!»; Θά σου ἄρεσε αὐτό;

- "Όχι γέροντα.
- "Ε! νά κρατάμε λίγο φρένο.

75. Βλέπω καὶ αὐτή ἡ κυβέρνηση δέν τά πάει καὶ τόσο καλά, ἐνῷ ξεκίνησε μέ καλές προθέσεις. Τούς ξέφυγαν τά πράγματα.

Κάθε τέσσερα χρόνια στήν Ἑλλάδα γίνεται ἔνα μεγάλο τρελοκομείο. Φεύγει ἡ μία κυβέρνηση, διώχνει δόσους ὑπαλλήλους θέλει καὶ παίρνει τούς δικούς της καὶ νά μήν είναι ἀξιος τόν βάζει στό πόστο, ἀρκεῖ νά είναι δικός του. Νοί, ὅμως ἔτσι δέν ὠφελοῦν. Δέ δουλεύει καλά τό κράτος.

Μετά ὁ ἄλλος πού είναι οίκογενειάρχης καὶ τόν ἔστειλε μακριά, γεμίζει πάθος καὶ ὅπου σταθεῖ λέει, πολεμάει νά ρίξει τήν κυβέρνηση, γιά νά γυρίσει στή θέση του.

Γεμίζει, λοιπόν, ὁ κόσμος ἐμπάθειες καὶ τό κράτος δέ δουλεύει καλά. Κάθε τέσσερα χρόνια αὐτή ἡ δουλειά γίνεται.

Ἐνῷ, ὅταν ἥταν ὁ βασιλιάς, εἶχε τό στρατό καὶ τήν ἀστυνομία, καὶ δέν μποροῦσε κανείς νά διώχνει τούς ὑπαλλήλους. Ἐνῷ τώρα τούς ξεπαστρεύουν γιά νά βάλουν δικούς τους. "Όχι ὅτι μιλάω ὑπέρ. Ἀλλά αὐτό ἥταν ἔνα καλό.

Τώρα πολεμᾶν ὅλοι νά πάρουν τήν ἀρχή. Ὁ Καραμανλῆς ἔδιωξε τό βασιλιά καὶ μπήκε στή θέση του.

‘Ο Παπανδρέου ήθελε νά κάνει τόν γιό του πρωθυπουργό, νά γίνει αὐτός Πρόεδρος. “Ολοι γι’ αὐτό πολεμῶνται. Δέν ὑπάρχει κανένα ιδανικό.

76. Μάς ἔφερε ὁ γέροντας ἔνα τετράδιο πού εἶχε γραψμένες κάτι προφητείες τοῦ Ἅγιου Ἀρσενίου τοῦ Χατζηφεντῆ. Ἐκεῖ μέσα ὁ Ἅγιος προφήτευε τά γεγονότα τοῦ 1923 καὶ ἔλεγε ὅτι θά ξαναγυρίσουν ἔκει στήν πατρίδα πάλι οἱ “Ἐλληνες.

— Ο Γέροντας είπε ὅτι ἔκτος πού θά κάνουν κράτος οἱ Κούρδοι καὶ οἱ Ἄρμενιοι, θά πέσει καὶ χολέρα στήν Τουρκία καὶ θά ἀποδεκατισθοῦν ἀπό τήν ἀρρώστια οἱ Τσούρκοι.

77 «Σήμερα κοιτάνε νά φάνε τή θέση τοῦ ἄλλου. “Ομως πρέπει νά μπαίνουμε στήν θέση τοῦ ἄλλου. ”Ετοι τόν καταλαβαίνουμε καλύτερα καὶ ὑπάρχει περισσότερη εἰρήνη.

Σήμερα δλοι μιλοῦν γιά εἰρήνη καὶ φτιάχνουν βόμβες!!

Πρέπει κανείς νά είρηνεύσει πρῶτα μέ τό Θεό καὶ μετά νά είρηνεύσει μέσα καὶ μετά μέ τόν ἄλλο κόσμο.

...Γιά νά πληθύνει τό καλό, γιά νά ἐπικρατήσει τό καλό μέ καλό τρόπο.

ση πρός τήν κοινωνία, είναι ἀδικη και θέλω νά φύγω, νά πάω σ' ἔνα χωριό νᾶχω δσο τό δυνατόν λιγότερες σχέσεις.

— Σήμερα ἔχει παραγίνει τό κακό, ή ἀδικία πλήθυνε πολύ. Πώ, πώ, πώ... (Στεναχωριόταν πολύ ό γέροντας και ἔφυσουσε, δέν μποροῦσε νά μιλήσει ἀπό τή στενοχώρια). Παλιά, ἀν ύπηρχε κανένα σάπιο μέσα στό καλάθι, μύριζε και τέπαιρνε χαμπάρι ό μανάβης και τό πετοῦσε. Μπορεῖ νά χαλοῦσε και τό διπλανό του, τό πολύ-πολύ. Σήμερα δλο τό καλάθι είναι σάπιο. Σήμερα ό ἄλλος προδίνει τό χωριό του γιά ἔνα μπουκάλι τσίπουρο. Σήμερα ἔχουν φτηνύνει οι ἀνθρωποι. Τά ύλικά ἀκριβύνναν ἀλλά φτήνυνναν οι ἀνθρωποι.

Δέ γίνεται νά φύγει κανείς. Πρέπει νά πληθύνει τό καλό μέ καλό τρόπο.

Νά δεῖς στό τέλος θά ἀναγκαστοῦν οι ἀνθρωποι νά φέρουν τό βασιλιά. Γιά νά ύπάρχει διαιτητής.

79. — Γέροντα, ὅταν γίνεται μιά ἀδικία, δέν πρέπει νά ἀντιδροῦμε, νά τό λέμε;

— Δέν ἀκοῦν. "Εδώ ό ἄλλος είναι πολύ ὅμορφος (πνευματικά, ἀπό ἀρετή) και πάλι δέν τόν ἀκοῦν. "Αν κάποιος είναι και λίγο ἀσχημος δέν τόν ἀκοῦν καθόλου.

Σεπτέμβριος 1993

80. Καθισμένοι στούς κορμούς τῶν κομμένων δένδρων, στήν αὐλή τοῦ γέροντα, μιά ὅμαδα λογικῶν

ἀνθρώπων περίμεναν, ν' ἀκούσουν λόγο. Ο γέροντας εἶπε:

— Παλιά οι ἀνθρωποι ὅργωναν μέ τά βόδια. Μ' ἔνα ἦ δύο βόδια ζοῦσε ὅλόκληρη οἰκογένεια. "Οταν λοιπόν τό βόδι γερνοῦσε, οι ἀνθρωποι δέν τόσφαζαν. Από τούς κόπους του φάγαμε φωμί σκεφτόντουσαν, τό ἀγαποῦσαν και δέν τούς ἔκανε καρδιά νά τό σκοτώσουν, παρά μόνο τό ἀφηναν ἥσυχο στή γωνιά και τό περιποιόντουσαν. Δηλαδή τά γεροκομοῦσαν. Σήμερα οι ἀνθρωποι ἄλλαξαν πολύ. Οὔτε τούς γονεῖς τους δέ θέλουν νά κοιτάξουν στά γερατειά. Κοιτάνε νά πάρουνε τίς περιουσίες τους και μετά τούς βάζουν στά γηροκομεία. Και ἐκεῖ ό καημένος ό γέρος μαραζώνει μόνος του. Δέν μπορεῖ νά χαρεῖ οὔτε τά ἐγγονάκια του οὔτε τά παιδιά του. Άλλα και οι νοσοκόμες είναι σκληρόκαρδες. Κοιτάνε τό ρολόϊ. "Εγώ, σου λέει, τάδε ὥρα περνάω ἀπό τούς θαλάμους, και ό γέρος βρέχτηκε, λερώθηκε, χρειάζεται τήν πάπια, πρέπει ό καημένος νά ὑποφέρει μέχρι νᾶρθει ἐκείνη ἥ ὥρα.

* Παλιά οι ἀνθρωποι δούλευαν μέ τά ζῶα. "Αν ἡταν κουρασμένο τό ζῶο, δέν τό φόρτωνε πολύ, κοίταζε νά τό ξεκουράσει, νά τό ποτίσει, νά τό ταΐσει, ἀν χτυποῦσε τό πόδι στεναχωριόταν ό ἀνθρωπος, τό λυπόταν τό καημένο τό ζῶο και κοίταζε νά τό κάνει καλά. Αύτα τά πράγματα καλλιεργοῦσαν τήν καρδιά, τήν ἔκαναν πιό τρυφερή. Σήμερα; Τράχαρε τό αὐτοκίνητο; Χάλασε τό τραχτέρ; Τό πᾶνε στό γκαράζ, τό βάζουν στό δξυγόνο και κολλᾶνε τό μέταλλο και πάει τελείω-

σε, δέ στεναχωριέται κανένας. Αύτά τά πράγματα κάνουν τήν καρδιά του ἀνθρώπου σκληρή, σιδερένια. Δέ λέω νά γυρίσουμε στά βόδια!! Ἀλλά λέω πῶς σκληράνει ἡ καρδιά τῶν ἀνθρώπων σήμερα.

* Παλιά οι ἀνθρωποι δέν εἶχαν φυγεῖα. "Ετσι, ἀν ὑπῆρχε κάτι πού περίσσευε, κοίταζε κανείς νά τό δώσει στό γείτονα, γιά νά μή χαλάσει. Ἐξ ἀνάγκης, θά ἔλεγε κανείς, μάθαινε ὁ κόσμος νά μοιράζεται, νά δίνει, νά σκέφτεται τό γείτονα. Σήμερα, ἀν περισσέψει κάτι, τό βάζει στό φυγεῖο. Αύτο θά τό φάω αὔριο, τό ἄλλο μεθαύριο καί σκέφτεται μόνο τόν ἐαυτό του. Κινεῖται δηλαδή ἐγωιστικά. Αὔξανει ὁ ἐγωισμός.

81. Συζητώντας γιά τό πρόβλημα τῶν μουσουλμάνων τῆς Θράκης.

— "Ηρθε ἐδῶ ἔνας χαμένος ἀνθρωπος, ήταν δάσκαλος καί εἶχε ἔρθει μέ 10-15 παιδιά.

Εἶχαν πέσει κάτι φίχουλα στήν αὐλή καί εἶχαν μαζευτεῖ δύο εἰδῶν μυρμήγκια καί τά μάζευαν.

Τόν ἀκούω μιά στιγμή νά λέει στά παιδάκια: «Τά βλέπετε αύτά τά μεγάλα τά μυρμήγκια πού εἶναι δυνατά; Αύτά είναι οι Τοῦρκοι, ἐμεῖς οι "Ελληνες είμαστε σάν ἐκεῖνα τά μικρά τά κίτρινα». Βρέ χαμένες ἀνθρωπε, τί λές στά παιδιά; Δέν είναι ἔτσι παιδιά, τά μικρά τά μυρμήγκια νικᾶν τά μεγάλα, τά πιάνουν ἀπό τίς κεραίες, τά σφίγγουν καί πάρτα κάτω τά μεγάλα. Ἐγώ ξέρω, τόχω παρακολουθήσει.

— Γέροντα, εἶναι κοινό μυστικό ὅτι οι μουσουλμά-

νοι εἶναι πλειοφηφία στή Θράκη.

Θυμωμένος καί αὐστηρός:

— Τί εἶναι αύτά πού λές! Ἐγώ ξέρω καλά τί γίνεται. Δέν είναι ἔτσι. "Αν είναι νά λές τέτοια πράγματα νά μή μιλᾶς καθόλου. ΔΕΝ EINAI EΤΣΙ.

Αύτά τά πράγματα τά λέν οι χοτζᾶδες. Αύτοι παίρνουν ἀπό δύο μεριές μισθό καί ἀπό τό ὑπουργεῖο ἔξωτερικῶν τῆς Τουρκίας καί ἀπό τήν Ἑλλάδα.

Μιά φορά εἶχαν πάει δύο πατέρες σ' ἕνα χωριό φηλά στά βουνά τῆς Θράκης. Τούς εἶδε ἀπό μακριά ὁ Χότζας καί ἀρχισε νά τρέχει νά τούς προλάβει, πρίν μποῦν στό χωριό. — «Τί γυρεύουν οι παπάδες στό χωριό;» ἀρχισε νά φωνάζει. Πιάσαν τήν κουβέντα καί τό πήγαινε συνέχεια ΕΜΕΙΣ καί ΕΣΕΙΣ καί ξανά ΕΜΕΙΣ καί ΕΣΕΙΣ. (Συνέχεια στήν ἀντίθεση).

Ρωτάει ἔνας πατέρας: — «Ἀπό ποῦ πῆρε τό ὄνομα "MONAXOI" τό χωριό;»; «Ενας γέρος ἀπάντησε: — «Παλιά εἶχε πέσει μιά ἐπιδημία στό χωριό καί πέθαιναν πολλοί. Μιά μέρα ἥρθαν ἐπτά μοναχοί στό χωριό καί σταμάτησε ἀπότομα τό κακό. ἀπό τότε βγάλαμε τό χωριό "MONAXOI"». — «Πάφε, μήν λές τέτοια πράγματα», ἀρχισε νά τσιρίζει ὁ χότζας. — «Ἐμεῖς, λένε οι πατέρες, ἀπό τό ὄνομα παρακινηθήκαμε καί ἥρθαμε νά δοῦμε μήπως ὑπάρχει κανένα μοναστήρι ἐδῶ».

82. Οι Τοῦρκοι ἔχουν κάνει πολλά καί ἔχουν τά κόλυβα στό ζωνάρι τους.

83. ... Η ΕΟΚ είναι τό χράτος του Ισραήλ... Λίγα είναι τά φωμιά της...

84. ... Μιά φορά σκανδαλισμένος μέ έναν πνευματικό πού ήθελε νά έπιβάλει τίς πολιτικές του πεποιθήσεις σ' ένα πνευματικοπαίδι του, πήγα νά ρωτήσω σχετικά τό γέροντα.

— Γιά μένα χέρι πού δέν κάνει τό σταυρό, είτε «δεξιό» είτε «άριστερό»,... τό ΙΔΙΟ είναι. Δέν έχουν καμία διαφορά.

85. ... Νά κοιτάτε νά μαθαίνετε ποιοι είναι τίμιοι άνθρωποι, δίκαιοι και αύτούς νά ψηφίζετε. Σήμερα έχουμε άναγκη όχι άπό έξυπνους άλλα άπό τίμιους άνθρώπους.

86. Έγώ, οι κομμουνιστές δέν ήταν άθεοι, οι δέν κυνηγοῦσαν τόν Χριστό, θά συμφωνοῦσα μαζί τους. Καλό είναι τά χωράφια, τά έργοστάσια νά άνήκουν σέ ζλους... "Οχι κάποιος νά πεινάει και κάποιος νά πετάει.

"Αν τά υλικά πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εὐαγγέλιο, στό τέλος θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι.

87. — Οι πόντιοι και οι μικρασιάτες χάσαν τίς περιουσίες τους τό 1922 και βρέθηκαν φτωχοί στήν

Έλλαδα νά δουλεύουν γιά άλλους. Πολλοί άπ' αύτούς ήταν μορφωμένοι, μέ γνωριμίες, και γνώριζαν πῶς κινεῖται τό έμπόριο και ή πολιτική... Τώρα σοῦ λέει «πρέπει νά έρθουμε έμεις στά πράγματα» (σ.γ. στήν έξουσία) γιά νά ξαναποκτήσουμε τίς περιουσίες μας... Πηγαν λοιπόν και γράφτηκαν στό κομμουνιστικό κόρμα. "Οπως ήταν και γραμματιζούμενοι πήραν έκει μέσα θέσεις... μέ τήν έλπιδα ότι θά γυρίσουν τά πράγματα και θά βρεθοῦν αύτοί άπό πάνω.

Βρίσκαν τίποτα άθώους και τούς φουσκώναν τά μυαλά και τούς έβαζαν αύτούς νά τρέχουν και νά κάνουν τά άσχημα πράγματα. Βρίσκαν γιά παράδειγμα έναν άγροφύλακα και τού λέγαν: «Έσύ θά είσαι ο άγροτικός ύπευθυνος τοῦ νομοῦ».

Βρέ... Έλεγε ό άλλος, έγινα σπουδαίος! Φούσκωνε έτοι ο έγωισμός του και άρχιζε νά τρέχει γι' αύτούς.

Μετά, ίταν είδαν ότι έχασαν τό άνταρτικο... γύρισαν μέ τούς άλλους... κάναν και καμία φευτοδήλωση και πιάσαν θέσεις και στίς ύπηρεσίες και στά ύπουργεια και δίναν μετά διαταγές νά κυνηγοῦν τούς άπλούς άνθρωπους.

"Ηταν ένας κομμουνιστής έκει στήν Κόνιτσα μέ οικογένεια και παιδιά. 'Απλός, καλός άνθρωπος, βρήκε μιά δουλειά... πάει ή άστυνομία τόν διώχνει. Βρίσκει άλλη... «τά χαρτιά σου δέν είναι ένταξει» τοῦ λένε, τόν διώχνουν πάλι. Αύτή ή δουλειά γινόταν.

Πάω, βρίσκω τόν άστυνομό, τόν γνώριζα... «Βρέ, τοῦ λέω, τί θά κάνει αύτός ο άνθρωπος; Τόν άναγκάζουμε ή νά κλέψει ή νά σκοτώσει». — «Έχω διατα-

γές, μοῦ λέει, ἀπό φηλά». — «Βρέ, νά τίς βράσω τίς διαταγές σου, τοῦ λέω,... αὐτόν τόν καημένο βρήκατε νά κυνηγήσετε; Βρέ, αὐτοί πού σου δίνουν τίς διαταγές τώρα, αὐτοί ήταν τά στελέχη, αὐτοί ήταν οἱ ὑπεύθυνοι καὶ τώρα κάνουν τούς σοῦπερ-ἐθνικόφρονες».

Τούς γνώριζα προσωπικά πολλούς ἀπ' αὐτούς. "Ε, μετά τόν ἀφησαν ἥσυχο τόν ἄνθρωπο.

Μετά πάλι, πολλοί ἀπό τοὺς παλιούς κουμμουνιστές μπήκαν στό ΠΑΣΟΚ γιά νά πάρουν θέσεις, καὶ ἐπιδοτήσεις.

"Ἐνας πρώην καπετάνιος, ὁ Θεός νά σέ φυλάξει ἀπ' αὐτόν, ήταν ἐγχληματική φύση... δέν ήταν ὅλοι ἔτοι, ἀλλά αὐτός εἰδικά ήταν αἴμοβόρος. Εἶχε κάνει πολλά... Μιά φορά μπήκε μέ τήν ὁμάδα του σ' ἔνα χωριό. Τοῦ φέραν μπροστά του ἔναν ἀντίθετο. «Σφάξτε τον» διατάζει. Εἶδε ὅτι δίσταζαν. Ὁρμάει, τόν πιάνει ἀπό τά μαλλιά καὶ τόν σφάζει μπροστά τους σάν κριάρι.

— Πά! πά! Ἀλήθεια γέροντα;

— Ἀλήθεια! Και νά δεῖς μετά τί ἔκανε! Ζήτησε φωμί, καθάρισε τό μαχαίρι ἀπό τά αἴματα πάνω στό φωμί καί... τό ἔφαγε!!

— Μοῦρθε ἀναγούλα. Πά! πά!

— "Ε!... αὐτός μετά ἔγινε «Δεξιός»... τώρα είναι μέ τό ΠΑΣΟΚ... Πήρε μιά ἐπιδότηση καὶ ἔκανε ἔνα ἐργοστάσιο στά Γιάννενα... Ἀκόμα ζεῖ... καὶ ἔχει καὶ καλή υγεία! Βλέπεις ὁ Θεός τοῦ δίνει χρόνια γιά νά μήν ἔχει δικαιολογία. Νά μήν ἔχει νά πεῖ «ἄν μέ ἀφηνες νά ζήσω ἀκόμα λίγο θά... μετανοοῦσσα» καὶ ρίξει τό βάρος στό Θεό... "Έχει καὶ τά μυαλά του τετρακόσια... ὁ Θεός νά τόν λυπηθεῖ, γιατί δέν είναι σέ

καθόλου καλή κατάσταση.

Λυχνάρι πού τρεμοπαίζει, δέ θά τό σβήσω καὶ το κισμένο καλάμι δέ θά τό κόψω, λέει ὁ Θεός στην Ἀγία Γραφή!! Γιά νά μήν τούς δώσει δικαιολογία. Γιατί θά γυρίσουν καὶ θά ποῦν στό Θεό, ἐν ἡμέρα κρίσεως, «ἔσύ φταις πού ἔσβησα!! Ἐσύ φταις πού μ' ἔχεις... ἔγω θά ἵσιωνα ἀπό μόνος μου».

Βλέπεις, ἀλίμονο σ' αὐτούς πού ἔχουν πολλή ὑπερφάνεια καὶ δέν πέφτουν καμιά φορά σ' αὐτή τή ζωή, γιά νά ταπεινωθοῦν. Μετά πέφτουν μιά καὶ καλή ἀπό τήν ἄλλη μεριά τοῦ τοίχου... πέφτουν κατεθεῖαν στήν κόλαση, ὅταν πεθάνουν... "Οταν ἡ ἀνθρώπινη ὑπερηφάνεια ξεπεράσει κάποια ὅρια, γίνεται μετά δαιμονική ὑπερηφάνεια. Αὐτοί οι ἄνθρωποι με δέν πέφτουν σ' αὐτή τή ζωή, ὅλα τά βιολεύουν, καὶ τούς δέν ταπεινώνονται... Πέφτουν στήν κόλαση κατεθεῖαν!! Τό κατάλαβες αὐτό;

— Ναι, γέροντα, τό κατάλαβα.

88. ...Μιά φορά είχαν ἔρθει ἔξω ἀπό τό χωριό με οἱ ἀντάρτες. "Έξω στό κρύο... πεινασμένοι... τούς λαπήθηκα. Πήρα ἔνα φωμί καὶ πῆγα νά τούς τό δώσω "Ασχετο, ἃν κυνηγοῦσαν στά βουνά τόν ἀδερφό μου. "Έγω τό καθήκον μου τό ἔκανα.

— Πῶς σᾶς δέχτηκαν γέροντα;

— Παραλίγο νά ἔβρισκα τόν μπελά μου. Δέν στευαν ὅτι βγῆκα νά τούς δώσω νά φάνε!

* Βλπ. Ματθ. ιβ' στιχ. 20.

89. ...Μιά άλλη φορά κατέλαβαν τό χωριό μας οι άνταρτες. Μᾶς μάζεψαν σ' ένα σπίτι, στριμωχτά, σάν σαρδέλες. Ξαπλώναμε πάνω στίς πέτρες και τά πόδια του ένός στό κεφάλι του άλλου... γιά νάχουμε χῶρο. Τήν άλλη μέρα μᾶς περνάν από «Δικαστήριο». Έμένα θέλαν νά μοῦ κάνουν κακό, άλλά δέν εύρισκαν αἰτία. Φωνές, φοβέρες... Στό τέλος ένας συγχωριανός μου, πού έκανε τό δικαστή, μοῦ λέει άγρια:

- Γιατί ο άδελφός σου είναι μέ τό Ζέρβα;
- Δέ μοῦ λές, τοῦ λέω, είναι μεγαλύτερος ή μικρότερός μου ο άδελφός μου;
- Μεγαλύτερος, άπαντάει.
- "Ε! άφοῦ είναι μεγαλύτερος θά δίνει λογαριασμό σέ μένα τί κάνει;

Δέν έβρισκε τί νά πει, έδωσε διαταγή νά μέ κλεισουν σ' ένα δωμάτιο μόνο μου. Τί τούς έβαλε ο διάβολος νά κάνουν. Έπειδή αύτός ο συγχωριανός γνώριζε ότι έγω είμαι της έκκλησίας, στέλνουν τό βράδυ μέσα στό δωμάτιο δύο άνταρτισσες, σχεδόν γυμνές... Τάχασα.

— «Παναγιά μου βοήθα με» φώναξα. Άμεσως ένοιωσα τή βοήθεια του Θεοῦ.

- Δηλαδή γέροντα τί έγινε;
- Νά, τίς έβλεπα άπαθως. Σάν νά μήν ήταν γυμνές... μέ άγνότητα. «Οπως, άς πούμε έβλεπε ο Αδάμ τήν Εὔα στόν Παράδεισο, πρίν άπό τήν πτώση. Άθωα, φυσικά... χωρίς πονηρία σαρκική.
- Καί μετά, τί έγινε;

— "Ε! μετά τίς μίλησα μέ τό καλό... «Κοπέλες, έσεις νά κάνετε τέτοια πράγματα... δέν ντρέπεστε».

Στό τέλος ντράπηκαν... ντύθηκαν και βγήκαν έξω κλαίγοντας!! Βοήθησε ή χάρις τοῦ Θεοῦ!!

(σ. τοῦ γράφοντος: 'Ο γέροντας θάταν τότε γύρω στά εἶκοσι).

90. ...Στό χωριό μας οι άνταρτες είχαν πειράξει μερικές οικογένειες. "Οταν μετά ήρθε ο στρατός, τότε μερικοί γύρεφαν έκδίκηση.

Πήγαν και πιάσανε τά σπίτια τῶν άριστερῶν, τούς δικούς τους, μέ κακό σκοπό. Μπήκα στή μέση. «Τί; τόν Μωσαϊκό νόμο θά έφαρμόσουμε; Όφθαλμόν άντι άφθαλμού; Χριστιανοί δέν είμαστε;». Κόντεφα νά πάθω και έγώ ζημιά!! Βλέπεις είχαν μεγάλο πόνο! "Άλλος είχε χάσει γυναῖκα, παιδί, άδελφο... είχαν μεγάλο πόνο οι άνθρωποι.

91. Κάποια φορά μοῦ μήγυνσε ο γέροντας νά κατέβω στό κελλί του. Πήγα χαρούμενος πού θά τόν έβλεπα. Είχε κέφια, μέ κέρασε, και έκανε πολλά άστεια. Μετά μοῦ είπε τό λόγο πού μέ φώναξε.

— Πάρε αύτό τό γράμμα νά τό πᾶς στό μοναστήρι, στή Σουρωτή, μούδωσε τό γράμμα,... περίμενε νά φέρω και... γραμματόσημο!

Γέλασα! Τό πήρα γιά άστειο! Άφοῦ θά τό πήγαινα έγω προσωπικά, τί χρειαζόταν τό γραμματόσημο; Γέλασε και ο γέροντας και συνέχισε τά άστεια. "Εφερε τό γραμματόσημο και τό κόλλησε ήχηρά πάνω στό γράμμα, ένω συνέχισε νά λέει διάφορες έξυπνες

παρατηρήσεις πού μέ έκαναν νά σκάω στό γέλια.

Άφου γελάσαμε και χαρήκαμε, ό γέροντας σοβαρεύτηκε και μοῦ είπε:

— Σοβαρά τό έβαλα τό γραμματόσημο.

Τόν κοίταξα μέ άπορια και συνέχισε.

— Ναι, σοβαρά... γιά νά μήν άδικήσω!

— Ποιόν ν' άδικήσετε γέροντα;

— Τό κράτος! Κανονικά έπρεπε νά τό στείλω μέ τό ταχυδρομείο, νά πληρώσω και νά πάρει τό κράτος τό φόρο. Τώρα έτσι χωρίς γραμματόσημο, θά έκλεβα τό φόρο άπό τό κράτος!

— Μά γέροντα.. έδω οι άλλοι κλέβουν τά πεντοχιλιαρά μέ τά πάμπερς! Έσεις γιά ένα γραμματόσημο σκάτε;

— Δέν έχει σημασία... Έπειδή ό άλλος είναι κλέφτης, νά γίνω και έγω;... Δηλαδή, έπειδή ό άλλος είναι φονιάς, νά σκοτώσω; Δέν πάει έτσι τό πρᾶμα.

— Μά, γέροντα, έδω όλοι κοιτάνε νά κλέψουν τό κράτος, τά χρήματα πού μαζεύουν άπό τους φόρους... Έρχονται οι πλούσιοι, δῆθεν ότι θά κάνουν κάπιο έργοστάσιο ή άλλη δουλειά, παίρνουν «έπιδότηση» άπό τό κράτος, δηλαδή τά χρήματα πού μαζεύονται άπό τους φόρους, και μετά μέ διάφορους τρόπους τά «τρώνε».

Βγάζουν μετά τά χρήματα στίς τράπεζες τού έξωτερικού, άγοράζουν διαμερίσματα στή Γενεύη, στό Παρίσι... Αύτο κάνουν οι πλούσιοι, οι πολιτικοί... όλοι πού προσπαθούν νά πάρουν κάπιο άξιωμα... Γιατί νά πληρώνουμε φόρους; Γιά νά τά κλέβουν αύτοί;

— Αύτοί πού κάνουν αύτά τά πράγματα είναι οι

χειρότεροι "Ελληνες. Γι' αύτό προσεύχομαι «νά έρθει ένας άέρας». Νά τούς σηκώσει όλους αύτούς, πολιτικούς κ.λ.π. και νά έρθουν άλλοι στά πράγματα... πιο τίμιοι. Έντάξει, νά κάνει και ό πολιτικός μιά βίλλα, δέ βαριέσσαι... άς κάνει!.. ΑΛΛΑ νά ένδιαφερθεί και γιά τόν τόπο, γιά τήν ΠΑΤΡΙΔΑ... νά κάνει κάτι γιά τό γενικό καλό..

Οι σημερινοί μόνο γιά τό συμφέρον τους νοιάζονται... Άδιαφορούν τελείως γιά τό γενικό καλό, γιά τήν Πατρίδα, γιά τό Κράτος!

Πά! Πά! Πά! Κατάντια!

Παλιά ύπηρχε και φιλότιμο. Προσπαθούσε ό άλλος πού έπαιρνε ένα άξιωμα, νά κάνει κάτι! Μέ φήφισαν, σοῦ λέει, μέ έμπιστεύθηκαν! Πολλοί μάλιστα έβαζαν και άπό τήν τσέπη τους, γιά νά γίνει κάτι καλό στό χωριό ή στήν Πατρίδα... στό κράτος. Η Πατρίδα είναι σάν μεγάλη μάννα. Σκεπάζει μέ τίς φτερούγες της όλους τούς "Ελληνες, νά μπορούν νά δουλεύουν, νά ζουν ήσυχα, νά λατρεύουν τό Θεό τους! Γιά σκέφου νάταν έδω οι Τούρκοι; Νά πηγαίνεις τό πρώι στή δουλειά, στό χωράφι και νά μήν ξέρεις, άν θά γυρίσεις ζωντανός! Νά δουλεύεις και νάρχονται μέ τό ζόρι νά πάρουν τούς κόπους σου... ή τή γυναίκα ή τό παιδί σου. Τά περάσαμε αύτά έμεις οι "Ελληνες.

Ένω τώρα ύπάρχει τό Ελληνικό κράτος και σκεπάζει τόν καθένα μέ τίς φτερούγες του και αἰσθάνεται άσφαλεια.

Αύτο τό κράτος όλοι τό πολεμᾶνε!! Βάλθηκαν νά τό καταστρέψουν!!!.. Ό καθένας μέ τόν τρόπο του...

ἄλλος νά μήν πληρώσει φόρο... ἄλλος νά μήν κάνει καλά τή δουλειά του, τήν υπηρεσία του, νά μή δουλεύει καλά ή κρατική μηχανή, νά πάει πίσω τό έμποριο, ή οίκονομία, ὅλα! Θέλουν νά καταστρέψουν τό Ἑλληνικό κράτος! Μασόνοι αύτοί πού είπες ἔσυ και ἄλλοι πολλοί.

"Αν δέν τό στηρίξουμε και ἐμεῖς αύτό τό κράτος, ποιός θά τό στηρίξει;

— Καλά, γέροντα... ἐμεῖς νά πληρώνουμε τούς φόρους, γιά νά τούς «φᾶνε» οἱ ἄλλοι;

— Ἐμεῖς νά κάνουμε τό σωστό. Νά κάνουμε τό καθῆκον μας... ἀπό κεῖ και πέρα ἄλλος ἔχει τήν εὐθύνη.

92. Μιά κάποια ἄλλη φορά, κάποιος θείος μου, ἀπό τήν Ἀμερική βρήκε τρόπο νά μοῦ φέρει ἔνα ἀκριβό αύτοκίνητο σέ χαμηλή τιμή. "Ηταν δελεαστικό! Είτε τό κρατοῦσα γιά προσωπική χρήση είτε τό μεταπουλοῦσα ἀργότερα, γιά νά κερδίσω εὔχολα μερικά ἔκατομμύρια. Πήγα, ρώτησα τό γέροντα.

— Είναι νόμιμο αύτό; ρώτησε.

— "Ε, Γέροντα, θά ἄλλάξουμε τά ὄνόματα, ἄλλα κανείς δέ θά ζημιωθεὶ οὔτε κανείς θά τό μάθει.

— "Οχι... Ἐμένα δέ μ' ἀρέσει αύτό! Δέ μέ ἀναπαύει. Κοροϊδεύεις τό κράτος και τούς νόμους! Ἐμένα μ' ἀρέσει νά γίνονται ὅλα νόμιμα. Νά πληρώσω και τό φόρο νά μήν ἔχω και τό ἀγχος και τήν ἀγωνία! "Άλλος λέει ἔκτισε σ' ἔνα οίκόπεδο αὐθαίρετα ή «ῆμιπαράνομα» και τοῦρθε πιό φτηνά. Ἐγώ δέ θέλω τέτοιο σπίτι! ...Νά γίνονται ὅλα σωστά.

93. 'Από τά γράμματα πού μοῦ στέλνουν η καρκίνος θάναι η φυχολογικά προβλήματα η διαλυμένη οἰκογένεια. Αύτά τά τρία.

94. Θάρθει καιρός, θά μέ θυμηθεῖς, πού κι αύτοί ἀκόμη πού δέν πιστεύουν η πιστεύουν λίγο θά ἄλλάξουν γνώμη και θά παραδεχτοῦν ὅτι η θρησκεία είναι καλό πρᾶγμα και βοηθάει τόν ἄνθρωπο, τήν κοινωνία.

95. Μιά φορά, τόν είχε ἐπισκεφθεῖ μιά παρέα φίλων. 'Ο γέροντας ρώτησε τόν ἔνα ἀπό αύτούς:

- 'Εσύ ποῦ δουλεύεις;
- Μηχανικός στήν ἀεροπορία.
- Τόν τάδε τόν γνωρίζεις;
- "Οχι γέροντα... εἴμαστε πολλοί ἔκει.

— Νά γνωριστεῖτε. Σ' αύτούς τούς δύσκολους καιρούς είναι καλό νά γνωρίζεστε μεταξύ σας, γιά νά βοηθήσετε. Κάτι φερ' εἰπεῖν μπορεῖ νά τύχει και νά φοβᾶσαι νά τό πεῖς στόν ἄλλο, πού είναι ἔτοιμος νά βοηθήσει και ἔσυ νά μήν τό γνωρίζεις.

Σήμερα οι ἄνθρωποι ζοῦν στήν ἴδια πολυκατοικία και δέ γνωρίζονται μεταξύ τους.

Παλιά ηθελε κάποιος νά πάει κάπου, τό ἔλεγε... η ἄλλος πού ήταν μέ τό κάρο ρωτοῦσε. Ποῦ πᾶς; 'Από ποῦ ἔρχεσαι; Εἶχαν καλή περιέργεια, γιά νά βοηθήσουν! 'Ανέβα πάνω η ἀν μπορεῖς νά περιμένεις, σέ δύο ὥρες φεύγω μέ τά ζῶα η αὔριο νά φύγουμε, ἔλα ἀπό τό σπίτι νά κοιμηθεῖς... "Ετσι γνωρίζόντουσαν

μεταξύ τους οι ἄνθρωποι καὶ εἰχαν γνωστούς ἀπό χωριό σέ χωριό καὶ βοηθίοντουσαν σέ ὅλα τά ζητήματα.

Ὑπῆρχε παλιά ἡ «γειτονιά» πού βοηθοῦσε τά πρόσωπα. Ἡταν στήριγμα. Σήμερα, ἀδέρφια ζοῦσαν στήν ἴδια πολυκατοικία καὶ δέν γνωριζόντουσαν μεταξύ τους γιά τρία χρόνια!

Ἄλλο οι καλόγεροι πού φεύγουμε ἀπό τούς γνωστούς καὶ τούς συγγενεῖς, γιά νά μποῦμε στή μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, νά ἀγαπᾶμε ὅλους τούς ἄνθρωπους.

Ἐσεῖς οἱ λαϊκοί πρέπει νά ἔχετε σχέσεις μεταξύ σας καὶ μέ τούς συγγενεῖς, γιά νά βοηθέστε.

96. Τώρα πού πᾶμε γιά ἑθνική συμφιλίωση, τί γνώμη ἔχετε;

— Τό νά ξεχάσουμε τά παλιά εἶναι καλό. Τό νά δικαιώσουν ὅμως τούς κομμουνιστές ὅχι!... Ἀλλοιως αὐτός πού πολέμησε γιά τό Κράτος δέν ἔκανε καλό; Εἶναι χαζομάρα δηλαδή νά κάνει κανείς ὑπακοή στό κράτος;... Νά τό ξεχάσουμε ΝΑΙ.

97. Ἐκεὶ στό σταθμό τῆς Θεσσαλονίκης νά δεῖτε πόσα παιδιά τόχουν κάνει σπίτι τους. Ὁρφανά, μόνα τους τά καημένα, νά τά πλησιάσει κανείς, νά τά βοηθήσει.

(“Ενας ἥλικιωμένος δάσκαλος”):

— Γέροντα, ἀν εἶναι κανείς μεγάλης ἥλικιας, πονη-

ρεύονται, σοῦ λέει τί θέλει ἀπό μένα, δέ γίνεται νά τά πλησιάσεις.

— Ὁχι, ὅχι. Ἐδῶ τά ζῶα βρίσκουν οἱ ἄνθρωποι τρόπο νά τά πλησιάζουν μ' ἔνα κομμάτι φωμί. Ἄμα ἔχει κανείς ἀγάπη καταλαβαίνουν. Ὁχι νά πάει κανείς «νά τούς δείξει ἀγάπη» ἀπό καθήκον, αὐτό εἶναι τυπικό, ἀλλά νά τά πονέσει κανείς πραγματικά, νά τ' ἀγαπήσει. Τά καημένα εἶναι τόσο στερημένα ἀπό ἀγάπη, οὔτε ἀπό μητέρα, οὔτε ἀπό πατέρα. Ὅση ἀγάπη καὶ νά τούς δώσει κανείς, δέ χορταίνουν. Σάν τήν θάλασσα τόσα ποτάμια γλυκό νερό πέφτουν μέσα, αὐτή πάλι ἀλμυρή εἶναι.

Σ' ἔνα δωματιάκι πού χωράμε τρεῖς, ἔντεκα καθόντουσαν. Τή φτώχεια δέν τήν πλησιάζει κανείς.

Μερικές «Χριστιανικές κινήσεις» ἔχουν τούς δικούς τους, ἔχουν κάνει καταλόγους, αὐτούς κανείς δέν τούς δείχνει ἐνδιαφέρον. Ἐρχονται σέ ἀπόγνωση τά παιδιά. Μετά τούς πλησιάζουν διάφοροι ἐπιτήδειοι, τά κουρδίζουν καὶ τά χρησιμοποιοῦν. Τά βάζουν ἔκει νά ὅρμανε.

Σοῦ λένε καὶ αὐτά, ἀντί νά αὐτοκτονήσω γιατί τό σκέπτονται, καλύτερα ἐδῶ.

Νά κάνει κανείς ἔνα σύλλογο, ἔνα ταμείο νά τά βοηθήσει, ὅσο μπορεῖ.

Σέ πόσους τόχω πεῖ. Κανείς δέν κάνει τίποτα. Βλέπεις οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι κάνουν γιά παρελάσεις ὅχι γιά μάχη. Ποῦ νά κάνει κανείς μάχη μέ τό κακό!

Πρέπει κανείς νά τά πονέσει τά καημένα. Νά τ' ἀγαπήσει. “Αν δέν τά πονέσει, καλύτερα νά μήν κάνει τίποτα. Καὶ ξέρετε τί εὐγένεια, τί ἀρχοντιά ἔχουν!

“Ηρθε ἐδῶ ἔνα τό καημένο, τούπα νά πάει στήν κοινότητα σέ κάπιοιν δικό μου νά τοῦ βγάλει μιά «ἀπανταχοῦσα» (ἔγγραφο γιά γενναία ἐλεημοσύνη ἐκ μέρους τῶν μοναχῶν· Πιστοποιεῖ τό γνήσιο τῆς ἀνάγκης τοῦ φέροντος). Μέ τή μεγάλη σφραγίδα! Βούρκωσε, ὅχι αὐτό πάτερ! Σέ κανένα μοναστήρι νά δουλέψω.

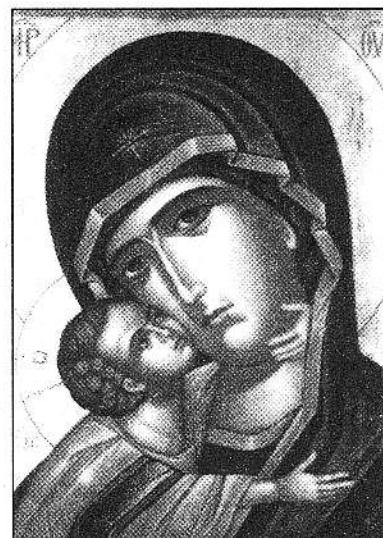
— Δούλευε, γιά νά τελειώσει νυκτερινό.

98. Παλιά, ἀν ἡταν κανείς εὐλαβής κοσμικός ή παπάς ή μοναχός ἀκόμα περισσότερον, πού ἀσχολεῖτο μέ τά κοσμικά, τόν είχαν γιά κλείσιμο στόν πύργο (ἐννοεῖ χαριτολογώντας τή φυλακή, ὅτι ἐξέπεσε, ὅτι τούστριψε, ὅτι δέν ἀρμόζει στούς χριστιανούς).

Σήμερα, ἀν δέν ἀσχολεῖται κανείς, είναι γιά κλείσιμο στόν πύργο, γιατί αύτοί πᾶνε νά τά χαλάσουν δλα. Βλέπεις ό ἀπόστολος ἔλεγε στούς Χριστιανούς νά μήν ἀσχολοῦνται, νά ξεχωρίζουν ἀπό τόν κόσμο, γιατί δλος δ κόσμος ἡταν εἰδωλολατρικός, ἀνῆκε σ' αὐτούς, κάναν ὅπως θέλωνε. Μετά τό Μέγα Κωνσταντίνο διμως ἀλλαξαν τά πράγματα. “Ἐγινε Χριστιανικός δ κόσμος. Ναοί, ιδρύματα, ἐλεύθερη ή ἐκκλησία. ”Ἐχουμε εὐθύνη. Είναι δικά μας αὐτά. Αύτοί τώρα πᾶνε νά τά χαλάσουν δλα.

99. Βλέπεις τά ζῶα δέν μποροῦν νά κάνουν μεγάλο κακό, γιατί δέν τους κόβει! ”Αν τούς ἔκοβε... Ἐνῶ δ ἄνθρωπος, πού φεύγει μακριά ἀπό τό Θεό, κάνει μεγάλο κακό. Σάν τό δικό μας, πού πῆγε καί ἔμαθε

λογιστικά καί κάνει τώρα φροντιστήριο στό διάβολο. Βλέπεις, ἐπειδή δέν ἔχουν ἀγάπη μεταξύ τους, διαλύονται, καί ἔται τό κακό δέν προχωράει πολύ. ”Αν οι κακοί είχαν ἀγάπη μεταξύ τους... θά κάναν μεγάλο κακό.

«Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου
εὶς σέ ἀνατίθημι...»

ΤΟ ΚΕΛΛΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΌΡΟΣ.

«καὶ μετεμορφώθη ἐμπροσθεν αὐτῶν,
καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος,
τά δέ ἴμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκά ὡς τὸ φῶς».

Δεκέμβρης 1988

100. — Γέροντα, διαβάζουμε στό συναξάρι, τί τραβοῦσαν οἱ μάρτυρες καὶ ἀπορῶ πῶς ἀντεχαν. Τί συνέβαινε; Τούς ἔδινε ὁ Θεός τῇ Χάρῃ Του καὶ δέν νοιώθαν τόν πόνο ἡ κάτι ἄλλο συνέβαινε;

Τραβήχτηκε λίγο πίσω, γιά νά μέ κοιτάξει καλά-καλά, μ' ἐναν τρόπο πού τόν γνώριζα πιά καλά. Μέ βιθομετροῦσε πνευματικά μέ τήν πνευματική ὄραση πού διέθετε καὶ ἀρχισε νά λέει.

— Η ἀγάπη ποῦχαν στό Χριστό τούς ἔδινε τή δύναμη. Οι μάρτυρες ἀγαποῦσαν πολύ τό Χριστό, μέ ἀγάπη πού καίει, καὶ αὐτή τούς ἔκανε νά μή νοιώθουν πόνο. Νά μιά φορά είχε πιάσει φωτιά ἐνα σπίτι καὶ ἦταν μέσα τά παιδάκια. Ὁρμάει ἡ μάννα μές στίς φλόγες καὶ δέν ἄκουγε τίποτα. Γύρισε μέ τά παιδιά στήν ἀγκαλιά. Ἡταν καμένη, στό πρόσωπο, στά μαλλιά, στά χέρια, παντοῦ. Ὅμως δέν ἔνοιωθε τίπο-

τα, οὔτε λογάριαζε τόν πόνο μπροστά στά παιδιά της. Μετά, πού πέρασε ἡ στιγμή, ἀρχισε νά νοιώθει πόνο. Ναί, ἔτσι.

Ἐμεῖς μιά φορά, ἥμασταν στό χωριό. Ἐφχονται οἱ Γερμανοί, εἰδοποιοῦν, ὅλο τό χωριό ἀνέβηκε στό βουνό. Ἐμένα οἱ ἀδελφοί μου ἦταν κάτω στόν κάμπο. Ποιός θά τούς εἰδοποιήσει; Ἐκείνους τούς ἔχασες πού τούς ἔχασες, τουλάχιστο νά σου μείνει αὐτός, λένε στή μάννα μου. "Αν είναι νά τούς σκοτώσουν, ἀς σκοτώσουν καὶ μένα λέω, καὶ δίνω μία καὶ ἀρχίζω τήν τρεχάλα, ἔπεσα σ' ἐνα χωράφι, φρεσκοργωμένο, βούλιαξα μέχρι τό γόνατο. Ποῦ τώρα νά φάχνεις γιά τά παπούτσια! Συνεχίζω ξυπόλυτος, τρεχάλα, οὔτε ἀγκάθια οὔτε πέτρες λογάριαζα. Καρφωνόντουσαν τ' ἀγκάθια στό πόδι μου καὶ οὔτε τά λογάριαζα. Ἐπριβα τά πόδια στό χῶμα γιά νά σπάνε νά μή σέρνονται τά κλαριά ἀνάμεσα στά πόδια καὶ συνέχιζα τό τρέξιμο. Μετά μάλιστα ἦταν τό ποτάμι, ὅλο πέτρες, καὶ ὅπως ἔτρεχα ἔμπαιναν τ' ἀγκάθια μέσα μέ δύναμη, ποιός τά λογάριαζε; "Εφτασα τ' ἀδέρφια μου.

— Οι Γερμανοί! πούναι οι Γερμανοί; Νάτοι κιόλας μέ τά τουφέκια. Ἀρχισα καὶ γώ νά τραβῶ τά καλάμια, κάτι νά κάνω, ὅτι δουλεύω καὶ γώ δηλαδή. Δέν μέ πείραξαν. Φῦγαν.

— Ετσι ἡ ἀγάπη ἔδινε δύναμη στούς μάρτυρες. Είχαν μεγάλη ἀγάπη στό Χριστό.

— Καλά, Γέροντα, νά πει κανείς ὅτι μετανόησε κάποιος ἄνθρωπος, πῆγε στό "Αγιον" Όρος νά ποῦμε, κάθισε 10-20 χρόνια, ἀπόκτησε κατάσταση, ἀγάπησε τό Χριστό, ὅμως ἐδῶ βλέπουμε περιπτώσεις πού

εἰδωλολάτρες πού παρακολουθοῦσαν τόν ἀγῶνα κάποιου μάρτυρα, γιά μιά στιγμή μπαίναν στό μαρτύριο και αὐτοί. Ἀκόμη καί οἱ ἕδιοι οἱ δῆμοι καμιά φορά. Ἐδῶ τί γίνεται;

— "Ε! Αὐτοί ήταν ἄνθρωποι καλῆς προσάρεσης πού δέ βοηθήθηκαν καθόλου στή ζωή τους καὶ ὁ Θεός ὅ, τι τούς χρωστοῦσε τούς τό ἔδινε ὅλο μαζί καὶ ἔτοι σέ μιά στιγμή παίρναν τήν καλή στροφή. 180°! Μετάνοια βαθειά, πραγματική.

— "Ἐτοι γρήγορα; σέ λίγα λεπτά μέσα; πῶς γίνεται;

— Ναι, ναι. Νά ὅπως ὁ ληστής στό Σταυρό.

* * * Ήταν κάποιος ἔκει στήν Ἰβήρων, ὅταν διαβάζαμε τό συναξάρι, φούσκωνε, ξεφούσκωνε, ἀναστέναζε δυνατά.

— "Αχ! μοῦ λέει, δέ μέ νοιώθεις, νάταν αὐτή ἡ στέρνα γεμάτη φλόγες νά πέσω μέσα γιά τό Χριστό. Τολεγε ὁ γέροντας καὶ χτυποῦσε γελώντας τά γόνατα.

— Γιά ἔλα ἔδω νά δοκιμάσουμε τοῦ λέω. Παίρνω τό κερί, νά σέ κάψω λίγο, ὅχι στό πόδι, γιά νά μήν ἔρχεσαι στήν ἀκολουθία, οὔτε στό χέρι, γιά νά σέ διακονῶ μετά ἐγώ, λίγο στό πλευρό.

— "Α! πονάει φώναξε.

— "Ε, τί, τοῦ λέω, τό μαρτύριο δέν πονάει; Μᾶς τολεγε ὁ Γέροντας μέ πολλές χειρονομίες καὶ γέλια.

Κάποιος ἄλλος εἶχε διαβάσει ὅτι ἡ προσευχή πρέπει νά γίνεται μέ δάκρυα. Ἐγώ προσεύχομαι μέ δάκρυα, μοῦ λέει. Βρέ νά πάρει εὐχή, τί λέει τοῦτος,

λέω ἀπό μέσα μου. Νά, μοῦ λέει, θέλεις νά σοῦ δελέξω; "Αρχισε νά ρουθουνίζει, νά φυσάει, νά ξεφυσάει τή μύτη του. Περίμενε, περίμενε, δέν μούρθαν ἀκόμα. Δώστου ρουθουνίσμα. Νά, νά τώρα μούρχονται, τόν βλέπω γιά μιά στιγμή, πέφτει κάτω πλημμύρα στά δάκρυα, ἀρχισε νά προσεύχεται. Βρέ νά πάρει εὐχή τί πάθαμε μ' αὐτόν τό Νιόνιο.

"Υστερα σοῦ λέει ὁ ἄλλος δέν ἔχω δάκρυα. Πέτρα, πέτρα είναι ἡ καρδιά μου καὶ στενοχωρεῖται καὶ στενάζει. Καλά ἔλεγε ὁ παπα-Τύχων ὅτι αὐτά είναι τά δάκρυα τῆς καρδιᾶς τά κρυφά.

"Οπως ὁ χρυσός είναι ἀπό 9 ἔως 24 καράτια, ἔτοι καὶ τά δάκρυα δέν ἔχουν ὅλα τήν ἕδια ἀξία.

4 Ιανουαρίου 1989

101. Τόσα χρόνια πέρασαν καὶ ὁ διάβολος δέ μετανόησε!

Χειρότερος γίνεται. Προσπαθεῖ τώρα νά πάρει ὅλον τόν κόσμο μέ τό μέρος του. Σοῦ λέει ὁ Θεός είναι εὔσπλαγχνος. Θά λυπηθεῖ στό τέλος τόν κόσμο Του καὶ ἔτοι θά μέ πάρει καὶ μένα τό σχέδιο! "Οταν ζήμουν στό κελί τοῦ παπα-Τύχωνα, λυπήθηκα τό Διάβολο. "Αγγελος ήταν καὶ ποῦ κατήντησε τό πλάσμα τοῦ Θεοῦ, σκεφτόμουν. Μέ πήραν τά δάκρυα καὶ ἔπεσα στή γῆ καὶ προσευχόμουν γι' αὐτόν. Καὶ ὅπως εἶχα τό κεφάλι μου στό χῶμα, κάνω ἔτοι στό πλάνο καὶ τόν βλέπω δίπλα μου, φανερά δηλαδή, νά μέ μουντζώνει. "Ενα ἄγριο κεφάλι, μέ κάτι ρουθούνια, μέ κάτι σουβλερά δόντια, φωτιές πετοῦσαν τά μάτια

καὶ τό στόμα, καὶ μέ μούντζωνε, ἐγώ προσευχόμουν γι' αὐτόν καὶ αὐτός μέ μούντζωνε. Αὐτό τό ἐπέτρεψε ὁ Θεός, γιά νά καταλάβω τήν κακία του, δηλαδή ὅτι δέ μετανοεῖ.

Καὶ ὁ Ἰούδας τό ἴδιο ἔκανε. "Ηξερε ὅτι ὁ Χριστός θά ἐλευθερώσει τούς πεθαμένους ἀπό τόν "Αδη. Σοῦ λέει, θά πάω καὶ γώ πρίν, νά μέ πάρει καὶ μένα μαζί Του.

— Δηλαδή, γέροντα, καὶ αὐτός τή σωτηρία του γύρευε;

— Εἶναι τρόπος αὐτός, βρέ παιδί μου; Ἄντι νά πάει νά ζητήσει συγνώμη ἀπό τό Χριστό, πάλι πονηρά πήγαινε. Καὶ νά δεῖς ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ λύγισε τή συκιά καὶ ἀκούμπησαν τά πόδια, γιά νά μήν ἀκουμπᾶνε κάτω καὶ τιναζόταν. "Ολα αὐτά γιά νά μήν πάει νά πεῖ ἔνα συγχώρεσε. Πά-πά-πά, ναί βρέ παιδί μου...

— Νά τώρα πού μιλᾶμε μαζί, δέχεσαι μιά ἐπίδραση πνευματική ᾧς ποῦμε, ἔτσι καὶ ὅταν εἶναι κοντά ὁ διάβολος σέ ἐπηρεάζει ἀσχημα. Κουβέντες μέ τό Διάβολο θ' ἀνοίγουμε; Μιά μπουκιά θά σέ κάνει ὁ Διάβολος. Νά μήν είσαι χαλαρός καὶ τόν ἀφήνεις νά μπαίνει στόν νοῦ σου, νά τόν διώχνεις, ἐσύ χρησιμοποιεῖς τό 30% ἀπό τό νοῦ σου, νά τόν χρησιμοποιήσεις ὅλον. Νά μήν είσαι χαλαρός, νά τό πάρεις στά σοβαρά τό πρᾶγμα. "Οταν ἔψυγαν οἱ Ἰταλοί, ἀφησαν πίσω τους λοφίσκους ἀπό χειροβομβίδες, πυρομαχικά, μπαρούτι. Πῆγε ὁ κόσμος, πῆρε τίς σκηνές, γιατί τάχαν μέσα σέ σκηνές. "Ηταν κάτι χειροβομβίδες ἐμπρηστικές, μέ χρώματα, σάν παιχνίδια. Πήγαιναν

οἱ γυναῖκες τίς βάζαν στίς ποδιές, τίς παίρναν. Σκοτώθηκε πολύς κόσμος τότε· πολλά παιδάκια. "Ἐβλεπες, 3 χρονῶν παιδάκι, τούλεγες ΜΗ αὐτό! κακό, ΜΠΟΥΜ θά σέ τινάξει καὶ ἄκουγε. Δέν τό πείραζε. Ἐσύ δέν καταλαβαίνεις; Παιχνίδια μέ τό διάβολο θά κάνουμε;... Πειράματα;...

26 Ιανουαρίου 1989

102. Στούς σημερινούς ἀνθρώπους δι, τι θέλεις βρίσκεις, μόνο καλούς λογισμούς δέ βρίσκεις. "Οσο πάει καὶ σπανίζουν.

— Παλιά δέν ἦταν ἔτσι γέροντα;

— "Οχι. Παλιά οἱ ἀνθρωποι εἶχαν ἀπλότητα. Στό χωριό μιλοῦσες σέ ἀνθρώπους 18-20 χρονῶν καὶ κοκκίνιζαν τά παλικάρια. Ήταν ἀπλοί οἱ ἀνθρωποι, ἀφοῦ νά φαντασθεῖτε, ὅταν πρωτόρθε τό λεωφορεῖο στό χωριό, στρώσαν κουβέρτες νά περάσει, κόβαν τίς τρυφερές κορυφές ἀπό τά καλαμπόκια καὶ τοῦ τά φέρναν. Κάναν μεγάλη χαρά.

— Καλά, γέροντα, ἥρθαν νά τό ταΐσουν;

— Ναι, ναι! Ἀκόμα λίγο παραπάνω ἀπλότητα νάχαν καὶ... θά τότρωγε τό αὐτοκίνητο.

103. Στήν ἀρχή οἱ λογισμοί εἶναι ἀνάκατοι, καλοί καὶ κακοί. "Άλλος ἔχει 70% κακούς, ἄλλος ἔχει 20%. Μετά προσπαθεῖ κανείς καὶ βάζει καλούς λογισμούς καὶ ἔχει ὅλο καλούς λογισμούς. Καὶ αὐτό σαρκικό εἶναι. Μετά δημιουργεῖται ἔνα κενό στό νοῦ. Δέν

ἔχει λογισμούς, τίποτα! Οὔτε καλούς οὔτε κακούς καὶ μετά ἔρχεται ὁ θεῖος φωτισμός. Τότε δέν ἔχει ἀνάγκη κανείς τή λογική, γιά νά καταλαβαίνει τούς ἀνθρώπους, ἀλλά βλέπει τί ἔχουν στήν καρδιά τους μέ θεϊκό τρόπο.

Παλιά, ὅταν ἦμουν στό ἄλλο τό κελλί (παπα-Τύχωνα) ἦρθε ἔνας καὶ ἥταν ἀριστοῦχος θεολόγος, καὶ μοῦ ἐλεγε νά τόν πάρω ὑποτακτικό. "Οχι τοῦ λέω δέν παίρνω ὑποτακτικό, ἐπέμενε... βρέ δέν παίρνω ὑποτακτικό... ἐπέμενε. Στό τέλος τοῦ λέω. Νά σοῦ πῶ κάτι; τοῦ λέω.

— Τί;

— Καὶ νάπαιρνα ὑποτακτικό, ἐσένα δέ σεπαιρνα! Γιατί μοῦ λέει; Γιατί βάζεις δλο κακούς λογισμούς! "Ετσι θά βλέπεις τά πάθη μου, κανένα στραβό, νά θά λές, θά κατακρίνεις καὶ δέ θά ὡφελεῖσαι, ἀλλά καὶ ἀπό τίς ἀρετές μου, γιατί σάν καλόγερος τόσα χρόνια, μπορει νάχω ἀποκτήσει καμιά ἀρετή, οὔτε ἀπό αύτές θά ὡφελεῖσαι γιατί θά τίς παίρνεις ἀνάποδα. Τί νά σοῦ κάνω 'γώ μετά. Δέν μπορεῖς νά ὡφεληθεῖς. Πήγε μετά ἔγινε ἀλλοῦ καλόγερος. Τούς τάραξε μετά ὅλους, δτι στραβό είχαν ἡ νόμιζε δτι είχαν τούς τό χτυποῦσε. Είχε καὶ δυνατή πέννα, συνέχεια ἔγραφε, δέν ἀφηνε κανένα ἥσυχο. "Εστειλα μιά φορά κάποιον νά τοῦ πεῖ: Καλά δέ βάζεις στό νοῦ σου δτι μπορεῖ, ὑπάρχει πιθανότητα, νά μήν είναι ἔτσι τά πράγματα; Μπορεῖ νά πέφτεις ἔξω! Τί ἀπαντάει!

Δέν πειράζει, λέει, τούς ταπεινώνω δλους! μ' αύτόν τόν τρόπο. Πώ, πώ!! Μετά ἀπ' αύτό ἔστειλα νά τοῦ ποῦν. Τότε ὁ Διοκλητιανός (Ρωμαίος Αύτοκράτορας

πού κίνησε διωγμούς κατά τῶν Χριστιανῶν) είναι μεγαλύτερος "Αγιος ἀπό σένα· ὅχι μόνο τούς ταπείνωνε, ἀλλά καὶ τούς ἔσφαζε καὶ τούς ἔστελνε μάρτυρες στόν Παράδεισο!!! Χαμένα πράγματα...

Νά δεῖς πῶς τό πάει ὁ Διάβολος. Στήν ἀρχή σέ βάζει νά κρίνεις τούς ἀνθρώπους, μετά τό γέροντά σου, μετά τούς νεώτερους Ἀγίους. Π.χ. ὁ "Αγιος Νικόδημος οὔτε θαύματα ἔκανε οὔτε μυρόβλυσε, τί "Αγιος ἥτανε; Ό "Αγιος Νεκτάριος είπε αύτό, καὶ κάποιοις γράφει ἔνα περιστατικό ἔτσι, καὶ δουλεύει ὁ λογισμός, μετά τούς παλαιούς Ἀγίους καὶ στό τέλος ἀρχίζει κανείς νά κρίνει καὶ τό Θεό!

— "Ελα, βρέ γέροντα! Πώ, πώ!

— Ναι, ναι ἦρθε κάποιος ἐδῶ καὶ μοῦλεγε «κατά τή γνώμη μου, αύτό ὁ Θεός δέν τόκανε καλό».

(Γελάσαμε πολύ...)

— Ναι, μέχρι ἔκει φτάνει κανείς.

— Καλά αύτό είναι ἀνοησία, χαζομάρα, δέν τό καταλάβαινε;

104. "Οταν βλέπει κανείς κάτι, νά μήν κρίνει. Καλά μέ τήν πράξη δέ συμφωνῶ, ἀλλά δέν ξέρω πῶς τό ἔκανε ὁ ἄλλος, τί ἐλαφρυντικά ἔχει, πῶς μπορεῖ νά παραξηγήθηκε ἡ ὑπόθεση. Δέν μποροῦμε νά γνωρίζουμε.

* Ἠρθε μιά φορά κάποιος, τόν ἔβαλα μέσα στό κελλί. Περίμενε μιά στιγμή νά τελειώσω κάτι ἀπό τό φαλτήρι πού διαβάζω στήν ἔκκλησία καὶ θάρθω.

"Οχι, θάρθω καὶ γώ στήν ἐκκλησία. Τί νά τοῦ πεῖς τώρα, τί νά τόν κάνεις; "Αντε ἔλα καὶ σύ! "Ηρθε, κάθισε ἀπέναντί μου σ' ἔνα στασίδι καὶ κοίταζε. Καμιά φορά, ἐκεὶ πού διάβαζα θυμόμουν κανένα περιστατικό καὶ ἀναστέναζα. 'Ακούω ἀπό ἔξω φωνάζουν. Σκύβω λίγο δίπλα ἀπό τό παράθυρο, βλέπω ὁ παπα-Άρσενιος. Τοῦχα πεῖ νάρθει. Αὐτός ἦρθε στήν ὥρα του, ἐγώ καθυστέρησα. Τοῦ κάνω λίγο ἔται μέ τό χέρι δίπλα ἀπό τό παράθυρο νόημα. Περίμενε, σ' ἀκουσα.

"Οταν τελείωσα, τί μοῦ λέει; "Οπως σέ παρατήρησα, μοῦ λέει, ἥσουν νευριασμένος, γιατί συνέχεια ἔφυσουσες καὶ μετά μούντισες κάποιον!

Τί νά τοῦ πεῖς μετά αὐτουνοῦ;! 'Αντι νά σκεφτεῖ καλόγερος εἶναι πῶς θά μουντζώνει!

* Μιά φορά ἥμουν ἔξω στήν αὐλή καὶ προσευχόμουν καὶ μέ πῆραν τά κλάματα. Στό κελλί τοῦ παπα-Τύχωνα.

'Ακούω κάποιος μέ φωνάζει. Είχε περάσει τό κάγκελο καὶ εἶχε μπεῖ μέσα στήν αὐλή. Μόλις τόν εἶδα, τρέχω νά μπω στό σπίτι, νά σκουπιστῶ μέ καμιά χαρτοπετσέτα νά μήν μέ ἵδει ἔται.

— Δέν τό περίμενα αὐτό ἀπό σᾶς!, νά τρωτε φάρια τέτοια μέρα πού εἶναι! "Αρχισε νά φωνάζει. "Ηταν καὶ ἐπίσημος θεολόγος. Ξεπέσατε τελείως στά μάτια μου!

* "Ετοι νά πιάσει κανείς τόν ἑαυτό του σέ μερικά περιστατικά καὶ ὅταν βάζει στραβό λογισμό νά τοῦ λέει. "Ελα δῶ, τότε δέν εἶχες βάλει αὐτό στό νοῦ σου καὶ ἀποδείχθηκε ἄλλο; Τήν ἄλλη φορά πάλι τό ἴδιο;

"Ετοι νά προσπαθεῖ νά βάζει κανείς πάντοτε καλό λογισμό. Στόν κόσμο κανείς τήν παθαίνει μιά, τήν παθαίνει δυό καὶ μετά ἀπό ὅμινα κανείς ἀρχίζει νά πονηρεύεται. 'Εδω ὅμως πού τό περιβάλλον εἶναι διαφρετικό, δέν ὑπάρχει λόγος. Νά βάζετε καλούς λογισμούς. Μιά φορά ἔνας ληστής ἔλεγε νά ληστέψει ἔνα μοναστήρι. Τόν βλέπει πάνω στόν τοιχό μιά μοναχή.

— Πώ, πώ, λέει, κλείσαμε τόν 'Αββᾶς ἔξω. "Αρχισε νά χτυπάει τίς καμπάνες. Τρέξτε ἀδελφές!! ὁ 'Αββᾶς!!, τόν κλείσαμε ἔξω. Τρέχουν ἐκεῖ δλες νά τόν ὑποδεχθοῦν, μέ λαμπάδες καὶ τιμές, τάχασε αὐτός. Νά τοῦ πλένουν καὶ τά πόδια. Παίρνουν καὶ τή λεκάνη μέ τό νερό, πού ἔπλυνε ὁ 'Αββᾶς τά πόδια του, τό πᾶνε στήν ἄρρωστη, ἔγινε καλά κιόλας.

Τάχασε ὁ ληστής. «Καὶ γώ ἦρθα νά κάνω κακό». Στό τέλος ἔξομολογήθηκε.

— Καλά γέροντα, ἔχει τόση δύναμη ὁ καλός λογισμός;

— Ναι, ναι, ἀλλάζει καὶ τούς ἄλλους. Όφελείται καὶ ὁ ἄλλος.

105. "Αν ὁ ἄνθρωπος ἀγαπάει τό Θεό, μετά ἀγαπάει καὶ τό σπίτι του, καὶ τό γείτονά του, καὶ τό γείτονα στό σύνορο καὶ τόν πάρα πέρα γείτονα. "Αν δέν ἀγαπάει τό Θεό, δέν ἀγαπάει οὔτε τό γείτονα οὔτε κανένα. Μετά ἀρχίζει ὁ ἄνθρωπος νά κινεῖται ἀπό συμφέρον. Θά κάνω σχέσεις μ' αὐτόν, γιά νά μέ βοηθήσει στήν τάδε περίπτωση, θά κάνω σχέσεις μέ τό δεῖνα, γιά νά ὡφεληθῶ σέ τοῦτο καὶ στό ἄλλο.

106. — "Εκανε ἔνας ὄργανωσιακός θεολόγος διάλεξη στήν Κόνιτσα γιά τὸν Ἀντίχριστο. "Ελεγε τά δικά του. "Ηταν ἔκει ἔνας γνωστός μου θεολόγος. «Ο πατήρ Παΐσιος ἀλλα λέει», τοῦ εἶπε. «Οχι, τώρα ἀλλαξε καὶ αὐτός γνώμη», τοῦ ἀπαντάει ὁ ὄργανωσιακός καὶ ἔφυγε (σ.μ. φέματα!). Τί νά πῶ! Ἀπορῶ καὶ γώ σέ τι Θεό πιστεύουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι!!! ! Ήρθε ἐδῶ αὐτός ὁ γνωστός μου, νά μέ ρωτήσει.

107. Εκεῖ, στά χωριά (στήν "Ηπειρο"), κόβαν ξύλα καὶ κατέβαιναν στήν πόλη νά τά πουλήσουν. Ηταν ἔνα παλικάρι γύρω στά 20, γεροδεμένο, κόκκινο ἀπό τὸν ἀέρα τοῦ βουνοῦ. Κατέβηκε στήν Κόνιτσα νά τά πουλήσει. Γύριζε στούς δρόμους καὶ ἔφαχνε. Τὸν βλέπει μία ἔκει, τὸν λιμπίστηκε. Εἶχε ἔξελιχθει σέ πόρνη, τί στρατός, τί τό ἔνα, τί τό ἄλλο! «Ἐλα, τοῦ λέει, ἐγώ θά τά πάρω». Τὸν βάζει μέσα καὶ τοῦ ρίχνεται! Θυμώνει καὶ αὐτός, τῆς δίνει μιά, τήν πετάει πέρα. Μετά τὸν κατηγόρησε ἡ χαμένη στούς Ἰταλούς, ὅτι τῆς ἔκλεψε τά κοσμήματα. Τὸν πιάνουν οἱ Ἰταλοί, γιά νά τήν εύχαριστήσουν, γιατί πηγαίναν καὶ αὐτοὶ ἔκει, καὶ ἀρχίζουν νά τὸν χτυποῦν μέ τὸν ὑποκόπανο ἀπό τὰ ὅπλα στό κεφάλι. Πρήστηκε τό κεφάλι τοῦ καημένου. Τὸν βαροῦσαν ὥρες! Ποῦ τάχεις; Μετά γιά νά βρεῖ διέξodo τό καημένο, νά σταματήσουν νά τὸν βαρᾶν, «Νά κάτω ἀπό τήν πέτρα τάχυφα, θά σᾶς δείξω, καὶ τούς πάει κοντά στό ποτάμι καὶ ἔκει σέ μιά στροφή, κοντά στή γέφυρα, δίνει μιά, πέφτει στό νερό. Πνίγηκε. Βρήκαν μετά οἱ δικοὶ του τό σῶμα του πιό κάτω. Τὸν

ἔθαψαν ἔξω ἀπό τό κοιμητήρι. Καὶ ἡ ἐκκλησία καλά ἔκανε καὶ τὸν ἔθαψε ἀπ' ἔξω, ἀλλά καὶ ὁ Χριστός καλά θά κάνει νά τὸν βάλει στόν Παράδεισο. "Ετοι γιά νά βάζει φρένο ἡ Ἐκκλησία, πού πᾶν ἄλλοι καὶ αὐτοκτονοῦν γιά χαμένα πράματα.

108. "Έχουν χαλαρώσει μερικές βίδες καὶ θέλουν σφίξιμο (γέλια).

— Ποῦ είμαι χαλαρός γέροντα;

— Στό λογισμό, βρέ Νιόνιο, ἔρχεται ὁ λογισμός καὶ ἐσύ ἀνοίγεις τήν πόρτα λίγο. Γιά νά δῶ τὸν κλέφτη, λέει, μετά πιάνεις κουβέντα μαζί του, τὸν βάζεις μέσα καὶ μετά σέ κλέψει.

Αντί νά τὸν διώξεις, μόλις ἔρθει, ἐσύ κάθεσαι καὶ κάνεις ὀλόκληρη διατριβή μαζί του (σ. μέ τό λογισμό).

— "Αν θέλει κανεὶς νά κόψει μιά ἀλυσίδα, πιάνει καὶ βαράει μέ τό καλέμι. Τίς πνευματικές ἀλυσίδες πῶς τίς κόβουν;

— Βαρᾶς καὶ σύ, λίγο ὅμως, ἔτσι ὅμως σφίγγουν περισσότερο οἱ κρίκοι ἀντί νά κοποῦν.

— Πῶς βαράεις κανεὶς γέροντα;

— Πῶς βαράει!!! Θά μέ σκάσεις ἐσύ. "Οταν ἥμουν στό Σινᾶ, στόχω πει αὐτό;

— "Οχι γέροντα.

— Εκεῖ στήν Ἀγία Ἐπιστήμη, δέν ἔχει μιά ἀπότομη χαράδρα ἀπό τή μιά μεριά; Πρός τό μοναστήρι, καὶ ἀπέναντι ἔχει ἔνα μεγάλο βράχο, σάν τοιχο. Εἶχα λοιπόν ἔνα ξυπνητήρι, ηταν χαλασμένο, ἔπρεπε νά τό κουνάω γιά νά πάρει μπρός. Ἐγώ καὶ ὅταν

ήμουνα στόν κόσμο δέν είχα ποτέ λογισμό γιά παντρειά. Έκει πού τό κουνοῦσα ἔρχεται λοιπόν διάβολος καί μοῦ λέει.

«Ἄν παντρευόσουν, θά κουνοῦσες τώρα κανένα παιδί!»

Πιάνω, λοιπόν, καί ἐγώ καί τό ἀμολάω μ' ὅλη μου τή δύναμη ἀπέναντι στόν βράχο. «Οταν ρίχναμε πέτρες μέ τά παιδιά στό χωριό τά περνοῦσα δλα.» Εχω δύναμη στά χέρια.

Πάει, λοιπόν, τό ξυπνητήρι καί ἵσα πού ἀκούμπησε στό βράχο καί σιγά-σιγά κατεβαίνει στή χαράδρα καί κάθεται ὅρθιο (σμ. θάχει 20 μέτρα βάθος, καί ἔχει μόνο βράχια τό μέρος). Τίχ-τάχ, τίχ-τάχ, δούλευε. Βρέ τό διάβολο. Πάω καί ἡγώ, λοιπόν, καί παίρων μιά μεγάλη πέτρα καί τό κοπανάω ἀπό πάνω.

Κυριακή τῆς Τυρινῆς 27 Φεβρουαρίου 1989

109. Ἡρθε κάποιος καί μέ ρωτοῦσε γιά ἔνα θέμα. Τοῦ εἶπα.

— Γνώμη είναι ἡ ἀπό θεῖο φωτισμός; μοῦ λέει.

— Ο λογισμός μου μοῦ λέει ἔτσι. Τοῦ ἀπαντώ.

Μετά ἀπό καιρό ἥρθε πάλι. Δέν ἔχανε ὅτι εἶπαμε καί τώρα μούκανε παράπονα.

— Δέ μοῦ εἶπες, μοῦ λέει, ὅτι ἥταν ἐκ Θεοῦ.

— Βρέ χαμένε, πρέπει νά τάχω χάσει τελείως γιά νά σου πῶ, νά τώρα, μέ φωτισε ὁ Θεός.

“Ακου... Ἀντί νά σκεφτεῖ· μεγαλύτερός μου είναι, δέν ἔχει κανένα συμφέρον· ἔχει πεῖρα· ἔχει καί μιά εὐλάβεια τοῦ Θεοῦ, νά τόν ἀκούσω, κάθεται καί ρωτά χαμένα πράγματα.

110. — Γέροντα, τώρα στήν Εύρωπη ἔχει πολύ διάδοση δ Μουσουλμανισμός.

Χαρίτων: Ναι, Γέροντα καί στήν Ἀμερική ἔχουν μεγάλη δραστηριότητα, κτίζουν τζαμί καί τά λοιπά.

— Κοιτάξτε, τώρα ἔχει γίνει τῆς μόδας ἡ ἀμαρτία. Ἀλλά οἱ ἄνθρωποι, γιά νά μήν τούς ἐλέγχει ἡ συνείδηση, βρῆκαν μιά κατάλληλη θρησκεία. Θέλεις, λέει, νάχεις 40 γυναίκες, ἐπιτρέπεται. Τίς βάζεις μετά νά δουλεύουν, ἔχεις ἐργοστάσιο. Ἐντάξει. Καί μετά στόν Παράδεισο θάχεις ἐπτά καί θάχεις μιά λίμνη μέ γιαούρτι, ἔνα βουνό πιλάφι, ἔνα ποτάμι μέλι, νά τίς ταΐζεις μέ τό φτυάρι. Μετά ὅτι ἀμαρτία καί νά κάνεις, ἀμα σέ πλύνουν μέ ζεστό νερό, ὅταν πεθάνεις, καθαρίζεσαι! Ἐντάξει, βολικό κι αύτό. Τί ἄλλο θέλουμε;

— Αλλά νά δεῖτε, ούτε ἐδῶ θ' ἀναπαυθοῦν οἱ ἄνθρωποι. Στήν ἀμαρτία δέν ὑπάρχει ἀνάπτωση.

Σέκερ: Στή Σαουδική Ἀραβία, ἀπαγόρεψαν τά ἀεροπλάνα νά περνοῦν πάνω ἀπό τή Μέκκα, γιατί ἡ σκιά τους σχηματίζει σταυρό!

— Κάποιος μέ ρώτησε πῶς βρέθηκε ὁ βράχος στή Μέκκα. Τόν ἔφριξε ὁ Θεός τοῦ λέω, γιά νά χτυπήσει τό Μωχάμεντ, ἀλλά τήν τελευταία στιγμή παραμέρισε λίγο. Δέν ἀξίζει τόν κόπο, εἶπε! (γέλια).

111. Ἡρθε κάποιος πού ἀσχολοῦνταν μέ τά πνεύματα. Καί ἡ μάννα του, βλέπετε, ἥταν μπλεγμένη μέ αύτά. Ἀφοῦ γύρισε μέ τά Ἰνδουιστικά, τό ἔνα καί τό ἄλλο, πήγε στήν X.O.E., νά γνωρίσει τό Χριστό.

Ἐκεῖ τούς μαθαίνουν ἀπ' ὅλα, καὶ διαλογισμό μέ τὶς ὥρες, καὶ τὸ ἔνα καὶ τὸ ἄλλο. Κουρελοῦ!

— Βρέ χαμένε, τοῦ λέω, πᾶνε νά ἔξομολογηθεῖς, νά ξαλαφρώσεις, νά ξεζαλιστεῖς.

— Γίνονται, λέει, παράξενα πράγματα σέ μᾶς.
Ἐμφανίζεται καὶ ὁ Χριστός!!

Τοὺς κοροϊδεύει ὁ Διάβολος καὶ πίσω ἀπ' ὅλα αὐτά μετὰ σοῦ λένε, ἔνα χράτος, μία θρησκεία.

— Τό ἵδι λένε καὶ οἱ Ἱεχωβάδες, γέροντα.

— Βλέπετε πίσω ἀπ' ὅλους αὐτούς εἶναι οἱ Σιωνιστές, καὶ γυρεύουν νά χαλαρώσουν τά πράγματα, νά ὑπάρχει μιά ἀδιαφορία, γιά νά βάλουν μετά τό δικό τους! Καὶ αὐτή ἡ ἀδιαφορία περνάει καὶ σέ ἀνθρώπους θρησκευόμενους. Ἡρθε ἐδῶ κάποιος ἀπό τή Γερμανία, μέ τό γαμπρό του. Πάντρεψε ἐκεῖ τήν κόρη του. Τοῦ λέω, τί πιστεύει ὁ γαμπρός σου; Μιά στιγμή, λέει καὶ γυρίζει ἐκεῖ μπροστά μου καὶ τόν ρωτάει.

Φαντασθεῖτε δέν ἡξερε τί πιστεύει ὁ γαμπρός του, μέ ποιόν πάντρεψε τήν κόρη του. Τέτοια ἀδιαφορία!!!
Πά-πά. Τώρα γύρευε νά μάθει!!!...

— Προτεστάντ, μοῦ λέει. Τόν βάζω ἔνα ξεσκόνισμα, ἐκεῖ μπροστά του. Χαμένοι εἶναι αὐτοί καὶ τό δόγμα τους.

Αὐτή τήν ἀδιαφορία πᾶνε νά περάσουνε στόν κόσμο. Ἀπό τή μιά τούς λένε δέν ὑπάρχει Θεός, ἀπό τήν ἄλλη τούς βάζουν ν' ἀσχολοῦνται μέ μέντιουμ, γιόγκα. Ἀπό τήν μιά· πέρα ἀπό τό καλό καὶ τό κακό, δέν ὑπάρχει διάβολος, ἀπό τήν ἄλλη καλοῦνε τό διάβολο, μέ τά πνεύματα καὶ ἄλλες τέχνες.

Ἐτσι μέ τήν ἀδιαφορία πᾶνε νά χαλαρώσουν τά

πράγματα, νά διαλύσουν τήν ὀρθοδοξία. Οἱ Σιωνιστές εἶναι πίσω ἀπ' αὐτούς. Σ' ὅλο τόν κόσμο. Καὶ στήν Ἰνδία τά ἴδια τούς κάνουνε. Πίσω ἀπ' αὐτά εἶναι οἱ Σιωνιστές. Μία θρησκεία, ἔνα χράτος.

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, 6 Μαρτίου 1989 (Π.Η.)

112. — Γέροντα μοῦ συμβαίνει ἀρκετές φορές ἡ ὅταν προσεύχομαι ἡ ὅταν κάθομαι ἔτσι. "Αν συμβεῖ κάτι δυνατό σέ κάποιο πρόσωπο πού ἀγαπάω, ἔχουμε ἔτσι στενή σχέση, τό νοιώθω· καταλαβαίνω δηλαδή τί νοιώθει· τήν ψυχική του κατάσταση. Τί εἶναι αὐτό; ἐκ τοῦ πονηροῦ;

— Κοίτα νά τό ποῦμε τώρα καὶ αὐτό. Μόνο θέλει προσοχή. Εύκολα μπερδεύει κανείς. Μπαίνει καμιά φορά ὁ Διάβολος καὶ κάνει κακό. Γίνεται αὐτό, συμβαίνει, ἐπικοινωνοῦν οἱ ψυχές, ὅταν εἶναι γιά καλά, γιά πνευματικά θέματα, ὅμως μπερδεύεται καὶ ὁ Διάβολος καὶ θέλει διάκριση. Π.χ. βάζει σέ κάποιον λογισμό νά πάει στό τάδε μέρος, βάζει καὶ στήν κοπέλα, τήν τάδε ὥρα στό τάδε μέρος πάλι τούς φέρνει νά συναντηθοῦν, γιά νά τούς βάλει σέ λογισμούς καὶ νά τούς ρίξει στήν ἀμαρτία.

Κατάλαβες; "Ολα πάει νά τά χαλάσει ὁ Διάβολος, νά τά διαστρέψει· γι' αὐτό πρέπει νά προσέχουμε, ὃν εἶναι κάτι πνευματικό ἡ ὅχι.

113. Σέ κάποιον μοναχό πού ἐπηρεάζόταν ἀπό ζηλωτές σχετικά μέ τό θέμα τοῦ μνημοσύνου τοῦ πα-

τριάρχου Δημητρίου:

- Κάτσε νά δεῖς. ‘Ο “Αγιος Ταράσιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἥταν “Αγιος;
- Ήταν, ἀλλά καὶ ὁ ἄλλος πού τοῦ ἔκοψε τό μνημόσυνο “Αγιος ἥταν καὶ αὐτός.

— Κάτσε νά δεῖς. ‘Ωραία, ἥταν “Αγιος. Μπορεῖ αὐτός νά ἔβλεπε κάτι χειρότερο, ὅποτε γιά νά τό ἀποφύγει νά ἔκανε αὐτή τήν ἐνέργεια, καὶ μπορεῖ νά μήν μποροῦσε οὔτε τούς λόγους νά ἀναφέρει. Οὔτε τούς λόγους, γιατί ἀπό κεῖ θά ἔβγαινε ἄλλο κακό. “Οταν βλέπω κάποιον πού είναι εὐλαβής, πιστός, ἔχει καλή ζωή, ἔ τότε ρέ παιδί μου, ἀς ἔχω καὶ λίγη ἐμπιστοσύνη, δέν ξέρω τή δυσκολία του. Νά βάζουμε καὶ κανένα καλό λογισμό.

114. — Ἐγώ τώρα δέν ὄρίζω τόν ἑαυτό μου. Δέν μπορῶ νά βάλω πρόγραμμα. Ἐχω γίνει πρόγραμμα τῶν ἀνθρώπων.

115. Παλιά ὁ γέροντας γιά νά μοῦ τονώσει τό ἀγωνιστικό φρόνημα μοῦ ἔχε πεῖ:

— “Οταν ἡμουν στρατιώτης, ἔπαθα χρυοπαγήματα. Τά κρέατα ξεφλουδίζονταν σάν χαρτόνι. Πῆγα στό νοσοκομεῖο. Θά μοῦ κόφουν, δέ θά μοῦ κόφουν τά πόδια; Λέει ὁ γιατρός μέχρι τήν ἀνοιξη θά τ’ ἀφήσουμε, ἀν κρατήσουν, σώθηκες. Ἀπό τότε, ὅμως μοῦ ’μεινε ἔνας δυνατός πόνος, κάτω στήν πατοῦσσα. Ἀφοῦ στίς ἀγρυπνίες ὑπέφερα, ἄλλαξα συνέχεια πόδι. Πατοῦσα

μιά στά πλάγια, μιά στίς φτέρνες. Πάντως αὐτός πού μοῦ ’φερε αὐτές τίς παντόφλες (εἶχαν χοντρό μαλακό πάτο ἀπό λάστιχο) πολύ μέ ἀνακούφισε.

Θαύμασα τό γέροντα, γιατί ποτέ δέν καθόταν στή Λειτουργία ἀπ’ ὅ, τι καὶ γώ θυμᾶμαι. Ἐνῶ ἐμεῖς, πού δέν ἔχουμε κανένα πρόβλημα, δέν ἔχουμε ὑπομονή... στήν λίγη κούραση πρός χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ καθόμαστε.

‘Αλλά καὶ ὅτι ἀπό τά νιάτα του ἔκανε ὑπομονή πόσσα χρόνια; τριάντα-τριανταπέντε; μέχρι πού τοῦφερε κάποιος τίς παντόφλες!

116. ‘Ο Γέροντας εὐλαβεῖτο τόν π. Ἡρωδίωνα. Τόν γέροντα ἐρημίτη (85 ἑτῶν) πού ζοῦσε σ’ ἔνα ἐρειπωμένο κελλί στήν Καφάλα καὶ τά τελευταῖα χρόνια ἔγινε γνωστός. (‘Ο π. Ἡρωδίωνας κάνει τό σαλό καὶ πολλοί τόν ἔχουν γιά τέτοιο). Ἐστειλε τά καλογέρια του νά φτιάξουν τή στέγη τῆς καλύβας πού σχεδόν ἔλειπε καὶ ἔμπαινε ἀπό πολλές μεριές βροχή, χιόνι, ἀέρας.

“Οταν ἔμαθε ὅτι ὁ π. Ἡρωδίωνας ἀποφάσισε νά ἀνάφει τζάκι, γιατί δλα τά χρόνια τά περνοῦσε χωρίς φωτιά, γέλασε καὶ εἶπε:

— Μπά, πῶς τζπαθε; (σ.γ. καὶ ἔκανε συγκατάβαση). Χαιρόταν καὶ θαύμαζε τό ἀγωνιστικό του πνεῦμα.

— Πῆγε, γέροντα, καὶ ὁ πρῶτος τοῦ ‘Αγίου ‘Ορους νά τόν δεῖ (τόν π. Ἡρωδίωνα).

— Θά τόν βολέψει καὶ αὐτόν, εἶπε γελώντας ὁ γέροντας.

Πράγματι, όπως μοῦ διηγήθηκε δ. π. Χαρίτων ἀργότερα, στή συνάντηση, δ. γερο-[·]Ηρωδίωνας τόν τρέλανε τόν ἄνθρωπο στίς παλαβομάρες.

117. Μιά εἰκόνα τόση δά μπορεῖ νά τή δουλεύει κανείς μία μέρα, μπορεῖ μία ἑβδομάδα, μπορεῖ καί ἔνα μῆνα, μπορεῖ καί δέκα χρόνια. Τήν ἴδια εἰκόνα.

"Ετοι μπορεῖ στό ξύλο νά σκαλίσει κανείς ἔνα περιστέρι, ἢν τό κοιτάξει κανείς μέ τό μικροσκόπιο νά φαίνεται σαύρα!

(Σ.Τ. δ. γέροντας μέ δίδασκε μέ αὐτή τή μεταφορά γιά τήν καθαρότητα τῆς ψυχῆς, τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ· ἔτοι μπορεῖ κανείς νά δουλεύει πάνω στήν ψυχή του, μέ περισσότερη ἢ λιγότερη ἐπιμέλεια, σέ μεγαλύτερο ἢ μικρότερο βάθος).

25 Μαρτίου 1989 (π. ἑορτ.) **ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ**
Αγρυπνία στοῦ παπα-Παΐσιου

118. Βρήκα τό γέροντα νά συζητεῖ μέ τρία παιδιά τῆς Ἀθωνιάδας. 'Ο ἔνας, δ. Ἀρσένιος, νεοφώτιστος ἀπό μουσουλμάνος γύρω στά 13-14. Βαφτίστηκε ὅλη ἡ οἰκογένεια.

— "Έχουν Χάρη οι νεοφώτιστοι, καί τήν χρατοῦν, δέν τή χάνουν εὔχολα..."

...Ἐδῶ πάνω στό Κουτλουμούσι ἦταν δ. πάτερ Χαράλαμπος, μεγάλος στήν ἡλικία, ἀλλά οι ὑπόλοιποι ἦταν γεροντάκια καί ἔτοι εἶχε ἀναλάβει ὅλα τά δια-

κονήματα, καί στήν ἐκκλησία, ἔφαλε καί, ὅταν ἔφευγε ὁ κανονάρχης νά πάει στόν ἄλλο χορό, ἀρχιζε τήν εὐχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με» δ.τι προλάβει ἐνδιάμεσα. Δέν ἀρρώσταινε σχεδόν ποτέ. Μιά φορά διμώς τόν ἔπιασε μιά γρίπη καί τόν ἔριξε στό κρεβάτι, σέ ἀφασία, δέν καταλάβαινε. "Ηρθε γιατρός, τόν ἔξέτασε καί φεύγοντας λέει στούς ἄλλους: «Μήν ἀπομακρύνεσθε καί πολύ, γιατί ὅπου νάναι τελειώνει». Βγάζει τό κεφάλι ἀπό τίς κουβέρτες δ. π. Χαράλαμπος: «Τί λές, λέει, δέν κατάλαβες καλά, ἢν δέν ἔρθει τό Πάσχα νά πῶ Χριστός Ἀνέστη», νά φάω κόκκινο αὐγό, δέν πεθαίνω ἐγώ». (Γέλια δ. γέροντας). Καί πράγματι ἤρθε τό Πάσχα, ἔφαγε τό αὐγό καί μετά πέθανε. Αὐτή ἡ συνοδεία, πού είναι τώρα, βρήκε τίς μηλιές πού εἶχε φυτέψει δ. π. Χαράλαμπος.

— Αὐτό καλό γέροντα ἔ; Είναι σημείο καλό αὐτό;

— Βέβαια καλό, θέλει ρώτημα; 'Εδῶ ἀπέναντι ἦταν δ. π. Γεώργιος, ἐγγονός τοῦ Χατζηγιώργη, ὅταν σκόρπισε ἡ συνοδεία, ἤρθαν μερικοί ἀπό δῶ μεριά. Αὐτόν, πάει μιά φορά δ. γιατρός καί τοῦ λέει ὅτι θά πεθάνει.

«Τί λές, τοῦ λέει, ἐγώ δέν πεθαίνω τώρα, θά πεθάνω μετά τόσα χρόνια. 'Αφοῦ δ. γέροντάς μου μοῦ εἶπε ὅτι θά πεθάνω 80 χρονῶν, ἄρα ἔχω ἀκόμα τόσα χρόνια νά ζήσω». Πράγματι αὐτουνοῦ δ. γέροντάς του τοῦ εἶχε πεῖ πότε θά πεθάνει καί πέθανε τότε, τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τόν εἶδε μάλιστα καί τόν "Αγιο. Σήμερα οι ἄνθρωποι ἔχουν πιό πολύ λογική, ἡ λογική χαλάει τήν πίστη ἀπό τή ρίζα.

— Γιατί τό λέτε αυτό γέροντα; Γιατί χαρίζετε τή λογική στους άθέους; και αὐτήν δ' Θεός μᾶς τήν ἔδωσε!

— Δέν κατάλαβες τί θέλω νά πω. Οι γυναῖκες ἔχουν πιό πολλή καρδιά και ἀγαπᾶν τό Θεό μέ τήν καρδιά, γι' αὐτό κάνουν και πιό πολλή προκοπή. Νά, ὅταν σταυρώσαν τό Χριστό, οἱ Ἀπόστολοι, ἔντεκα παλικάρια, κλείστηκαν στό σπίτι, βάλαν και τό σύρτη γιά τό φόβο τῶν Ἰουδαίων. Ἔνω οἱ γυναῖκες τρεῖς ήταν· σοῦ λένε: πᾶμε ν' ἀλείφουμε τόν Κύριο;... πᾶμε!! Νά τους πεῖ κανείς, στρατιώτες γύριζαν στους δρόμους, οἱ φαρισαῖοι ἀγριεμένοι, νύχτα εἶναι, μπά ούτε τά σκέφτηκαν αὐτά, ὅπως οἱ Ἀπόστολοι πού λέγαν· κάτσε νά δοῦμε τί γίνεται, μόνο ποῦ και ποῦ τίς περνοῦντες κανένας λογισμός· ποιός θά μᾶς κυλήσει τήν πέτρα; γιατί εἶχαν δεῖ δτι ηταν μεγάλη, και πηγαῖναν.

— Αὐτό εἶναι καλό γέροντα;

— "Αμ τί εἶναι; καλό!

Καὶ πῆγαν ἔκει και εἶδαν τους Ἀγγέλους και τόν Ἀναστημένο Κύριο. Καὶ πῆγαν πίσω στους Ἀποστόλους και δέν τίς ἀκούγανε, τήν τέταρτη φορά τους λένε· — Κλέφαν τόν Κύριο! και τότε σηκώθηκε ὁ Πέτρος (ἔπ τι γίνεται ἔδω, σοῦ λέει) και ἔτρεξε μαζί μέ τόν Ἰωάννη.

119. Οι Γερμανοί ἔχουν λογική, φτιάχνουν βίδες και ἀεροπλάνα, νά πᾶνε στό φεγγάρι, ἐνώ ἡ πίστη εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, χρειάζεται μιά ἀπλότητα. Νά λέγαν ἔκει στόν πάτερ Πέτρο, στά Κατουνάκια, γέρος

και πολύ ἄρρωστος δτι θά πεθάνει. «Μπά, λέει, ἐγώ θά πεθάνω τοῦ Ἀγίου Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτη». Και πράγματι πῆγαν οι πατέρες, κάναν και ἀγρυπνία κιόλας, εἶχε γίνει καλά ἐν τῷ μεταξύ, και τούς διακονοῦσε, τούς κερνοῦσε, και ἔκει πού σήκωναν τά ποτήρια νά τοῦ εὔχηθοῦν εἶχε βάλει τό κεφάλι κάτω, τόν πῆρε δ' ὕπνος εἴπανε, ἃς τόν ἀφήσουμε νά ἀναπαυθεῖ, αὐτός ἐν τῷ μεταξύ εἶχε τελειώσει.

— Γέροντα, θέλω νά μοῦ ἔξηγήσεις αὐτά πού λέει τό Εὐαγγέλιο ἀν σέ σκανδαλίζει βγάλε τό μάτι σου και κόφε τό δεξί σου χέρι.

— Αὐτά τά ἔχουν ἔξηγήσει οι "Ἄγιοι Πατέρες, δ' Ἄγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἐμένα μοῦ λέει δ' λογισμός ὅχι νά τό βγάλεις τό μάτι, ἀλλά γιά νά δείξει πόσσο βαρύ εἶναι τό πρᾶγμα νά μήν τό παίρνουμε ἐλαφρά· τή σοβαρότητα τής πράξης.

— Τό ἄλλο, ἀν σοῦ ζητήσει τό παλτό δῶσε και τό πουκάμισο ἀν...

— Δῶσε σύ τό παλτό και βλέπουμε (Γέλια).

— Ναι, καλά, ἀλλά ποιό εἶναι τό νόημα; νά μήν ἀντιστεκόμαστε στό κακό; και ἀπό τήν ἄλλη μεριά πᾶμε στόν πόλεμο; Και ἀν ἔρθει κάποιος νά βαρέσει τά παιδιά σου; νά κάνει κακό στήν οἰκογένειά σου;

— Καλά, γιά τόν πόλεμο μόνο δ' ἀμυντικός, και αὐτός δέν ἀρέσει στό Θεό ἄλλα συγχωρεῖται· τώρα αὐτοί πῶς τά μπερδεύουν εἶναι ἄλλο ζήτημα, πῶς τό παρουσιάζουν κ.λ.π. "Οσο γιά τό ἄλλο δ' καθένας τά ἀντιμετωπίζει σύμφωνα μέ τήν κατάστασή του τά πράγματα και θά σπρώξει και θά χτυπήσει... ἄλλος πάλι πού ἔχει περισσότερη πίστη τ' ἀφήνει τά πράγ-

ματα στό Θεό.

— "Ετσι ἂν ἔχεις πίστη και ἀφεθεῖς στό Θεό, εἶναι καλό;

— Ναι, πῶς βοηθάει ὁ Θεός!!

— Καλά, ἂν ἔχει κανεὶς οἰκογένεια... ἀλλά ἂν εἶναι κανεὶς μόνος, θίγεται μόνο αὐτός; τότε πῶς τό ἀντιμετωπίζει;... ἔκει φαίνεται τό πρᾶγμα!

120. — Πιάνει ἡ βασκανία, τό φάτιν γέροντα;

— Ναι, πῶς!! ἂν ἔχει κανεὶς ζήλια πολλή και κακία, τότε μπορεῖ νά κάνει κακό. Νά, εἶχε φτιάξει ὁ πατέρας μου ἔνα χειρόμυλο, τότε πού ήμασταν στήν Ἡγουμενίτσα, νομίζαμε ὅτι θά κάτσουμε ἔκει. Ἡρθε κάποιος, «Βρέ, τοῦ λέει, σάν χυτό τόν ἔχεις», δέν πρόλαβε νά τό πεῖ, κράκ-κράκ ἄρχισε νά ραίζει ἡ πέτρα. Ντράπηκε μετά ὁ καημένος. Μετά τοδεσε ὁ πατέρας μου μέ δύο στεφάνια.

Και οι κατάρες πιάνουν, ίδιαίτερα ἂν αὐτός ἔχει ἀδικηθεῖ και ὑπάρχει πόνος. Πῆγε κάποιος ἐμπορος, μοῦ τάλεγε και δέν ντρεπόταν, ἔκει πρός τίς Πρέσπες, ἔνα χωριό, ν' ἀγοράσει φασόλια. Ἡταν δύο ἀδελφές, ὄρφανές, και ἡ μία ήταν ἀφελής πολύ και τήν ξεγέλασε και τῆς πῆρε τά φασόλια στή μισή τιμή. Ἔρχεται ἡ ἄλλη, αὐτός τά εἶχε ἥδη φορτωμένα και ἔφευγε. «Καλά, τοῦ λέει, τό Θεό δέν τόν φοβάσαι, είμαστε δύο ὄρφανές, πῶς θά τά βγάλουμε πέρα! Νά τσακιστεῖς ἀπό δῶ!».

Πῆγε και λίγο μετά στό δρόμο ἔπεσε μέ τό ἀμάξι, 200 χιλιάδες ζημιά, και εἶχαν ἀξία τότε τά χρήματα,

κόντεψε και αὐτός νά πάθει ζημιά.

— Στή γειτονιά μου ήταν 3 γυναῖκες, ἡ μία ὄρφανή, ἡ ἄλλη φτωχή, τή βοηθοῦσαν οι συγγενεῖς ἀπό τόν Καναδᾶ, ἡ τρίτη πλούσια. Και ήταν και μιά ήλικιωμένη, χήρα. Εἶχε ἔνα μουλάρι πολύ ζόρικο, γιατί δέν εἶχαν πετύχει καλά τόν εύνουχισμά και μετά αὐτά γίνονται χειρότερα, προσπαθοῦσε ἡ καημένη νά τό κάνει κουμάντο, ἔκοβε και τά σχοινιά. Παιδεύτηκε πολύ και βρῆκε ἔνα γερό καινούργιο σχοινί. Που νά βρεῖς σχοινί στήν κατοχή. Πᾶνε αὐτές κόβουν τό σχοινί και ἔφυγε τό ζῶο. Ἔφαχνε νά τό βρεῖ ἀπό δῶ και ἀπό κεῖ. Παιδεύτηκε πολύ ἀλλά τό βρῆκε. «Αὐτή πού τό πῆρε, πάνω σ' αὐτά νά τήν πᾶνε εἶπε.

Και πάει αὐτή ἡ πλούσια στό σπίτι τοῦ ἀδελφοῦ της, εἶχε αὐτός μιά καραμπίνα ἀπό αὐτές πού ἀφῆσαν οι Ἰταλοί ὅταν φύγαν, νόμιζε πώς ήταν ἄδεια, και τήν παίρνει στό λαιμό, τήν ξάπλωσε κάτω. Μέ τί νά τή μεταφέρουν τώρα; μέ τή σκάλα. Σχοινιά τώρα νά τή δέσουν. Σχοινιά! Σχοινιά! ἔφερε ἡ μία τό ἄλλο κομμάτι, ἡ ἄλλη τό ἄλλο τή δέσανε μέ τά 3 κομμάτια. Μετά μάθαμε γιά τήν κατάρα πού εἶχε κάνει ἡ ἄλλη και ἔπιασε σ' αὐτήν γιατί οι ἄλλες δύο εἶχαν δικαιολογητικό, ἐνώ αὐτή δέν εἶχε. Ζητοῦσε μετά καθρέπτη νά δεῖ, ἀλλά δέν τῆς δίναν. Τί νά δεῖ, τῆς εἶχε φάει ὅλο τό λαιμό. Πέθανε τελικά, ὅμως μέ τήν ταλαιπωρία πού τράβηξε ξεχρέωσε πολλά. Και αὐτό ἀπό ἀγάπη τό ἐπέτρεψε ὁ Θεός. Δέ γνωρίζουμε πῶς θά κρίνει.

— "Αμα εἶναι ἔτσι γέροντα, θά πιάνουν και οι εὐχές!"

— Βέβαια, όταν βγαίνουν άπό τήν καρδιά. Κάνεις
ένα καλό, και λέει ό αλλος «Θεός σχωρέσει». Βοηθάει
αυτό. Γι' αυτό μπορεῖ κανείς νά κάνει κάτι στ' ονομα
τού τάδε και αυτό τόν βοηθάει.

“Οπως μέ τόν Ἰακώβ πού τόν εὐλόγησε ὁ Ἰσαάκ
ἀπό τήν καρδιά του, γιατί εὐχαριστήθηκε μέ τό κα-
τσικάκι. Ὁ Ἰσαάκ ἦθελε νά εὐλογήσει τόν Ἡσαῦ,
γιατί τοῦ πήγαινε κυνήγι πού ἤταν γέρος, ἔκρινε δη-
λαδή ἀνθρώπινα, ὅμως ὁ Ἡσαῦ ἤταν θερμότατος,
πυρωνόταν, πού λέει και στό μεγάλο κανόνα, ὁ Ἰα-
κώβ ἤταν πιό καλός και ἐπειδή βοηθοῦσε τή μητέρα
του αυτή τόν ἀγαποῦσε περισσότερο και τή φώτισε ὁ
Θεός νά κάνει αυτό πού ἔκαμε, γιατί ὁ Θεός δέν μπο-
ροῦσε νά εὐλογήσει κάτι πού δέν είναι καθαρό, γιατί
θά αὐξανόταν μετά μιά στραβή ρίζα. Και τά οἰκονό-
μησε ἔτσι τά πράγματα, ώστε νά εὐχαριστηθεῖ ὁ Ἰσα-
άκ και νά εὐλογήσει ἀπό τήν καρδιά του.

121. Αὐτός “Ἄγιος, και ὁ αλλος “Ἄγιος και ὄλοι
“Ἄγιοι είναι. Τούς λένε μερικοί, γιατί βάζουν καλό
λογισμό. “Ομως δέν είναι ἔτσι. Πρέπει νά διακρίνει
κανείς τό χρυσό ἀπό τό μπαχίρι, και ὁ χρυσός ὅπως
μούλεγε κάποιος είναι ἀπό ἐννέα ἔως είκοσι τέσσαρα
καράτια. Γιατί μετά, ἀν κάνει κάποιος κάτι πού δέν
είναι καλό, μπορεῖ νά πει ό αλλος, «”Ε, ἀφοῦ τό κά-
νει αυτό ό “Ἄγιος, καλό θάναι». ”Οχι ἔτσι, ἀλλά πρέ-
πει νά λέει ότι ἐγώ είμαι χειρότερος, γιατί αὐτός ἀν
είχε βοηθηθεῖ θά ‘κανε θαύματα τώρα! Μέ κατάλα-
βεις; Αὐτός, ἀν είχε βοηθηθεῖ, θά ‘κανε θαύματα τώρα.

122. ... ‘Απ’ ὅτι ἔχω παρατηρήσει τό κακό κρατᾶ
μέχρι (3) τρεῖς γενές, όχι πάρα πάνω. Γιά νά μείνει
λίγο προζύμι, νά ζυμωθεῖ ή κοινωνία. Νά δπως στή
Ρωσία σήμερα. Δέν ἔχουν περάσει ἀκόμα τρεῖς γενε-
ές και ἀρχισε ἥδη ή ἐπιστροφή στήν παράδοση, ἀκό-
μα ζοῦν οί παππούδες και τά ἐγγόνια μαθαίνουν τήν
παράδοση ἀπό τούς παππούδες, ὑπάρχει δηλαδή ζύ-
μη. Και οί Ἐβραίοι στήν Βαβυλῶνα, στήν αἰχμαλω-
σία, τρεῖς γενές και ἔκει! Και σέ πολλές ἄλλες περι-
πτώσεις. Σέ κάθε κατάσταση, δέν παρασύρονται ὄλοι.
‘Ο Θεός διατηρεῖ μία ζύμη. Στήν Ρωσία βλέπεις ἀρχι-
σαν τώρα νά τούς ἐπιτρέπουν πολλά πράγματα, σέ
σχέση μέ τή θρησκεία. Σάπισαν τά δίχτυα δέν μπο-
ροῦν πιά νά κομικαντάρουν τό λαό.

...Τότε στήν ἐπανάσταση πετοῦσαν τά εὐαγγέλια
στή θάλασσα κατά χιλιάδες, δέν ἐπιτρεπόταν νά ἔχει
κανείς πνευματικά βιβλία. Ούτε στίς βιβλιοθήκες!! Μέ
τό Χριστό τά βάζεις; ‘Ἀλλά πίσω ἀπ’ ὄλα αὐτά είναι
οι Σιωνιστές. Τώρα ἀρχισε νά τό καταλαβαίνειν δύ-
σμος. Βλέπεις ό Διάβολος δέν μπορεῖ νά κρυφτεῖ τε-
λείως. Και ἀπό διάφορα περιστατικά τό καταλαβαί-
νουν οι ἀνθρωποι. Τί δουλειά ἔχουμε ἐμεῖς μέ τό
TEL-AVIV; ‘Εδῶ είναι Ρωσία και ἀρχίζουν νά ζη-
τοῦν τήν παράδοσή τους πίσω.

123. Τά χρόνια μας είναι πολύ δύσκολα και ἔρχο-
νται μεγάλες δυσκολίες...

124. ... Ἡρθε ἐδῶ ἕνας Ρωσσος, 26-27 χρονῶν. Ἡ μάννα του ἄπιστη. Αὐτός εἶχε μιά θέρμη, ἄλλο πρᾶγμα. Ἡθελε νά μάθη ἑλληνικά, νά μελετήσει πνευματικά βιβλία. Δέ βοηθήθηκε καθόλου ὁ καημένος, ἀπό πουθενά, καί ὅμως βρήκε τό Χριστό. Ἐκλαιγε καὶ μούλεγε τί τραβοῦν· μετά τόν ἔπιανε ἡ θέρμη τόν πήγαινε λίγο παραπέρα. Νά φύγουν αὐτοί, νά γυρίσει ὁ Τσάρος, ὑπάρχουν ἀπόγονοί του στήν Ἰσπανία! (Γέλια). Ἡθελε νά κάνει μιά βιβλιοθήκη νάχει καί ἄλλα βιβλία, νάχει καί πνευματικά, νά πηγαίνουν νά διαβάζουν ἐκεὶ ὅποιος θέλει, γιατί στό σπίτι δέν ἐπιτρέπουν.

125. — Κάποιος ιερομόναχος, σέ κάποιο μοναστήρι στόν κόσμο, διηγεῖτο τόν τρόπο πού φανερώθηκε ὁ Χριστός στόν ἴδιο καί σέ 5-6 ἄλλους. Ρωτώντας τό γέροντα γιά τό ἄν ήταν μία πραγματική φανέρωση τοῦ Χριστοῦ, μοῦ εἶπε πώς «ἐπειδή ἀπό μικρός ἀφιερώθηκε στήν ἐκκλησία, δικαιοῦτο κάποια ἀνταπόδοση».

126. — ...Στό στρατό, ὅταν ἔκανε χρύο, μᾶς ἔβαζαν νά κάνουμε σημειώτον καί νά τραγουδᾶμε, αὐτό ήταν γιά «συντήρηση» γιά νά μήν πάθουμε χρυσοπαγήματα Ἰσα-ἴσα. Ἔτσι καί ἡ προσευχή, πού δέ γίνεται μέ τήν καρδιά, εἶναι γιά μᾶς μόνο, γιά τό λογισμό μας, δέν πάει πάρα-πέρα.

— Κάνουμε προσευχή γέροντα καί ὁ νοῦς μας φεύγει ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ, γιατί;

— Γιατί εἶναι προσευχή χωρίς πόνο! Γιά νά προ-

σευχηθοῦμε μέ τήν καρδιά, πρέπει νά πονέσουμε. «Οπως, ὅταν χτυπήσουμε τό χέρι ἡ κάπου ἄλλου, μαζεύεται ὁ νοῦς μας στό σημείο πού πονάμε, ἔτσι γιά νά μαζευτεῖ ὁ νοῦς στήν καρδιά, πρέπει νά πονέσει ἡ καρδιά.

— Πῶς μποροῦμε νά διατηρούμαστε σ' αὐτήν τήν κατάσταση, ὅταν δέν ἔχουμε κάποιο πρόβλημα, κάποιο πόνο;

— Νά κάνουμε τόν πόνο τοῦ ἄλλου δικό μας!! Πρέπει ν' ἀγαπήσουμε τόν ἄλλο, νά τόν πονέσουμε, γιά νά μπορέσουμε νά προσευχηθοῦμε γι' αὐτόν. Νά βγοῦμε σιγά-σιγά ἀπό τόν ἑαυτό μας καί ν' ἀρχίσουμε ν' ἀγαπᾶμε, νά πονάμε καί τούς ἄλλους ἀνθρώπους, τήν οἰκογένειά μας πρῶτα καί ὕστερα τή μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

127. «Οσο πιό πολύ πονάει κανείς, τόσο μεγαλύτερη θεία παρηγοριά δέχεται, γιατί ἄλλοιῶς δέν εἶναι δυνατόν ν' ἀντέξει τόν πόνο, ἰδιαίτερα ὅταν πονάει κανείς γιά τούς ἄλλους, ὁ Θεός τόν παρηγορεῖ.

128. ...Γιά μᾶς τούς Χριστιανούς δέν πρέπει νά ὑπάρχει πόνος οὔτε πίκρα, ἄν ἀκουμπήσουμε τήν πίκρα μας στό Χριστό γίνεται σιρόπι.

129. — Πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζουμε τήν ἀδικία;

— Ὁ καθένας τήν ἀντιμετωπίζει ἀνάλογα μέ τήν

πνευματική του κατάσταση.

— „Μέχρι ποῦ πρέπει νά υποχωρήσω και ν' άφησω τόν άλλο νά μέ αδικήσει; Ξέρω ότι θέλει νά μού πάρει κάτι συγκεκριμένο.

— Καλά εύαγγέλιο δέ διαβάζεις; Δέν είπε αὐτός πού θά σέ ἀγγαρέψει 1 μήλι νά πᾶς δύο; Δέν είπε: γι' αὐτόν πού θά σέ παρακαλέσει, άλλα γι' αὐτόν πού θά σέ ἀγγαρέψει. "Αν σου πάρει τό χιτῶνα, νά δώσεις και τό πουκάμισο; Μή θέλουμε νά κάνουμε δικό μας Εύαγγέλιο.

— „Αν θέλει ο άλλος νά μέ κλέψει;

— Κανονικά πρέπει νά νοιώσει κανείς και ἐνοχή, πού δέν κατάλαβε τήν ὀνάγκη τοῦ άλλου, γιά νά τοῦ δώσει αὐτό πού χρειάζεται, άλλα τόν ὁδήγησε στήν κλεψιά, ἔπρεπε νά τό είχε σκεφθεῖ νωρίτερα. Εἴμαστε σαρκικά ἀδελφοί ὅλοι οἱ ἄνθρωποι και ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί εἴμαστε και σαρκικοί και πνευματικοί ἀδελφοί. Είναι καλό νά ἀδικῶ τόν ἀδελφό μου; Νά ἔχω ἐγώ 3-4 διαμερίσματα και ἔξοχικό και ο άλλος νά μήν ἔχει τίποτα; είναι δίκαιο αὐτό; είναι σωστό; Δέ θά πρεπει νά τοῦ δώσω; "Αν τά πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εύαγγέλιο, μετά θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι, μετά ο καλός ο Θεός θά ξαναφέρει βέβαια πάλι τό Εύαγγέλιο.

130. — „Αν ο άλλος είναι ἀπατεώνας, δέν είναι καλός ἄνθρωπος, τεμπέλης και λοιπά, πρέπει νά τοῦ δώσω ἐλεημοσύνη;

— Γιατί ἐμεῖς ἀξίζουμε ὅλα αὐτά τά δῶρα και τίς

ἐλεημοσύνες πού μᾶς δίνει ο Θεός; "Η ἀρέσουμε ἐμεῖς στό Θεό; "Ομως ο Θεός παρόλα αὐτά μᾶς δίνει. Πρέπει νά μᾶς ἀρέσει, λοιπόν, κάποιος γιά νά τόν βοηθήσουμε; Τί λέει ο φαλμός: «ού κατά τάς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, ούδε κατά τάς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν».

131. ...Οι ταιγγούνηδες ἄνθρωποι είναι «κουμπαράδες». Μαζεύουν γιά νά τά βροῦν άλλοι. Χάνουν ἔτοι ἀπό τήν ἀνοησία τους τό μισθό τῆς ἐλεημοσύνης, πού θά μποροῦσαν νά βοηθήσουν κάποιον δυστυχῆ.

132. — Γέροντα, δέν ξέρω γιατί, άλλα χωρίς κανέναι ιδιαιτέρο λόγο εὐλαβοῦμαι τήν Ἀγία Παρασκευή.

— Εγώ τήν Ἀγία Βαρβάρα. "Οταν ήταν νά πάω φαντάρος, προσευχήθηκα στήν Ἀγία νά μέ βοηθήσει νά μή σκοτώσω ἄνθρωπο στόν πόλεμο. Και πράγματι μέ βάλαν στίς διαβιβάσεις. "Ηταν σπάνια θέση και ὅλοι μέ ρωτοῦσαν τί μέσον είχα και πῆρα αὐτή τή θέση και ὅταν τούς ἔλεγα ότι δέν είχα κανένα μέσον, δέ μέ πίστευαν. Μετά τούς ἔλεγα: «Ναι, ἔχω ἔνα μέσον». «Ποιόν;» ρωτοῦσαν. «Τό Θεό» ἔλεγα. (γέλασε).

133. Ο γέροντας, ο Ἀποστόλης και ο Σταύρος, οι δύο νεοφύτοι πρώην Μουσουλμάνοι και ἔγώ, πήγαμε σ' ἔνα μουσουλμάνικο χωριό, μέ τό αὐτοκίνητό μου, νά ἐπισκεφθοῦμε κάποια γνωστή τοῦ Σταύρου

πού ήταν «άρρωστη».

«Η πρώτη κουβέντα πού είπε ή γυναίκα στό γέροντα ήταν «έχω δαιμόνια έγώ».

Μέσα στό δωμάτιο έμεινε ό γέροντας, ή γυναίκα και ό Αποστόλης, έγώ έπαιζα μέ τά παιδιά έξω από τήν πόρτα, οι άλλοι είχαν πάει νά φάξουν κάποιους άλλους, για νάρθουν νά δοῦν τό γέροντα.

Μετά από λίγο (20 λεπτά περίπου) βγήκε έξω ή γυναίκα νά φέρει τούς καφέδες, φανερά άλλαγμένη, ήρθαν και οι ύπόλοιποι και σέ μια εύκαιρια ό Αποστόλης μέ ρώτησε άν κατάλαβα τίποτα, άν ένοιωσα καμιά μυρωδιά.

— «Οχι, άπαντησα, τί έγινε;

— «Εκεί πού τήν σταύρωνε ό γέροντας, άρχισε νά βγάζει μιά βρώμα ή γυναίκα από τό στόμα, ό γέροντας πισωπάτησε και είπε: «Βλέπεις, Αποστόλη, βλέπεις?». Έγώ ένοιωθα μιά άνυπόφορη μυρουδιά. Ξαφνικά ή γυναίκα άρχισε νά λέει, «Οχι μή φεύγεις», τότε φώναξε ό γέροντας: «Πές της νά τόν διώξει». Και έγώ τούρκικα τής μετέφρασα: «Διώξτο, καλή μου, διώξτο». Και ή γυναίκα άρχισε νά λέει: «Φῦγε σατανά, φῦγε». Τό είπε έξι-έπτα φορές περίπου. Μετά ήρεμησε, ήσύχασε και είπε: «Τώρα είμαι καλά, έψυγε τό σφίξιμο, τό βάρος πού πλάκωνε τήν φυχή μου».

Φίλησε τό χέρι τοῦ γέροντα μέ εύγνωμοσύνη. «Οταν φεύγαμε, τοῦ εύχόταν καλό ταξίδι.

— Μή φοβᾶσαι. Ό Χριστός και ή Παναγία θά σέ βοηθάνε. Τήν άλλη φορά θά μᾶς φτιάξεις έσυ τούς καφέδες, τής είπε ό γέροντας.

«Ο γέροντας πιά χάρηκε «γιά πρώτη φορά σ' δόλο τό

ταξίδι τώρα έγινε τό έργο τοῦ Θεοῦ ἀθόρυβα» είπε!!

Σέ μιά άλλη εύκαιρια ρώτησα τόν Αποστόλη πῶς έγινε καί δαιμονίστηκε ή γυναίκα.

— Αύτή, μοῦ λέει, ήταν φανατική Μουσουλμάνα. Πήγαινε και καθάριζε τόν τεκέ. Τό μοναστήρι τό τούρκικο θά λέγαμε. Έκεί πού μαζεύονταν οι δερβίσηδες. Μιά φορά τής παρουσιάστηκε ό δαιμονας, οπαν ήταν μόνη της στόν τεκέ, και τήν έβαλε νά σκάβει έδω και έκει γιά νά βρει χρήματα.

— Στόν υπνό της τόν είδε σέ όραμα;

— «Οχι στόν ξύπνιο της. Μιλούσε μαζί της υπως μιλάμε έμεις τώρα. »Εσκαψε δόλο τό πάτωμα σέ διάφορα σημεία, άλλα δέ βρηκε τίποτα.

— Πρέπει νά μοῦ δώσεις τό παιδί σου, τής λέει, άν θέλεις νά βρεις χρήματα.

— «Οχι, δέ στό δίνω, τοῦ άπαντάει.

— «Ε! τότε δέ θά τά βρεις.

— «Ας μήν τά βρῶ, τό παιδί μου δέ σοῦ τό δίνω.

— Θά σου κάνω κακό, τής λέει.

Πράγματι, άργότερα άρρωστησε τό παιδί της. Τό έπιασε αύτός και τό έσφιξε στά γεννητικά όργανα και άποκτησε μιά πληγή τό παιδί και τό πηγαν στό νοσοκομεῖο. Έκεί τής ξαναπαρουσιάσθηκε αύτός πάλι μέ άνθρωπινη μορφή και πάλι προσπάθησε νά τήν κάνει νά τοῦ παραδώσει τό παιδί της. Αύτη άρνιόταν.

Τότε τήν έσφιξε στό μαστό και ένοιωσε ένα βάρος, ένα σφίξιμο στήν καρδιά, πού άπλωθηκε σ' δόλο της τό σῶμα.

Από τότε δέν μποροῦσε νά κάνει τίποτα. Απόφευγε νά βγαίνει έξω, γιατί μάλωνε μέ τούς άνθρωπους.

"Ενα χρόνο τώρα είναι κλεισμένη στό σπίτι και περίμενε πότε νάρθει ό γέροντας, που τής έλεγε ό Σταῦρος.

134. Ἐνῶ γυρίζαμε στόν κάμπο μέ τά Μουσουλμάνικα χωριά.

— 'Απορῶ γέροντα... τόσα χρόνια και δέν μπορέσαμε νά τους ἀφομοιώσουμε αὐτούς τους Μουσουλμάνους, νά τους κάνουμε Χριστιανούς!!! "Έχουμε και τό χράτος μέ τό μέρος μας...

— Χριστιανοί είναι αὐτοί; ἀπάντησε πικραμένος ό γέροντας, ή νερόβραστοι; Οι πρῶτοι χριστιανοί ἀλλάξιαν, «ζύμωσαν» δόλο τόν ἀρχαίο κόσμο. Έμεις οι σημερινοί εἴμαστε... ξεθωριασμένοι, νερόβραστοι.

135. Εἶπε ό γέροντας:

— "Ολοι θά πεθάνουμε μιά μέρα.Τό θέμα είναι νάχουμε κανέναν «καλό» θάνατο... Νά ωφελήσουμε... Νά μαρτυρήσουμε... νάχουμε μισθό και ἀπό τό Θεό.

10 Οκτωβρίου 1990
(ἀγρυπνία στόν παπα-Ισαάκ)

136. — Γέροντα, είναι μερικοί ἀνθρωποι πού, ἐνῶ ἔχουν ἀκούσει πολλά γιά τό Χριστό, δέ λένε ν' ἀλλάξουν. Δέ γυρίζουν! Τί συμβαίνει μ' αὐτούς;

— Αύτοί είναι πολύ γυρισμένοι ἀπό τήν ἀλλη μεριά και θέλει πολλή προσευχή, γιά νά γυρίσουν ἀπό τήν

καλή μεριά. Ἐάν ένας ἀνθρωπος είναι καλός, πονετικός μήν τόν φοβᾶσαι. "Αν π.χ. πίνει ή παιζει χαρτιά και ἔχει ἄλλα πάθη και δέν πιστεύει, ἀλλά ὅταν δεῖ ἔνα φτωχό, λυπάται, ταράζεται, θέλει νά βοηθήσει, αὐτόν μήν τόν φοβᾶσαι, θά τόν βοηθήσει ό Χριστός. 'Αλλά ἂν κάποιος είναι σκληρός και παρ' δόλο πούχει πολλά ἐπιμένει και σκληράίνει... αὐτός δέν πάει καλά!!

Νά, ηταν μιά γυναικα στήν Αύστρια, πολύ πλούσια. Ξόδεψε δόλη τήν περιουσία της στούς φτωχούς. Δίνε ἀπό δῶ, δίνε ἀπό κεῖ, στό τέλος ἔμεινε χωρίς τίποτα. Φρόντισαν ἐκεῖ κάτι γνωστοί της και τή βάλανσ' ἔνα ἀριστοκρατικό γηροκομείο. Πήγαινε ἐκεῖ κάποιος γνωστός μου και τής έλεγε γιά τό Χριστό. Αύτή δέν πίστευε. «Σέ παρακαλῶ, ὅς ἀλλάξουμε κουβέντα», τούλεγε. Στό τέλος μιά φορά τής παρουσιάστηκε ό ίδιος ό ΧΡΙΣΤΟΣ. "Οχι σέ ὄραμα, ἀλλά φανερά. Μετά κλάματα αὐτή και μετάνοια.

— Πού μούλεγες ἐσύ και 'γώ δέν πίστευα, έλεγε στό γνωστό μου.

— "Οταν ἐρχόταν και μούλεγε νά κάνω προσευχή γι' αὐτήν, όχι, τούλεγα, δέν κάνω γιατί αὐτή δικαιοῦται τή θεία βοήθεια.

— Μέχρι ἐκεῖ καταδέχεται ό ΧΡΙΣΤΟΣ νά ἐρθει ό ίδιος!

137. — "Ε! νά κάνουμε ύπομονή στίς ἀρρώστιες και στίς δοκιμασίες, γιά νά πάρουμε κανένα ἐφάπαξ, καμία μειωμένη σύνταξη. Γιατί τίποτα ἀπ' ότι συμβαίνει δέν παραχωρεῖ ό Θεός νά συμβεῖ, ἂν δέ βγει ἀπ'

αύτό κάτι καλό. Πολλές φορές ἐπιτρέπει νά συμβεῖ κάτι σέ κάποιον, ώστε νά ἀναγκαστοῦμε ἐμεῖς νά τόν βοηθήσουμε καί νά μᾶς γλυτώσει ἀπό κάτι κακό.

“Οταν ἥμουν στό Στόμιο, εἰχα κατέβει στήν Κόνιτσα καί γύριζα φορτωμένος βαρειά. Ἡταν ἔκει μιά ἀνηφόρα ἀπότομη μέ στενό μονοπάτι. Ἔτρεξα ἐγώ νά προλάβω, γιατί πήγαινε νά δύσει ὁ ἥλιος καί δέν ἤθελα νά χάσω τά πνευματικά μου καθήκοντα. Στά μισά βλέπω κάποιον μέ δύο μουλάρια φορτωμένα ξύλα. Τόνα είχε πέσει ἀπό τή μία μεριά τάλλο ἀπό τήν ἄλλη. Κινδύνευε κι' δλας. Φυσικά ἔπρεπε νά τόν βοηθήσω. Τόν βοήθησα, λοιπόν, πήγαμε καί τά ξύλα πιό πάνω. Χάρηκε ὁ ἄνθρωπος. Χίλια εὐχαριστῶ μοῦπε. Χάρηκα καί ἡγώ πού τόν βοήθησα. Χασμέρησα κανένα 20λεπτο. Ἔτρεχα, λοιπόν, νά προλάβω. «Μ' ἔσωσες, μ' ἔσωσες», μοῦ φώναζε ἀπό μακριά. Μόλις ἔφτασα στήν κορυφή, τί βλέπω: ἔγινε μιά κατολίσθηση πιό κάτω στό μονοπάτι εἴκοσι λεπτά δρόμο. Ξεκόλλησαν τά βράχια καί φεῦγαν σάν σφενδόνα, παιρναν καί τά δέντρα μαζί τους. Δηλαδή, ἀν δέν είχα σταματήσει, θά χανόμουν, καί οίκονόμησε ὁ Θεός, νά πέσουν τοῦ ἄλλου τά μουλάρια, γιά νά σωθῶ ἐγώ· μοῦλεγε καί χίλια εὐχαριστῶ!

Γύρισα ἀπό τήν κορυφή καί τοῦ φώναζα, «Μ' ἔσωσες! Μ' ἔσωσες! εὐχαριστῶ».

- Σᾶς ἀκουσε, γέροντα;
- “Οχι, ἀλλά ἐγώ τό καθῆκον μου τό ἔκανα.

138. — Διαβάζουμε, γέροντα, ἔκει στή Λαύρα τοῦ

Κιέβου, στή Ρωσία, γινόντουσαν πολλά. Τοῦλεγε ὁ ἄλλος τοῦ πεθαμένου «Σήκω ἀπό δῶ, πήγαινε ἔκει», σηκωνόταν, πήγαινε. Τοῦλεγε «Μήν πεθαίνεις σήμερα... αὔριο», δέν πέθαινε! Τί συνέβαινε, τί πρᾶγμα ἦταν;

— Ήταν πολλά πράγματα. Υπῆρχε πολύ φιλότιμο, μεγάλη ἀπλότητα, καί ταπείνωση. Σοῦ λέει, τί εἶναι γιά τό Θεό νά τόν πάρει αὔριο, ἀφοῦ εἶναι παντοδύναμος, ἀφοῦ σήμερα δέν ἀδειάζω. Μεγάλη ἀπλότητα. Δέ γινόντουσαν μέ τή λογική πού καταστρέφει τήν πίστη. ‘Ο ἀπόστολος Πέτρος ἔτρεχε μέ ἀπλότητα πάνω στά κύματα· μόλις μπῆκε ἡ λογική ἀρχισε νά βουλιάζει.

139. Μετά τή μεγάλη φωτιά τοῦ καλοκαιριοῦ στό “Αγιον” Όρος, είχα πάει νά δῶ τό γέροντα. Ήταν «θυμωμένος» καί φώναζε.

«Σκαμπίλι ἀπό τήν Παναγία ἦταν. Ἀρχισε τήν πρώτη μέρα τῆς νηστείας καί τελείωσε τήν τελευταία (μέ τό παλιό ἑορτολόγιο πού γιορτάζει τό Όρος). Λέγανε ὅτι θά σβήσει πιό μπροστά, γιατί δέ φυσοῦσε καί ὅμως ἔσβησε τήν τελευταία μέρα κι ἀς είχε ἀέρα.

Λές καί τήν ὁδηγοῦσε ἔνα χέρι, πήγαινε γύρω-γύρω ἀπό ’κει πού δέν τήν περιμένανε καί παρέκαμπτε τίς ζώνες ἀσφαλείας.

Κάηκαν τά δάση! Κάηκε τό κοσμικό φρόνημα;

— “Ενα μοναστήρι ζητοῦσε ἐνίσχυση.

— Αύτοί πάλι δέν κατάλαβαν τίποτα πνευματικό.

Μιά κοσμική ἔξυπνάδα ἔχουν. (Θύμωσε). Γίνονται αἵτια νά βλασφημεῖται τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Παντοῦ

έβρεχε, σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα!! Μόνο στό "Αγιον
"Ορος δέν έβρεχε!! Γιά νά λέει ό κόσμος που είναι ή
Παναγία τους; Γιατί δέν τούς βοηθάει; Ποῦ νά γνωρί-
ζει ό κόσμος διτι αύτό είναι χαστούκι της Παναγίας;
Είναι μερικοί ἄνθρωποι που συμφωνοῦν μέ τήν ὀργή
τοῦ Θεοῦ καὶ δέν κάνουν οὕτε ἔνα κομποσχοίνι γιά
τή φωτιά (έννοοῦσε τόν ἑαυτό του).

- Γέροντα, φοβᾶμαι, πῶς τά λέτε ἔτσι!
- Τί θά μοῦ κάνουν πόλεμο καὶ οἱ καλόγεροι;
- Ναί, γέροντα!
- "Εμ, ἀς μοῦ κάνουν... Ἐγώ ἀπό ἀγάπη τά λέω.
Ξέρεις τί εἶπε ὁ π. Ἡρωδίωνας, ὅταν τοῦ εἶπαν νά
κάνει προσευχή γιά τή φωτιά;
- Τί εἶπε;
- "Οχι προσευχή γιά τή φωτιά. Πολύ πράσινο,
πολύ καλαμπαλίκι οἱ καλόγεροι. Λίγο πράσινο, ὅχι
καλαμπαλίκι (= ὀργολογία).

ΣΧΕΔΙΟ ΑΛΩΣΕΩΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

140. Αύτοί τόχουν σχέδιο νά κάνουν δρόμους,
νάρχονται τουρίστες, θά κουράζονται οἱ καλόγεροι ἀπ'
τή φιλοξενία, μετά θά ποῦν «Νά σᾶς κάνουμε κανένα
ξενοδοχεῖο, γιά νά μήν κουράζεστε καὶ σεῖς». «Ναί, θά
ποῦν, σωστά». Μετά θά δώσουν χρῆμα γιά συντήρηση
τῶν ναῶν. Μετά θά ποῦν «Κοίτα δέν κάνει νά καῖς κε-
ριά καὶ λιβάνι· τόσα χρήματα δώσαμε γιά συντήρηση.
Διάλεξε ποῦ θές στήν περιοχή τοῦ μοναστηριοῦ νά σᾶς
κτίσουμε μιά ἐκκλησία». Μετά θά βάλουν κανένα φύ-

λακα μέ γένεια καὶ ράσα νάχει τή γυναίκα του στήν
Οὐρανούπολη... θά μᾶς κάνουν Μουσεῖο...

ΔΕ ΛΕΩ ὅτι θά τό ἐπιτρέψει αύτό ἡ Παναγία,
ἀλλά αύτό είναι τό σχέδιό τους. Καὶ είναι καὶ μερικοί
πού τό θέλουν κιόλας... καλόγεροι, ἀκοῦς!... Τόν τε-
λευταίο λόγο τόν ἔχει ἡ Παναγία. **"Αν δέ συνέλθουν,
θά φάνε κι ἄλλο χαστούκι.**

141. "Ημασταν κάμποσοι μαζεμένοι στήν αὐλή. Με-
ρικοί μορφωμένοι «Χριστιανοί» πού δέν είχαν ὅμως
μόρφωση εύσεβειας. Ήρθε καὶ ἔνας ἀπλός ἄνθρωπος
ἀπό τήν Αὔστραλια νά τόν ρωτήσει γιά τόν Ἀντίχριστο
(θέμα πού οἱ μορφωμένοι τό περιγελοῦσαν).

— Γέροντα, κατά πότε ἔρχεται ὁ Ἀντίχριστος, κατά
τό 2000 μ.Χ.;

— Ἐσύ ἀν θές μέτρα ἀπό τώρα τό δύο χιλιάδες.

20 Δεκεμβρίου 1990

142. "Οσο περισσότερο ζεῖ κανείς τήν κοσμική
ζωή, τόσο περισσότερο ἄγχος κερδίζει. Μόνο κοντά
στό Χριστό κανείς ξεκουράζεται, γιατί ὁ ἄνθρωπος
είναι πλασμένος γιά τό Θεό, ἐκεὶ είναι τό φυσικό του,
νά βρίσκεται μέ τό Θεό.

143. Πρέπει ν' ἀγαπήσουμε τόν κόπο, νά μήν
κοιτάμε τά εύκολα.

1 Φεβρουαρίου 1991.

144. Ό γέροντας μιλοῦσε γιά ένα γέροντα μοναχό πολύ άδυναμο σωματικά, άλλα πολύ δυνατό πνευματικά. Μοῦ τὸν παρουσίαζε γιά παράδειγμα:

— Αὐτός, ο καλόγερος εἶχε πολλή αὐταπάρνηση. Ἐκεὶ κοντά στὸν παπα-Ξενοφῶν, πιό μέσαι (σ.γ. στὸ βάθος τῆς περιοχῆς Καφάλας) ζοῦσε σὲ μιά καλύβα πού εἶχε φτιάξει μέ τενεκέδες. Τότε ἐγώ ἥμουν μέ τὸν παπα-Τύχωνα στὸ κελλί (σ.γ. στήν ἵ. μονή Σταυρονίκητα κοντά) καὶ τοῦλεγα νά τὸν πάρω νά τὸν κοιτάξω ἢ νά πῷ σ' ἄλλους νά τὸν φροντίσουν. Δέν ἥθελε!

20 Φεβρουαρίου 1990

145. "Οταν εἶχα πάει στὸν γέροντα κάτι λαστιχένιες μπότες γιά τὰ χιόνια, μοῦ εἶπε χαριτολογώντας:

— Ἐγώ νά τὶς φορῶ καὶ νά περπατῶ στὰ χιόνια καὶ ἐσύ νά περπατᾶς στοὺς οὐρανούς...

Ευπόλυτος!! Καλά εἶναι! Δέν εἶναι καλά ἔτσι;

"Ω Ἀγάπη! "Ετοι κάνει αὐτός... ὑποφέρει, νηστεύει, κουράζεται, πονᾷ, πολεμᾶ, ἀγρυπνεῖ, ὑπομένει τὶς ἀρρώστιες, τὶς πίκρες, τὶς θλίψεις, τὶς βαρύτατες λύπες, γιά νά μᾶς στελει ἐμᾶς τοὺς ἄχρηστους στὸν Παράδεισο!

146. "Οταν σ' ἀδικοῦν ἢ σέ κοροϊδεύουν προσωπικά, δέν πρέπει ν' ἀντιδρᾶς γιά τὸν ἔαυτό σου. Δέν πάει νά μαλώνει κανείς γιά τὸν ἔαυτό του. Πρέπει οἱ

ἄλλοι νά τὸν ὑπερασπίζονται. Γιά τό δίκιο, ὅχι γιά προσωπικούς λόγους.

147. — Γέροντα, αὐτό τό καλοκαίρι ἔμπλεξα μέ πολλές μέρψιμες, ἔτρεχα γιά κανένα οικόπεδο νά ἔξασφαλτώσω τὰ παιδιά, ὅμως τὰ πνευματικά πῆγαν πίσω καὶ δέ μ' ἀρεσε αὐτό, πῶς εἶναι σωστό νά ἐνεργοῦμε;

— Νά κάνει κανείς τὰ πνευματικά του, καὶ νά δείχνει καὶ ἔνα ἐνδιαφέρον γιά τ' ἄλλα, ἀλλά ν' ἀφήνει μέ ἐμπιστοσύνη καὶ στὸ Θεό νά ἐνεργήσει.

Νά ἐγώ, ὅταν ἥμουν στὸ μοναστήρι θαύμασα μ' ἔναν καλόγερο. Ἡταν ὑπεύθυνος γιά τό συνοδικό, νά ἐτοιμάσει, νά πᾶνε οἱ πατέρες μετά τή λειτουργία. Αὐτός ἔπαιρνε τό ἀντίδωρο καὶ μετά πήγαινε νά ἐτοιμάσει καὶ ὅλα πήγαιναν ἐν τάξει. Καὶ δέν ἥταν τόσο σβέλτος σάν ἐμένα, ἐνῶ ἐγώ πήγαινα πρίν καὶ δέν τά κατάφερνα. Τόν ρώτησα μιά μέρα:

— Βρέ, πάτερ, πῶς τά καταφέρνεις καὶ ἕγώ δέν μπορῶ;

— Τό ἀφήνω τό πρᾶγμα στὸ Χριστό, μοῦ λέει.

Ἐνῶ ἐγώ πού προσπαθοῦσα μόνος μου, μιά μοῦ χυνόταν ὁ καφές, μιά μοῦ σβήναν τά ξύλα...

Κατάλαβες, ν' ἀφήνουμε καὶ τό Θεό νά δουλεύει, μή θέλουμε νά τά κάνουμε ὅλα μόνοι μας.

17 Απριλίου 1992

148. Έμεις δέν ἔχουμε δικαιώματα. Οἱ κοσμικοὶ ἔχουν πολλά δικαιώματα, καὶ νά ποὺν φέματα καὶ

νά κλέφουν καί νά σκοτώσουν.

"Οσο πιό πολύ πνευματικός ἀνθρωπος εἶναι κάποιος, τόσο λιγότερα δικαιώματα ἔχει σ' αὐτόν τὸν κόσμο. Μπορεῖ κανεὶς νά μήν ἔχει καί καθόλου δικαιώματα.

'Εμεῖς τά δικαιώματά μας τάχουμε πάνω, καί ἔδειξε μέ το κεφάλι τὸν οὐρανό. Μᾶς τά φυλάει ὁ Χριστός.

10 Σεπτεμβρίου 1992

149. Τὸν ρωτοῦσε κάποιος πού κοινωνοῦσε συχνά, γύρω ἀπό τὴ συχνή Θεία Μετάληψη.

— Σέ ἔνα μικρό παιδάκι πού γεννήθηκε δαιμονισμένο, λένε οἱ πατέρες, συχνή Θεία Μετάληψη καί ἔξορκισμούς, γιά νά φύγει ὁ Διάβολος: καί φεύγει γιατί τὸ παιδί δέν ἔφταιξε, δέν ἔχει δικαιώματα πάνω του. Ἐπίσης ἔχω δεῖ πολλά παιδάκια νά γίνονται καλά ἀπό λευχαμψία καί ἄλλες ἀρρώστιες ἀπό τὴ συχνή Θεία Μετάληψη. Ἐδῶ ἀνθρώπινο αἷμα παίρνει κανεὶς καί δυναμώνει... ποῦ νά πάρει καί θεϊκό.

Γιά τοὺς μεγάλους ὅμως δέν εἶναι ἔτοι. Ἐξαρτάται πῶς κοινωνάει κανεὶς, πόσο κόπο κάνει γι' αὐτό. "Ενας πού κοινωνάει συχνά, δέ σημαίνει ὅτι θά ἀγιάσει κιόλας. "Αν ἡταν ἔτοι, θ' ἀγιάζουν ὅλοι οἱ παπάδες πού καταλύουν ὀλόκληρο "Άγιο ποτήρι. Πόσο κρατάει κανεὶς τὴ Χάρη πάνω του; Μήν τὴ χάνουμε ἀμέσως μετά;... Παίζει ρόλο ἡ προετοιμασία.

150. — Γέροντα σήμερα ὑπάρχουν τόσοι πολλοὶ ἀνθρωποί, δισεκατομμύρια πού δέ γνωρίζουν τὸ Χριστό καί τόσο λίγοι αὐτοὶ πού τὸν γνωρίζουν, τί θά γίνει;

— Θά γίνουν πράγματα, πού θά συγκλονιστοῦν τὰ ζεύγη. Δέ θά εἶναι ἡ Δευτέρα Παρουσία ἀλλά θεία ἐπέμβαση. Θά φάγνουν οἱ ἀνθρωποί νά βροῦν κάποιον νά τοὺς μιλήσει γιά τὸ Χριστό. Θά σέ τραβᾶν ἀπό τὸ χέρι. "Ελα δῶ, κάτσε νά μοῦ πεῖς γιά τὸ Χριστό.

151. — Ναι, γέροντα, κάθονται καί ἀσχολοῦνται μέ τὸν Ἀντίχριστο καί τὸ χάραγμα καί δέν ἀσχολοῦνται μέ τὸ Χριστό.

— "Οχι νά φοβόμαστε καί νά ἀγχωνόμαστε μ' αὐτό, ἀλλά νά εἴμαστε ἐνημερωμένοι. Μήν τυχόν καί βρεθοῦμε σφραγισμένοι, χωρίς νά τὸ καταλάβουμε, καί δέ γίνεται τίποτα μετά.

152. Τὴ μεγαλύτερη χαρά τὴν παίρνει κανεὶς μέ τὴ θυσία. Βλέπεις τὸν ἄλλο νά δουλεύει. «Κάτσε νά ξεκουραστεῖς λίγο, λέει, καί μπαίνει αὐτός στὴ δουλειά καί στὸν κόπο. Αὐτός μέν ξεκουράζεται ἀνθρώπινως ἀλλά ὁ ἄλλος ἀπολαμβάνει θεϊκή ξεκούραση.

"Έχεις κάτι νά φᾶς καί δέν τό τρῶς. Μιά μπανάνα ἃς ποῦμε, τὴ στερεῖσαι καί τὴ δίνεις στὸν ἄλλο. Αὐτός μέν χαίρεται, ἀπολαμβάνει φυσικά τὸν καρπό, ὁ ἄλλος δέ παρηγορεῖται ἀπό τὸ Θεό μέ ἀνώτερη, θεϊκή παρηγοριά.

Τή μεγαλύτερη χαρά ό ανθρωπος μπορεί νά τήν πάρει μέ τή θυσία.

153. — Γέροντα, στήν Πάτρα πρίν ἀπό 2 μῆνες ἔκανε σεισμό! Δυνατό σεισμό, ραγίσαν και οι ἐκκλησίες!

— Σᾶς κούνησε γερά δηλαδή! σᾶς ξύπνησε ὅμως;
 — Μᾶς ξύπνησε, μᾶς ξύπνησε γέροντα!
 — "Ομως πάλι θά κομηθεῖτε.
 — Ναι, ναι, γέροντα.
 — Και δῶ βλέπει κανείς τήν εύσπλαγχνία του Θεοῦ. Γυρίζει τό κουμπί μέχρι τό πέντε, δέν τό γυρίζει πάρα πάνω, θά μποροῦσε νά πάει μέχρι τό δώδεκα και δέ θά ἔμενε τίποτα δρθιο. Γυρίζει τό κουμπί, μέχρι ἔκει πού θά ὡφελήσει.

Ο Θεός θά μποροῦσε νά κάνει όλους τους ἀνθρώπους μέσα σέ τρία λεπτά νά μετανοήσουν, ὃν γύριζε ἀς ποῦμε τό κουμπί και ἔκανε σεισμό σ' ὅλη τή γῆ. Αμέσως θά φώναξαν δλοι «Ἄμαρτον, ἄμαρτον» και θά κάναν προσευχές και τάματα. Μετά ἀπό μία βδομάδα ὅμως... θά τρέχαν πάλι στά μπουζούκια.

154. Γέροντα, τί θά γίνει, ὅταν μᾶς ἀδικοῦν;

— Αὐτός πού σέ ἀδικεῖ εἶναι εὐεργέτης σου. Πρέπει νά τού στέλνεις δῶρα, νά τόν ἀγαπᾶς σάν εὐεργέτη. "Ασε πού πολλές φορές νομίζουμε ὅτι μᾶς ἀδικοῦν. Σ' ἔναν ἀνθρωπο πού σου κάνει καλό, σ' αὐτόν εἴσαι ὑποχρεωμένος και στήν ἄλλη ζωή ἄλλα και σ' αὐτή

τή ζωή. Ἐνώ κάποιος πού σέ ἀδικεῖ, αὐτός σέ εὔεργετεῖ. Σοῦ κάνει κατάθεση στό θεϊκό ταμιευτήριο. Αὐτό θά βρεῖς μπροστά σου στήν ἄλλη ζωή.

— Κι ἀν μᾶς ἀδικεῖ συνέχεια;
 — "Ε! συνέχεια σοῦ κάνει καταθέσεις πού θά τίς εὔρεις μπροστά σου στήν ἄλλη ζωή. Σ' αὐτόν πρέπει νά στέλνεις πολλά δῶρα.

155. Μιά φορά ὅταν ἦμουν περίπου 15 χρονῶν, ἥρθε ἔνας συγχωριανός... ήταν και συγγενής και μοῦ λέει:

— Αὐτά τά παραμύθια γιά τό Χριστό και τήν Παναγία σᾶς τά λέγαμε, ὅταν ἥσασταν μικρότεροι γιά νά κάθεστε ἥσυχα. Τώρα πού μεγάλωσες δέν πρέπει νά τά πιστεύεις... Ήταν κομμουνιστής, βλέπεις.

... "Ενοιωσα τή γῆ νά φεύγει κάτω ἀπό τά πόδια μου. Κλονίσθηκα. "Ετρέξα στήν ἐκκλησία... "Αρχισα νά κλαίω και νά παρακαλάω τό Χριστό... «"Αν ὑπάρχεις, θέλω νά μοῦ φανερωθεῖς τώρα!!» ἔλεγα. Τίποτα! Πάλι κλάματα, πάλι παρακάλια. Τίποτα... "Απόκαμα!!

Πέφτει τό μάτι μου πάνω στόν Εσταυρωμένο. Μόλις τόν εἶδα σκέφτηκα: «"Αν ό Χριστός σταυρώθηκε γιά μένα ξ, τότε και ἔγώ θά πεθάνω γι' Αὐτόν».

Τότε χάθηκε τό ταβάνι, τής ἐκκλησίας, ἀνοιξε ό οὐρανός και ἔβλεπα... ἔβλεπα!! "Ετσι στεριώθηκα γιά τά καλά στήν πίστη.

— Γέροντα, εἶδατε τό Χριστό;
 — "Ε!

(σ. γράφοντος: Θαυμάζω τήν προαίρεση καὶ τό φιλότιμο τοῦ γέροντα νά ἀπαντήσει στή σταυρική θυσία... μέ τήν δλοπρόθυμη θυσία τῆς ζωῆς του. Τέτοια μεγαλοφυχία καὶ τέτοια προαίρεση πού γέννησε ἡ ἐλεύθερη βούληση τοῦ γέροντα... ὁ Θεός δέν τήν ἀφῆσε χωρίς ἀπάντηση).

156. Μιά φορά ἔμαθα ὅτι ἔνας παιδικός μου φίλος, πού εἶχα χρόνια νά τόν δῶ, εἶχε προσβληθεὶ ἀπό λευχαιμία. Πῆγα νά τό πῶ στό γέροντα νά τόν κάνει καλά.

— Τί θές, νά κάνουμε καλά τό σῶμα ἢ τήν φυχή, μέ ρώτησε:

— ...καὶ τά δύο, γέροντα!

Γέλασε!

— Καλά, θέλεις νά τό πάρουμε μισό-μισό;;, Νά πάρεις ἐσύ τό 50% τοῦ καρκίνου καὶ τά ὑπόλοιπα ἐγώ.

— ... (Δηλαδή νά πάθω ἐγώ καρκίνο, στή θέση τοῦ φίλου μου; σκέφτηκα).

— Θέλεις; ξαναρώτησε ὁ γέροντας.

— ...

Φοβόμουν, δέν ἔλεγα τίποτα.

— Καλά... Συμφωνεῖς νά πάρω ἐγώ τό 99% καὶ ἐσύ τό 1%; ξαναρώτησε.

— Ναι, γέροντα συμφωνῶ, ἀπάντησα ἀμέσως καθώς μοῦ φάνηκε εὔκολο αὐτό.

— Ἐντάξει, γέλασε χαρούμενα, τά συμφωνήσαμε! εἶπε.

— ... (Σιωπή). Ἀλήθεια γέροντα, θά πάρετε τόν

καρκίνο πάνω σας τώρα; ξαναρώτησα.

— Κοίτα νά δεῖς... γιά νά ἀκούσει ὁ Θεός μιά προσευχή καὶ νά κάνει καλά κάποιον, πρέπει νά προσευχόμαστε μέ τέτοια διάθεση. «Θεέ μου... κάνε ἐκεῖνον καλά καὶ δῶσε σέ ἐμένα τήν ἀρρώστια» ἢ ἂν εἴναι κάποιος παράλυτος νά ἔχουμε τή διάθεση νά ποῦμε «Θεέ μου, πάρε ἀπό μένα τή μισή δύναμη ἀπό τά πόδια μου καὶ δῶσε την σέ ἐκεῖνον». Κατάλαβες; Ἡ προσευχή νά γίνεται μέ κόπο... μέ αὐτοθυσία... Ὁ καλός Θεός, βλέποντας τήν ἀδυναμία μας νά σηκώσουμε τήν ἀρρώστια, καὶ ἐκεῖνον τόν κάνει καλά καὶ σέ μᾶς δέ δίνει τήν ἀρρώστια... Ἄλλα γιά νά εἰσακουσθεὶ μιά προσευχή, πρέπει νά γίνεται μέ τέτοια διάθεση... Καμιά φορά βέβαια μπορεῖ στ' ἀλήθεια νά μᾶς δῶσει ὁ Θεός καμιά ἀρρώστια πού μποροῦμε νά σηκώσουμε.

13 Οκτωβρίου 1989

157. "Ηταν τρεῖς ἄνθρωποι καὶ τοῦ ζήτησαν λόγο. Ζήτησε νά μάθει τή δουλειά τους. Τεχνικοί τοῦ ΟΤΕ. Ἀμέσως τούς ἔφερε ἔνα παράδειγμα ἀπό τή δουλειά τους.

— Δέ μου λέτε, ἂν εἴναι σκουριασμένα τά καλώδια κάνουν δουλειά;

— "Οχι, κάνουν βραχυκύλωμα, ἔχουν πολλά παράσιτα.

— "Ετσι καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἂν δέ διατηρεῖται καθαρός, γεμίζει παράσιτα (ἀπό τήν ἀμαρτία καθαρός, ἡ ἀμαρτία φέρνει τά παράσιτα).

Νά δοξολογοῦμε τό Θεό πάντοτε. Νά μήν γκρινιάζουμε, ή γκρίνια φέρνει γκρίνια. "Ηταν ἔνας ἔκει στό χωριό εἶχε 5 παιδιά ό καημένος καί εἶχε ἔνα μόνο χωράφι. "Ολο «Δόξα τῷ Θεῷ» ήταν. Τοῦ ἥρθαν μιά φορά ἀνάποδα τά πράγματα καί ἀργησε νά μαζέψει τά στάχυα. "Ἐν τῷ μεταξύ τά σκόρπισε δ ἀέρας. "Οταν τά μάζευε τόν ρωτοῦσαν: «Πῶς τά πᾶς;» «Δόξα τῷ Θεῷ. Δώδεκα ὄκαδες τό δεμάτι βγάζει». Γέλασε. Μετά νά δεῖτε πῶς τά οἰκονόμησε δ Θεός. Τοῦ ἥρθε μιά κληρονομιά ἀπό κάποιον συγγενῆ πού οὔτε ἤξερε διτύπαρχει, καί τά βόλεψε τά παιδιά του, τά σπούδασε, τά πάντρεψε.

"Ηταν καί ἔνας Τούρκος στό χωριό, εἶχε πολλά κοπάδια, ποτιστικά χωράφια, ἀλλά ὅλο γκρίνιαζε, ὅποτε τόν ἔβλεπες ήταν συννεφιασμένος.

— «Πῶς τά πᾶς;» τόν ρωτοῦσαν.

— «Πῶς νά τά πάω; Τό ἔνα φταίει, τό ἄλλο φταίει, οι γελάδες δέ γεννᾶνε.»

Καί νά δεῖτε πού τοῦ πήγαιναν ἀνάποδα.

— Γιατί συμβαίνει αὐτό, γέροντα;

— Μέ τήν γκρίνια κανείς κάνει τόπο στό διάβολο, ἐνώ μέ τή δοξολογία τόν διώχνει. Γι' αὐτό νά δοξολογεῖ κανείς τό Θεό. Είναι μεγάλο πρᾶγμα.

158. Νά λέμε πάντοτε, ἀν θέλει δ Θεός, νά μήν τήν πάθουμε σάν τό Χότζα. Λέει στή γυναῖκα του:

— «Αὔριο θά πάω στό ἀμπέλι», ήταν κάπως μακριά.

— «"Αν θέλει δ Θεός, Χότζα μου".

— «Βρέ, θέλει δέ θέλει, ἐγώ θά πάω».

Ξεκινάει κανένα τέταρτο δρόμο, πιάνει βροχή. Μούσκεμα. Ποῦ νά πάει ἔτσι; Γυρίζει πίσω. Χτυπάει τήν πόρτα:

— «Ποιός εἶναι;» ρωτάει ἡ γυναῖκα του.

— «"Αν θέλει δ Θεός, ἐγώ εἴμαι, δ Χότζας".

159. Μέ τό θάνατο πεθαίνει ἡ ἀμαρτία. Γι' αὐτό εἶπε δ Θεός στόν ἄνθρωπο: «Νά πεθάνεις». Άλλοιως θά ήταν ἡ ἀμαρτία ἀθάνατη.

160. Καί τήν κόλαση δ Θεός ἀπό ἀγάπη τήν ἐπέτρεψε. Νά πάει δ ἀμαρτωλός μέ τούς ὅμοιούς τους νά παρηγοριέται. Γιατί αὐτούς καί στόν Παράδεισο νά τούς ἔβαζε δ Θεός, πάλι θά ὑπέφεραν.

Φαντάσου νά είναι κάποιος πού δέν ἀγαπάει τό Χριστό σέ μιά ἀτέλειωτη Θεία Λειτουργία!! Θά βαριόταν, θά ἔπληγτε, θά δυσανασχετούσε!! "Η νά πάρεις κάποιον γύφτο καί νά τόν βάλεις σ' ἔνα πανέμορφο βασιλικό παλάτι. Θά τοῦ είναι ὅλα ἄγνωστα, δέ θά ξέρει πῶς νά τό χρησιμοποιήσει, δέ θά μπορεί νά κινηθεῖ, θά μπερδεύεται, θά αἰσθάνεται ἄβολα, θά στεναχωριέται, δέ θά μπορεί νά συνεννοεῖται μέ τούς παλατιανούς... δέ θά εὐχαριστεῖται... μᾶλλον θά ὑποφέρει.

161. "Ηταν στήν "Αγία "Αννα δ παπα-Μηνᾶς. "Αγιος ἄνθρωπος!! Δέν ἔτρωγε ποτέ λάδι!! Εἶχε πο-

λύ μεγάλη ἄσκηση... "Οχι πώς ήταν ἀγιος, ἐπειδή εἶχε ἄσκηση, εἶχε και ἄλλα πράγματα.

Σ' αὐτόν λοιπόν μιά φορά που εἶχε πανηγύρι του κελλιού του, πάει ἔνας φαρᾶς και του λέει:

- Παπα-Μηνᾶ, φρέσκα φάρια γιά τήν πανήγυρη.
- Καλά, του ἀπαντάει, χθές ήταν Κυριακή πότε τά φάρεφες;
- Ναι, τήν Κυριακή τά φάρεφα.
- Βρέ, του λέει, αὐτά εἶναι ἀφορισμένα!! Θέλεις νά δεῖς πού εἶναι ἀφορισμένα;

Πιάνει ἔνα φάρι και τό πετάει σέ μιά γάτα. "Εστριψε ἀηδιασμένη τό κεφάλι ἡ γάτα και ἔψυγε!!

162. — Γέροντα, αὐτή ἡ ἀστάθεια πού ἔχουν σήμερα οι ἀνθρωποι ποῦ διφελεται και πῶς διντιμετωπίζεται;

- Τί εἶδους ἀστάθεια;
- Νά, ἀλλάζουν γρήγορα ροῦχα, ἰδέες, ἀπόφεις, ἀποφάσεις. Σήμερα, λέω, θά κάνω αὐτό, αὔριο ἀλλάζουν γνώμη. Ἀκόμη και ἡ ἐσωτερική τους κατάσταση ἀλλάζει γρήγορα και εύκολα.
- Σήμερα εἶναι ζαλισμένοι οι ἀνθρωποι και δέν παρακολουθοῦν τόν ἑαυτό τους νά δοῦν τίς συνέπειες, ἔχονται εύκολα.

Νά, σ' αὐτούς πού θέλουν νά γίνουν μοναχοί, πού γυρνᾶν και ξαναγυρνᾶν στά ἴδια μέρη, τούς λέω: «Κάντε μιά βόλτα γύρω στό "Ἄγιον" Όρος και σημειώστε τά ὑπέρ και τά κατά και νά μήν τό πετάξετε αὐτό. Νά τό ἔχετε και μετά πού θά γίνετε μοναχοί.

Γιατί τί κάνει διάβολος; "Οταν παρουσιασθεὶ καμία δυσκολία, τούς θυμίζει τά καλά ἀπό τό ἔνα μέρος, μόνο τά καλά, και δέ θυμοῦνται τίς δυσκολίες... γιά νά τούς πείσει νά φύγουν.

— Και ὅταν κανείς θυμᾶται, γνωρίζει ὅτι κάνει λάθος και τό ἐπαναλαμβάνει;

— Τότε νά θυμᾶται τί τοῦ κόστισε αὐτό τό λάθος! "Ετσι μπαίνει ἔνα «φρένο».

— Γέροντα, ὅταν κανείς ἀπό ἀμέλεια και ὀκνηρία ἔρθει σέ μιά κατάσταση ὅπου βαριέται, δέν ἔχει ὀρεξη γιά πνευματικά... νοιώθει ἀκόμα και μιά σκληρότητα μέσα του, πῶς πρέπει νά ἐνεργεῖ;

— Νά... γιά παράδειγμα: Ἔγώ καμιά φορά βαριέμαι νά ἐτοιμάσω φαγητό ἢ μοῦ εἶναι πικρό και δέ θέλω νά τό φάω. Ναι, ἀλλά αὐτό μοῦ δημιουργεῖ μιά ἔξαντληση! Σταμάτα, λέω: τί θά γίνει ἔδω; πού πάει τό πρᾶγμα;... Σηκώνομαι και τό τρώω. Πικρό-ξεπικρό φάτο τώρα, σάν φάρμακο. Τό κάνω αὐτό και χαίρομαι. Πρέπει νά βιάζει κανείς τόν ἑαυτό του, ἀλλά νά τοῦ προξενεῖ χαρά αὐτό... Ἀλλοιως θά κάνει ἐμετό!! Ἐνώ, ὃν σκέφτεται ὅτι αὐτό εἶναι πικρό, ἀλλά εἶναι φάρμακο και θά μέ γιατρέψει, θά μοῦ κάνει καλό στήν ύγεια, βιάζεται νά τό κάνει ἀλλά νοιώθει και χαρά. "Ετσι εἶναι και μέ τήν προσευχή... μέ τά πνευματικά. Πρέπει κανείς νά βιάζει τόν ἑαυτό του, ἀλλά νά τό κάνει μέ χαρά!! Νά τοῦ προξενεῖ χαρά αὐτό.

163. Σ' αὐτά τά παιδιά πού ἔχουν μπλέξει μέ τή γιόγκα και τή μαγεία, πρέπει νά τούς τό λέει κανείς

ξεκάθαρα, ἀπό τήν ἀρχή ὅτι είναι διαβολικά αὐτά η νά τους τό λέει σιγά-σιγά;

— Νά τους τό λέει κανείς, ἀλλά μέ καλοσύνη.

164. Ο ἄνθρωπος πού ἀπομακρύνεται ἀπό τό Θεό ὑποφέρει καὶ πιό πολύ ἀπ' ὅλους ὑποφέρει ὁ Σατανᾶς.

165. Γιατί σήμερα ἡ ζωή μικρή κόλαση είναι; "Αν σᾶς λέγων νά ζήσετε γιά πάντα ἔτσι, μικρή κόλαση είναι;

166. Ρώτησα τό γέροντα:

— Πολλές φορές, γέροντα, ἀκούω ἄνθρωπους τό ΙΔΙΟ κομμάτι τοῦ Εὐαγγελίου νά τό ἐρμηνεύουν μέ διαφορετικό τρόπο. Πῶς θά ξέρουμε ποιά είναι ἡ σωστή ἐρμηνεία; Υπάρχει κάποιο μέτρο, κάποιο κριτήριο γιά νά κρίνουμε;

— Οι "Αγιοι ἐρμηνεύουν τό Εὐαγγέλιο μέ τή ζωή τους. Οι βίοι τῶν 'Αγίων μᾶς λένε τί νά κάνουμε σέ κάθε περίσταση.

167. Πῆγα νά ἐπισκεφθῶ τό γέροντα μαζί μέ κάποιο γνωστό μου. "Ηρθε ὁ γέροντας νά μᾶς ἀνοίξει τήν αὐλόπορτα. "Εσερνε τό πόδι του ἀπό τόν πόνο. "Οταν παρατήρησε ὅτι τόν κοιτούσαμε ἀνήσυχοι καὶ

στεναχωρημένοι, ἀνασκομπώθηκε, κυριάρχησε στόν πόνο, καὶ περπάτησε, ὅσο μποροῦσε πιό σταθερά χωρίς νά φαίνεται πολύ.

— "Ἄρρωστος είσαι γέροντα; ρώτησα.

— "Ε!... Νά βγάλω καὶ ἐγώ κανένα φράγκο...

Πινευματικό! διευχρίνισε!!

Μᾶς δέχτηκε ξαπλωτός γιατί δέν μποροῦσε ἀπό τόν πόνο νά είναι ὅρθιος!! Δέ δεχόταν βοήθεια, καὶ ἂς πονοῦσε... οὔτε παρέλειπε τίποτα ἀπό τή διακονία μας... ΟΛΑ τά ἔκανε μόνος του... ὅποτε χρειαζόταν σηκωνόταν μέχρι τήν πόρτα, γιά νά δεχθεῖ ἡ νά ξεπροβοδίσει τόν κόσμο. Τόν πόνο τόν περιφρονοῦσε!!! 'Αργότερα ἔμαθα ἀπό κάποιο καλογέρι του ὅτι οὔτε καὶ ἀπό αὐτούς δεχόταν τίποτα!! «Ούτε φαγητό οὔτε τίποτα! Κουτσοβολεύεται μόνος του. Προσεύχεται στό Θεό ὅχι νά τοῦ πάρει τήν ἀρρώστια ἡ τόν πόνο, ἀλλά νά τοῦ δίνει δύναμη νά οίκονομεῖται μόνος του».

Σ' αὐτή τή συνάντηση ὁ π. Παΐσιος μοῦ εἶπε:

— ... "Εξυπνος ἄνθρωπος είναι ὁ καθαρισμένος ἀπό τά πάθη του ἄνθρωπος...

...Μετά τά τριάντα του, ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νά ἀγαπάει τά πάθη του...

* * Ήταν ἐκεῖ καὶ κάποιος νέος 25 χρονῶν, σπουδαγμένος ἀπό τή Γερμανία πού ἔλεγε ὅτι είναι μπερδεμένος... ὅτι δέν πιστεύει σέ τίποτα, οὔτε στόν ἑαυτό, ὅτι ἔχει φυχολογικά προβλήματα, ὅτι δέν ξέρει τί νά κάνει.

· Ο π. Παΐσιος τοῦ εἶπε:

— Νά βρεις μιά δουλειά, βρέ παιδί!! Κάτι πού νά

σοῦ ἀρέσει. Δέ λέω νά είσαι ἐρωτευμένος, νά σοῦ ἀρέσει ὅμως. Κάποια δουλειά πρέπει νά κάνεις, ἔτσι δέν είναι; Γιά νά ζεις. Βέβαια μπορεῖ νά ἔχεις περιουσία και νά ζεις, ὅμως αὐτό δέν ἔχει ἀξία. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά δουλεύει, γιά νά τρώει!

Νά πᾶς νά ἔξομολογηθεῖς, βρέ παιδί, νά ἔρθει ἡ θεία παρηγοριά στήν φυχή σου, γιατί ἀλλοιῶς ἡ ἐνοχή θά σέ βασανίζει. Ὁ ἄνθρωπος μόνο κοντά στό Χριστό βρίσκει τή χαρά. Νά πᾶς νά βρεῖς ἔναν πνευματικό νά σέ βάλει σέ μιά τάξη. Νά τόν ἀκοῦς, νά κάνεις ὑπακοή, ἐκεὶ είναι ἡ πραγματική ἐλευθερία.

Τό σοφώτερο πρᾶγμα πού θά σκεφτῶ, ἡ πιό σοφή λύση πού θά βρῶ είναι ἡ πιό μεγάλη βλακεία!! Γιατί ἔχει τόν ἔγωισμό μέσα της, ἐνῶ ἡ ταπείνωση είναι σοφία.

‘Ο ἄνθρωπος πού ἀκούει τό λογισμό του, ἀν είναι μοναχός πλανιέται, ἀν είναι κοσμικός τρελαίνεται. Εἶδες καλόγερο πλανεμένο; λένε οἱ πατέρες, πίστεψε στό λογισμό του.

Νά ρωτᾶς, βρέ παιδί. Νά ἀκοῦς τόν πνευματικό σου!!

Ο ΠΑΤΗΡ ΤΥΧΩΝ
ΠΟΥ ΕΚΑΝΕ ΜΕΓΑΛΟΣΧΗΜΟ
ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΠΑΪΣΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΦΟΡΑ

Δεκέμβρης 1988

168. Συνάντησα τό γέροντα κοντά στό κελλί του. Φυσούσε πολύ δυνατός άέρας (9-10 μποφώρ). Τό "Άγιον" Όρος περίμενε τήν έπισκεψη του Προέδρου τής Πορτογαλίας Σοάρες που θά συνοδευόταν από τόν "Ελληνα Πρόεδρο τής Δημοκρατίας.

— Νά φυσάει νά μήν ἔρθει κανείς. Νά τούς πάρει ο άέρας και νά τούς σηκώσει όλους. ΟΛΟΥΣ!! Τέτοιοι πού είναι. Νά άναστήσει ο Θεός Μακκαβαίους...

Μετά μούδειξε πρός τήν Ανατολή.

— Βλέπεις μιά τρύπα; Άνοιγε!

(Κατάλαβα ότι περίμενε κάποιες πολιτικές έξελιξεις νά συμβοῦν...).

169. — Γέροντα, τόν γνωρίζατε τόν παπα-Τύχωνα;

— "Αν τόν γνώριζα; Πώς!... αυτός μ' ἔκανε μεγαλόσχημο!!

— Είναι άνακηρυγμένος άγιος; (δ παπα-Τύχων).

— "Όχι. Έγώ τόχω τό συναξάρι έτοιμο, άς περιμένει.

— Γιά τό γέροντα Ίωσήφ τόν ήσυχαστή, λένε και γράφουνε πολλά.

— Τώρα έχει σειρά δ Χατζηγιώργης. Αύτός είχε πολύ!..

170 — Γέροντα, τί συμβαίνει μέ τούς δμοφυλόφιλους; Μερικοί γιατροί λένε ότι γεννιούνται έτσι, ότι είναι δηλαδή θέμα χρωμοσωμάτων, θέμα τής φύσης, άρα είναι άδυνατο αύτοί οι άνθρωποι νά άλλάξουν και έπομένως άδικα τούς ταλαιπωρούν, και ότι δέν έχουν εύθύνη αύτοί.

— Πά! Πά! "Όχι, βρέ παιδί μου, δέν είναι έτσι. Είναι ένα πάθος και αυτό όπως και τά άλλα πάθη.

— Δηλαδή, μπορεῖ νά διορθωθεῖ ένας τέτοιος άνθρωπος;

— Πώς δέν μπορεῖ! Μπορεῖ!... "Αν θέλει και προσπαθήσει μπορεῖ νά κόψει τήν κακιά συνήθεια... Πολύ βοηθάει νά έχει κανείς έναν πραγματικό και καλό φίλο.

— Πώς γίνεται κανείς δμοφυλόφιλος; Φταίει η οἰκογένεια;

— "Αν είναι μικρό παιδάκι πιό άδυνατο, πιό συνεσταλμένο και δέν προσέξουν τίς παρέες του, τότε κανένας άλητης μπορεῖ νά τό στριμώξει μέ τό ζόρι... Ελκεται και αυτό μετά άπό τήν ήδονή και σιγά-σιγά συνηθίζει.

171. — Γέροντα, θέλω νά κάνω μιά δμιλία γιά τή ρόχ μουσική και τά υποσυνείδητα σατανιστικά μηνύματα πού περιέχει.

— Τί υποσυνείδητα; Έδω και φανερά τά λένε και βρίζουν τό Χριστό. Νά τήν κάνεις... "Οπως έγινε σήμερα τό πράγμα, μόνο έκκλησιαστική μουσική είναι νά άκουει κανείς.

172. Κάποτε σέ μιά έπισκεψή μου στό κελλί του ό γέροντας μοῦ πρόσφερε ένα μῆλο μαζί μέ ένα πιάτο και μαχαίρι.

Πήρα τό μῆλο, τό σκούπισα στήν μπλούζα μου και ἀρχισα νά τό τρώω μέ τή φλούδα. Μόλις τό ἀντιλήφθηκε ό γέροντας, μέ μάλωσε.

— "Ε! Γέροντα, μικροί σταν μπαίναμε σέ κανένα περιβόλι, έτσι τρώγαμε τά μῆλα.

— "Άλλο τότε!!!... Τότε δέν υπῆρχε μόλυνση. Σήμερα είναι τά πυρηνικά, είναι και τά χημικά. Νά έδω πιό πάνω είναι μιά άγρια μηλιά. "Έχει μῆλα... άγνά. "Έχουν και κανένα σκουληκάκι, άλλα αύτό δέν πειράζει.

Βλέπεις τοῦ ἀνθρώπου δέν τοῦ ἀρεσαν ὅπως τάχε καμωμένα ή σοφία τοῦ Θεοῦ και πήγε νά τά «διορθώσει». Νά μήν έχουν σκουλήκια τά μῆλα, σου λέει. Δώστου λοιπόν τά ραντίσματα... Ναι, άλλα αύτά είναι δηλητήρια... και τώρα τρώμε ώραϊα στό μάτι μῆλα, άλλα έχουν δηλητήριο... γι' αύτό έχουμε τούς καρκίνους... Ένω τό σκουληκάκι τό καθάριζες μέ τό μαχαίρι και ήταν ὅλα ένταξει... Χώρια πού καταστρέ-

φουν μέ τά φεκάσματα και τά χρήσιμα ἔντομα, ζωύφια, πουλιά κλπ. ...Τώρα τό κατάλαβαν και γυρνᾶν πάλι πίσω... πάλι καλά.

"Αμ τό άλλο μέ τίς ἀγελάδες...! Δώστου όρμόνες νά βγάζουν περισσότερο γάλα οι ἀγελάδες... Βγάζουν μετά πολύ γάλα, δέν μποροῦν νά τό καταναλώσουν,... πέφτει ή τιμή, φωνάζουν... ἀπεργίες, κακό, τό χύνουν στούς δρόμους... Στό τέλος πίνουμε γάλα... όρμονοῦχο. Γιατί, εὐλογημένοι, δέν ἀκολουθείτε τή σειρά τοῦ Θεοῦ; Θά πίναμε καλό, ἀγνό γάλα. Τί νά τό κάνεις τό περισσότερο; Πάει ό ἀνθρωπος νά διορθώσει τό Θεό... Χαζομάρα του.

Φτιάχνει και αύτούς τούς τενεκέδες τούς δορυφόρους, νά γυρνᾶν γύρω ἀπό τή γῆ και φουσκώνει... αἰσθάνεται σπουδαίος!! Αύτό είναι τό ζητούμενο;

Τό ζήτημα είναι νά ἀγιάσουμε! Νά γίνουμε ἐπίγειοι ἄγγελοι και νά πηγαίνουμε μέ τίς «πνευματικές μας φτεροῦγες» ὅχι μόνο ἀπό τό ένα μέρος στό άλλο, άλλα και στόν πραγματικό ούρανό, τόν Παράδεισο... (Γελάει).

Βλέπεις δέ χρειάζονται και πολλά καύσμα. Μ' ένα κομμάτι παξιμάδι ἀνεβαίνει ό ἀνθρωπος μέχρι τόν Παράδεισο... ένω γιά ν' ἀνέβει ό πύραυλος μέχρι τό φεγγάρι θέλει τόνους καύσμα.

173. "Οταν ή τρύπα τοῦ ὅζοντος βρισκόταν πάνω ἀπό τήν 'Ελλάδα και γινόταν πολύς λόγος, γι' αύτό, μέ είχε ἀρπάξει λίγο στό πρόσωπο ό ήλιος. 'Επισκέψηκα τό γέροντα:

— Τί έχεις καὶ κοκκίνησε τό πρόσωπό σου;
— Ή τρύπα τοῦ ὄζοντος γέροντα... Βλέπετε τά «κατάφερε» ό ἄνθρωπος μέ τόν «πολιτισμό» του νά καταστρέψει καὶ τόν ἀέρα.

— (Χαμογέλασε καὶ κούνησε μέ ἐπιδοκιμασία τό κεφάλι του). Στίς πόλεις ό ἀέρας βρωμάει καυσαέρια, τό νερό μολυσμένο, τά τρόφιμα γεμάτα χημικά, συντηρικά, στριμωγμένοι ό ἔνας πάνω στόν ἄλλο... “Ολα αὐτά γίναν γιά νά κάνουν τή ζωή τοῦ ἄνθρωπου... καλύτερη! Γέμισαν οἱ ἄνθρωποι μέ ἄγχος. Πολιτισμός σοῦ λέει... ὀνέσεις...

Κούνησε τό κεφάλι.

Πρέπει νά φροντίζουμε νά ἀπλοποιοῦμε δσο δυνατό περισσότερο τή ζωή μας. Οι πολλές «ἀνέσεις» δυσκολεύουν τή ζωή μας χειρότερα. Λίγα πράγματα... Ἀλλοιώς, θά περάσουμε τή ζωή μας φροντίζοντας ντουβάρια καὶ... πράγματα.

174. "Αν ό ἄνθρωπος ἀγαπήσει τό Θεό, ἀγαπάει καὶ τόν πλησίον καὶ μετά παθαίνει ὑπερχείλιση ἥ καρδιά καὶ ἀγαπάει τά ζῶα, τήν κτίση ὅλη.

175. Βλέπεις τά ζῶα ἔχουν διαισθηση καὶ καταλαβαίνουν ποιός τά πλησιάζει μέ ἀγάπη καὶ ποιός νά τά σκοτώσει. Ό ἄνθρωπος τόχασε αὐτό. Καὶ ἀν τά πλησιάζει κανείς μέ ἀγάπη, δέν τόν πειράζουνε.

— Ἀκόμα καὶ τά ἄγρια ζῶα Γέροντα;
— Ναί, ναί, (μέ ἔμφαση).

— Κι ἀν εἶναι νηστικά;
— Καὶ νηστικά νᾶναι, δέν τόν πειράζουνε (μιλοῦσε μέ τή βεβαιότητα τῆς προσωπικῆς του ἐμπειρίας).

Ἐκτός ἀπό τό σκύλο. Αὐτός πῆρε ἀπό τόν ἄνθρωπο. Ἀπέκτησε ἀστυνομική καχυποφία. Εἴτε γιατρός εἶναι πού πάει νά δεῖ τό ἀφεντικό του, εἴτε παπάς πού πάει τή νύκτα νά τόν μεταλάβει, αὐτός σκέφτεται εἶναι νύκτα, εἶναι ξένος· ἄρα τί θέλει; δώστου γαυγίζει.

Παλιά καὶ τά σαρκοβόρα ζῶα δέν τρώγανε ζωντανά. Τά φόφια τρώγανε. Γιά νά καθαρίζει ὁ τόπος. Νά μήν ύπαρχουν ἀρρώστιες. Βλέπεις ὁ Θεός τάχανε ὅλα μέ σοφία. Καὶ ὁ ἀετός γιατί ἔχει μάτι γερό καὶ μυρουδιά γερή; Γυρνοῦσε ἀπό πάνω. Ἐκοβε βόλτες σάν ἐλικόπτερο καὶ ξετρύπωνε τά φόφια καὶ καθάριζε τόπο. Δέν πειράζαν ζωντανό.

Μετά τήν ΠΤΩΣΗ (τοῦ Ἀδάμ σ.μ.) χάλασε καὶ αὐτωνῶν ὁ λογισμός. Γιατί νά μή φάω σοῦ λέει τό ζωντανό; Βλέπεις, πλησιάζει ὁ λύκος τό κοπάδι καὶ ἔνα τόσο δά σκυλάκι, σάν γατάκι, κούφ, κούφ κάνει, καὶ τό βάζει στά πόδια ὁ λύκος, γιατί ἔχει ἐνοχή.

176. Βλέπεις ἀκόμα καὶ τό φίδι, πού εἶναι κρῦ πρᾶγμα, δέν τό περίμενα. "Ολο τό χειμῶνα, κουλουριασμένο κάτω ἀπό μία πέτρα καὶ μόλις βγει λίγο ὁ ἥλιος βγαίνει καὶ αὐτό νά ζεσταθεῖ, καὶ πάει ὁ ἄλλος νά τοῦ σπάσει τό κεφάλι. Θά σοῦ ἄρεζε ἐσένα νά σοῦ κάνουν αὐτό τό πρᾶγμα; Τούδειξα ἀγάπη καὶ ἄρχισε νά μέ πλησιάζει (τόν κοιτάω μέ ἀπορία). Ναί, ναί βρέ, ἀλήθεια. Εἰδες! Δέν τό περίμενα.

177. Μαζεύονται οι λύκοι τό χειμῶνα σέ καμιά ρεματιά, νηστικοί! Ούρλιάζουν και σηκώνουν φηλά τό κεφάλι. Ούρλιάζουν! Πεινασμένα τά καημένα. Μετά βλέπεις σκορπίζουν. "Αλλος ἀπό δῶ, ἄλλος ἀπό κεὶ τρέχει. Τά πληροφορεῖ βλέπεις ὁ Θεός ποῦ ὑπάρχει κανένα φόφιο, κανένα πλακωμένο. Προνοεῖ. «Πάντα πρός Σέ προσδοκῶσι δοῦναι τήν τροφήν αὐτῶν εἰς εὔκαιρον».

178. Γέροντα, ὑπάρχουν Χριστιανοί πού ἔχουν 45 σπίτια, και ἄλλοι ἀνθρωποι δέν ἔχουν ποῦ νά μείνουν; Ἐπιτρέπεται αὐτό; Νά είναι κάποιος, χριστιανός ὑποτίθεται, τόσο πλούσιος, όταν ὑπάρχει γύρω του τόση φτώχεια; Δέν είναι αὐτό ἀμαρτία; Πόσα ὄλικά ἀγαθά ἐπιτρέπεται νά κατέχουμε;

Γνωρίζω ἐκεὶ στήν Ἀθῆνα ἔνον ἀνθρωπο μεροκαματιάρη, πολύ φτωχό. Εἶχε και 8 παιδάκια. Ζοῦσαν ὅλοι μαζί σέ ἔνα δωμάτιο... παράγκα δηλαδή... «Καλά βρέ χωρᾶτε ἐκεὶ μέσα ὅλοι;» τόν ρωτάω. — «Οταν εἴμαστε ὄρθιοι γέροντα χωρᾶμε, τό πρόβλημα είναι, όταν ξαπλώνουμε... δέ χωρᾶμε ὅλοι μαζί, γι' αὐτό πότε ξαπλώνει ὁ ἔνας πότε ὁ ἄλλος».

Γύριζε ὁ καημένος ἀπό δῶ και ἀπό κεῖ, γιά νά φτιάξει καμιά χαλασμένη σόμπα... νά βρει κάποιο μεροκάματο... προσπαθοῦσε νά ζήσει τήν οἰκογένεια. Ἐνῷ βρισκόταν σ' αὐτή τήν κατάσταση, ξέρεις τί τόν ἀπασχολοῦσε; Βουρκωμένος μοῦ λέει: «Στεναχωρέμαι, γέροντα, γιατί δέν κάνω και καμία ἐλεημοσύνη... ή γυναικα μου ξενοπλένει και βρίσκει εύκαιριες... κα-

μιά γριούλα, κλπ. πού δέν ἔχουν και τούς πλένει κανένα ροῦχο τζάμπα... αὐτή κάνει ἐλεημοσύνες, ἐνῷ ἔγω τίποτα...».

Εἰδες... αὐτός στεναχωριόταν πού δέν ἔχει νά κάνει ἐλεημοσύνη, ἐνῷ ἄλλοι πού ἔχουν... οὕτε τούς περνάει ἀπό τό μυαλό.

"Ηταν και ἔνας γνωστός μου πλούσιος. Εἶχε ἐργοστάσιο και πολλούς ἐργάτες... "Ηθελε νά βοηθήσει... "Εδωσε αὔξηση γενναία στούς ἐργάτες, ἀλλά ἀρχισαν νά τόν πιέζουν οι ἄλλοι ἐργοστασιάρχες... "Ηρθε ἐδῶ και μέρωτησε «Τί νά κάνω;».

Κοίταξε, τοῦ λέω. Θά τούς δίνεις τόν ΙΔΙΟ μισθό πού δίνουν και οι ἄλλοι. Ἐσύ ὅμως θά κοιτάζεις ποιός είναι ἄρρωστος; Νά πληρώσεις τούς γιατρούς, τά φάρμακα, τό νοσοκομείο. Ποιά κοπέλα είναι νά παντρευτεῖ και δέν ἔχουν; Νά τής κάνεις τήν προϊκα, πλυντήρια, κουζίνες, κ.λ.π.... "Ετσι νά παρακολουθεῖς τίς ἀνάγκες τους και νά τούς βοηθᾶς... Γέλασε χαρούμενος ὁ γέροντας.

— Και τούς βοηθοῦσε γέροντα; ρώτησα

— Ναι, ναι, τούς βοηθοῦσε.

— ...και στά παιδιά του γέροντα τί ἔδωσε;

— Κοίταξε, τά παιδιά μου, λέει, θά τά σπουδάσω, ὅσα θέλουν νά σπουδάσουν... τά ἔστειλε και στό ἔξωτερικό γιά μεταπτυχιακό... και μετά τούς ἔδωσε ἀπό ἔνα διαμέρισμα, ἔνα σπίτι..., αὐτό ήταν. "Ολα τά ἄλλα τά ξαναέδινε πίσω στούς ἐργάτες του... Καλά δέν ἔκανε;

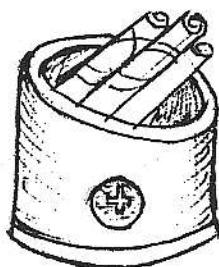
— Ναι, γέροντα, πολύ καλά, είπα θαυμάζοντας τήν ἀρετή αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

— Βλέπεις... ή Χριστιανική ἀγάπη νικάει τό νόμο... ὅχι ότι θά πᾶμε κόντρα στούς νόμους, ἀλλά ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη, είναι ἀχρηστοί οἱ νόμοι.

— Ναι, γέροντα, ἀλλά δέν κάνουν ὅλοι ἔτσι... πόσοι ἔχουν τέτοια αἰσθήματα; Ἐδῶ οἱ ἄλλοι δέ νοιάζονται... ὅχι νά βοηθήσουν, ἀλλά ἀντίθετα καὶ νά τὸν πεθάνουν τὸν ἄλλο... νά μήν ἔσθεντοῦν νά βάλουν ἔνα κάγκελο καὶ ἃς γίνονται ἀτυχῆματα καὶ σκοτώνονται οἱ ἄνθρωποι, ἐνῷ δουλεύουν... καὶ ἂν τραυματίσθει κανένας νά ποῦν καὶ φέματα, γιά νά μήν τοῦ πληρώσουν τὴν ἀσφάλεια...

Κουνοῦσε στεναχωρημένος τό κεφάλι ὁ γέροντας καὶ εἶπε:

— "Ἄν τὰ πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εὐαγγέλιο, θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι... Βέβαια ὁ καλός Θεός θά ξαναφέρει πάλι μετά τό Εὐαγγέλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΠΡΟΣΘΗΚΗ Γ' ΕΚΔΟΣΗΣ

179. Ξέρεις, οἱ δάσκαλοι, οἱ καθηγητές κ.λπ. κινδυνεύουν νά παραμελήσουν τά παιδιά τους. Πάει, ἃς ποῦμε, ἡ δασκάλα, ὁ δάσκαλος στό σχολεῖο καὶ ἔχει τόσα παιδιά νά φροντίσει, τά χαϊδεύει, τά φιλάει, τά συμβουλεύει καὶ ξοδεύει σχεδόν ὅλη τὴν ἀγάπη πού ἔχει μέσα του· ἔτσι ίκανοποιεῖται κατά κάποιο τρόπο, σάν μάννα ἡ σάν πατέρας. Μετά γυρίζει σπίτι κουρασμένος, ξαπλώνει καὶ στόν καναπέ, παίρνει καὶ τὴν ἐφημερίδα. "Ἐρχεται τό δικό του τό παιδάκι, πλησιάζει νά μιλήσει, νά πάρει κανένα χάδι, «ἄσε με τώρα, εἴμαι κουρασμένος» ἀκούει ἡ κανένα ἀδιάφορο χάδι, ἐνῷ διαβάζει τὴν ἐφημερίδα. "Ἔτσι τό καημένο τό παιδί μένει «νηστικό», δέ χορταίνει ἀγάπη.

Οἱ δικαστικοί πάλι ἔχουν ἄλλο... "Ἐκανε τό παιδάκι τους καμιά ζημιά, καμιά ἀταξία... «ἔλα ἐδῶ» λένε αὐστηρά, τί είναι αὐτό πού ἔκανες; δέν ξέρεις ότι ἀπαγορεύεται; γιατί τό ἔκανες; στήνουν δηλαδή ὄλόκληρο δικαστήριο..."

Οἱ στρατιωτικοί πάλι είναι πιό ἀπότομοι. Ἐπειδή ἔχουν νά κάνουν ὅλη τὴν ὥρα μέ στραβόξυλα, στό στρατό, πού δέν ἀκοῦν μέ τό καλό, ἔτσι φέρονται ἀπότο-

μα καί στά μικρά παιδιά τους, καί τούς κολλᾶνε καί κανένα χαστούκι. Δέν είναι ὅμως καλό αύτό.

Καὶ ἐσύ νά τό προσέξεις αύτό, ὅταν κάνεις οἰκογένεια. Νά δίνεις προσοχή στά παιδιά σου, νά τούς μιλᾶς, νά ὀσχολεῖσαι μαζί τους.

180. ...αύτοί πού αύτοκτονοῦν πᾶνε νά ξεφύγουν ἀπό τό μεγάλο φυχικό πόνο πού νοιώθουν. Πέφτουν ὅμως σέ πολύ μεγαλύτερο βάσανο, στά χέρια τοῦ διαβόλου πού τούς βασανίζει ἀνελέητα. Βλέπεις ἔχουν ὑπερηφάνεια. Ἀντί νά κάτσουν νά σκεφτοῦν, μήπως ἔχω φται-
ξει σέ τίποτα, νά ἔξετασουν νά δοῦν τόν ἔαυτό τους τί λάθη ἔκαναν, νά πᾶνε νά μετανοήσουν, νά ἀλλάξουν τακτική, νά πᾶνε νά ἔξομοιογηθοῦν, καί ἔτσι νά ἀνα-
κουφιστοῦν καί νά γλυτώσουν ἀπό τόν πόνο, αύτοί λό-
γω ὑπερηφάνειας, δέ θέλουν νά ταπεινωθοῦν, ὅλα τά στραβά, ὅλα τά λάθη τά βλέπουν στούς ἄλλους καί τόν ἔαυτό τους τόν βγάζουν λάδι... Είναι μεγάλη ἀμαρτία
ἡ αύτοκτονία. Περιφρονοῦν τό δῶρο τοῦ Θεοῦ, τή ζωή πού τούς δόθηκε...

Είναι σάν νά δίνεις σέ κάποιον ἔνα δῶρο καί αύτός νά σοῦ τό πετάει πίσω στά μοῦτρα... Μήπως μπορεῖς νά προσθέσεις μία μέρα στή ζωή σου; ...πῶς τήν καταστρέ-
φεις μετά;

181. ...οἱ Τούρκοι είναι βάρβαρος λαός... Πά, πά.
"Οταν σφάζαν τούς Ἀρμένιους, γιά τρεῖς μέρες, μύριζε
ὅλοκληρη ἡ πόλη σάν σφαγεῖο... Οἱ Ἑλληνες ἥταν

κλεισμένοι στά σπίτια τους, δέν τολμοῦσε νά βγει κα-
νείς στό δρόμο, φωνάζανε, σκοτώνανε..., τρεῖς ὀλόκλη-
ρες μέρες.

— Ποιοί γέροντα; Ὁ Τούρκικος στρατός;

— (μέ έμφαση) "Οχι μόνο ὁ στρατός ἀλλά καί ὁ κό-
σμος, οἱ Τούρκοι καί οἱ γέροι ἀκόμα. Βλέπεις ὁ ἄλλος
πήγαινε καί ἔσφαζε τό γείτονά του, πού εἶχαν ζήσει τό-
σα χρόνια δίπλα-δίπλα... Βάρβαρος λαός... ἔχουν κάνει
πολλά... γι' αύτό θά πληρώσουν, θά λειτουργήσουν οι
πνευματικοί νόμοι, ἔχουν τά κόλυβά τους στό ζωνάρι.

182. ...Οἱ κοντοί ἀνθρωποι συνήθως είναι θυμώδεις.
"Έχουν φυχική δύναμη, ἔχουν μιά δρμή... Νά γιά πα-
ράδειγμα ὁ π. Ν. ὅταν θυμώνει, ἀν μποροῦσε, θά μᾶς
πετοῦσε ὅλους στή θάλασσα, (γέλια) τέτοια δρμή ἔχει
μέσα του.

Αύτό ξέρεις είναι ἐκ Θεοῦ. Τούς δίνει αύτή τήν φυχι-
κή δύναμη, γιά νά μποροῦν νά τά βγάλουν πέρα στή
ζωή, ἐνῶ ἀντίθετα οἱ φηλοί, οἱ σωματώδεις ἔχουν μιά
φυσική πραότητα μέσα τους... Δέν ἀνάβουν εὔκολα· καί
αύτό ἐκ Θεοῦ είναι... γιατί ἀν ἥταν ἄγριοι καί ἀπότο-
μοι, ποιός θά τολμοῦσε νά τούς πλησιάσει; "Ετσι μεγά-
λοι καί σωματώδεις πού είναι καί τώρα τούς
φοβοῦνται, πού νά θυμώσουν κιόλας;

183. ...Οἱ Γάλλοι ἀν τούς πεῖς κάτι ἀμέσως τό δέχο-
νται... ΝΑΙ, ΝΑΙ, σοῦ λένε... Βρέ!! Θαύμαζα, τί καλή
προαίρεση ἔχουν!!! ἀμέσως κατάλαβαν καί δέχτηκαν

τό Χριστό. Τί συμβαίνει ὅμως... μετά ἀπό λίγο τό ξέχασσαν, καὶ δέχτηκαν κάτι καινούργιο καὶ ἀργότερα βρῆκαν κάτι ἄλλο πάλι... ὅλο ἄλλάζουν... Εὔκολα τό δέχονται, εὔκολα τό ξεχνοῦν... Οἱ Γερμανοὶ πάλι εἶναι πολύ κλειστοί... Θά σέ σκάσουν μέχρι νά δεχτοῦν κάτι, μέχρι νά καταλάβουν... ἀλλά ἂν δεχτοῦν τό μήνυμα, τό κρατᾶν, δέν τό ἀφήνουν μετά... Αὐτό εἶναι τό Γερμανικό μυαλό.

184. ...Εἰχα γνωρίσει κάποτε ἔναν ἀνθρώπο πολύ καλό καὶ εὐαίσθητο. Ἀφοῦ νά φαντασθεῖς οὕτε στό μοναστήρι δέν ἐρχόταν νά φιλοξενηθεῖ γιά νά μή δώσει βάρος στούς μοναχούς... Ἡμουν τότε ἀρχοντάρης στή σκήτη τῶν Ἰβήρων, βγαίνω μιά στιγμή στό μπαλκόνι τό μεσημέρι, βλέπω κάποιον κάτω νά ξαπλώνει πάνω στίς πέτρες... Βρέ, λέω, τί κάνει αὐτός ἔκει; ἀνησύχησα. Πῆγα καὶ τόν βρῆκα.

— Τί κάνεις ἐδῶ εὐλογημένε; Γιατί δέν ἐρχεσαι στό μοναστήρι νά φιλοξενηθεῖς;

— "Οχι, ὅχι, καλά εἴμαι ἐδῶ, μή στεναχωριέσαι.

Τόν βίαζα νά ἔρθει καὶ αὐτός δέν ἥθελε. Μοῦ λέει «Ολη νύχτα οἱ πατέρες κάνουν ἀγρυπνία... κουράζονται, νηστεύουν... πᾶνε νά ξεκουραστοῦν λιγάκι τό μεσημέρι, νά πάω ἐγώ νά τούς ἀνησυχήσω; Δέν πάει!»

Είδες καλούς λογισμούς πού ἔκοινε; αὐτό δείχνει φυχική καὶ πνευματική ὑγεία... ἐνῶ ἄλλοι ἐρχονται μέ ἀπαίτηση νά τούς ὑπηρετήσεις καὶ μετά ὅλο κακούς λογισμούς κάνουν... νά σέ κατηγορήσουν κιόλας. Τέλος πάντων. Τελικά τόν ἔπεισα, τόν πῆρα στό μοναστή-

ρι, γνωριστήκαμε καὶ γίναμε φίλοι.

"Ακου νά δεῖς τί ἔκανε αὐτός ὁ ἀνθρώπος. Αὐτός ἀπό μικρός ἔμεινε ὀρφανός, δέ γνώρισε γονεῖς, μεγάλωσε σέ ὀρφανοτροφεῖο. "Οταν μεγάλωσε, διούλευε ἀχθοφόρος στό λιμάνι, στή Θεσσαλονίκη.

Παντρεύτηκε καὶ χάρηκε πολύ. Γιατί βρῆκε τήν οἰκογένεια πού τοῦ ἔλειπε. Τά πεθερικά του τά εἶχε σάν τούς γονεῖς του. Πιάσαν ἔνα σπίτι κοντά στά πεθερικά καὶ τά ἀγαποῦσε πολύ. Ἀφοῦ νά φαντασθεῖς, ὅταν σχολοῦσε ἀπό τή δουλειά, πρῶτα πήγαινε ἀπό τά πεθερικά του, νά τά χαιρετήσει, νά δεῖ ἂν χρειάζονται τίποτα, καὶ μετά πήγαινε σπίτι νά δεῖ τή γυναῖκα του.

"Ηταν καὶ πολύ εὐλαβής. "Ἐλεγε καὶ τήν εὐχή. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με». Κουβαλοῦσε καὶ προσευχόταν.

Τόν στεναχωροῦσε τό θέμα ὅτι τά πεθερικά του δέν πίστευαν. "Ο πεθερός του μάλιστα βλασφημοῦσε καὶ αὐτό τόν πίκραινε πολύ... Παρακαλοῦσε λοιπόν τό Θεό νά μήν τούς πάρει ἀπ' αὐτή τή ζωή πρίν μετανοήσουν... Μέ παρακάλεσε καὶ μένα νά κάνω προσευχή γι' αὐτό τό θέμα.

Μιά φορά λοιπόν ἀρρώστησε ὁ πεθερός του καὶ τόν πῆγαν στό νοσοκομεῖο: Στό ΑΧΕΠΑ. "Ηταν μέρες ἔκει. Μιά μέρα λοιπόν μετά τή δουλειά πῆγε στό νοσοκομεῖο κατευθεῖαν, χωρίς νά περάσει ἀπό τό σπίτι. Ψάχνει γιά τόν πεθερό του, δέν τόν βρίσκει στό δωμάτιο... Ψάχνει ρωτάει... «ποιός, αὐτός; πέθανε,... τόν ἔχουν κάτω στά φυγεῖα, ἔκει πού φυλᾶν τούς νεκρούς» τοῦ λένε.

Τοῦ ἥρθε σάν νά τόν χτύπησε κεραυνός. «Γιατί, Θεέ μου, τόν πῆρες ἀφοῦ δέν ἥταν ἔτοιμος; ἀφοῦ δέν πρόλα-

βε νά μετανοήσει; γιατί, Θεέ μου».

„Αρχισε νά προσεύχεται μέ πόνο, βαθειά. «Τί είναι γιά τό Θεό νά τόν φέρει πίσω; Τίποτα» σκέφτηκε και ἀρχισε νά παρακαλεῖ τό Θεό.

Κατεβαίνει κάτω, φάχνει τό νεκροτομεῖο, τόν βρίσκει παγωμένο, νεκρό. Τόν πιάνει ἀπό τό χέρι. «”Ελα, πᾶμε, τοῦ λέει, πᾶμε σπίτι». Ζωντάνεψε ὁ νεκρός, σηκώθηκε και τόν ἀκολούθησε.

— „Αλήθεια, γέροντα, ἔγινε αὐτό; τόν ρώτησα ἐμβρόντητος.

— „Αλήθεια, βρέ, ἀλήθεια.

— Καὶ ζεῖ αὐτός ὁ ἄνθρωπος ἀκόμα;

— „Οχι, ἔχει πεθάνει τώρα... ἔζησε μερικά χρόνια ἀκόμα, μετανόησε, καλοσύνεψε... ἔγινε ἀρνάκι, και τόν πῆρε ὁ Χριστός στόν Παράδεισο...“

„Ημονυ κατάπληκτος.

— Γίνονται στίς μέρες μας τέτοια πράγματα;... ρώτησα μέ θαυμασμό.

— Εἶδες... και ἦταν λαϊκός. Εἶχε ὅμως πολύ ἀπλότητα!!! και βαθειά πίστη. Δέ λέει ὁ Χριστός, «ὅ πιστεύων εἰς ἐμέ ἂ ἔγω ποιῶ και μείζονα τούτων ποιήσει»; γιατί νά μᾶς φαίνεται παράξενο; Ὁ Χριστός δέν ἀνέστησε νεκρούς; Τό Λάζαρο, τό γιό τῆς χήρας, τήν κόρη τοῦ Ἰασίρου! Οι Ἀπόστολοι δέν ἀνασταῖναν νεκρούς;... Στούς βίους τῶν Ἀγίων δέ διαβάζουμε τόσα και τόσα;

Γιατί μᾶς φαίνεται παράξενο;

185. ... „Οταν πήγαινα μέ τό ἀεροπλάνο στήν Αὐστραλία, ἔρχεται ἡ κοπέλα ἐκεῖ και μᾶς πρόσφερε κα-

ραμέλες. Πήρα μία - θένκ γιου (εὐχαριστῶ) - μοῦ λέει.

Δηλαδή εὐχαριστῶ πού δέχτηκες τήν καραμέλα πού σου πρόσφερα.

«Βρέ, λέω, αύτοί ξεπέρασαν και τόν „Αγιο Ἰσαάκ σέ εύαισθησία και λεπτότητα!»

Μετά, προχωροῦσα μιά μέρα στό δρόμο, βλέπω κόσμο μαζεμένο, πάω νά δῶ... τί είχε γίνει· ἔνα σκυλάκι τό καημένο, τό είχε χτυπήσει ἔνα αὐτοκίνητο και μαζεύτηκε κόσμος γύρω, νά βοηθήσουν, ἄλλος νά πάρει τηλέφωνο, ἄλλος κάτι ἄλλο. Πολύ εύαισθησία και ἐνδιαφέρον. Θαύμασα.

Μετά ἀπό μερικές μέρες, πάλι περπατοῦσα στό δρόμο, βλέπω ἔναν ἄνθρωπο πεσμένο στό πεζοδρόμιο νά βογγάει. Μεροκαματάρης, δούλευε, ἔπεισε ἀπό τή σκάλα και πρέπει νά είχε σπάσει τή μέση του... Κανένας δέν ἐνδιαφερόταν... Περαστικοί, ρίχναν μιά ματιά ἀδιάφορα και φεῦγαν. Θά ἔρθει λέει τό ἀμπιουλανς (ἀσθενόφορο) νά τόν πάρει. Σοῦ λέει, δέν είμαι ἔγω ὑπεύθυνος, θά φροντίσει τό κράτος... „Ασε μήν μπλέξω και μέ τραβᾶν στά δικαστήρια γιά μάρτυρα.

Πήγα νά σκάσω. Πά, πά,!!!... τέτοια ἀδιαφορία γιά τό συνάνθρωπο... Τί πολιτισμό και εὐγένεια μοῦ λένε μετά; Βλέπεις οι Εύρωπαιοι ἔχουν μόνο μία ἐξωτερική εὐγένεια, και αυτή ἐξ ἀνάγκης γιά νά μή σκοτώνονται μεταξύ τους... Κρῦες καρδιές... ἐνῶ οι „Ελληνες ἔχουν φιλότιμο, και ἀς μήν ἔχουμε εὐγένεια.

Και νά δεῖς τί κάνουν μετά!! Πίνουν μπύρες τά Σαββατοκύριακα, μεθάνε, ἀνεβαίνουν μετά στά τζιπάκια μέ τίς καραμπίνες, βγαίνουν στήν ἔρημο γιά κυνήγι... Νά σκοτώσουν κανέναν ἀμπορίτζιναλ (ιθαγενεῖς τῆς

Αύστραλίας πού ζοῦν σέ φυλές στήν έρημο, κάτι σάν τους Ίνδιάνους της Αμερικής).

— Μά, γέροντα, τους ἀνθρώπους σκοτώνουν; ρώτησα μέ αποτροπιασμό.

— Πά, πά!! Ναι, βρέ παιδί μου!! Μετά σου λένε «πολιτισμένοι λαοί». Τί νά πει κανείς... Αύτος είναι ὁ πολιτισμός τους, χωρίς τό Θεό.

186. Ἡταν ἐνας παπάς, ἔκει στήν Αύστραλία, καί κατάλαβα ὅτι δέν είχε φτιάξει «χωνευτήρι» στήν ἐκκλησία του. Μόνο είχε ἔνα νιπτήρα πού ὅδηγούσε τά ἀπόνερα στό δρόμο. Ἔπλενε τά καντήλια καί τά ἄλλα σκεύη τῆς ἐκκλησίας καί τά νερά ἔβγαιναν ἔξω στό δρόμο... Τόν μάλωσα... ὅχι ἔτσι, βρέ παιδί μου, είναι ντροπή, είναι ἀσέβεια, είναι ἀμαρτία.

Νά ἀδιαφοροῦμε γιά τά ἄγια... νά πατιοῦνται στό δρόμο!!!! Πά, πά, πά!!!

Ἀπό κάτι τέτοια «μικρά» φαίνεται ἡ εὐλάβεια... Θά πλύνω τήν καντήλα του σπιτιοῦ μου; Δέ θά πετάξω τά νερά στό νεροχύτη, μαζί μέ τίς βρωμιές. Θά φροντίσω νά κάνω τό σωστό· νά τά μαζέψω κάπου, νά τά ρίξω μετά στό χωνευτήρι μιᾶς ἐκκλησίας, στή θάλασσα. Δέ θά ἀδιαφορήσω. Ἀπό κάτι τέτοιες «μικρές» καί «ἀσήμαντες» λεπτομέρειες ὁ ἀνθρωπος ἀποκτᾶ τή Θεία Χάρη, σάν δῶρο ἀπό τό Θεό.

187. Κάποια φορά πού συζητούσαμε, ἀπόρησα μέ τά πολλά δεινά πού τράβηξαν οἱ Ἀλβανοί, κάτω ἀπό τήν

πιό σκληρή δικτατορία καί τρομοκρατία τοῦ κομμουνιστή Ἐμβέρ χότζα. Μούλεγαν κάτι γνωστοί Βορειοπειρῶτες ὅτι ὁ ἐνας στούς τρεῖς ήταν χαφίες τοῦ καθεστώτος. Φοβόντουσαν οἱ ἀνθρωποι ὅχι μόνο τούς συγγενεῖς ἀλλά καί τά παιδιά τους, γιατί εἶχαν πολλά παραδείγματα πού τά ὀναθρεμμένα μέ τήν κομματική νοστροπία παιδιά «κάρφωσαν» τούς γονεῖς τους καί τούς ἔστειλαν φυλακή γιά πολλά χρόνια. Δέν ὑπῆρχε ἐμπιστοσύνη· ἀκόμα καί οἱ πιό στενές ἀνθρώπινες σχέσεις εἶχαν δηλητηριασθεῖ, εἶχαν καταρρεύσει... Ἡ ἀπαξία τοῦ ἀνθρώπου σέ ὅλη τήν τρομερή κατάντια τῶν προσώπων.

— Πώ, πώ, γέροντα, τί τράβηξε αὐτός ὁ λαός!!!

— Βλέπεις, μοῦ λέει, λειτούργησαν οἱ πνευματικοὶ νόμοι. Αὔτοί σάν λαός ἀρνήθηκαν τό Χριστό. Τούς ἔταξε τότε ὁ Χότζας καί οἱ κομμουνιστές ὅτι, ἀν πᾶνε μέ τό μέρος του, θά γίνουν πλούσιοι καί θά περνοῦν ἀνετα...

Καί αὐτοί τούς ἀκολούθησαν, ἀν καί γνώριζαν ὅτι είναι ἔχθροι τοῦ Χριστοῦ. Ἀρνήθηκαν δηλαδή τό Χριστό για τά ὑλικά πράγματα... Ἔ καί ὁ Χριστός τούς ἀφησε στά χέρια αὐτουνοῦ πού διάλεξαν... Ὁ Χότζας ἔστησε μετά τέτοια τρομοκρατία πού φοβόντουσαν νά ἀναπνέουν ἀκόμα... δαιμονική πονηρία... Τούς ἔβαζε μετά νά δουλεύουν γιά ἔνα κομμάτι φωμί, γιά νά περνοῦν καλά αὐτός καί οἱ δικοί του.

Πήγε καί ἔκλεψε ὅλα τά ἀρχαῖα ἀπ' τά μοναστήρια καί τίς ἐκκλησίες καί τά πουλοῦσε στό ἔξωτερικό καί μάζευε χρήματα... Πόσες παλιές, βυζαντινές εἰκόνες δέν πούλησε;... καί ιερά σκεύη καί ἄλλα... Ἡ κόρη του τώ-

ρα ζει στή Σουηδία στή βίλλα μαζί μέ πόσους ύπηρέτες και γιατρούς.

188. Μιά φορά είχαν πάει κάτι νεαροί, φοιτητές και λίγο μεγαλύτεροι μέ χίππικη νοοτροπία (φρικιά) και ἔλεγαν στό γέροντα δτί, ἐπειδή ἡ κοινωνία ἦταν ὅδικη και δέ συμφωνοῦσαν μέ τούς θεσμούς και τούς νόμους της, είχαν ἀποφασίσει μιά ὅμαδα νά πάνε σε ἕνα ἐγκαταλελειμμένο χωριό, νά φτιάξουν ἐκεῖ μιά «ἰδανική κοινωνία».

— Βρέ, παιδιά, δέ γίνεται αὐτό... τούς ἔλεγε.

Ἐπέμεναν...

— Κάτσε νά δεις... δέ θά χρειαστεῖτε μπακάλη ἐκεῖ; Κάποιος λοιπόν πρέπει νά γίνει μπακάλης, νά κάνει τόν ἔμπορο. Δέ θά ὑπάρχουν κάποιοι ἀλῆτες ἢ ἀπό ἔξω ἢ μέσα ἀπό σᾶς τούς ἵδιους πού θά πειράζουν τούς πιό ἀδύνατους; Τί θά γίνει; Πρέπει νά βρεῖτε ἕνα δυνατό παλικάρι νά τούς βάζει στή θέση τους, νά τούς περιορίζει... Νά λοιπόν και ὁ ἀστυνόμος ἢ ὁ ἀξιωματικός.

Τό κακό βρίσκεται μέσα στήν φυχή τοῦ ἀνθρώπου, στά πάθη του. Ἐμεῖς (οἱ χριστιανοί) χτυπᾶμε τό κακό στή ρίζα του. Χτυπᾶμε τά πάθη μας.

“Αν ὁ ἄνθρωπος ἔχει καθαρισθεῖ ἀπό τά πάθη του (ἀπό τήν κακία πού ἔχει μέσα του) και ἔχει γεμίσει μέ καλοσύνη και ἀγάπη τήν καρδιά του, τότε ξεπερνᾷ και τόν πιό ὅδικο νόμο, και γίνεται παρηγοριά και ἀνακούφιση γιά τούς γύρω του. Ἐνῶ ἂν είναι ἀνάποδος, θά φάξει, θά βρεῖ τρόπο, δτι νόμο και νά βάλεις, νά ἀδικήσει, νά κάνει τό κακό... Οι νόμοι είναι ἕνα φρένο γιά τήν κακία.

189. Τή χρονιά πού εἶχαμε στήν Ἑλλάδα λειψυδρία, και ἡ Ἀθήνα ἀντιμετώπιζε μεγάλο πρόβλημα μέ τό νερό, συζητοῦσαν τότε γιά διάφορες λύσεις.

Σέ μιά συνάντησή μας ὁ γέροντας μοῦ εἶπε:

— Λένε δτι καθαρίζουν τά νερά μέ τό «Βιολογικό καθαρισμό» και μπορεῖς νά τό πιεῖς μετά.

— Ναι, γέροντα, ἔτσι λένε. “Ολα τά ἀπόβλητα τά μαζεύουν και τά καθαρίζουν τελείως, ὅποτε τό νερό νά πινεται.

— Τό πιστεύεις αὐτό, γίνεται;

— Ξέρω ὅτι γέροντα; “Ἔτσι λένε, ποιός μπορεῖ νά είναι σίγουρος, ἀν δέν τούς ξέφυγε κάτι;

— Νά πίνει κανείς τά νερά πού βγαίνουν ἀπό τήν του-αλέτα, νά δίνεις στόν κόσμο νά πιει τέτοιο νερό... ἔκανε μιά ἔκφραση ἀηδίας... “Οχι, βρέ παιδί μου, δέν είναι καλό αὐτό... Καλύτερα νά βγάζουν τό ἀλάτι ἀπό τό θαλασσινό νερό και νά φτιάχνουν ἀπό κει πόσιμο νερό.

190. Στά παιδιά πρέπει νά προσέχουμε πολύ τί τούς λέμε. Γιατί ἔχουν μιά ἀπλότητα και τά πιστεύουν. Είναι και πολλά πού ἔχουν μεγάλο φιλότιμο και παίρνουν τά λόγια τῶν γονιῶν τους κατά γράμμα.

Νά στό χωριό μας ἦταν ἕνα κοριτσάκι τοῦ Δημοτικοῦ πού μέ τό παιχνίδι ξεχάστηκε και τής λύθηκε ἡ κατσίκα πού φύλαγε. Πῆγε σπίτι χωρίς τήν κατσίκα.

Πάνω στά νεῦρα του ὁ γονιός της τῆς λέει:

— Πάνε νά τήν βρεῖς. “Αν δέν τή βρεῖς, καλύτερα νά κρεμαστεῖς παρά νά γυρίσεις πίσω!!

“Ἐφυγε τό καημένο νά πάει νά φάξει... Πέρασαν

ώρες, ἄργησε νά γυρίσει και βγῆκαν νά φάχνουν τό παιδί τώρα.

Τό βρῆκαν πνιγμένο στή ρίζα ἐνός δένδρου!!!!... Τί εἶχε γίνει. "Εφαξε τό καημένο και δέν μπόρεσε νά βρει τήν κατσίκα. Σου λέει, δι πατέρας μοῦ εἰπε: ἀν δέν τή βρῶ νά πάω νά κρεμαστῶ. "Εδεσε τό σχοινί τῆς κατσίκας στό λαιμό του και γύριζε γύρω-γύρω ἀπό τό δένδρο μέχρι πού πνίγηκε... Βλέπεις πῆρε τά λόγια του πατέρα κατά γράμμα... ἀπό τό πολύ φιλότιμο πού εἶχε...

191. Είναι μερικοί γονεῖς πού, ἀν μάθουν ὅτι τό παιδί τους θά γεννηθεῖ μογγολάκι, πᾶνε και τό σκοτώνουν. Κάνουν ἔκτρωση. Λέεις και δέν είναι ἀνθρωπος ἢ δέν ἔχει ψυχή... Λέεις και δέν μπορεῖ νά κερδίσει τόν Παράδεισο... Και ἔρεις τί καλοσύνη ἔχουν τά καημένα. Νά ἔνα πού γνωρίζω κάνει και καλή προσευχή... κάνει και πολλές μετάνοιες... μούσκεμα στόν ίδρωτα γίνεται... τέτοιο φιλότιμο ἔχει.

(Θυμήθηκε κάτι και χαμογέλασε).

Μετά, ὅταν πεινάσει, τρίβει τήν κοιλίτσα του μέ τό χέρι και λέει στήν είκόνα τῆς Παναγίας:

— «Παναγίτσα τώρα πάω φάω, και μετά πάλι ἔρθω προσευχή».

Γέλασε χαρούμενος ὁ γέροντας.

— Μέ κομποσχοίνι, γέροντα, κάνει προσευχή;

— Ναι, και μέ τό κομποσχοίνι... Μετά ξέρεις τί καλοσύνη ἔχει;... Νά μιά φορά τό κορόιδευαν κάτι παιδιά στή γειτονιά και ἔπιασαν νά τό σκουντάνε... σχεδόν τό

δέρναν τό καημένο. Τό βλέπει ὁ πατέρας... ὄρμάει... πιάνει ἔνα παλιόπαιδο και πάνω στό θυμό του ἥταν ἔτοιμος νά τό δείρει.

Μπαίνει στή μέση τό Μογγολάκι πιάνει τά χέρια τοῦ πατέρα νά τόν ἐμποδίσει, τόν κοιτά στά μάτια και τοῦ λέει:

— «ΧΡΙΣΤΟΥΛΗΣ, ΧΡΙΣΤΟΥΛΗΣ» (δηλαδή ἔθελε νά πεῖ ὅτι δέ μᾶς λέει ἔτσι ὁ Χριστός)... Τόν πῆραν μετά τά δάκρυα τόν πατέρα...

Εἶδες ἀγάπη πού εἶχε!!!

Δηλαδή οἱ ἄλλοι... οἱ «ἔξυπνοι», πού κάνουν ἔνα σωρό κακίες είναι καλύτεροι;... Αὐτό τό παιδάκι, λοιπόν, ἔπρεπε νά τό σκοτώσουμε;...

— "Οχι, γέροντα, ἀλλά... νά είναι δύσκολα γιά τούς γονεῖς.

— ΑΥΤΟΣ θά βάλει και τούς γονεῖς του στόν ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ... μέ τήν ὑπομονή, πού θά κάνουν ἔξ αἰτίας του οἱ γονεῖς, θά μποῦν στόν Παράδεισο.

192. Μετά τά τριάντα ὁ ἀνθρωπος ἀρχίζει νά ἀγαπάει τά πάθη του!!!

193. Κάποτε ὁ γέροντας μοῦ διηγήθηκε τήν ἑξῆς χαριτωμένη ἴστορία.

Μιά φορά ἔνας ἀνθρωπος σηκώθηκε πολύ πρωί, σκοτάδι ἀκόμα, νά πάει στή δουλειά του. Στό δρόμο τόν συνάντησε ἔνας χαρτοπαίκτης και σκέφτηκε «πού νά πηγαίνει τέτοια ὥρα; Θά πηγαίνει μᾶλλον νά παι-

ξει κανένα χαρτί σέ κανένα κρυφό μέρος».

Λίγο πιό κάτω τόν συνάντησε ένας Χριστιανός και σκέφτηκε μέσα του «είδες σηκώθηκε πρωί-πρωί, για νά πάει σέ καμιά ήσυχη έκκλησία νά προσευχηθεί, πρίν πάει στή δουλειά του».

Πιό κάτω τόν συνάντησε ένας κλέφτης και σκέφτηκε «Κάπου πάει νά κλέψει τώρα πού είναι βράδυ και κοιμούνται οι άνθρωποι».

Γέλασε δέ γέροντας...

Είδες δέ καθένας κρίνει τά πράγματα ἀνάλογα μέ τήν πνευματική του κατάσταση. "Αν δέ ἄλλος ἔχει χαλασμένο λογισμό, καί τήν «μηχανή» του είναι χαλασμένη, καί «χρυσάφι» νά βάλεις μέσα... αύτός θά τό κάνει «χρυσές σφαίρες» γιά νά σκοτώνει.

... (σιωπή)

Πά! Πά! Ή πιό μεγάλη ἀρρώστια στόν άνθρωπο είναι δέ χαλασμένος λογισμός του... Μεγάλη ἀρρώστια δέ λογισμός!!!!...

194. Μιά φορά συζητούσαμε μέ ένα φίλο γιά τούς πολιτικούς πού μάς κυβερνοῦν και μοῦ είπε:

— Εμένα μοῦ ἀρέσει αύτός δέ πολιτικός, γιατί είναι πονηρός, και θά μπορεῖ νά «τουμπάρει» τούς Τούρκους και νά βοηθήσει τήν Έλλάδα.

— Βρέ, τοῦ λέω, δέ πονηρός άνθρωπος δέν ἐνδιαφέρεται γιά τήν πατρίδα, γιά τό κοινό καλό· αύτός θά κάνει πονηρίες, γιά νά κλέβει τό χράτος και νά περνάει αύτός καλά. Ο Πρωθυπουργός θά ἔπρεπε νά είναι "Αγιος!"

— "Ε! τόν "Αγιο δλοι τόν «ρίχνουνε», και ἔτσι θά χά-

νει και τή Έλλάδα.

— Βρέ, οι "Αγιοι δέν είναι χαζοί, τό ἀντίθετο μάλιστα... ἔχουν πολλή διάκριση, καταλαβαίνουν τούς ἀνθρώπους ἀπό χιλιόμετρα μακριά, προβλέπουν τίς κακοτοπιές και τίς ἀποφεύγουν και ἔτσι ὠφελοῦν τό σύνολο, τήν Πατρίδα.

.....
Εἴπαμε και ἄλλα πολλά, ἄλλα δέ συμφωνήσαμε. "Εμεινε ό καθένας στίς ἀπόφεις του. Εμένα ὅμως μοῦ δημιουργήθηκε κάποιος «δισταγμός» μέσα μου.

Μετά ἀπό ένα μῆνα περίπου πῆγα νά δῶ τό γέροντα. Συζητήσαμε διάφορα πού μέ ἀπασχολοῦσαν και ἐτοιμαζόμουν νά φύγω. Τότε δέ π. Παΐσιος ἔτσι «ξεκάρφωτα» χωρίς καμία σύνδεση μέ τίς προηγούμενες συζητήσεις μου, γυρνᾶ και μοῦ λέει χαμογελώντας.

— "Ο «ἀρχηγός» τής Έλλάδας πρέπει νά είναι "Αγιος.

Γύρισα και τόν κοίταξα μέ ἀπορία και θαυμασμό, γιατί ηρθε στή μνήμη μου ή διαφωνία μέ τό φίλο μου.

"Ο γέροντας χαμογελώντας συνέχισε.

— ...γιατί τόν πονηρό άνθρωπο τόν καταλαβαίνει ή ένας ἄλλος πονηρός ή ένας "Αγιος. ... "Ετσι ένας "Αγιος, μέ καλό τρόπο, χωρίς νά κάνει κακό, φυλάγεται και γλιτώνει και ἐμᾶς ὅλους ἀπό τίς παγίδες... "Ετσι, καλό είναι νά θέλουμε ἀπό τούς ἀρχοντές μας νά είναι ἄγιοι... ὅχι πονηροί, ἀλλά ἄγιοι... αύτό είναι πολύ καλό.

’Αποφθέγματα τοῦ Γέροντα Παΐσιου

1. ...”Εξυπνος ἄνθρωπος εἶναι δὲ καθαρισμένος ἀπό τά πάθη του ἄνθρωπος...
 2. Προσπαθήστε νά κόψετε τά πάθη καί τά ἐλαττώματά σας, ἀπό τά δύοια εἶναι γεμάτη ἡ καρδιά μας. “Ολα τά θηρία του κόσμου εἶναι μέσα σ’ αὐτήν. Νά προσπαθοῦμε κάθε μέρα νά καθαρίζουμε τήν καρδιά μας ἀπ’ αὐτά.
 3. ...”Η καρδιά καθαρίζει μέ δάκρυα καί ἀναστεναγμούς. ”Ενας ἀναστεναγμός μέ πόνο ψυχῆς ἰσοδυναμεῖ μέ δύο κουβάδες δάκρυα...
 4. ...”Ο Θεός παρακολουθεῖ τήν καρδιά μας καί ἐλέγχει τό περιεχόμενό της. Νά ἔχεταί συνεχῶς τόν ἑαυτό μας, νά μετανοοῦμε γιά τό παρελθόν καί νά φοβόμαστε τίς ἀδυναμίες μας. Νά μή χάνουμε ὅμως τήν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μας.
 5. ...”Νά ἀγωνιζόμαστε μέ δλες μας τίς δυνάμεις γιά νά κερδίσουμε τόν Παράδεισο. Εἶναι πολύ στενή ἡ πύλη καί μήν ἀκοῦτε αὐτούς πού σᾶς λένε δτὶ δλοι Θάσοις. Αὐτό εἶναι παγίδα του σατανᾶ γιά νά μήν ἀγωνιζόμαστε...
 6. Ρίξτε τό μεγαλύτερο βάρος τοῦ ἀγῶνα σας στήν Προσευχή, γιατί αὐτή μᾶς κρατεῖ σέ ἐπαφή μέ τό Θεό καί ἡ ἐπαφή αὐτή πρέπει νά εἶναι συνεχής.
 7. ...”ἡ προσευχή εἶναι τό δεξιγόνο τῆς ψυχῆς...
 8. ...”ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς βοηθάει πολύ στήν προσευχή. Θερμιάνει τήν ψυχή καί μεταφέρει τόν προσευχόμενο σ’ ἔναν πνευματικό χῶρο.
 9. ...”ὅταν ἡ προσευχή ἀτονεῖ, προδίδει πνευματική Ἑηρασία καί χλιαρότητα. ”Ἐναντίον αὐτῶν νά χρησιμο-
- ποιοῦμε σύντομες προσευχές καί κυρίως τήν εὐχή τοῦ Ἰησοῦ.
10. ”Ἐκεῖνος πού ἀγωνίζεται πολύ καιρό καί δέν βλέπει πνευματική πρόοδο, ἔχει ὑπερηφάνεια καί ἐγωισμό. Πνευματική πρόοδος ὑπάρχει ἐκεῖ πού ὑπάρχει πολλή ταπείνωση...
 11. ...”Η πνευματική μας πρόοδος ἔξαρτᾶται ἀπό ἐμας. Τό ἴδιο καί ἡ σωτηρία μας. Κανεὶς ἄλλος ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά μᾶς σώσει.
 12. ”Οταν κρίνουμε τά σφάλματα τῶν ἄλλων, τότε ἡ ψυχική μας δραση δέν ἔχει καθαρίσει.
 13. Ποτέ νά μήν κατακρίνουμε. ”Οταν βλέπουμε κάπιον νά πέφτει στήν ἀμαρτία, νά κλαῖμε καί νά παρακαλοῦμε τό Θεό νά τόν συγχωρέσει...
 14. ...”ὅταν μᾶς κυριεύει ὁ ἐγωισμός, μικρό θέμα μεγάλος καυγάς...
 15. ...”Ολοι μας μικροί καί μεγάλοι ἔχουμε πολύ ἐγωισμό καί δέ δεχόμαστε ὑπόδειξη καί παρατήρηση. ”Ολα τά γνωρίζουμε, εἴμεθα δλοι σοφοί.
 16. ”Ἐκεῖνος πού δοηθεῖ τόν πλησίον του, λαμδάνει βοήθεια ἀπό τό Θεό. ”Ἐκεῖνος πού κατηγορεῖ τόν συνάθρωπό του μέ φθόνο καί κακία, ἔχει κατήγορό του τό Θεό.
 17. Ποιός ἔνδιαφέρεται σήμερον γιά τόν ἄλλο; κανείς. ”Ολοι γιά τόν ἑαυτό μας, γιά τόν ἄλλο τίποτα, γι’ αὐτό Θά δώσουμε λόγο. Γιατί ὁ Θεός πού εἶναι δλος ἀγάπη δέ Θά μᾶς συγχωρέσει αὐτή τήν ἀδιαφορία μας, γιά τόν πλησίον μας.
 18. ”Ο Πανάγαθος Θεός, ὁ στοργικός Πατέρας μας, μᾶς δίνει πλούσια τά ἀγαθά Του νά τά μοιραζόμαστε μ’ ἐκείνους πού ἔχουν ἀνάγκη, ἀλλά ἐμεῖς τά κρατᾶμε δλα

γιά τόν έαυτό μας. Αύτό δέ θά μᾶς τό συγχωρέσει ὁ Θεός. Θά δώσουμε λόγο γιά τήν ἀπονιά καί τήν σκληροκαρδία μας.

19. Ὁ Θεός ἐπιτρέπει στόν ἄνθρωπο διάφορες δοκιμασίες, ἀσθένειες, ζημιές καί ἄλλα, καί ἀπό τούς γύρω μας ἄνθρωπους συκοφαντίες, ὕδρεις, ἀδικίες· κι ἐμεῖς πρέπει νά τά δεχόμαστε μέ ύπομονή, χωρίς στενοχώρια, σάν εὐλογία. "Οταν κάποιος μᾶς ἀδικεῖ, πρέπει νά χαιρόμαστε καί νά θεωροῦμε αὐτόν πού μᾶς ἀδίκησε μεγάλον ευεργέτη, διότι γίνεται αἰτία ἀποταμεύσεώς μας στήν ἄλλη ζωή.

20. ...ὁ Θεός μᾶς δίνει πολλές εὐκαιρίες γιά νά κερδίσουμε τόν Παράδεισο, ἀλλ' ἐμεῖς τίς εὐκαιρίες δέν τίς δεχόμαστε ὅλες, τίς διώχνουμε.

21. Μήν εἶχουμε ἐμπιστοσύνη στόν έαυτό μας. 'Η αὐτοπεοίθηση εἶναι μέγα ἐμπόδιο στή Θεία Χάρη. 'Ἐμπιστοσύνη ἀπόλυτη νά εἶχουμε μόνο στό Θεό. "Οταν ἐμεῖς ἀναθέτουμε τά πάντα σ' Αὐτόν, ὁ Θεός ὑποχρεώνεται νά μᾶς βοηθήσει...

22. ...Δῶστε ἔξ ὀλοκλήρου τήν καρδιά σας στό Θεό, ὅχι στόν κόσμο. 'Εκεῖνος πού ἔχει δώσει τήν καρδιά του στόν κόσμο, εἶναι ἔχθρός του Θεοῦ...

23. ...ὅ ἄνθρωπος πού κινεῖται ἀπό τό συμφέρον του μόνο, εἶναι ἄχρηστος ἄνθρωπος.

24. ...Νά ζεῖτε σέ διαιρκή δοξολογία καί εὐχαριστία πρός τό Θεό, διότι ἡ μεγαλύτερη ἀμαρτία εἶναι ἡ ἀχροιστία καί ὁ χειροτερος ἀμαρτωλός ὁ ἀχάριστος.

25. ...ὅ χρόνος μᾶς ἐδόθη ἀπό τό Θεό, γιά νά κάνουμε καλή χρήση αὐτοῦ, ἀγωνιζόμενοι συνεχῶς γιά τή σωτηρία τῆς ψυχῆς μας...

«ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ»

"Αν ἀνατρέξει κανείς στή σύγχρονη ιστορία, θά διαπιστώσει ὅτι οἱ βόρειοι γείτονές μας πάντοτε ἐποφθαλμοῦσαν τήν ἀρπαγή τῆς Μακεδονίας, γιά νά ἀποκτήσουν διέξοδο στό Αιγαίο πέλαγος καί τή Μεσόγειο θάλασσα γενικότερα.

'Οργάνωσαν λοιπόν, ἔδω καί δεκαετίες, μία προσπάθεια ἀλλοιώσης τῆς ιστορίας, γιά νά ἀποκτήσουν μέ τόν τρόπο αὐτό «δικαιώματα» πάνω στή Μακεδονία. Γιά τό σκοπό αὐτό «πέρασαν» πολλά ἀλλοιωμένα κείμενα σέ ἐγκυλοπαίδειες, καί ἄλλα συγγράμματα τοῦ ἔξωτεροῦ σέ καιρούς ἀνυποφίαστους.

Στίς μέρες μας, ἐπειδή τά συμφέροντα τῶν σημερινῶν ἵσχυρῶν συμπίπτουν μέ αὐτές τίς ἐπιδιώξεις, ξέσπασε μία ἀνοιχτή ἀμφισβήτηση τῆς Ἑλληνικότητας τῆς Μακεδονίας. Λένε, οὕτε λίγο οὕτε πολύ, ὅτι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἦταν δικός τους, Σλάβος δηλαδή, καί ἄρα ἡ Μακεδονία ἀνήκει σ' αὐτούς καί ὅχι στούς "Ἑλληνες. Αἰχμή τοῦ δόρατος αὐτοῦ εἶναι τό κρατίδιο τῶν Σκοπίων, πού θέλει νά κάνει πρωτεύουσά του τή Θεσσαλονίκη καί πού ἔδω καί κάποιες δεκαετίες, ἀκόμα καί σήμερα διδάσκει στά σχολεῖα του αὐτήν τή διαστρεβλωμένη «ιστορία», φανατίζοντας ἔτσι τούς ὑπηκόους του.

Βέβαια δόποιοσδήποτε μορφωμένος ἄνθρωπος ξέρει τήν ἀλήθεια. Οι Σλάβοι ἐμφανίστηκαν στά βαλκάνια ἐπί Βυζαντίου. Δηλαδή πολλούς αἰώνες (περίπου 1.000 χρόνια μετά τό Μέγα Ἀλέξανδρο. Ἡ γλώσσα πού μιλοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Μακεδόνες εἶναι ἡ Ἑλληνική, ὥπως μαρτυροῦν οἱ δεκάδες ἐπιγραφές καί τά ἀρχαῖα μνημεῖα. Ἡ θρησκεία καί ὁ πολιτισμός τους ἦταν ὅλοι-

δια μέ τῶν ὑπόλοιπων Ἐλλήνων.

Τήν Ἑλληνική γλῶσσα καὶ τὸν Ἑλληνικό πολιτισμό διέδωσε ἐξ ἄλλου ὁ Ἀλέξανδρος στὶς χῶρες τῆς Ἀνατολῆς, μέχρι τῆς μακρινῆς Ἰνδίας, μέχρι τὴν Αἴγυπτο.

Οἱ Μακεδόνες ἦταν Ἐλληνες καὶ αὐτό πίστευαν γιά τὸν ἑαυτό τους. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι λαοί (Πέρσες, Ἐβραῖοι, Αἰγύπτιοι κ.λ.π.) δέν τοὺς ξεχώριζαν ἀπὸ τοὺς Ἐλληνες. Ὁνόμαζαν τὸ Μέγα Ἀλέξανδρο «βασιλέα τῶν Ἐλλήνων». Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν ἥρθε νά πρωτοκηρύξει τὸ χριστιανισμό, στοὺς Φιλίππους, στὴ Θεσσαλονίκη, στὴ Βέροια στά ἑλληνικά κήρυξε καὶ στά ἑλληνικά ἔγραψε τίς δύο «πρός Θεσσαλονίκεις» ἐπιστολές του, καὶ τὴν «πρός Φιλιππησίους».

Ἄλλα πάντοτε ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού προτιμοῦν τά συμφέροντά τους ἀπό τὴν ἀλήθεια, πού προτιμοῦν νά ὑπηρετοῦν τοὺς πλούσιους καὶ τοὺς ἴσχυρούς (πού κρύβονται πίσω ἀπό τοὺς Σκοπιανούς) παρά νά ὑπερασπίζονται τοὺς ἀδικημένους. Ἔτσι προσπαθοῦν νά κλέφουν πρῶτα τὴν ιστορία μας, γιά νά διεκδικήσουν ἀργότερα καὶ τά χώματα τῆς πατρίδας μας.

Ο γέροντας Παΐσιος ἀντέδρασε σέ αὐτήν τὴν κατάσταση. Μιλοῦσε σέ ἄνθρωπους καὶ προσπαθοῦσε νά ξυπνήσει τὶς κοιμισμένες συνειδήσεις. Στήριζε ἡθικά ὅσους προσπαθοῦσαν νά ἀντιδράσουν. Εἶχε κρεμάσει στὸν τοῖχο του, στό ἀρχονταρίκι του, ἔνα κορνιζαρισμένο πίνακα πού εἶχε διάφορα ἀποσπάσματα ἀπό τὴν Ἀγία Γραφή (τόσο ἀπό τὴν Παλαιά ὅσο καὶ ἀπό τὴν Καινή Διαθήκη) πού ἀποδείκνυαν τὴν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας.

Αὐτά τά κείμενα, ὅχι μόνο ἔχουν γραφτεῖ πάνω ἀπό δύο χιλιάδες χρόνια πρὶν ξεσπάσει τὸ σκάνδαλο, ἀλλὰ οἱ συγγραφεῖς ἦταν Ἐβραῖοι, δέν ἦταν Ἐλληνες. Καὶ πάνω ἀπό ὅλα φυσικά, αὐτά τά κείμενα γράφτηκαν ἀπό

προφῆτες· εἶναι δηλαδή ΘΕΟΙΝΕΥΣΤΑ καὶ ὁ Θεός δέν φεύδεται ὅπως οἱ ἄνθρωποι.

Ἐλεγε ὁ γέροντας «**II** καλύτερη ἀπόδειξη γιά τὴν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας είναι ἡ Ἀγία Γραφή». Μάλιστα, ὅταν κάποιος ἔγραψε ἔνα βιβλίο γιά αὐτό τὸ θέμα (μέ πολλές ἀρχαιολογικές ἀποδείξεις), καὶ τοῦ τό ἔδειξε, χάρηκε καὶ τοῦ συνέθεσε ἔνα ποίημα, γιά νά το βάλει στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου μέ τὸ ὄνομά του. Είπε μάλιστα ὅτι τὸ βιβλίο αὐτό θά πρέπει νά μοιραστεῖ στά σχολεῖα.

Καὶ σ' αὐτή τὴν περίπτωση καὶ σέ ἄλλες, ὁ γέροντας μέ τό παράδειγμά του καὶ τὰ λόγια του μᾶς ἔδειχνε ότι πρέπει πάντοτε νά ἀγωνιζόμαστε καὶ νά ὑπερασπίζουμε τὴν ἀλήθεια καὶ τό δίκαιο.

Στή συνέχεια παραθέτουμε μερικά ἀπό τά χωρία πού εἶχε ὁ γέροντας κρεμασμένα στὸν τοῖχο του.

Ο Θεός ἀποκαλύπτει στὸν προφήτη Δανιήλ τή μελλοντική καταστροφή τῶν βασιλείων τῶν Μήδων καὶ τῶν Περσῶν ἀπό τό βασιλέα τῶν Ἐλλήνων Μέγα Ἀλέξανδρο. Κοίτα τό βιβλίο τοῦ προφήτη Δανιήλ. Κεφάλαιον Η στίχοι 1-22. «**Oταν ὁ Ἀγγελος ἐξήγησε τὴν ὄραση στὸν προφήτη εἰπε ὅτι τό κριάρι συμβολίζει τό βασιλέα τῶν Μήδων καὶ Περσῶν καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν (Μ. Ἀλέξανδρος) βασιλεύς Ἐλλήνων.**» κεφ. Η' στ. 21.

Στό ἴδιο θέμα, ἀκόμα πιό ξεκάθαρα ἀναφέρεται ἄλλο βιβλίο τῆς Π. Διαθήκης τό ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α'. Στό κεφάλαιο Α στίχοι 1-10. Λέει τοὺς βασιλεῖς μέ τό ὄνομα τους «καὶ ἐγένετο μετά τό πατάξαι **Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τὸν Μακεδόνα**, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς γῆς Χεττειείμ, καὶ ἐπάταξε τόν Δαρείον βασιλέα Περσῶν καὶ Μήδων καὶ ἐβασιλεύσεν ἀντ' αὐτοῦ πρότερος ἐπί τὴν Ἐλλάδα» (Μακκαβαίων Α κεφ. 1 στίχ. 1).

Μετά τόν θάνατο τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, τό τεράστιο κράτος του μοιράσθηκε σέ τέσσερα κομμάτια ἀπό τούς διαδόχους του, ὅπως εἶχε προφητεύσει ὁ Δανιήλ. Σέ ἔνα ἀπό αὐτά βασίλευσε ὁ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανῆς (Δυναστεία Σελευκιδῶν) πού προσπάθησε νά ἐπιβάλει στούς Ίουδαιούς τόν Ἑλληνικό τρόπο ζωῆς καί νά ἀντικαταστήσει τή λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ μέ τήν πλάνη τῶν δώδεκα «θεῶν» τοῦ Ὀλύμπου, πού πίστευαν οἱ ἀρχαῖοι Ἐλληνες. Ἐναντίον αὐτοῦ ἐπαναστάτησαν οἱ Μακκαβαῖοι.

Λέει λοιπόν «καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν ρίζα ἀμαρτωλός Ἀντίοχος Ἐπιφανῆς, υἱός Ἀντιόχου βασιλέως, ὃς ἦν δομηρος ἐν τῇ Ρώμῃ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει ἑκατοστῷ καὶ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ βασιλείας Ἐλλήνων» (Μακκαβαίων Α', κεφ. 1 στίχ. 10).

«Υπάρχουν καὶ ἄλλα χωρία. Αὐτά ὅμως φτάνουν. Η θεόπνευστη Παλαιά Διαθήκη, γραμμένη ἀπό τούς Ἐβραίους προφῆτες ὀνομάζει α) τό Μέγα Ἀλέξανδρο βασιλέα Ἐλλήνων β) τή βασιλεία τῶν διαδόχων του «βασιλεία Ἐλλήνων».

Στή Μέση Ἀνατολή, (σημερινή Συρία, Ἰράκ, Ἰορδανία, Ἰσραὴλ, Λίγυπτο) ὑπάρχουν ἑκατοντάδες μνημεῖα, ὅχι μόνο ἐπιγραφές, τάφοι, ναοί ἀλλά ἐρείπια ὀλόκληρων Ἐλληνικῶν πόλεων, ἀπό τήν ἐποχή τῆς βασιλείας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων του. Δέν ὑπάρχει ὅχι μόνο ιστορικός ἀλλά καὶ ἀνθρωπος μέ κάπως εὐρεῖα μόρφωση, πού νά μή γνωρίζει αὐτή τήν ἀλήθεια.

Ἄλλα σήμερα, στήν ἐποχή μας «ἀκριβαίνουν τά ὑλικά καὶ φτηναίνουν οἱ ἀνθρωποι» ὅπως ἔλεγε ὁ γέροντας. Τό φέμα προσπαθεῖ νά σκεπάσει τήν ἀλήθεια, καὶ τό σκοτάδι τό φῶς. «Ομως... ὅσο καὶ ἀν πρός καιρόν φαίνεται ὅτι τό κατορθώνει, στό τέλος θά λάμψει ἡ ἀλήθεια. Γιατί τήν ἀλήθεια τήν ἀγαπᾶ ὁ Θεός καὶ τό φέμα ὁ Διάβολος· πού

είναι «ὁ πατήρ τοῦ φεύδους», ὅπως τόν ὄνόμασε ὁ Χριστός.

Οι σημερινοὶ διεκδικητές τής ιστορίας τής Μακεδονίας (κρατίδιο Σκοπίων, F.Y.P.O.M.) δέ μιλοῦν Ἑλληνικά, δέν ἔχουν Ἑλληνικά. Όνόματα, οὔτε οἱ ἀνθρωποι οὔτε οἱ πόλεις, τά χωριά ἡ οἱ τοποθεσίες τους. Ἡ γλώσσα τους είναι ἔνα συνονθύλευμα ἀπό διάφορες Σλαβικές γλώσσες (Βουλγαρικά - Γιουγκοσλαβικά κ.λ.π.).

Ἀντίθετα μέσα στό Εὐαγγέλιο, γραμμένο πολλούς αἰώνες πρίν ἐμφανιστοῦν οἱ Σλάβοι στήν ιστορία, ὑπάρχουν ὄνόματα πόλεων στήν περιοχή τής Μακεδονίας Ἑλληνικά. Νά μερικά ἀρχαῖα Ἑλληνικά ὄνόματα πόλεων πού διατηροῦνται μέχρι σήμερα: Θεσσαλονίκη, Βέροια, Θέρμη, Πέλλα, Ἀπολλωνία, κ.λ.π..

Στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων διαβάζουμε: «Διοδεύσαντες δέ τήν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν ἥλθον εἰς Θεσσαλονίκην...» (κεφ. ΙΖ στίχ. 1), λίγο πάρα κάτω «Ως δέ ἔγνωσαν οἱ ἀπό τής Θεσσαλονίκης Ίουδαιοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγέλη ὑπό τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ...» (κεφ. ΙΖ στ. 13) ἀλλοῦ πάλι «καὶ ὅραμα διά τῆς νυκτός ὥφθη τῷ Παύλῳ ἀνήρ τις ἦν Μακεδών ἐστώς, παρακαλῶν αὐτόν καὶ λέγων διαβάζεις εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἥμιν» (κεφ. ΙΣΤ στίχ. 9).

Ἀντίθετα δέν ὑπάρχει οὔτε μία ἐπιγραφή στήν λεγόμενη Μακεδονική γλώσσα. Δέν ἔχουν νά ἐπιδείξουν κανένα ἀρχαιολογικό εὑρημα. Τίποτα... «Ολα μαρτυροῦν τήν Ἑλληνικότητα τής περιοχῆς...» Υπάρχουν στήν περιοχή Ἐκκλησίες μέ τοιχογραφίες καὶ εἰκόνες μέ Ἑλληνικά γράμματα, πρᾶγμα πού δείχνει τή συνεχή Ἑλληνική παρουσία μέχρι τά σημερινά χρόνια.

Ο Στάλιν (πρίν τήν Γιάλτα) ηθελε διέξοδο στό Αἴγαο. Πίστευε ὅτι τά ἔθνη κατασκευάζονται.

Αὐτός ἀποφάσισε νά κατασκευάσει ἔνα «Μακεδονικό»

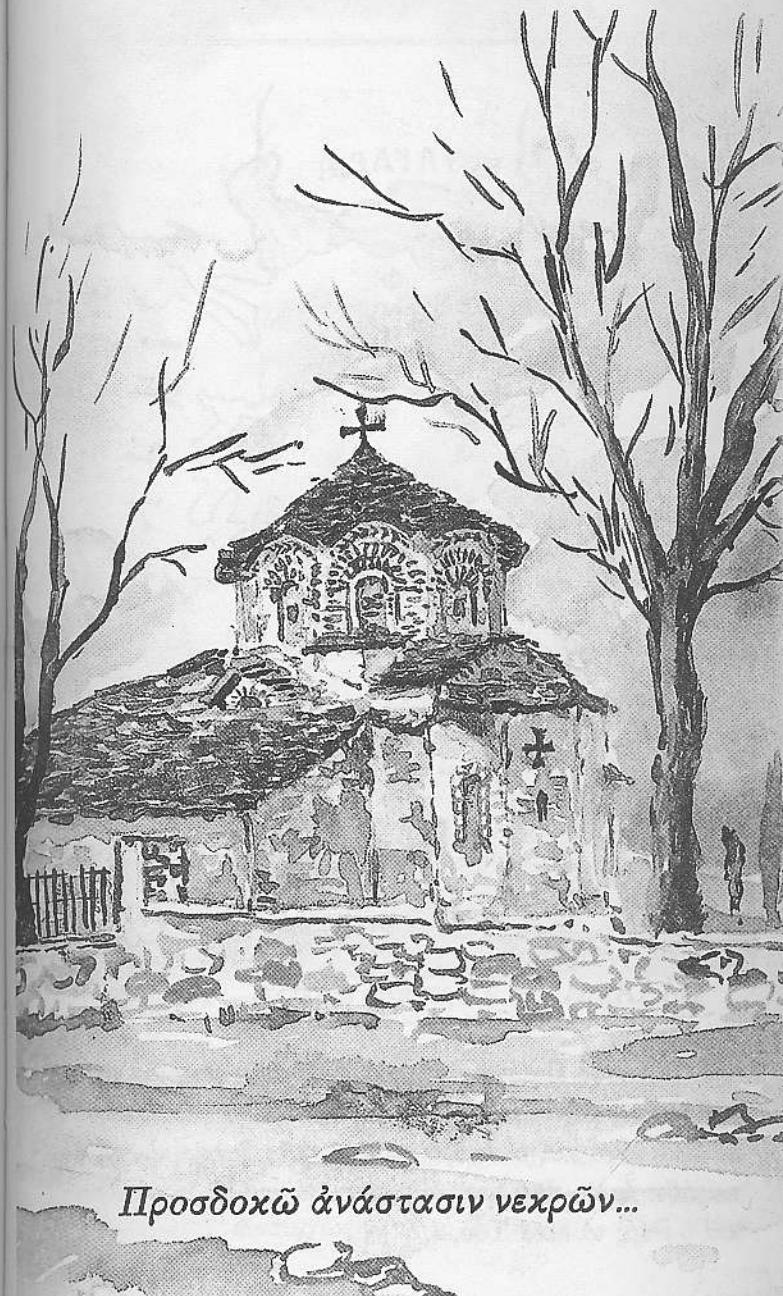
έθνος, γιά νά δημιουργήσει έρείσματα καί νά ἀπαιτήσει διέξοδο στό Αἰγαϊο. Οι Βούλγαροι τόν βοήθησαν σ' αὐτή τήν κατασκευή (Δημητρώφ, Γ' Κομμουνιστική Διεθνής): ἀργότερα πῆρε τή σκυτάλη ὁ Τίτο (Γιουγκο-σλαβία).

Ο Τίτο διέταξε νά δημιουργηθεὶ ἡ γραπτή γλῶσσα τῶν «Μακεδόνων» τῶν Σκοπίων. Λίγες δεκαετίες μόνο (40-50 χρόνια) εἶναι πού αὐτή ἡ γλῶσσα συστηματοποιήθηκε, διαμορφώθηκε, ἀπέκτησε γραμματική καί συντακτικό, μέσα σέ κάποια γραφεῖα.

Σήμερα, μετά τούς κομμουνιστές, τή σκυτάλη τῆς προπαγάνδας τήν ἔχουν πάρει οἱ σημερινοὶ Ἰσχυροί. Σκέφτηκαν νά χρησιμοποιήσουν αὐτό τό κρατίδιο γιά τά δικά τους συμφέροντα πιά. Θέλουν νά ἀλλάξουν τά σύνορα στά Βαλκάνια εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδας καί τῆς ὁρθοδοξίας. «Δέν πειράζει ὅμως, ἔχουν οἱ ἄνθρωποι τά σχέδιά τους, ἔχει καί ὁ Θεός τά δικά Του» ὅπως ἔλεγε καί ὁ γέροντας Πατσιος.

Μοῦ λέει ὁ λογισμός ὅτι μέσα σ' αὐτή τήν ἀνακατωσού-ρα πού πᾶνε νά κάνουν θά στρέψει ὁ Θεός τά πράγματα ἔτσι, ὥστε νά ὁδηγήσει τά πράγματα ἐκεὶ πού Αὔτος θέλει, ὅπως ἔχει προφητεύσει ὁ γέροντας. «Καί τήν Κωνσταντινούπολη θά τήν πάρουμε... Θά μᾶς τή δώσουν δηλαδή... ὅχι ἀπό καλοσύνη ἢ ἀπό δικαιοσύνη. "Οχι... ἀλλά θά οίκονομήσει ὁ Θεός νά ἔρθουν ἔτσι τά συμφέροντα τῶν μεγάλων, ὥστε νά τούς βολεύει νά ἔχουμε ἐμεῖς τήν Πόλη".

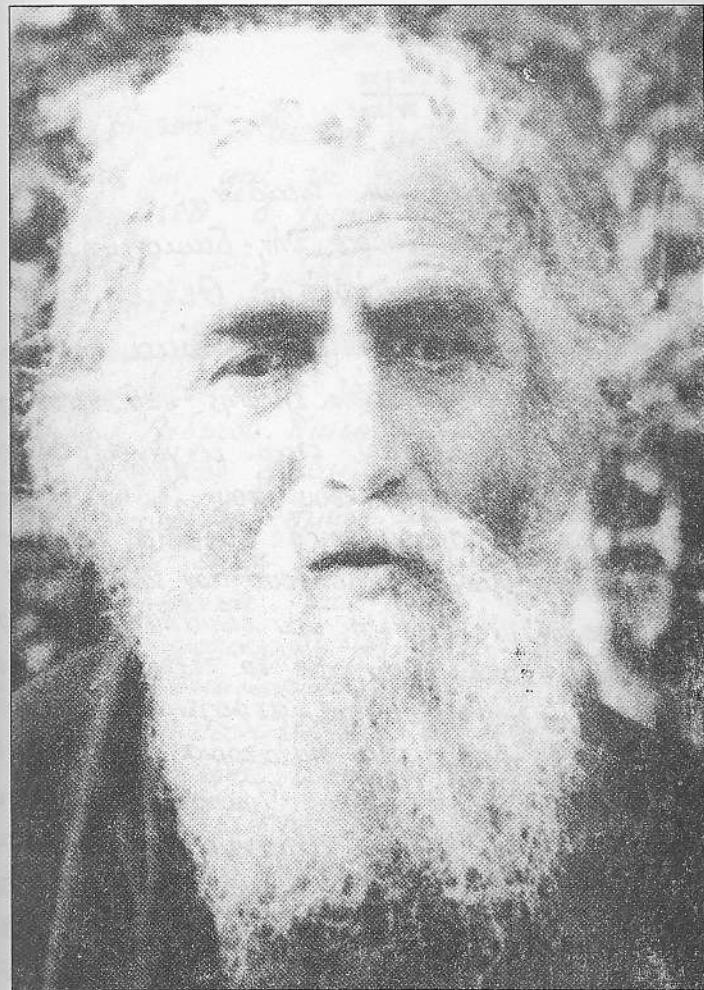
Νά λοιπόν πού τά πράγματα λέγονται πρίν νά γίνουν. «Ἐτσι ὥστε, ὅταν γίνουν, νά πιστεύσουμε βαθειά καί νά γνωρίσουμε μέ βεβαιότητα τήν ἀληθινή θρησκεία καί τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

ΕΛΛΑΔΑ: Η Χώρα που παράγει... Άγιους.

‘Ο Γέροντας Παΐσιος ἀναφερόμενος στήν πατρίδα μας μοῦ εἶπε: «...σήμερα οἱ φίλοι μας θέλουν νά μᾶς τσαλαχώσουν λίγο καὶ οἱ ἔχθροι μας νά μᾶς ξεσκίσουν... δέν πειράζει ὅμως, ἔχουν οἱ ἄνθρωποι τά σχέδιά τους, ἔχει καὶ ὁ Θεός τά δικά Του...».

Τό κείμενο πού ἀκολουθεῖ, μέ τίλο «Σημεῖα τῶν καιρῶν, 666», τό ἔγραψε ὁ π. Παΐσιος καὶ ἐπέμενε νά κυκλοφορήσει μέ τό γραφικό χαρακτήρα του, χωρίς διορθώσεις, γιατί φοβόταν ὅτι μερικοί θά βγοῦν καὶ θά πουν ὅτι «δέν τό ἔγραψε αὐτός». Θά προσπαθούν νά θολώνουν τά νερά μέ πλάγιο τρόπο, γιατί δέ συμφωνοῦν μέ τήν ἀλήθεια του γέροντα. Δυστυχῶς μετά τό θάνατό του, οἱ φόβοι του βγῆκαν ἀληθινοί...

κ | χ
μ | κα

„Σηκεία γὰν παιρῶν..

Μετά ἀδό τοῖς μαθόρα τοῖς δαμοκιτή,
Θάξ ἔλθη τὴν λικαάδα τὸ Θεῖον.

Τίνω ἀδό τὸ ποβητικό θνεύμα τῆς επιμερίτης "Ἐλευθερίας," τῆς ἔρεψης εἰσβασμοῦ στὴν Εικόνια τοῦ Χριστοῦ, τούς εξεγαλλερους, γονεῖς καὶ διδασκάλους, θοὺς ἔχοντα φόβο Θεοῦ, πρύβεγαι τὴν θαυματικήν εὐλαβίαν, τὸ ὄγκο, καὶ τὴν ἀναρχίαν, θοὺς ὀδηγοῦντας τὸν κόρμον στὸ ἀβίζοδο, εγεντούς ψυχήντας καὶ εικανικήν καταστροφήν.

Τίνω λοιπούς καὶ ἀδό τὸ τέλεον βίστηκα "πάργας ἐξυπερεπτίσεως," ἀεφάρενας πομπούρη, πρύβεγαι τὴν θαυματικήν δινοστορίαν, τὴν εὐλαβίαν τοῦ ἀντιχριστοῦ. "Ἄθων! Πώλαινον καὶ τούτην
"ιναὶ δικεουσιν αὐτοῖς χάραγμα τὸν χειρόν
αὐτῶν τῆς δεξιᾶς τὴν εἰδί τὴν μετωπικήν αὐτῶν,
καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγυρόσει τὴν πο-
"λῆμαν εἰ μή ὁ ἔγκλιτος τὸ χάραγμα, τὸ
"ὄνομα τοῦ Δηρίου τὴν αἵριθμον τοῦ
"ὄνοματος αὐτοῦ. Ο δε τὸν βούριόν ἔστιν ὁ
"ἔχων τοῦ ψυχιτέρων τὸν αἵριθμον τοῦ Δηρίου
"αἵριθμός γάρ αὐθρώδους ἔστιν καὶ ὁ αἵριθμός
"αὐτοῦ χιλίων = 666.

"Ο "Άγιος Ανδρέας ὁ Καισαρείας γράφει
τὰ ἔξεις: "Περὶ τοῦ μιαροῦ ὄνοματος τοῦ

ἀγνικρίζου. Καὶ τὴν μὲν ἀκρίβειαν τῆς
ψηφίου, ὡς καὶ τὰ λοιπά τὰ φερί αὐτοῦ
γεγραφήθεα, ὁ χρόνος ἀθηναγύψεις καὶ
τὸν πεῖρα τοῦς τηλεούσεις.... ἀλλ' οὖν
εὑδότισεν τὴν Θεῖαν χάριν ἐν Θείᾳ Βίβῃ
τὸν τοῦ λυκεῶν ὄνομα γραφήντος)· ἢ
ἐν γυμνασίας δε λογώις θομάτισεν εὔρειν.
Άγιον Ανδρέου Καισαρείας, ἐξηγήσεις τῆς της
γηώντος Αιθονί.

Τό δε παραδίπλιον ὅμιλος, καὶ θολοὶ θνεύματα
ἀνθρωποι εἰσόσθιοι διένοιτο δικές των ἐρρυ-
γείσεων, φοβάντος καὶ αὐτοῖς τὸ ποβητικό φέ-
βο τοῦ φανετλάκατος, ἐνώπιον ἐφερετεις τούτων
ευχοῦν θαυματικά, καὶ νά βοηθίσοντα
τούς Χριστιανούς τούτην κατήν τὴν αἴτην
καὶ τούς τονώντας εγκαίνειν φίσην, ν-
νιώθουν θεῖαν ταρπηγορίαν.

Αιθορῶ! δέν τούτοις ιεροβυτηματίσθιον
αὐτά τα γεγονότα; γιανί δέν βαζούνται
τα ερωτιγματικά για τὰς ἐρμηνείες
μναζού τοντού; Κι' ᾧτον ἐφιβολοῦν τα
ἀγνικρίζεται για τὸ ερράγισμα, θοῦ
ραβεύρους καὶ ἀλλές ψυχές επινί αἴσιες
Αὐτό τούτοις... τὸ αἴθοδοντα, εἰ δυνατό
καὶ τούτοις ἐμπειρίας.. πάρι. λύ..

Θάξ θηλανεδοῦν, αὐτοὶ θοῦ τα ερμηνεύοντα
μέντον τὸ ειναγό.

Κι' ένω γάρ επιμεία γάινωνται γενάδαρα. "Ζό Θυρίον" στής Βριζέλλες μέχρι 666 έχει εκεδόν ρονφίζει όχι γάρ υφάσμα, αύτο πομπιδιούσερ. Η κάρτα, η γανούση, η ειδαγωγή του οφραγίβηκας, η γανερώνουν; Διασυγχώς το ράδιο μόνο φαρσαλούθουμε σι' καιρό θα έχουμε.

Τι! Οά μᾶς ων ο Χριστός; "Οιδομηριδά, τό μέν ωρόβηνθον τού ούρσου γινάνεται" διαυρίσκει, γάρ δε επιμεία τὰς κατάρις οὐ δύναται γινάναι; " παρθ. ιερ. 65."

Μετά λοιθόν άδο τήν αάρια, γει τήν γανούση, "τό φανέλλημα" γιά νά φρογωρίσουν θοντρά σιού οφραγίβηκα, θα λένε δινεγχεια στην Σημείραση, όνι μητρε νά θωισι τήν κάρτα του δείνα, και του εινικούς γάρ την κρηταρά άδο τήν γράψεις.

Ζωδό την άγητη μεριά, θα διαβητισθούν "τό ζέλειο βύστηκα", τό οφραγίβηκα σιού χέρι, ή σιού μέτωπο, μέ αύτινες λέγεται, θου δειν θα διαυρίσει την ξενερίνα, μέ τό 666 τό σύνομα του ανυχρίσουν.

Διασυγχώς, και θαλί "όρισμενοι γιωσικοί" θα φασιτώνουν γάρ θενακιά τους, ζεινα γάρ γάρ, δηθεν γιά νά μήν 62εροχρούνται. "δειν θιράσιι αύτο, δε

είραι γίδορα, άριει ξεωγερίνα νά φιλεθερεύει!.. Κι' ένω βέθουμε τον άδος. Τέρηδον γιανερίνα αίρνηθης τον Χριστού, και την αίρνησις, αύτοι άπρούνται τον Αγιο οφραγίβηκα τού Χριστού θου τον οδόπηνε σιού Αγιο Βασιλίβηκα." Σηραγίδωρες Πλεύσηκας Αγίου, μέ τό να διχαστεί, την οφραγίδα του ανυχρίσουν, και οι άτι έχουν μέσα τους τον Χριστού, και την οφραγίδα την ανυχρίσουν, οι ίδιοι οι άτι έχουν μέσα τους τον Χριστού,

Τε 2010α διασυγχώς λόγικη, είχαν και οι ίδιοι Μένοι "γιωσικοί" στα χρόνια την Αγία Μαρίνη, θου ωροβαθρούσαν, νά μεταστρέψουν τους υδαφηγίους μάρινας, οι άναγρει ο Μέγας Βασίλειος του λόγου, σιού Μάρινα Γόρδιο, ωροβαθρούσαν ωροβιδαθίρας νά μεταστρέψουν την Αγία Γοργούσαν ωροβιδαθίρας νά μεταστρέψουν την Μάρινα νά αργητή μόνο μέ τά διάθεση, γιατί ο Θεός "τήν ξενερίνη διάθεση, γιατί ο Θεός διέτη ωροβοχή στην Υώνεα άγητα διάθεση. Ο Μάρινα οήμας Γόρδιος διάθεση, θα διαγράφει, θα διευκρίνησε, "ούνι άνεγκαγκρός και αδειρίθηκε, "εκ την Υώνεα ηγεθεῖσα θαρά Χριστού, "την Υώνεα ηγεθεῖσα θαρά Κριστού, "τασθαι την κατά τού Κριστού, "την οφραγάθε, Θεός ού μηνιγρίσεται, "εκ του οφραγάθε, ημάς του ήμετέρουν κρίθη, "εκ την Υώνεα δικαιοί, και ένταν λόγων μαραθιά

Ἐπίσης, εἰδί θεού, μή διάγραψε φυτούνε να
όφορογένουν την θρησκεία των Εἰδιμητογέρων,
και ὅσοι Χριστιανοί σήμων, και θυσιαστοί^{τοί}
επάλια, θωματραγοί θιετοθοιπονιοί, και
χρήσιμων τοῦ Μαρτύριο. Ὁχι μόνο, αὐτοί
τοῖς την θρησκεία τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά και τοῖς
οἴδους ἔβιναν, Χρήσιμοι επούς Εἰδιμητογέρων
επί την θείαρχον, και θωματραγοί τοῦ θιετοθοιπονιού,
χωρὶς να άρνηθούν, οἱ ὄνοματοι
“ΑΙΒΕΛΛΟΦΟΡΟΙ”, και αὐτούς ή “ΕΝΙΓΛΗΣΙ-
ΑΚΑΣ” τούς θεώρητες ἀθοστάτας-θεθωμούρας.

Κι' ἐγώ λοιπὸν ἔχουμε τοῦτα θοῆτα θα-
ραδειγμάτα, οἷς και τοῦ γερομενού θα-
ματος τοῦ Ἅγιου Θεοδώρου, θοῦ ἑορταζου-
μαι, καὶ τε χρόνο, τοῦ Σαΐββατο τῆς Αἴγι-
δοκάδος τοῦ Νησείων. Ὅουλιαρος ὁ θα-
ραβάτης, γινώντων ὃν οἱ Χριστιανοί παθά-
νονται μάτιον διὰ νησείας την θράτη
“ἐβδομάδα τῆς ἡγιας ζεσταριοστῆς”, την
“και ἡμέτις διὰ τοῦτο παθαράντες ἐβδομά-
δα πατοῦνται, τὴν οὐρήν τοῦ 2020 πά-
“λιερα μοινην αὐτούς· διό και θρεπία-
“τε, πρυτίως, τοῦ 2020 εἰς την ἀρ-
“ραν και, ἐκείνας, τας ἡμέρας Βραχατα
“κιασθέντες την, την, αίματας την εἰδωλιαν
“θυσιαν. Άλλα γενει θύσια τεθραρεις και
“ζωντον ὁ Μαρτυρος Θεοδώρος της τοῦ 2022
“αρχιεπίσκοπον Κων/θόρεις Εύδοξιον

“ και φαντίνεται τὸ θράτηα θαρηγγείλεται
“ και τῶν ἵνα ευημάριον ταύτης θιετούς εἰναι
“ τοῦ θράτηα τῆς θεωρείας και την έκθοδον
“ αὐτοῖς τοῦ Βραχατας την εἰναι την θρῆτην
“ την ἐλεψίην τῆς ἀναγνωστας προφήτη
“ θητράτηην την τοῦ θραχείρου διὰ κολπού
“ Τοιουτογρόθων, οἱ μὲν ειναι
“ τοῦ θαραβάτου θητασιαθηνοί· οἱ δὲ εινεβε
“ Λαός, διαγυηχθεις ἀμόλυντος

“ Ο ρολόγιον τοῦ Μήνα δεκ. 446...
Τό να αθέχουμεν ἀθό τα εἰδωλάδου την
εἶναι παντού τοῦ Ἅγιου Αιωνοτόπου. Πρ
“ Αιων. Ιεψ. Ιεψ. “ Συνήθηταν δε
“ αθοεργοί οι οἱ θρεπεύτεροι τοῦ
“ χειδονικούς εἰδωλούς, και αιματος και αν-
“ κτούς και θορνειας.....

Παρ’ οὐτα λοιπὸν αὐτά θου ανέρερε,
κούνει παντεις ἔνα θορό διενακτάς ακοπ-
τοῦ μνατού, ἀθό δριβηλέους επικερίνει
“ Γνωστικούς,, δενας να τένειν· την
οὐδεχθω την γαντζητα με το 6
οὐδε βαίνω και ἔνα Σταυρό, κι ο οὔτος γ-
λέει· την οὐδεχθω το ερράτιενα εστο
φατι με το 666 και οὐδε παντω ιεντα
ρό εστο κεφαλή· μανι την θορό οἵοις
τοντοις, θοῦ νομιζουν οὐδε δια αγιασθούρ
αὐτον τον γράθο, ξεγώ αὐτά είναι θηταν
—Μόνον αὐτά θου δεχονται αγιασμό, αι
μόνον αγιαστονται. Όπως· Το γε-

δέχεται ἀγιασμό, και γίνεται Ἅγιασμός.
ταύτη ούρα δέν δέχονται ἀγιασμό.

Η φέρα, μὲν θαῦμα γίνεται ψυχή.
Η ἀναθαύεσία, δέν δέχεται ἀγιασμό.

Ἐδομένως, ὁ διάβολος, ὁ ἀγιάργερος,
ὅταν εἴησι στήριγμα τοπάκας, ἢ στό
χέρι, ἢ στό μεγαλύτερα, μήτε στό σύν-
βούστου, δέν, ἀγιάσονται, μήτε στό να
βαζούνται καὶ ἐνα Σταυρό.

Ἐχουμε τὴν δύναμην τοῦ τιμίου
Σταυροῦ τοῦ Ἅγιου Συμβόλου, τὴν
Θεία χάρη τοῦ Χριστοῦ, μόνον ὅταν
ἀριστερά στὸ Ἅγιο Σφραγίσμα
τοῦ Βαθύτερος, ιδού ἀιδαρνούμεθα
τὸν βαταγά, και δυγασσώμεθα
τὸν Χριστό, και δεχόμεθα τὸ
Ἴαγιο Σφραγίσμα· "Σφραγῖς Διωρεᾶς
Πτωμάτος Ἅγιου..—

Ο Χριστός νὰ μέτας δύνη
καὶ τὴν φωνήν. Ἄμην.—
Ἄγιον ὄρος Κουζουκούσιανός Κενή
"Παναγούδα" Σαββάτο Α' Νη-
στειῶν 1987.
Μέσον θόνο καὶ ἀγάθη Χριστοῦ
Μοναχὸς Παύλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

* ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι ἀριθμοί δείχνουν τὰ νούμερα τῶν κεφαλ-
δων καὶ ὅχι τῶν σελίδων.

Πρόλογος.....	σελ. 8
Βιογραφικές ἀναφορές	σελ. 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΑΜΟΣ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ-ΑΝΑΤΡΟΦΗ-ΓΟΝΕΙΣ

"Ἐνας γιατρός βλέπει τό ἀκτιστο φῶς 4
"Οταν ἡ γυναίκα μελνει ἔγκυος 9, 10, 11
Γιά τό θηλασμό 12

"Υποχρεώσεις τῶν γονιῶν πρός τά παιδιά τους 13
"Ατεκνία 15
Συζυγικοί καυγάδες 17
Ζωηρά παιδιά 25
Χάσμα γενεῶν 34
Παιδικές παρέες 42

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ

"Ομοιοπαθητική, βελονισμός, κλασσική ιατρική, βότανα 45
Θαυματουργία τοῦ γέροντα 48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

"Αξιωματούχοι καὶ Μασωνία 55
Περί καύσεως νεκρῶν 59

- Τιτορίες ἀπό τὸν πόλεμο 60, 61
 Ἐξαφανίσεις παιδιῶν 64
 Προφητεία γιά τῇ Βόρειᾳ Ἡπειρῳ, Κωνσταντινούπολῃ, Καπ-
 παδοκίᾳ, χολέρα στήν Τουρκίᾳ 73
 Γιά τοὺς μουσουλμάνους τῆς Θράκης 81
 Τιτορίες ἀπό τὸν ἐμφύλιο 87, 88, 89, 90
 Περὶ φόρων καὶ στάσης ἀπέναντι στὸ κράτος 91, 92
 Κοινωνικές σχέσεις, δεσμοί 95
 Γιά τὰ ὄρφανά καὶ ἐγκαταλειπμένα παιδιά 97
 Σχέση χριστιανῶν (μοναχῶν καὶ λαϊκῶν) μὲ τὴν πολιτική
 98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ

- Μαρτύριο 100
 Περὶ λογισμῶν 102, 103, 104
 Περὶ αὐτοκτονίας 107
 Δαιμονικός πειρασμός 108
 Πνευματικές, Ἰνδουιστές, ΧΟΕ 111
 Μνημόσυνο Πατριάρχη, ζηλωτές 113
 Πιάνει ἡ βασκανία, τό «μάτι», γέροντα; 120
 Ὁ γέροντας θεραπεύει τῇ δαιμονισμένῃ μουσουλμάνᾳ 133
 Ὁ Χριστός ἐμφανίζεται σέ γυναίκα 136
 Η φωτιά στό «Ἄγιο Ὄρος, χαστούκι τῆς Παναγίας, γιά τό
 κοσμικό φρόνημα τῶν μοναχῶν 139
 Σχέδιο ἀλώσεως τοῦ Ἀγίου Ὄρους 140
 Ἡ κοσμική μέριμνα καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη στήν Πρόνοια
 τοῦ Θεοῦ 147
 Περὶ Θείας Μεταλήψεως 149
 Προφητεία 150
 Περὶ Ἀντιχρίστου 151
 Περὶ θυσίας καὶ χαρᾶς 152

- Παιδικός πειρασμός τοῦ Γέροντα καὶ θείας ἀποκάλυψη 155
 Περὶ πνευματικῆς ὁκνηρίας 162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΔΙΑΦΟΡΑ

- Νά ἀναστήσει ὁ Θεός Μακκαβαίους 168
 Γιά τὴν ὁμοφυλοφιλία 170
 Γιά τὰ ὑποσυνείδητα μηνύματα καὶ τὴν ROC μουσική 171
 Οἰκολογικά 172, 173

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ':

- Ἀνατροφή παιδιῶν 179
 Περὶ αὐτοκτονίας 180
 Σφαγή Ἀρμενίων 181
 Χαρακτῆρες ἀνθρώπων 182
 Γαλλικό καὶ Γερμανικό μυαλό 183
 Ἔνας λαϊκός ἀνασταίνει νεκρό 184
 Ὁ Δυτικός «πολιτισμένος» ἀνθρωπος 185
 Τά ἀπόνερα τῶν καντηλιῶν 186
 Γιατί ταλαιπωρήθηκε τόσο ὁ Ἀλβανικός λαός; 187
 Ποῦ βρίσκεται τό κακό; 188
 Βιολογικός καθαρισμός - Πόσμα νερά 189
 Παιδική ἀπλότητα 190
 Μογγολάκια 191
 Ὁ χαλασμένος λογισμός τῶν ἀνθρώπων 193
 Πονηρός ἡ «Ἄγιος»; 194
 Ἀποφθέγματα σελ. 178
 Γιά τὴν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας σελ. 181
 Τό Κρυφό Σχολείο σελ. 6
 Ἐλλάδα: Ἡ χώρα πού παράγει... Ἀγίους σελ. 188
 Σημεῖα τῶν καιρῶν, 666 σελ. 190
 Περιεχόμενα σελ. 197

«Τό βιβλίο αύτό γράφτηκε μέ τήν εύλογία του γέροντα Παΐσιου μέ σκοπό νά ἐνημερωθοῦν, κυρίως οἱ νέοι σήμερα, πού ἔχουν μπλέξει μέ: γχουρού, γιόγκα, διαλογισμό, μαγεία, πνευματισμό καὶ τίς ἄλλες θεωρίες καὶ πρακτικές τῆς Νέας Ἐποχῆς

Μέσα ἀπό τήν αὐτοβιογραφία

αὐτοῦ τοῦ νέου ἀνθρώπου σκιαγραφεῖται πολύ ἀποκαλυπτικά καὶ τό πρόσωπο καὶ τά χαρίσματα καὶ οἱ δυνάμεις τοῦ Γέροντα Παΐσιου. Τό συστήνουμε θερμά σ' ὅλους τούς Χριστιανούς για ἐνημέρωσή τους ὅλλα καὶ σ' αὐτούς πού προβληματίζονται γύρω ἀπό αὐτά τά θέματα...».

Μπορεῖτε νά τό παραγέλνεται ἀπό:

- α) ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΚΥΨΕΛΗ: ΤΗΛ. 2310-212659
- β) Νεκτάριο Παναγόπουλο: ΤΗΛ. 210- 322481
καὶ τόν
- γ) Ἐκδότη Ρακοβαλῆ Ἀθανάσιο
Τηλ. - FAX: 2310- 937 235.
- δ) Βιβλιοπωλείο «Η ΠΡΙΓΚΙΠΩ»
Πολυτεχνείου 50. Τ.Κ. 56431
Ἡλιούπολη- Θεσσαλονίκη
Τηλ. καὶ ΦΑΞ: 2310 587991